

Euroopan unionin virallinen lehti

C 325

51. vuosikerta

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

19. joulukuuta 2008

Ilmoitusnumero	Sisältö	Sivu
	III <i>Valmistelevat säädökset</i>	
	ALUEIDEN KOMITEA	
	8. ja 9. lokakuuta 2008 pidetty 76. täysistunto	
2008/C 325/01	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Terrorismintorjunnan lujittaminen: paikallis- ja alueviranomaisten osallistuminen"	1
2008/C 325/02	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Tavaraliikennepaketti"	6
2008/C 325/03	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Uusiutuvien energialähteiden edistäminen"	12
2008/C 325/04	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kauppa"	19
2008/C 325/05	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Yhteisen maatalouspolitiikan terveystarkastuksen jälkeiset komission säädösehdotukset"	28
2008/C 325/06	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Esikaupalliset hankinnat: innovoinnin edistäminen kestävien ja korkealaatuisten julkisten palvelujen varmistamiseksi Euroopassa"	44
2008/C 325/07	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalainen viitekehys ja ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalainen siirtojärjestelmä"	48
2008/C 325/08	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Barcelonan prosessi: Välimeren unioni — Mitä vaikutuksia paikallis- ja alueviranomaisille?"	52
2008/C 325/09	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Hallintotapa ja kumppanuus valtiollisella, alueellisella ja hankekohtaisella tasolla aluepolitiikan alalla"	56
2008/C 325/10	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Teollisuuden päästöt"	60
2008/C 325/11	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Eurooppalainen ammatillisen liikkuvuuden toimintasuunnitelma (2007–2010)"	66

FI

Hinta:
18 EUR

(jatkuu kääntöpuolella)

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö (jatkuu)	Sivu
2008/C 325/12	Alueiden komitean lausunto aiheista ”Medialukutaito ja luova verkkosisältö”	70
2008/C 325/13	Alueiden komitean oma-aloitteinen lausunto aiheesta ”Kansalaisten oikeudet: perusoikeuksien ja Euroopan unionin kansalaisuuteen perustuvien oikeuksien edistäminen”	76
2008/C 325/14	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Turvallisempi Internet -ohjelma (2009–2013)”	81
2008/C 325/15	Alueiden komitean lausunto aiheesta komission tiedonanto ”Vahva Euroopan naapuruuspolitiikka”	87

Huomautus lukijalle (katso kansilehden kolmas sivu)

III

(Valmistelevat säädökset)

ALUEIDEN KOMITEA

8. JA 9. LOKAKUUTA 2008 PIDETTY 76. TÄYSISTUNTO

Alueiden komitean lausunto aiheesta "Terrorismintorjunnan lujittaminen: paikallis- ja alueviranomaisten osallistuminen"

(2008/C 325/01)

ALUEIDEN KOMITEA:

- on vakaasti samaa mieltä siitä, että terrorismin aiheuttama maailmanlaajuinen uhka on kansainvälisessä yhteisössä vakava demokratiaan, ihmisoikeuksiin sekä taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen kohdistuva uhka.
- korostaa, että alue- ja paikallisviranomaisilla on keskeinen rooli EU:n terrorismintorjuntastrategian täytäntöönpanossa. Kyseiset viranomaiset toteuttavat jäsenvaltioissa toimia, jotka liittyvät ennaltaehkäisy-pilariin sekä tuleviin terrorismintorjuntaa ja radikalisoitumisen torjuntaa koskeviin aloitteisiin.
- myöntää, että EU:n terrorismintorjuntastrategian rinnalla toteutettu EU:n radikalisoitumisentorjuntastrategia on tärkeä, mutta korostaa, että näissä strategioissa on oltava tilaa paikallistason täytäntöönpanolle. Niissä on hyödynnettävä paikallistason kokemuksia ja ymmärtämystä, kehitettävä selkeät puitteet yhteisöjen tiedustelutoiminnalle ja annettava paikallisviranomaisille tukea ja resursseja, jotta ne voivat tarvittaessa toteuttaa väkivaltaisen radikalisoitumisen estämiseen tähtäviä hankkeita. Komitea korostaa, että kehitettäessä alue- ja paikallisviranomaisten roolia terrorismin ja väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäisyssä EU:n ja jäsenvaltioiden hallitusten tulisi tehdä yhteistyötä.
- suosittelee, että jäsenvaltioissa toteutettaisiin paikallistasolla julkinen kuuleminen, jotta saataisiin monipuolinen käsitys paikallistason kokemuksista, terrorismin käsitteistä ja ääriilikkeisiin hakeutumisen syistä. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kuulemiseen voivat osallistua ja sitoutua ne, jotka eivät normaalisti ole tekemisissä paikallisdemokratiassa.
- suhtautuu myönteisesti komission parhaillaan toteuttamaan kriisisuunnitelmien toiseen vertaisarviointiin. Komitea kehottaa komissiota kuitenkin varmistamaan, että paikallis- ja alueviranomaiset osallistuvat arviointiin täysimääräisesti ja aktiivisesti.
- kehottaa unionia varmistamaan, että kaikissa terrorismintorjuntatoimissa huomioidaan selkeästi tasa-arvo- ja ihmisarvokysymykset ja varmistetaan, että toimet eivät aiheuta missään ryhmässä sellaista kielteistä kokemusta, joka johtaisi vieraantumiseen ja ääriilikkeisiin hakeutumiseen.

Esittelijä: Graham TOPE (UK, ALDE), Suttonin kaupunkipiirivaltuutettu, Suur-Lontoon poliisivoimien tarkastusviranomaisen jäsen

Viiteasiakirjat

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle — Terrorismintorjunnan lujittaminen

KOM(2007) 649 lopullinen

Ehdotus: neuvoston puitepäätös terrorismin torjumisesta 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn puitepäätöksen 2002/475/YOS muuttamisesta

KOM(2007) 650 lopullinen

POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Ennaltaehkäisy-pilarin lujittaminen

1. on vakaasti samaa mieltä siitä, että terrorismin aiheuttama maailmanlaajuinen uhka on kansainvälisessä yhteisössä vakava demokratiaan, ihmisoikeuksiin sekä taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen kohdistuva uhka.

2. myöntää, että huomio tulee väistämättä keskittymään al-Qaidan innoittamaan terrorismiin sekä siihen, että radikalisoituminen johtaa eri yhteisöissä väkivaltaisten ääriliikkeiden syntymiseen. Komitea kuitenkin muistuttaa, että monet äskettäiset terroriteot ovat olleet sellaisten ihmisten käsialaa, jotka ovat syntyneet ja kasvaneet siinä maassa, jossa teko tehtiin, tai jossain toisessa EU-maassa. Lisäksi ne ovat usein olleet vastaus kohdemaan sisäiseen tilanteeseen, eikä uskonto ole välttämättä ollut niiden tärkein motiivi. AK kuitenkin myöntää, että al-Qaidan innoittaman terrorismin uhka on tällä hetkellä EU:ssa merkittävä turvallisuusrisi.

3. katsoo, että EU:n terrorisminvastaisessa toiminnassa on oltava kaksi punaista lankaa: yhtäältä terroritekojen välitön torjuminen ja toisaalta ennaltaehkäisevät toimet. Mitä varhaisemmassa vaiheessa voidaan rikkoa terroritekoon johtavien syiden ketju, sitä parempi. Tältä osin voi olla erityisen hyödyllistä tehostaa niitä syitä ja yllykkeitä, jotka saavat ihmiset tukemaan ja rahoittamaan terroritekoja tai osallistumaan niihin.

4. toteaa, että uskontonäkökohta ei voi jättää vaille huomiota terrorismia käsiteltäessä. On jatkettava sanoman levittämistä siitä, että terroritekoja ei voida puolustaa millään tavoin.

5. katsoo siksi, että EU:n on tehtävä aloite ja tuettava toimia, joilla pyritään vähentämään terrorismia uskontojen ja kulttuurien välisen vuoropuhelun avulla.

6. katsoo, että EU:n yhteistyöllä unionin ulkopuolisten maiden kanssa on mitä suurin painoarvo terrorismin ennaltaehkäisemisessä. On tehostettava sekä tietojenvaihtoa että käytännön poliisi- ja tulliyhteistyötä koskevan, unionin ulkopuolelle suuntautuvan yhteistyön laajapohjaisia strategioita.

7. korostaa, että alue- ja paikallisviranomaisilla on keskeinen rooli EU:n terrorismintorjuntastrategian täytäntöönpanossa. Kyseiset viranomaiset toteuttavat jäsenvaltioissa yhdessä ihmisten

ja omaisuuden suojelemisesta vastaavien sekä valtakunnallisten että alueellisten lainvalvontaviranomaisten kanssa toimia, jotka liittyvät ennaltaehkäisy-pilariin sekä tuleviin terrorismintorjuntaa ja radikalisoitumisen torjuntaa koskeviin aloitteisiin.

8. kiinnittää huomiota siihen, että kolmen muun pilarin (suojaus, toiminnan estäminen ja varautuminen) toteuttamisessa on edistytty merkittävästi jäsenvaltioissa sen jälkeen, kun puitelainsäädäntö hyväksyttiin vuonna 2002. Komitea suhtautuu myönteisesti myös käsillä olevassa aloitteessa tehtyihin ehdotuksiin lujittaa terrorismintorjuntaa eli luoda terrorismintorjuntasstrategialle oikeusperusta, joka kattaa terroristien koulutuksen ja värväyksen sekä julkisen terrorismirikoksiin yllyttämisen kriminalisoimisen, terroristien harjoittaman räjähdysaineiden käytön ennaltaehkäisemisen ja lentomat kustajia koskevien tietojen käyttämisen lainvalvontaviranomaisten tutkimuksissa sekä terrorismin rahoittamisen torjunnan ja rahoittamisen tekemisen rangaistavaksi. Lisäksi myönnetään tarve teknologiseen tutkimukseen ja kehittämiseen, joka on avuksi poliisitoiminnalle kaikkialla unionissa, kun kansalaisia suojellaan terrori-iskuilta.

9. katsoo kuitenkin, että EU:n olisi terrorismintorjuntaa lujittaessaan lisättävä ennaltaehkäisy-pilarin kehittämiseen kohdistettavia investointeja yhteistyössä jäsenvaltioiden, lainvalvontaviranomaisten ja alue- ja paikallisviranomaisten sekä niiden alaisuudessa toimivien lainvalvontaviranomaisten kanssa. Terrorismia ja väkivaltaisia ääriliikkeitä ei voida ehkäistä pelkästään lainsäädännön ja poliisitoiminnan avulla. Rankaisutoimet eivät yksinään ole tehokkaita: olisi keskityttävä tarjoamaan radikalisoitumiselle ja terroristiryhmien värväystoimille erityisen alttiille yksilöille positiivisia tulevaisuudennäkymiä ja paikka yhteiskunnassa.

10. katsoo, että terrorismin torjumiseksi on omaksuttava lähestymistapa, joka perustuu radikalisoitumista edistävien ja mahdollisesti terroritoimintaan johtavien, tiiviisti toisiinsa liittyvien tekijöiden ehkäisyyn.

11. myöntää, että terrorismi on usein luonteeltaan ja innoitukseltaan maailmanlaajuisia. Komitea kuitenkin toteaa, että kansalaiset ja yhteisöt kokevat terrorismin vaikutukset tosiasiallisesti ja yksilökohtaisesti. Väkivaltaisten ääriliikkeiden toimien suunnittelijat ja tukijat ovat EU:n kansalaisia tai asuvat EU:n alueella ja elävät ja toimivat vapaasti eri yhteisöissä, hyödyntävät paikallisia palveluita ja paikallisdemokratiaa ja ovat

vuorovaikutuksessa paikallisten ihmisten kanssa. Eri puolilta EU:ta saatujen kokemusten perusteella jäsenvaltiot katsovatkin, että perusteet, syyt ja prosessit, jotka saavat EU:n kansalaiset hakeutumaan väkivaltaisiin ääriilikkeisiin tai al-Qaidaan, on analysoitava perusteellisesti ja ymmärrettävä ja että on ryhdyttävä toimenpiteisiin niiden torjumiseksi.

12. katsoo, että väkivaltaisen radikalisoitumisen torjunta vaatii paikallistason kohdennettuja vastatoimia. Alue- ja paikallisviranomaisilla — jotka ovat eniten kosketuksissa riskialttiiden väestöryhmien kanssa — on erityisen tärkeä rooli pyrittäessä varmistamaan EU:n kansalaisten mahdollisimman täydellinen sosiaalinen integroituminen ilman syrjintää ja rauhallisissa ja demokraattisissa olosuhteissa.

13. muistuttaa, että Euroopan neuvoston paikallis- ja aluehallintoasiain kongressi antoi vuonna 2003 erityissuosituksen paikallisviranomaisten roolista terrorismin torjunnassa.

Toimintasuunnitelma: alue- ja paikallisviranomaisten rooli

14. suhtautuu myönteisesti Euroopan komission pyrkimykseen keskittää huomio terrorismintorjuntastrategian ennaltaehkäisy-pilariin sekä sen suunnitelmaan julkaista vuonna 2008 tiedonanto väkivaltaisen radikalisoitumisen torjunnasta. Komitea kuitenkin huomauttaa, että ennaltaehkäisy on merkittävä kulttuurinen muutos terrorismintorjunnasta vastaavien elinten työssä, ja se edellyttää alue- ja paikallisviranomaisten tietämystä, kokemusta ja yhteistyötä.

15. kannattaa EU:n aloitetta julistaa vuosi 2008 Euroopan kulttuurienvälisen vuoropuhelun teemavuodeksi, sillä kyseessä on oivallinen tapa edistää tehokasta vuoropuhelua, suvaitsevaisuutta sekä eri kulttuurien, sivilisaatioiden ja uskontojen keskinäistä ymmärrystä.

16. korostaa, että kehitettäessä alue- ja paikallisviranomaisten roolia terrorismin ja väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäisyssä EU:n ja jäsenvaltioiden hallitusten tulisi tehdä yhteistyötä. Näin ollen komitea suosittelee, että jokaiseen jäsenvaltioon perustettaisiin yhteistyössä kansallisten hallitusten, poliisin (mukaan luetuina ihmisten ja omaisuuden suojelemisesta yksinomaan vastuussa olevat alueelliset poliisiyksiköt) ja paikallisyhteisöjen kanssa paikallis- ja alueviranomaisverkostojen järjestelmä, jolla helpotettaisiin sosiaalista integroitumista koskevien hyvien käytänteiden vaihtamista sekä paikallistasolta nousevien väkivaltaisten ääriilikkeiden ammattimaista tutkimusta ja ymmärtämistä.

17. suosittelee, että jäsenvaltioissa toteutettaisiin paikallistasolla julkinen kuuleminen, jotta saataisiin monipuolinen käsitys paikallistason kokemuksista, terrorismin käsitteistä ja ääriilikkeisiin hakeutumisen syistä. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kuulemisen voivat osallistua ja sitoutua ne, jotka eivät normaalisti toimi paikallisdemokratiassa.

18. aikoo käsillä olevan lausunnon lisäksi tukea myös komissiota ja terrorismintorjunnan koordinaattoria laadittaessa

käytännön ohjeistusta, jossa esitellään niiden alueiden parhaita käytäntöjä, joilla toteutetaan radikalisoitumisen estämiseen tähtäviä kumppanuus- ja yhteistyöhankkeita.

19. tarjoutuu järjestämään vuosittaisen tapahtuman, jolla edistetään strategista oppimista, joka perustuu Euroopan laajuiseen alue- ja paikallisviranomaisten väliseen kokemusten vaihtoon, ja tuetaan edelleen sellaisten paikallisten toimien kehittämistä, joilla ehkäistään terrorismia ja väkivaltaisiin ääriilikkeisiin ajautumista.

Toteutus

Osallistumisesta oppiminen ja kumppaneina työskentely

20. myöntää, että EU:n terrorismintorjuntastrategian rinnalla toteutettu EU:n radikalisoitumisen torjuntastrategia on tärkeä, mutta korostaa, että näissä strategioissa on oltava tilaa paikallistason täytäntöönpanolle. Niissä on hyödynnettävä paikallistason kokemuksia ja ymmärtämystä, kehitettävä selkeät puitteet yhteisöjen tiedustelutoiminnalle ja annettava paikallisviranomaisille tukea ja resursseja, jotta ne voivat tarvittaessa toteuttaa väkivaltaisen radikalisoitumisen estämiseen tähtäviä hankkeita.

21. suosittelee, että pannaan täytäntöön Prümin sopimuksen määräykset rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta terrorismin torjumiseksi.

Yhteisön tiedustelutoiminta

22. kehottaa jäsenvaltioita ja poliisia kehittämään selkeät ja turvalliset tiedonvaihtojärjestelmät alue- ja paikallisviranomaisten (myös paikallis- ja aluepoliisiyksiköiden) ja terrorismintorjunnasta ja väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäisystä vastaavien poliisiyksiköiden tai -osastojen välille.

23. korostaa, että yhteisön tiedustelutoimintaan liittyvien järjestelmien yhteydessä tulee kiinnittää erityishuomiota turvallisuuskysymyksiin, kansalaisten perusoikeuksiin ja tietosuojaan aina, kun vaihdetaan tietoja paikallisten kumppanien ja poliisin välillä. On välttämätöntä antaa kansalaisille mahdollisuus ilmoittaa poliisille tai paikallisille viranomaisille nimettömänä mahdollisista terrori-iskuista.

24. pitää myös keskeisenä sitä, että poliisin, poliisiviranomaisten ja paikallisviranomaisten välillä on yhteisön tiedustelutoiminnassa selkeät rajat. On luotava sellaiset järjestelmät, jotka vakuuttavat alueelliset ja paikalliset kumppanit siitä, ettei osallistuminen vahingoita yhteisöjen suhteita. Lisäksi on tärkeää varmistaa, että tietolähteet ovat suojattuja ja että muilla kuin poliisitoimen alaisilla ulkopuolisilla tahoilla on vapaaehtoinen ja täydentävä rooli.

25. ehdottaa, että Euroopan unioni laatisi suuntaviivat, jotka tukevat tietojen vaihtoon liittyvää kehitystä ja varmistavat järjestelmien olevan vankkoja, oikeudenmukaisia ja turvallisia.

Radikalisoitumisen torjunta

26. kehottaa jäsenvaltioita auttamaan paikallis- ja alueviranomaisia tiivistämään yhteistyösuhteitaan (sekä valtakunnalliseen että alueelliseen) poliisiin ja rikosoikeusviranomaisiin radikalisoitumisen torjuntahankkeiden toteuttamiseksi. Komitea suosittelee lisäksi, että hankkeiden kehittämisessä ja kohdentamisessa hyödynnettäisiin poliisitiedusteluun sekä alue- ja paikallistason tietämykseen ja kokemuksiin perustuvaa kokonaiskäsitystä.

27. ehdottaa, että tuetaan kulttuurienvälistä vuoropuhelua ja pannaan täytäntöön sosiaalista integroitumista koskevia suunnitelmia paikallistasolla, jotta voidaan torjua radikalisoitumisen ja väkivaltaimiöitä.

28. toteaa, että jäsenvaltioiden varaamat resurssit vaihtelevat tiedustelutoiminnan tilanteen mukaan. Komitea kuitenkin korostaa, että jatkuva yhteistyö yhteisöjen kanssa on tarpeen, jotta voidaan seurata käynnissä olevien hankkeiden tehokkuutta, luoda kansalaisten, lainvalvontaviranomaisten ja hallitusten välille pitkäaikaisia terrorismintorjuntaan liittyviä suhteita ja ottaa näkemysten ja väestörakenteen muutokset huomioon. Resurssit ja hankkeet on näin ollen mukautettava vallitsevaan tilanteeseen.

29. suosittelee, että jäsenvaltiot ja paikallis- ja alueviranomaiset kehittäisivät yhteisöjen kanssa hankkeita väkivaltaisten ääriliikkeiden ideologian heikentämiseksi ja valtaviiran äänen voimistamiseksi. Hankkeita olisi tuettava vankalla ja ammattimaisella ohjauksella ja niiden tehokkuutta olisi arvioitava riippumattomasti. Näin ollen AK ehdottaa, että jäsenvaltiot sekä paikallis- ja alueviranomaiset nostaisivat yhteisestä sopimuksesta esille enemmistön näkemyksiä edustavien yhteisöjen johtajia väkivaltaisten radikaalijohtajien horjuttamiseksi ja tukisivat sellaisen sanoman välittämistä, joka tarjoaa uskottavan vaihtoehdon tällaisten ääriliikkeiden viesteille.

30. toteaa, että yksi terrorismin tunnetuista kasvupohjista on tyytymättömyys yhteiskuntaan sekä voimattomuuden ja ulkopuolisuuden tunne. Asianmukaisesti toimivassa demokraattisessa yhteiskunnassa vähenee vaara siitä, että terrorismiaikeet ja terroristiverkostot saisivat jalansijaa ja alkaisivat itää. Tästä syystä alueiden komitea pitää ensiarvoisen tärkeänä, että demokraattinen toiminta sekä kansalais- ja poliittisten oikeuksien kunnioittaminen ovat keskeisessä asemassa terrorismin torjuntaan tähtäävissä toimissa.

31. myöntää, että terminologia on monimutkainen ja herkkä aihe. Se edellyttää merkittävää tietämystä ja tutkimusta niiltä, jotka hallinnoivat radikalisoitumisen torjuntaan liittyviä hankkeita.

32. suosittelee, että jäsenvaltiot ja alueviranomaiset auttaisivat herkkiä paikallisia instituutioita, kuten kouluja, jatkokoulutuskeskuksia, yliopistoja, moskeijoita ja uskonnollisia instituutioita tunnistamaan väkivaltaisen radikaalin toiminnan kampusalueella, hajottamaan radikaalit ryhmittymät ja opastamaan väkivaltaiselle radikalisoitumiselle alttiita henkilöitä vastustamaan ääriliikkeiden kutsua tarjoamalla myönteisiä ja kiinnostavia vaihtoehtoja.

33. suosittelee, että jäsenvaltiot tekisivät tiivistä yhteistyötä vankiloiden ja ehdonalais-/kuntoutuspalveluiden kanssa säilöön-

otettujen radikaalia toimintaa harjoittavien henkilöiden tunnistamiseksi, heidän toimintansa estämiseksi ja toiminnasta vieroittamiseksi.

34. katsoo, että tällaisten hankkeiden toteutusta olisi koordinoitava alue- ja paikallisviranomaisten kanssa. Toteutusta valvoisivat alue- ja paikallisviranomaiset tai muut vastaavat tahot, jotka puolestaan laatisivat keskushallinnolle raportin kehityksen arvioimiseksi.

35. pitää hankkeiden tukemisen kannalta välttämättömänä, että Euroopan unioni, jäsenvaltiot ja poliisi kehittävät EU-verkostoja — joiden toimintaan osallistuvat sellaisten alueiden poliisiryhmät, jotka ovat toimivaltaisia ihmisten ja omaisuuden suojelemiseen liittyvissä kysymyksissä, tai terrorismintorjuntajoukkoja — ja joissa esitellään parhaita käytänteitä ja tarjotaan paikallistason toteutuksesta vastaaville tahoille ohjeistusta, tukea ja koulutusta.

Kansalaisten osallistuminen ja johtajuus

36. toteaa, että alue- ja paikallisviranomaisten johtorooli on jäsenvaltioissa terrorismistrategioiden ehkäisyn kannalta äärimmäisen tärkeä.

37. suosittelee, että alue- ja paikallisviranomaiset kasvattaisivat yhteisönsä valmiuksia vastustaa väkivaltaisia ääriliikkeitä vahvistamalla johtajuutta. Näin ollen komitea ehdottaa, että viranomaiset pyrkisivät:

- tuomaan yhteisiä arvoja esiin paikallisyhteisöissä tekemällä yhteistyötä paikallisten ryhmien, kumppanuustahojen ja johtajien kanssa yhteisön yhtenäisyyden lisäämiseksi
- helpottamaan sellaisten epäkohtien torjumista tai tiedostamista ja käsittelyä, jotka voivat johtaa vieraantumiseen ja väkivaltaisiin ääriliikkeisiin hakeutumiseen
- puuttumaan suvaitsemattomuusrikkoksiin tehokkaasti tekemällä tiivistä yhteistyötä poliisin kanssa ja osallistumalla yhteisön tukihankkeisiin
- toimimaan yhteisön välittäjinä käynnissä olevissa turvallisuusoperaatioissa
- antamaan väkivaltaisten ääriliikkeiden ideologian haastamiseen tähtääville paikallisille ryhmille ja järjestöille tukea ja ohjausta.

38. katsoo, että avoimuuden periaatetta noudattavat ja vastuulliset poliisivoimat ovat perustavan tärkeitä pyrittäessä lujittamaan luottamusta poliisin terrorisminvastaiseen toimintaan ja hankittaessa julkista tukea terrorisminvastaisille operaatioille sekä kansallisille ja paikallisille toimille, jotka tarjoavat vaihtoehdon väkivaltaisille ääriliikkeille. Näin ollen AK ehdottaa, että sekä jäsenvaltiot että sellaiset alueviranomaiset, joiden toimivaltaan kuuluu turvallisuus sekä ihmisten ja omaisuuden suojeleminen ja joilla on terrorisminvastaisia yksiköitä tai osastoja, pohtisivat tapoja vahvistaa poliisin vastuuvälillisyyttä paikallisesti ja hakisivat tarvittaessa tukea ja oppia eurooppalaisilta ja kansainvälisiltä kumppaneiltaan.

39. kehottaa komissiota ehdottamaan keinoja, joilla se voi auttaa jäsenvaltioita löytämään tapoja poliisin terrorisminvastaisen toiminnan valtavirtaistamiseksi kaikkiin poliisivoimiin ja helpottamaan tarvittaessa jäsenvaltioiden ja poliisivoimien välistä tiedonvaihtoa.

40. toteaa, että poliisivoimien on tärkeää heijastaa palvelemissa väestön monimuotoisuutta, jotta voidaan lujittaa luottamusta ja mahdollistaa poliisin ja suuren yleisön välinen myönteinen viestintä. AK katsoo näin ollen, että kaikissa jäsenvaltioissa olisi paikallistasolla käynnistettävä myönteisiä keskusteluja, jotka edistävät monimuotoisuutta ja yhtäläisiä mahdollisuuksia poliisitoiminnassa.

Torjuntavalmius ja varautuminen ennalta arvaamattomiin tilanteisiin

41. suhtautuu myönteisesti komission parhaillaan toteuttamaan kriisinhallintasuunnitelmien toiseen vertaisarviointiin.

42. kehottaa komissiota kuitenkin varmistamaan, että alue- ja paikallisviranomaiset osallistuvat arviointiin täysimääräisesti ja aktiivisesti. Lontoossa heinäkuussa 2005 tapahtuneita terrorismi-iskuja koskevasta raportista saatujen opetusten pohjalta olisi varmistettava, että valmiussuunnitelmien laadinnasta ja pelastuspalveluiden tarjonnasta vastaavien eri virastojen ja elinten vastuunjako ja komentosuhteet määritellään pikaisesti.

43. kannattaa painokkaasti terrorismi-iskujen uhreja tukevien järjestöjen verkostoitumista ja toteaa, että AK:lla voisi olla keskeinen rooli tietämyksen levittämisessä eri jäsenvaltioiden kesken.

44. suhtautuu myönteisesti suunnitelmaan tukea tutkimusta ja kehittää teknisiä ratkaisuja, joilla tuetaan poliisin toimintaa kansalaisten suojelemiseksi terrorismi-iskuilta kaikkialla unionissa. Lisäksi komitea kehottaa unionia tukemaan kaikkiin neljään pilariin liittyviä teknisiä ratkaisuja, joilla esimerkiksi hankaloitetaan ääriliikkeiden edustajien toimintaa internetissä. Tämä tarkoittaisi sitä, että kehittämistoimet eivät koskisi enää pelkästään lain valvontaa. AK kehottaakin jäsenvaltioita myöntämään tällaisiin kehityshankkeisiin riittävästi resursseja.

45. kehottaa jäsenvaltioita luomaan turvallisuusasioissa paikallis- ja alueviranomaisten toimivaltaan mitoitettuja koordinaointimekanismeja, jotta nämä voivat toimivaltansa puitteissa taata yleisen turvallisuuden säilyttämisen paikoissa, joissa liikkuu paljon ihmisiä. Erityisesti tämä koskee terrorismin torjumista kaupunkialueiden turvallisuussuunnitteluun liittyvien seikkojen avulla.

46. kehottaa unionia varmistamaan, että kaikissa terrorismin torjuntatoimissa huomioidaan selkeästi tasa-arvo- ja ihmisarvokysymykset ja varmistetaan, että toimet eivät aiheuta missään ryhmässä sellaista kielteistä kokemusta, joka johtaisi vieraantumiseen ja ääriliikkeisiin hakeutumiseen.

Bryssel 8. lokakuuta 2008

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Luc VAN DEN BRANDE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Tavaraliikennepaketti”

(2008/C 325/02)

ALUEIDEN KOMITEA

- katsoo, että energiatehokkuutta on parannettava teknologisen innovoinnin sekä ympäristömyötäisten kuljetusvaihtoehtojen kehittämisen keinoin. Kuljetuksissa on ohjattava käyttämään kunkin kuljetuksen tarkoituksen kannalta ympäristömyötäisimpiä ja energiatehokkaimpia liikennemuotoja sisällyttämällä ulkoiset kustannukset hintoihin.
- katsoo, että EU:ssa olisi otettava käyttöön yhteinen rautatieliikenteen hallinnassa käytettävä kieli.
- toteaa, että rautateiden tavaraliikenne käyttää pitkälti samoja raiteita kuin henkilöliikenne. Tämä voi toisinaan rajoittaa molempien liikennemuotojen kapasiteettia ja luotettavuutta paitsi tiheästi asutuilla seuduilla myös alueidenvälisessä liikenteessä. EU:n tulee yhdessä jäsenvaltioiden kanssa kartoittaa, missä tällaisia pullonkauloja on, ja pyrkiä niiden poistamiseen sekä hyödyntää mahdollisimman suuressa määrin nykyisiä ja tulevia rautatieinfrastruktuureja. Pitkällä aikavälillä EU:n ja jäsenvaltioiden on edistettävä erillisten rautatieverkkojen rakentamista tavara- ja henkilöliikenteelle edellyttäen, että maan vähyys ei ole tälle esteenä, erityisesti verkostojen vilkkaimmin liikennöidyissä osissa.
- katsoo, että kaupunkiliikennesuunnittelu, erityisesti tavaroiden toimitusjärjestelmien suunnittelu, edellyttää erityistä tukea kunnilta. Niiden tulisi järjestää jakelu kaupungeissa sekä ympäristön että talouden kannalta nykyistä tehokkaammin.
- katsoo, että alue- ja paikallisviranomaiset voivat olla tärkeässä roolissa kestävän tavaraliikennepoliittikan toteuttamisessa kehittämällä sisävesisatamia, multimodaaliset järjestelmät mukaan lukien.
- katsoo, että yhteensopivuutta rautatie- ja meriliikennettä koskevien ratkaisujen välillä on parannettava, sillä eräillä alueilla ratkaisut eivät ole vielä tehokkaita. Komitea kannattaa sitä, että paikallis- ja alueyhteisöt kehittävät logistisia ratkaisuja sisämaan alueilla luomalla logistisia kokonaisuuksia ja perustamalla kuivasatamia, sillä ne ovat keskeinen keino tavaroiden kokonaiskuljetusjärjestelmän parantamiseksi sekä kehityksen ja yhteenkuuluvuuden edistämiseksi sisämaan alueilla.

Esittelijä: José CORREIA (PPE, PT) Taviran kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Viiteasiakirjat

Komission tiedonanto — EU:n tavaraliikenteen asialista: tehokkaampaa, yhdenmukaista ja kestävämpää tavaraliikennettä Eurooppaan

KOM(2007) 606 lopullinen

Komission tiedonanto — Tavaraliikenteen logistiikkaa koskeva toimintasuunnitelma

KOM(2007) 607 lopullinen

Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille — Tavoitteena ensisijaisesti tavaraliikenteelle suunnattu rautatieverkko

KOM(2007) 608 lopullinen

POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Johdanto

1. Tavaraliikennettä käsittelevät komission tiedonannot ovat jatkoa vuoden 2001 liikennepolitiikan valkoisessa kirjassa esitetyille poliittisille näkökohdille sekä sen väliarvioinnille, joka toteutettiin vuonna 2006. Kyseisen työskentelyn puitteissa järjestettiin 13 seminaaria ja konferenssia ja yli 30 muuta ulkopuolista tilaisuutta. Lisäksi saatiin lähes 160 kirjallista vastausta. Komissiolle lähetettiin myös yli 500 ilmoitusta logistiikan pullonkauloista.

2. Valkoisen kirjan väliarvioinnissa otetaan huomioon vuoden 2001 jälkeen tapahtunut toimintaympäristön muutos, jolle on luonteenomaista tuotannon kiihtyvä globaalistuminen, energiansaannin epävarmuus, maapallon lämpenemisen jatkuminen sekä Euroopan unionin mantereelaajuinen ulottuvuus Keski- ja Itä-Euroopan maiden liittymisen jälkeen. Näiden muutosten valossa ehdotetaan liikennepolitiikan soveltamisalan ja välineiden laajentamista, jotta näihin uusiin haasteisiin voitaisiin vastata. Erityisesti korostetaan tarvetta parantaa eri liikennemuotojen tehokkuutta sekä yksinään käytettynä että yhteistoinnassa keskenään.

Poliittiset suositukset

3. katsoo, että edellä mainituissa tutkimuksissa esiin tuodut suuntaviivat osoittavat selkeästi, että on ryhdyttävä muun muassa seuraaviin poliittisiin toimenpiteisiin:

- Vähennetään hiilidioksidipäästöjä, jotta edistettäisiin Kioton pöytäkirjan noudattamista.
- Vähennetään riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ottamalla vähitellen käyttöön uusiutuviin energialähteisiin perustuvia polttoaineita.
- AK katsoo, että energiatehokkuutta on parannettava teknologisen innovoinnin sekä ympäristöystävällisten kuljetusvaihtoehtojen kehittämisen keinoin. Tämä voidaan toteuttaa monella tavalla. Kuljetuksissa on ohjattava käyttämään

kunkin kuljetuksen tarkoituksen kannalta ympäristöyöäsiimpiä ja energiatehokkaimpia liikennemuotoja sisällyttämällä ulkoiset kustannukset hintoihin.

- Kiinnitetään EU:ssa erityistä huomiota vaarallisten aineiden kuljetukseen. Yhdenmukaistetaan maantiekuljetuksia koskevat hallinnolliset menettelyt, jotta vältetään epäselvyydet, jotka johtuvat siitä, että ei ymmärretä kieltä, tai säännöksistä, joita muiden maiden liikenteenharjoittajien on vaikea ymmärtää. Tarkistetaan EU:ssa voimassa olevia vaarallisten aineiden merikuljetusten sääntöjä, jotka koskevat olosuhteita, joiden vallitessa tavarakuljetus ja henkilökuljetus on mahdollista yhdistää keskenään.
- Parannetaan rautatiejärjestelmien teknologiaa, jotta ne eivät menetä kilpailukykyään muihin kuljetusmuotoihin nähden.
- Kansainvälistä rautatieliikennettä harjoittavilla toimijoilla on paljon ongelmia, jotka liittyvät liikenteen järjestykseen ja tehokkuuteen harjoittamiseen. Yksi ongelmista on se, että rautateiden liikenteenohjaus tapahtuu kunkin jäsenvaltion omalla kielellä. Tämä hankaloittaa rautatieliikenteen harjoittamista oman maan rajojen ulkopuolella. Näin ollen AK katsoo, että EU:ssa olisi otettava käyttöön yhteinen rautatieliikenteen hallinnassa käytettävä kieli. Tällöin toimittaisiin samoin kuin lentoliikenteen hallinnassa, jossa käytetään yhteistä kansainvälistä kieltä.
- Veturinkuljettajia koskevat koulutusvaatimukset, kuten myös turvallisuusnormit ja rahtia koskevat säännökset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Kyseiset eroavuudet ovat ongelma kansainvälistä rautatieliikennettä harjoittaville toimijoille, joten säännökset on yhdenmukaistettava EU:ssa.
- Edistetään tieto- ja viestintätekniikan käyttöä kehittämällä ns. rautatien internetiä ja hyödyntämällä entistä paremmin satelliitti- ja radiotaajuusjärjestelmiä.
- Intermodaalisissa kuljetusketjuissa on mukana useita toimijoita. Tällöin voi olla epäselvää, kuka on vastuussa asiakkaasta, mikä puolestaan usein heikentää kuljetusten luotettavuutta, turvallisuutta ja laatua. EU:lla on tärkeä rooli liikennejärjestelmän selkeän rakenteen ja vastuunjaon kehittämisessä.

4. sekä:

- Vähennetään kansainvälisessä junaliikenteessä havaittuja rajaylityksiin liittyviä ongelmia teknisten kysymysten (eri raideleveys, erilaiset jännitejärjestelmät, liikkuvaa kalustoa koskevat erilaiset hyväksymiskriteerit jne.) ja hallinnollisten näkökohtien osalta.
- Luodaan yksinomaan tavaroille suunnattu verkosto ja toteutetaan hanke pitkällä aikavälillä sen korkeat kustannukset huomioon ottaen ja laaditaan tarkka kustannus-hyötyanalyysi.
- Kehitetään ympäristöä säästäviä ns. vihreitä liikennekäytäviä niin, että ensisijaisena tavoitteena on kuljetusaikojen lyhentäminen ja palvelun laadun parantaminen.
- Rautateiden tavaraliikenne käyttää erittäin pitkälti samoja raiteita kuin henkilöliikenne. Tämä voi toisinaan rajoittaa molempien liikennemuotojen kapasiteettia ja luotettavuutta paitsi tiheästi asutuilla seuduilla myös alueidenvälisessä liikenteessä. Tavara- ja matkustajaliikenne asetetaan usein vastakkain tavalla, joka ei edistä liikennejärjestelmien energiatehokkuuden ja ympäristömyötäisyyden kehittämistä. EU:n tulee yhdessä jäsenvaltioiden kanssa kartoittaa, missä tällaisia pullonkauloja on, ja pyrkiä niiden poistamiseen sekä hyödyntää mahdollisimman suuressa määrin nykyisiä ja tulevia rautatieinfrastruktuureja. Pitkällä aikavälillä EU:n ja jäsenvaltioiden on edistettävä erillisten rautatieverkkojen rakentamista tavara- ja henkilöliikenteelle edellyttäen, että maan vähyys ei ole tälle esteenä, erityisesti verkostojen vilkkaimmin liikennöidyissä osissa.
- Parannetaan intermodaalisuutta, jotta järjestelmien tehokkuudessa saavutettaisiin tosiasiallista edistymistä.
- Tutkitaan junien ja maantieajoneuvojen mittoja ja pituutta kuljetuskapasiteetin lisäämiseksi ympäristöä kunnioittaen.

5. ja lisäksi:

- Yksinkertaistetaan meriliikenteen tullikäytäntöjä etenkin Euroopan unionin satamien välillä.
- Otetaan käyttöön veturinkuljettajien eurooppalainen lupakirja, jotta ammattilaiset voisivat nykyistä helpommin toimia missä tahansa Euroopan unionin maassa sekä eri järjestelmien ja laitteiden parissa.
- Taataan yhdenvertaisuus lain edessä, mikä on tärkeää, jotta varmistettaisiin tasavertaiset kilpailuedellytykset. EU:ssa sovellettavia sääntöjä on ajo- ja lepoaikoja koskevalla asetuksella yhdenmukaistettu siten, ettei kuljettajan kotimaalla ole merkitystä. Mahdollisuudet rangaista asetuksen sääntöjen rikkomisesta vaihtelevat kuitenkin sen mukaan, onko rikkomus tapahtunut siinä maassa, johon ajoneuvo on rekisteröity ja jossa kuljettajalla on kotipaikka, vai jossain muussa maassa. Komission ehdotus direktiiviksi rajatylittävän lainvalvonnan helpottamisesta liikenneturvallisuuden alalla kattaa seuraavat rikkomukset: ylinopeus, rattijuopumus, turvavyön

käytön laiminlyönti ja punaisen liikennevalon noudattamatta jättäminen. Ajo- ja lepoaikamääräysten rikkomisen tulisi myös kuulua liikenne rikkomuksien valvontaa koskevan rajatylittävän yhteistyön piiriin.

- Noudatetaan täsmällisyyttä koskevia, erityisesti UIRR:n (*International Union of Combined Road-Rail Transport Companies*) määräysten mukaisia sääntöjä.
- Säännöt, jotka koskevat veturinkuljettajien yöpymistä toisessa maassa, ovat epäedulliset syrjäisten jäsenvaltioiden liikenteenharjoittajille näiden järjestäessä kansainvälisiä kaukokuljetuksia. Työlainsäädäntöä on näin ollen tarkistettava siten, että reunavaltioiden ja Keski-Euroopan valtioiden toimijoilla on samat mahdollisuudet harjoittaa kansainvälistä rautatieliikennettä.
- EU:n on kiinnitettävä erityistä huomiota maanteiden ja rautateiden tavaraliikenteeseen kohdistuvan rikollisuuden ja terrorismin uhan kasvuun. Jäsenvaltioiden välistä järjestelmällistä yhteistyötä on kehitettävä, ja EU:lla on tässä merkittävä rooli. Lisäksi tulee rakentaa uusia turvallisia lepoalueita erityisesti Euroopan laajuisen liikenneverkon varrelle, mikä on tärkeä näkökohta turvallisuuden lisäämiseksi.
- Estetään liikenteen pullonkaulat laatimalla entistä toimivampia reittejä.
- Parannetaan palvelua yleisesti ja otetaan alalla käyttöön parhaiden käytänteiden säännöstö käyttäjien luottamuksen lisäämiseksi.
- On myös tärkeää, että EU kiinnittää huomiota rikollisuuteen, joka liittyy varsinkin maanteiden tavaraliikenteeseen. Monien lähteiden mukaan erityisesti tupakan ja alkoholin salakuljetus ja laitton myynti ei ole mitenkään harvinainen ilmiö liikenneväylien taukopaikoilla. Ongelman ratkaiseminen edellyttää EU:n käynnistämää ja koordinoimaa kansainvälistä yhteistyötä.
- Vahvistetaan sisävesiliikenteen kilpailuasemaa.
- Toteutetaan — yhteistyössä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa — tulevinakin aikoina toimintavarma vesiliikenne- ja satamaverkosto, joka perustuu kuljetusketjujen verkottumisen huomioivaan lähestymistapaan.
- Edistetään innovointia sisävesiliikenteen alalla.
- Panostetaan turvalliseen ja kestäväan sisävesiliikenteeseen.

Suhteet paikallis- ja alueviranomaisiin

6. katsoo, että pitkällä aikavälillä on luotava rautatieliikenneinfrastruktuuri, joka on kapasiteetiltaan riittävä ja luotettava ja joka ei aseta tavaraliikennettä ristiriitaan muiden liikenteeseen liittyvien tavoitteiden eikä muiden yhteiskunnallisten intressien kanssa ja joka tarjoaa energiatehokkaat ja ympäristömyötäiset kuljetukset mahdollistavat olosuhteet.

7. katsoo, että lyhyellä aikavälillä on ensisijaisesti yksilöitävä järjestelmän pullonkaulat ja kapasiteettiin liittyvät puutteet ja ratkaistava ne.

8. katsoo, että vaikka tavaraliikennettä tarkastellaan suurten valtakunnallisten ja kansainvälisten käytävien puitteissa, se ei koskaan suju ilman niiden kuntien ja alueviranomaisten myötävaikutusta, joiden alueiden läpi liikennereitit kulkevat.

9. katsoo, että kaupunki- ja aluesuunnittelulla onkin tavarankuljetuksen kannalta suuri merkitys, jotta luotaisiin energiaa säästävää ja ympäristönmyötäistä tavarankuljetusvirta. Uuden liikennepolitiikan on näin ollen tukeuduttava kaikkiin toimijoihin, jotka voivat antaa hyödyllisen panoksen sen tehokkuuteen, sekä erityisesti niihin, jotka toimivat ruohonjuuritasolla ja voivat siksi ratkaista ongelmat paikallisesti.

10. katsoo, että taloudellista ja ympäristöä säästävää tavaraliikennettä voidaan erityisesti toteuttaa hyödyntämällä mahdollisimman paljon sisävesiliikennettä. Näin voidaan myös helpottaa satamien ja niiden sisämaayhteyksien ruuhkautumista.

11. toteaa, että terminaalit, järjestelyratapihat ja satamat ovat merkittävä osa intermodaalisen liikennejärjestelmän infrastruktuuria. Alue- ja paikallisviranomaisten tulee vastata niiden suunnittelusta ja sijoittamisesta. Kaupunkien on tärkeää huomioida nämä perusrakenteet kaupunkisuunnittelun aikaisessa vaiheessa, mikä puolestaan edellyttää, että EU:ssa ja kansallisella tasolla luodaan kaupunkisuunnittelulle pitkän aikavälin vakaat edellytykset.

12. katsoo, että koska EU:ssa liikenteessä olevista ajoneuvoista noin 40:tä prosenttia käytetään tavaroiden jakelu- tai palvelujen toimittamistehtävissä ja koska asiakkaiden enemmistö on kaupungeissa, on niihin näin syntyviä liikennevirtoja hallinnoitava. Tulisikin hahmotella kaupungeissa tapahtuvaan tavaraliikenteeseen liittyvien parhaiden käytänteiden levittämistä.

13. toteaa, että useissa jäsenvaltioissa toimivat alueelliset tai suurkaupunkialueiden liikenneviranomaiset tarjoavat arvokasta tukea erilaisten toiveiden ja tulosten yhteensovittamisessa. AK korostaa, että tämän on tärkeää tapahtua toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.

14. korostaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on merkittävät valmiudet vuoropuheluun tavaroiden valmistajien ja vastaanottajien kanssa.

15. katsoo, että huomiota on kiinnitettävä erityisesti palvelujen ja tavaroiden jakeluun kaupungeissa, sillä kaupunkilogistiikan älykäs suunnittelu on niissä liikkuvuuden avaintekijä.

16. katsoo, että tulevaisuudessa terminaalien, logististen jakelukeskusten ja jopa kauppojen sijoittaminen edellyttää paikallisviranomaisten entistä tiiviimpää osallistumista.

17. painottaa, että alueellisen tason logistiikka on uusi politiikan ala, joka kehittyy voimakkaasti tulevaisuudessa. Liikenteen solmukohtien hallinnoinnin hajauttaminen alueviranomaisille

saa keskeisen merkityksen, ja suurten kansainvälisten käytävien määrittely jää jäsenvaltioiden toimivaltaan.

18. katsoo, että kunnat voivat tarkoituksenmukaisen kaupunkipolitiikan avulla antaa merkittävää apua pyrittäessä nopeuttamaan rautatiekuljetuksia. Tämä apu on korvaamaton.

19. katsoo, että rautateiden liitännäispalveluihin, etenkin terminaaleihin ja järjestelyratapihoihin, on rakennerahastojen puitteissa kiinnitettävä erityistä huomiota.

20. katsoo, että kaupunkiliikennesuunnittelu, varsinkin tavaroiden toimitusjärjestelmien suunnittelu, edellyttää erityistä tukea kunnilta. Niiden tulisi järjestää jakelu kaupungeissa sekä ympäristön että talouden kannalta nykyistä tehokkaammin. Tätä varten on parannettava ajoneuvojen ekologista laatua ja lisättävä niiden täyttöastetta, jotta saman tavaramäärän toimittamiseen tarvitaan aiempaa vähemmän kuljetusmatkoja.

21. katsoo, että alue- ja paikallisviranomaiset voivat olla tärkeässä roolissa kestävän tavaraliikennepolitiikan toteuttamisessa kehittämällä sisävesisatamia ja vapauttamalla niiden potentiaalia, multimodaaliset järjestelmät mukaan lukien.

22. katsoo, että alue- ja paikallisviranomaiset voivat edistää vesiliikennettä aluesuunnittelun avulla, varsinkin valitessaan paikkoja, jotka varataan yritystoiminnalle. Vesiliikenteeseen suuntautuneisiin yrityksiin, vesiväyliin ja sisävesisatamiin on myös kiinnitettävä erityistä huomiota rakennerahastotoimissa.

Päätelmät ja suositukset

23. korostaa, että paikallis- ja alueyhteisöillä on yhä tärkeämpi rooli laadittaessa logistiikkastrategioita tehokasta ja tarkoituksenmukaista suunnittelua, infrastruktuuria ja koordinaointia silmällä pitäen.

24. toteaa, että suuri osa tavaraliikennevirrasta kuormittaa Keski-Euroopan liikenneverkkoja, vaikka kuljetusten päätepiste ei olisikaan siellä. Keski-Euroopan liikenneverkkojen kapasiteetti-ongelmien vuoksi on erittäin tärkeää, että EU tukee sellaisten yhteyksien ja käytävien rakentamista, jotka eivät kuormita mainittuja verkkoja tai vähentävät niiden kuormitusta. Esimerkkinä tällaisista reiteistä voidaan mainita Pohjois-Euroopan itä-länsisuuntaiset liikennekäytävät, jotka lisäksi edistävät kyseisten alueiden kehitystä. Valmisteilla olevassa uudessa Itämeri-strategiassa korostetaan muun muassa toimivien liikenneverkkojen ja multimodaalisten ratkaisujen merkitystä kestävän ja kilpailukyisen aluekehityksen kannalta. On erittäin tärkeää, että EU osoittaa jatkossakin varoja tällaisiin hankkeisiin esimerkiksi rakennerahastojen tai alakohtaisten toimintaohjelmien välityksellä.

25. toteaa meriteitse tapahtuvan tavaraliikenteen olevan erittäin tärkeää raaka-aineita tuottavien alueiden kannalta. Tuotanto-teollisuus on riippuvainen siitä, että kuljetukset toimivat luotettavasti vuoden ympäri. Talvimerenkulun toiminnan kannalta on tärkeää, että jäänmurtaminen on ensisijainen ala ja se sisällytetään Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin.

26. katsoo, että EU:lla tulee olla kokonaisvaltainen näkemys infrastruktuurisuunnittelusta niin EU:ssa kuin EU:n ja sen naapurimaiden ja -alueiden välillä. EU:n tavaraliikennepaketti on näin ollen koottava siten, että se sopii yhteen unionin jo aiemmin määrittelemien ja hyväksymien liikenne- ja infrastruktuurikarttojen kanssa. Tällaisia karttoja ovat esimerkiksi Euroopan laajuiset liikenneverkot sekä valtioiden välisten liikennekäytävien kartta (*map of transnational transport corridor*).

27. muistuttaa, että viime vuosina monet alueet ovat kehittäneet kyseisenlaisia strategioita saadakseen käsityksen liikennemääristä lähitulevaisuudessa ja tehdäkseen siitä tarvittavat päätelmät. Tämä edellyttää yhä tiiviimpää logistiikkahankkeiden rajatylittävää ja valtioiden välistä koordinoitua Euroopassa. Yksi esimerkki edellä mainitusta suuntauksesta on Euroopan kemianteollisuusalueiden verkoston käynnistämä Keski-Euroopan kemianteollisuuden logistiikka-aloite, jossa tähdätään kemianteollisuuden tuotantokeskusten yleisen toimintaympäristön parantamiseen Keski- ja Itä-Euroopassa pitkällä aikavälillä koordinoitun strategian avulla. Toinen esimerkki on hanke rautatiekäytävän (EU4SeaRail) rakentamiseksi Itämeren, Pohjanmeren, Välimeren ja Mustanmeren välille. Muita tärkeitä esimerkkejä EU:n pohjoisosien liikennekäytävistä ovat Perämeren liikennekäytävä ja Pohjoisakseli. Alueilla on lisäksi ollut merkittävä rooli sellaisten logististen alueiden kehittämisessä, jotka mahdollistavat liikennemuotojen täydentävyyden ja vaihdon muodosta toiseen etenkin tavaraliikenteessä sekä kunkin liikennemuodon käytön optimoinnin. Yksi esimerkki tästä on logistinen kokonaisuus PLAZA Aragoniassa sekä sen kytkennät muihin logistisiin kokonaisuuksiin, kuten Eurocentreen Toulousessa, tai Iberian niemimaan eri satamat.

28. katsoo, että tehokkaat kuljetukset Euroopan maiden välillä voivat edistää merkittävästi talouskasvua. Siksi komitea kehottaa komissiota ottamaan huomioon tässä lausunnossa esitetyt huomiot valmisteltaessa TEN-direktiivien tulevaa, vuosina 2009–2010 toteutettavaa tarkistamista tukemalla ensin kiireellisesti sellaisten hankkeiden toteuttamista, jotka on jo hyväksytty ja sisällytetty kyseiseen verkkoon ensisijaisina, etenkin kun kyse on osuuksista, jotka vaikeuttavat erityisesti tehokasta tavaraliikennettä, kuten rajat ylittävät tai vuoristo-alueita ylittävät osuudet.

Lisäksi on aiheellista painottaa, että alueiden komitea

29. on tyytyväinen tähänastisiin — etenkin puheenjohtajavaltio Suomen ja puheenjohtajavaltio Saksan toteuttamiin — toimiin tarkasteltavina olevien asiakokonaisuuksien edistämiseksi.

30. antaa yleisesti ottaen puoltavan lausuntonsa rautatieliikennepaketin muodostavissa tiedonannoissa esitetystä analyysistä ja niissä suositelluista toimenpiteistä.

31. kehottaa kuitenkin ottamaan huomioon kysymykset, jotka liittyvät asianmukaiseen koordinointiin alue- ja paikallisviranomaisten kanssa, kuten edellisessä kohdassa tuodaan esiin.

32. on tietoinen siitä, että uusi tehokas tavaraliikennepolitiikka edellyttää kaikkien kuntien ja aluehallintojen toimivaa yhteistyötä. Komitea kehottaakin luomaan niihin hyvät suhteet, mihin se osallistuu parhaansa mukaan.

33. suositaa ryhtymään lisätoimiin kaikkien poliittisten päättäjien saattamiseksi tietoisiksi edellä esiin tuoduista ongelmista. On otettava huomioon tämän alan huomattava vaikutus BKT:hen sekä nykyisen tilanteen suorat ja epäsuorat vaikutukset talouteen sekä yhteiskuntaan yleisesti.

34. ei pidä aiheellisena direktiivin 96/53/EY tarkistamista. On säilytettävä tarkoituksenmukainen suuntaus etsimällä entistä ympäristömyötäisempiä ratkaisuja — toisin sanoen entistä enemmän junia eikä välttämättä enempää rekka-autoja.

35. toteaa, että merkittävä osa kuljetettavista tavaroista päätyy suurille kaupunkialueille. Kaupunkien ja alueiden tavarajakelun suunnittelulla on näin ollen huomattavasti merkitystä tavaraliikennevirran energiatehokkuuden ja ympäristömyötäisyyden kannalta. Järjestelyratapihojen sijainti suhteessa muuhun tavaraliikenneverkkoon on siten erittäin merkityksellinen tekijä, minkä vuoksi alue- ja paikallistason toimien ja liikenne-logistiikkaan liittyvän EU:n kokonaispolitiikan on sovittava hyvin yhteen. Komitea katsoo, että tavaraliikennepolitiikka on sovittava yhteen kaupunkiliikennettä koskevan toimintasuunnitelman kanssa.

36. pitää innovointia biopolttoainealalla entistä tärkeämpänä, kun otetaan huomioon energian kustannukset, mutta muistuttaa, että tässä yhteydessä on huomioitava maatalouden yleinen globaali tasapaino, ja kehottaa siksi Euroopan komissiota voimistamaan alan tutkimusta.

37. kannattaa kaikkien rautatiekuljetusten vapauttamista, jonka on kuitenkin perustuttava sellaisiin koordinoituihin toimiin, joissa otetaan huomioon yleinen etu.

38. pitää toivottavana, että erityisesti tavaraliikenteen suunta- viivojen osalta voitaisiin edetä mahdollisimman pitkälle.

39. katsoo, että liikenneverkkojen on oltava entistä enemmän osa logistiikkapolitiikkoja, joiden muotoutumiseen paikallis- ja alueviranomaiset osallistuvat, ja että maaliikenneterminaalien käsitettä on kehitettävä ottamalla huomioon ilmeiset ympäristökysymykset.

40. katsoo, että yhteensopivuutta rautatie- ja meriliikennettä koskevien ratkaisujen välillä on parannettava, sillä eräillä alueilla ratkaisut eivät ole vielä tehokkaita. Komitea kannattaa sitä, että paikallis- ja alueyhteisöt kehittävät logistisia ratkaisuja sisämaan alueilla luomalla logistisia kokonaisuuksia ja perustamalla kuivasatamia, sillä ne ovat keskeinen keino tavaroiden kokonaiskuljetusjärjestelmän parantamiseksi sekä kehityksen ja yhteenkuuluvuuden edistämiseksi sisämaan alueilla.

41. painottaa tarvetta yhdenmukaistaa tulevaisuudessa tekniset ratkaisut ja standardit niin, että junaliikenteeltä poistetaan pikimmiten nykyiset esteet, jotka johtuvat erilaisista sähköjärjestelmistä ja erilaisesta raidelevydestä.

42. on vakuuttunut siitä, että Kioton pöytäkirjalla ja sen seurauksilla liikennepolitiikkoihin on erittäin näkyviä vaikutuksia tavaraliikenteen logistiikkaan.

43. pitää ihanteellisena sitä, että tulevaisuudessa on mahdollista matkustaa nopeasti koko Euroopan halki junilla, jotka kulkevat Lissabonista kaikkialle Välimeren ja Itämeren alueelle sekä Euroopan unionin uusille ulkorajoille.

44. ehdottaa, että toteutetaan aiempaa yksityiskohtaisempia tutkimuksia, jotta yksilöitäisiin infrastruktuuriin ja nykyisiin säännöksiin liittyvät pullonkaulat ja ryhdyttäisiin toimenpiteisiin niiden poistamiseksi. Komitea katsoo, että jotta kyseisten ongelmien yksilöimisessä ja ratkaisujen löytämisessä edettäisiin nopeammin, on suositeltavaa, että logistiikkaan ja intermodaalisuuteen erikoistuneiden keskusten välille luodaan tietojen ja hyvien käytänteiden vaihtamiseen tähtääviä verkostoja paikallis- ja aluetasolla.

45. katsoo, että on laadittava pitkän aikavälin strategioita ja toimintasuunnitelmia Euroopan liikennekäytävien laajentamiseksi.

46. kannattaa toimenpiteitä, joilla varmistetaan tasapuoliset kilpailuolosuhteet jäsenvaltioiden välillä.

47. kannattaa sääntöjen ja sääntelyn yhdenmukaistamista ja yksinkertaistamista etenkin, kun kyse on mitta- ja painonormeista, lastin kiinnittämistä ja osapuolten vastuuta koskevista

turvallisuussäännöistä, yhdenvertaisuudesta lain edessä riippumatta liikenteenharjoittajan asuinpaikasta, liikenteen valvonnassa käytettävästä yhteisestä kielestä sekä tuonnista EU:n ulkopuolisista maista.

48. katsoo, että hallinnolliset esteet on ratkaistava lisäämällä mahdollisuuksien mukaan asiakirjojen toimittamista sähköisessä muodossa.

49. suosittaa lisäämään liikenteen tehokkuutta kehittämällä ja hyödyntämällä kunkin liikennemuodon kapasiteettia sekä kehittämällä ja tukemalla intermodaalisuutta.

50. suosittaa tehostamaan liikennejärjestelmää ja kehittämään siinä tarkoituksessa nykyistä paremman logistiikkapolitiikan satamia ja terminaaleja varten.

51. katsoo, että internetissä on oltava saatavilla tietoa satamien kunnosta ja paikallisista ominaispiirteistä.

Bryssel 8. lokakuuta 2008

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Uusiutuvien energialähteiden edistäminen”

(2008/C 325/03)

ALUEIDEN KOMITEA

- toivoo, että tukijärjestelmät ovat kaiken kokoisten uusiutuvan energian tuottajien ulottuvilla, pienet laitokset mukaan luettuina, ja katsoo, että koska uusiutuvia energialähteitä tuetaan, fossiilisten polttoaineiden sekä ydinvoiman tuotannolle ja käytölle tarjottavat tuet tulisi johdonmukaisuuden vuoksi vähitellen lakkauttaa (poikkeuksena fossiilisia polttoaineita käyttävien sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitosten mahdollinen tukeminen julkisen kaukolämpöhuollon yhteydessä). Poikkeuksena on pidettävä myös tapauksia, joissa hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin avulla vähennetään fossiilisten polttoaineiden käytöstä aiheutuvia hiilidioksidipäästöjä.
- suosittelee huolehtimaan mahdollisimman hyvästä koordinoinnista alan tärkeimpien eurooppalaisten säädösten välillä. Näitä ovat direktiivi rakennusten energiatehokkuudesta, direktiivi energian loppukäytön tehokkuudesta ja energiapalveluista, energiamarkkinoiden vapauttamista koskeva kolmas paketti sekä energiaa ja ilmastoa koskevan paketin eri osiot ja niistä erityisesti uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi.
- kehottaa komissiota muuttamaan 4 artiklaa niin, että siinä veloitetaan ottamaan paikallis- ja alueviranomaiset mukaan kansallisten toimintasuunnitelmien laadintaan, sekä ottamaan tämän tekijän asianmukaisesti huomioon kansallisia toimintasuunnitelmia arvioidessaan.
- toteaa, että 10 prosentin tavoitteen asettaminen liikenteen biopolttoaineille ei aikaansaa tavoiteltua positiivista vaikutusta muutoin kuin siinä tapauksessa, että biopolttoaine tuotetaan sellaisista raaka-aineista, joiden hyödyntäminen ei järkytä ympäristön luonnollista tasapainoa, ei vaaranna elintarvikehuoltoa eikä horjuta markkinoiden taloudellista ja yhteiskunnan sosiaalista tasapainoa.

Esittelijä: Paula BAKER (UK, ALDE), Basingstoken ja Deanan kaupunginvaltuuston jäsen

Viiteasiakirja

Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä

(KOM(2008) 19 lopullinen)

I. POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleistä

1. pitää direktiiviä uusiutuvista energialähteistä tervetulleena, sillä se katsoo, että uusiutuviin energialähteisiin perustuvalla energiantuotannolla voidaan vähentää kasvihuonekaasupäästöjä, parantaa energiansaannin varmuutta, edistää teknologian kehittämistä, lisätä työllisyysmahdollisuuksia sekä edistää osaltaan aluekehitystä.

2. korostaa, että direktiivin tavoitteiden saavuttamisen kannalta on ratkaisevan tärkeää, että alue- ja paikallisviranomaiset luovat strategisen liittoutuman alhaalta ylöspäin suunnattuvan lähestymistavan omaksumiseksi uusiutuvien energialähteiden hyödyntämisessä.

3. kiirehtii lainsäädännöllisiä puitteita, joilla varmistetaan investointipäätösten edellyttämä pitkän aikavälin vakaus, jotta nykyisin saatavilla olevia monenlaisia eri tekniikoita hyödyntävistä innovatiivisista hankkeista uusiutuvien energialähteiden alalla voisi tulla kilpailukykyisiä tavanomaisiin teknologioihin nähden.

4. on tyytyväinen, että uusiutuville energialähteille on asetettu sitovat tavoitteet. Komitea painottaa kuitenkin sitä, että pikaisen täytäntöönpanon ja lopullisten tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi myös ehdotetun direktiivin liitteessä I olevassa B kohdassa määriteltyjen välitavoitteiden tulisi olla sitovia. Komitea kehottaa lisäksi paikallis- ja alueviranomaisia osallistumaan keskusteluihin jäsenvaltioiden kanssa kansallisia toimintasuunnitelmia laadittaessa varmistaakseen, että välitavoitteet otetaan niissä asianmukaisesti huomioon ja että niissä määriteltyihin paikallistasolla käyttöön otettavat toimintavälineet.

5. kannattaa ehdottomasti komission ehdotusta siitä, että jäsenvaltiot kehittäisivät sähköverkkoinfrastruktuuria niin, että siinä otetaan huomioon uusiutuvista energialähteistä tuotettu sähkö ja annetaan sille ensisijainen pääsy verkkoon. Komitea kuitenkin painottaa, että verkkoon pääsyn hinnan, joka perustuu joko syöttötariffiin tai johonkin muuhun kriteeriin, on oltava oikeudenmukainen ja kilpailukykyinen.

6. painottaa niin ikään verkkoinfrastruktuurin merkitystä uusiutuvista energialähteistä tuotetulle kaasulle ja lämmölle sekä hukkalämmölle ja toteaa, että niistä tuotetulle energialle on annettava pääsy kulloiseenkin verkkoinfrastruktuuriin kohtuullisin ehdoin.

7. katsoo, että siirtoverkko-operaattoreiden olisi ryhdyttävä asianmukaisesti sopeuttamistoimenpiteisiin, jotta voidaan varmistaa uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön pääsy verkkoon. Niiden olisi myös vastattava tästä aiheutuvista kustannuksista, eikä kustannuksia tulisi siirtää kaikkien energiankuluttajien maksettaviksi.

8. kannattaa Euroopan komissiota sen kehottaessa jäsenvaltio-, alue- ja paikallistason viranomaisia tukemaan politiik-

koja, joilla edistetään matalaenergia- ja passiivitalojen rakentamista. Vaikka kyseiset politiikat edellyttävät erillistä käsittelyä, ne ovat välttämättömiä, tärkeitä ja olennaisia uusiutuvista energialähteistä annettavan direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi. Komitea suosittaa, että ehdotettuun uusiutuvista energialähteistä annettavaan direktiiviin sisältyvät asiaa koskevat säännökset otetaan asianmukaisesti huomioon rakennusten energiatehokkuusdirektiivin seuraavan tarkistuksen yhteydessä. Komitea suosittelee yleisesti ottaen huolehtimaan mahdollisimman hyvästä koordinoinnista alan tärkeimpien eurooppalaisten säädösten välillä. Näitä ovat direktiivi rakennusten energiatehokkuudesta, direktiivi energian loppukäytön tehokkuudesta ja energiapalveluista, energiamarkkinoiden vapauttamista koskeva kolmas paketti sekä energiaa ja ilmastoa koskevan paketin eri osiot ja niistä erityisesti uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi. Uusiutuvista energialähteistä annettavan direktiivin voimaan saattamiseen on kiinnitettävä runsaasti huomiota nimenomaan sitovien maakohtaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Paikallis- ja alueviranomaisien rooli

9. katsoo, että paikallis- ja alueviranomaisilla on asiaan liittyvää kokemusta ja tarvittavaa asiantuntemusta vaikuttaa energianinfrastruktuuriin ja -politiikkoihin alueillaan. Useat Euroopan alueet ovat jo osoittaneet sitoutuneensa poliittisesti uusiutuvien energialähteiden edistämiseen alueillaan, asettaneet alaa koskevat konkreettiset tavoitteet ja pyrkivät aktiivisesti saavuttamaan ne. Ne vaikuttavat jo energianinfrastruktuuriin ja -politiikkoihin osallistuuksaan aluesuunnitteluun ja aluekehitykseen sekä vaikuttaessaan yksittäisten kansalaisten toimiin ja monissa tapauksissa ne ovat edistäneet uusiutuvien energialähteiden (aurinko, maalämpö, biomassa, vesi ja tuuli) innovatiivisia sovelluksia rakennuksissa, liikenteessä ja muilla aloilla.

10. toteaa, että siirtyminen uusiutumattomista energialähteistä uusiutuviin energialähteisiin merkitsee, että suhteellisen pienimuotoinen paikallinen energiantuotanto lisääntyy, mikä myös vähentää sähkönsiirron pitkillä välimatkoilla aiheutuvaa hävikkiä. Tämä koskee kaikkia paikallis- ja alueviranomaisia ja vaikuttaa niiden toimiin.

11. toteaa, että toimiin, joiden avulla alue- ja paikallisviranomaiset voivat edistää direktiivin tavoitteita, kuuluvat muun muassa seuraavat:

- aluesuunnittelu (antamalla suunnittelua ja kehittämistä koskevia selkeitä määräyksiä sekä sääntelijän että kannustajan roolissa)
- julkisen maan ja omaisuuden hallinta ja hallinnointi (katuvalaistus, asuminen, liikenne sekä julkiset ja toimistorakennukset, sidonnaisajoneuvot)
- kestävien liikennepalveluiden tarjoaminen ja vaihtoehtoisten liikennemuotojen määrittelyminen (esimerkiksi vuokrattavat polkupyörät ja sähköautot)

- kaukolämpö- ja kaukokylmäverkon tarjoaminen yksityisasuntoihin ja merkittäviin julkisiin rakennuksiin (uimahallit, koulut, kunnan tai alueen julkiset tilat jne.)
 - aluekehitys
 - toimenpiteet uusiutuvien energialähteiden alalla toimivien yritysten avustamiseksi, tuet ja luotonsaanti mukaan luetuina
 - tuet ja luotonsaannin helpottaminen yksityistalouksille, julkisille elimille ja yrityksille uusiutuvien energiamuotojen käyttöönottamiseksi
 - viestintä kansalaisten kanssa
 - tietojen ja koulutuksen tarjoaminen (kansalaisille, rakentajille, laitteiden asentajille ja korjaajille sekä pk-yrityksille tukimahdollisuuksista)
 - etenkin energiansäästöä, energiatehokkuutta ja uusiutuvia energialähteitä koskevan energia-alan tutkimuksen, kehityksen ja teknologisen innovoinnin edistäminen.
12. kehottaa komissiota torjumaan paine vaatia kutakin jäsenvaltiota perustamaan yksi keskitetty hallintoelin käsittelemään uusiutuvaa energiaa käyttävien uusien tuotantolaitosten lupahakemukset sekä niitä koskevat tukiasiat.
13. suhtautuu varauksella siihen, että julkisiin rakennuksiin sovelletaan takautuvasti ylimääräisiä energiastandardeja.
14. palauttaa edelleen mieliin energiatehokkuutta koskevista kansallisista toimintasuunnitelmista saadut kokemukset ja kehottaa komissiota myöntämään kaikki mahdolliset resurssit (myös henkilöresurssit) sekä ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin (myös ryhtyminen oikeustoimiin ja turvautuminen taloudellisten seuraamusten langettamiseen) sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot toimittavat asetetussa määräajassa laadukkaat kansalliset toimintasuunnitelmat, joiden avulla voidaan saavuttaa direktiivissä asetetut tavoitteet.
15. huomauttaa, että lisäksi paikallis- ja alueviranomaiset valvovat huomattavia määrärahoja, jotka on tarkoitettu energiaa kuluttavien tuotteiden ja palveluiden julkisiin hankintoihin. Komitea korostaa, että käynnistettäessä siirtymäprosessia kohti Eurooppaa, jossa uusiutuvilla energialähteillä on nykyistä huomattavasti keskeisempi asema, on vahvistettava paikallis- ja alueviranomaisten merkittävää roolia määrittelyssä, innovoinnissa ja neuvotteluissa uusiutuvan energia-alan kanssa.
16. toteaa, että paikallis- ja alueviranomaisten toimet energian kokonaiskysynnän vähentämiseksi energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden avulla edistävät osaltaan merkittäväällä tavalla uusiutuvista energialähteistä annettavan direktiivin tavoitteiden saavuttamista.

Kansalliset toimintasuunnitelmat

17. katsoo, että monet kansallisiin toimintasuunnitelmiin sisällytettävistä toimista tulevat paikallis- ja alueviranomaisten toteutettaviksi (ks. esimerkiksi 12 artikla). Paikallis- ja alueviranomaiset ovat jo toteuttaneet mittavia toimia, ja tätä kokemusta olisi hyödynnettävä täysimääräisesti kansallisten toimintasuunnitelmien laadinnassa, täytäntöönpanossa ja seurannassa.
18. kehottaa siksi komissiota muuttamaan 4 artiklaa niin, että siinä veloitetaan ottamaan paikallis- ja alueviranomaiset

mukaan kansallisten toimintasuunnitelmien laadintaan, sekä ottamaan tämän tekijän asianmukaisesti huomioon kansallisia toimintasuunnitelmia arvioidessaan.

19. palauttaa mieliin energiatehokkuutta koskevista kansallisista toimintasuunnitelmista saadut kokemukset ja kehottaa komissiota julkaisemaan ajoissa suuntaaviivat kansallisten toimintasuunnitelmien laatimiseksi, toimintasuunnitelmamalli mukaan lukien. Alue- ja paikallisviranomaisten osallistuminen kansallisten toimintasuunnitelmien valmisteluun on selkeästi yksi valmisteluprosessin tärkeimpiä näkökohtia kaikissa malleissa, yleissuunnitelmissa tai muissa Euroopan komission julkaisemissa, kansallisia toimintasuunnitelmia koskevissa muunlaisissa suosituksissa.

Tukitoimenpiteet

20. kehottaa komissiota ryhtymään toimenpiteisiin kannustukseen hyödyntämään uusiutuvan energian tukijärjestelmiä, joista voidaan mainita rakennerahastot, mahdollisuus saada Euroopan investointipankin lainoja, kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelmaan (CIP) liittyvä Euroopan älykäs energiahuolto -ohjelma, erilaiset seitsemännen tutkimuksen puiteohjelman alaiset ohjelmat ja aloitteet sekä komission tiedonannossa aiheesta "Euroopan strateginen energiateknologiasuunnitelma" (KOM(2007) 723 lopullinen) esittämät suunnitelmat.

21. toivoo, että tukijärjestelmät ovat kaiken kokoisten uusiutuvan energian tuottajien ulottuvilla, pienet laitokset mukaan luettuina, ja katsoo, että koska uusiutuvia energialähteitä tuetaan, fossiilisten polttoaineiden sekä ydinvoiman tuotannolle ja käytölle tarjottavat tuet tulisi johdonmukaisuuden vuoksi vähitellen lakkauttaa (poikkeuksena fossiilisia polttoaineita käyttävien sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitosten mahdollinen tukeminen julkisen kaukolämpöhuollon yhteydessä). Poikkeuksena on pidettävä myös tapauksia, joissa hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin avulla vähennetään fossiilisten polttoaineiden käytöstä aiheutuvia hiilidioksidipäästöjä.

22. toivoo, että komissio myöntää esimerkiksi tuulesta, aalloista, vuorovedestä ja merivirroista saatavan puhtaan ja uusiutuvan merienergian merkityksen ja huolehtii siitä, että riittävästi tukea on saatavilla kyseisen energian hyödyntämiseen tähtäävän tutkimuksen ja kehityksen kannustamiseksi. Komitea muistuttaa, että kansalliset ja alueelliset tukiohjelmat, jotka tarjoavat kansalliseen, alueelliseen ja paikalliseen tilanteeseen soveltuvia ratkaisuja, ovat osoittautuneet tehokkaiksi uusiutuvien energialähteiden edistämässä. Vaikka on toivottavaa, että unionin tasolta saadaan lisätukea, kansallisten ja alueellisten tukiohjelmien tulee olla edelleenkin pääasiallisia edistämisyhteistyövälineitä. Tukiohjelmien ehtojen ja edellytysten kaikenlaista unionitason standardointia on vältettävä.

Alkuperätakuu

23. panee merkille, että komission ehdotus EU:n laajuisen alkuperätakuujärjestelmän käyttöönottamiseksi, jotta taattaisiin uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön sekä lämmitys- ja jäädytysenergian alkuperä, on sopusoinnussa maailmanlaajuisen ilmastomuutoksen rajoittamisesta laaditun alueiden komitean lausunnon⁽¹⁾ kanssa, jossa kehoitetaan ottamaan käyttöön "vihreän" energian sertifikaatti.

⁽¹⁾ CdR 110/2007 fin.

24. pitää alkuperätakuiden soveltamista kauppaan ja kirjanpitoon liian monimutkaisena ja ehdottaa, että komissio miettisi sitä uudelleen ja selkiyttäisi sitä, jotta voitaisiin varmistaa entistä paremmin järjestelmän avoimuus ja oikeusvarmuus. Komitea ehdottaa myös, että komissio varmistaisi samalla, ettei alkuperätakuiden vaihto- ja kauppajärjestelmä vaaranna kansallisten ja alueellisten tukiohjelmien täytäntöönpanoa ja tehoa, sekä harkitsi erillistä sertifikaattia vapaaehtoiseen kauppaan.

25. katsoo, että mikrotuotannon aikaansaama panos on otettava huomioon, jotta kyseinen osatekijä saisi kunkin jäsenvaltion kokonaisenergiapaketissa asianmukaisen tunnustuksen ja tuen.

Tiedottaminen ja koulutus

26. toteaa, että energian tuottaminen, jakelu ja kulutus muuttuvat nopeasti, ja katsoo, että muutoksen nopeus kiihtyy tulevina vuosina. Siksi tietoa ja koulutusta on tarjottava laajalti, jotta energiatuotteiden tuottajilla, asentajilla ja kuluttajilla olisi asianmukainen käsitys uusista teknologioista ja jotta muutokset tapahtuisivat tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti.

27. kannattaa komission ehdotusta, jonka mukaan jäsenvaltiot huolehtivat asianmukaisten tiedottamis-, ohjeistus- ja akkreditointijärjestelyiden toteuttamisesta.

28. tähdentää, että paikallis- ja alueviranomaisilla on merkittävä rooli yleissivistävässä ja ammatillisessa koulutuksessa, ja yhä enemmän kansalaiset kääntyvät niiden puoleen täydentääkseen nykyisin saatavilla olevia tietoja. Paikallis- ja alueviranomaiset osallistuvat myös suoraan uusien rakennusten valvonnan ja normien suunnittelua koskevan ohjeistuksen täytäntöönpanoon. Siksi komitea kehottaa varmistamaan, että paikallis- ja alueviranomaiset osallistuvat täysipainoisesti tiedottamisen, valistamistomien, ohjeistuksen ja koulutusjärjestelyiden kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Biopolttoaineet

29. toteaa, että paikallis- ja alueviranomaiset ovat edistäneet biopolttoaineiden käyttöä esimerkiksi huolehtimalla käytettyjen ruokaöljyjen keräämisestä, jotta niistä valmistettaisiin biopolttoainetta kunnan ajoneuvoissa käytettäväksi, sekä tuottamalla biokaasua viemäriletteestä tai muista biojätteistä edellä mainittuun tarkoitukseen. Lisäksi ne ovat valmistaneet paikallisesti hallinnoituista metsistä ja jätetuusta peräisin olevasta biomassasta puupellettejä, joita käytetään pääasiassa lämmitykseen mutta myös lämmön ja sähkön yhteistuotannon yhteydessä. Myös Euroopan eri alueilla käynnistettyjä toimia biopolttoaineverkostojen luomiseksi on vahvistettava. Kyseisillä rakenteilla on tarkoitus koordinoita biopolttoaineiden tuotantoa ja kulutusta alueellisella tasolla. Tämä voi edistää alueiden talouden kehitystä, mikäli biopolttoaineiden tuotanto on kestävää eli siinä otetaan huomioon kaikki talous-, ympäristö- ja sosiaalinelämäkohdat.

30. katsoo, että uusiutuvan energian käytölle liikenteessä asetettu 10 prosentin tavoite voidaan parhaiten saavuttaa lisäämällä uusiutuvista energialähteistä tuotetulla sähköllä kulkevien ajoneuvojen käyttöä.

31. katsoo, että jätteistä, sivutuotteista ja tähteistä valmistetuilla biopolttoaineilla on periaatteessa kaksi ilmastomuutokseen liittyvää etua, sillä ne vähentävät liikenteen päästöjä ja pienentävät jätevirran volyyymiä. Niiden hyödyntäminen merkitsee näin ollen biomassan muodostamien niukkojen resurssien taloudellista käyttöä. Kyseiset polttoaineet eivät myöskään kilpaile elintarviketuotannon kanssa.

32. toteaa, ettei biopolttoaineiden käytön lisääminen liikenteessä saa aikaan tavoiteltua positiivista vaikutusta muutoin kuin siinä tapauksessa, että biopolttoaine tuotetaan sellaisista raaka-aineista, joiden hyödyntäminen ei järkytä ympäristön luonnollista tasapainoa, ei vaaranna elintarviketuotantoa eikä horjuta markkinoiden taloudellista ja yhteiskunnan sosiaalista tasapainoa.

33. toteaa, että biopolttoaineiden liikennekäytöstä aiheutuvat, terveydelle haitallisten ilman epäpuhtauksien päästöt vaihtelevat lähteestä riippuen. Biopolttoaineiden käytöllä voidaan siten parantaa tai huonontaa ilman laatua. Paikallishallinnolla on keskeinen rooli asian hallitsemisessa.

34. kehottaa sen vuoksi tekemään kattavan tutkimuksen eri biopolttoaineiden pakoputkipäästöistä. Myös vaikutukset ilman laatuun on otettava kokonaisvaltaisesti huomioon kestävästä kehityksestä koskevien arvioiden ohessa.

35. kehottaa sisällyttämään kansallisiin toimintasuunnitelmiin, joiden laatimiseen paikallis- ja alueviranomaisien tulee osallistua, yksityiskohtaiset määräykset, joissa käsitellään biopolttoaineiden tuotannon raaka-aineita. Kansallisissa toimintasuunnitelmissä pitää ottaa huomioon kunkin jäsenvaltion luonnonvarojen ja maatalousresurssien ominaislaatu.

36. kehottaa tukemaan biopolttoaineita, joilla kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää merkittävästi ja mitattavissa olevalla tavalla.

37. panee merkille, että selluloosaa sisältävän biomassan ⁽²⁾ ja levän käyttö vaikuttaa vähemmän elintarviketalouteen ja rasittaa vähemmän viljelymaata edellyttäen, että levän käyttö on yhteensopiva muun meriin liittyvän toiminnan kanssa. Vaikka tuotantomenetelmät ovat vielä kehitteillä, kasvihuonekaasuja väitetään voitavan vähentää jopa 90 prosenttia ⁽³⁾. Ajoneuvojen polttoainetta voidaan lisäksi tuottaa jätteistä mädättämällä ne biokaasuksi, ja tuloksena on sama kasvihuonekaasupäästöjen pieneneminen.

38. kehottaa Euroopan komissiota kehittämään edelleen ehdotetun direktiivin 15 artiklassa määriteltyjä biopolttoaineiden ympäristökestävyysskriteerejä. Kriteerien pitäisi tuoda ratkaisu erityisesti seuraaviin kysymyksiin, jotka ovat keskeisiä biopolttoaineiden yleisen kestävyuden kannalta:

- tuotantopanokset (tehoviljely, jossa käytetään lannoitteita ja kemiallisia torjunta-aineita)
- veden säästäminen viljelyssä
- elintarviketuotantoon mahdollisesti käytettävän maa-alan käyttö.

⁽²⁾ Puu (esimerkiksi paju, hybridi poppeli ja eukalyptus), pitkät monivuotiset ruohot (esimerkiksi lännenhirssi (*Panicum virgatum*) ja elefantiruoho eli miscanthus), viljelykasvien tähteet ja orgaaninen yhdyskuntajäte.

⁽³⁾ *National Geographic*, lokakuu 2007, ja *Engineering & Technology*, toukokuu 2008.

Lisäksi komitea kehottaa edellä mainittujen alueellisten verkostojen esimerkin mukaisesti komissiota ottamaan asianmukaisesti huomioon alueellisten tuotanto- ja kulutusketjujen potentiaalin.

39. kehottaa arvioimaan biopolttoaineiden ympäristökestävyyttä perusteellisesti ottamalla huomioon teknologiset muutokset sekä muuttamaan kasvihuonekaasuissa tapahtuvaa vähimmäissästöä teknologian kehittymisen myötä.

40. katsoo, että ympäristökestävyyskriteereitä on sovellettava sekä EU:ssa että sen ulkopuolella valmistettuihin biopolttoaineisiin, jotta kansalaiset voivat luottaa ostopäätöksiinsä sekä heitä edustavien paikallisviranomaisten käyttöönottimiin järjestelmiin.

41. katsoo, että biopolttoaineita tulee valmistaa kestäväällä tavalla ja siten, että ilmastovaikutukset ovat mahdollisimman pienet. Jatkuvasti metsää kasvavien alojen puustoa ei saa missään tapauksessa hävittää sen vuoksi, että tehtäisiin tilaa energiakasveille, jotka itse asiassa sitovat vähemmän hiilidioksidia.

II. Muutosehdotukset

Muutosehdotus 1

3 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>3. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuus liikenteessä on vuonna 2020 vähintään 10 prosenttia liikenteen energian loppukulutuksesta kyseisessä jäsenvaltiossa.</p> <p>Laskettaessa energian kokonaiskulutusta ensimmäisen alakohdan tarkoituksiin ei oteta huomioon muita öljytuotteita kuin bensiini ja dieselöljy.</p>	<p>3. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuus liikenteessä on vuonna 2020 vähintään 10 prosenttia liikenteen energian loppukulutuksesta kyseisessä jäsenvaltiossa. <u>Kyseinen energia saadaan tuottaa yksinomaan lähteistä, joiden hyödyntäminen ei horjuta ympäristön luonnollista tasapainoa eikä taloudellista tasapainoa eri jäsenvaltioiden markkinoilla.</u></p> <p>Laskettaessa energian kokonaiskulutusta ensimmäisen alakohdan tarkoituksiin ei oteta huomioon muita öljytuotteita kuin bensiini ja dieselöljy</p>

Perustelu

Merkittäviä kasvihuonekaasusästöjä synnyttävien biopolttoaineiden tuotantomenetelmät ovat vielä kehitteillä, ja tavoitteen asettaminen tässä vaiheessa on vaarassa vääristää maailmanlaajuisia elintarvikemarkkinoita.

Muutosehdotus 2

4 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Kunkin jäsenvaltion on vahvistettava kansallinen toimintasuunnitelma.</p> <p>Kansallisessa toimintasuunnitelmassa määritellään jäsenvaltion tavoitteet uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuudelle liikenteessä, sähköntuotannossa sekä lämmityksessä ja jäähdytyksessä vuonna 2020, kuvataan tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet, kuten kansalliset suunnitelmat olemassa olevien biomassavarojen kehittämiseksi ja uusien biomassavarojen hyödyntämiseksi eri käyttötarkoituksiin, sekä kuvataan 12–17 artiklan vaatimusten täyttämiseksi toteutettavat toimenpiteet.</p>	<p>1. Kunkin jäsenvaltion on vahvistettava kansallinen toimintasuunnitelma paikallis- ja aluetasolla laadittujen ja alueellisten ja paikallisten alue- ja maankäyttö-politiikoiden kanssa yhteensovitettujen energia-alan toimintasuunnitelmien perusteella. Jäsenvaltioiden tulee jo varhaisvaiheessa kuulla aktiivisesti paikallis- ja alueviranomaisia ja kutsua ne mukaan kansallisten toimintasuunnitelmien valmisteluun.</p> <p>Kansallisessa toimintasuunnitelmassa määritellään jäsenvaltion tavoitteet uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuudelle liikenteessä, sähköntuotannossa sekä lämmityksessä ja jäähdytyksessä vuonna 2020, kuvataan tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet, kuten sovellettavat ympäristöä säästävät julkiset hankinnat (<i>Green Public Procurement</i>) ja käyttöönotettavat ekologiset kriteerit, joilla edistetään uusiutuvien energialähteiden käyttöä julkishallintojen ostaessa energiapalveluita, sekä sovellettavat kansalliset suunnitelmat olemassa olevien biomassavarojen kehittämiseksi ja uusien biomassavarojen hyödyntämiseksi eri käyttötarkoituksiin, sekä kuvataan 12–17 artiklan vaatimusten täyttämiseksi toteutettavat toimenpiteet.</p>

Perustelu

Koska monet kansallisiin toimintasuunnitelmiin sisällytettävistä toimista tulevat paikallis- ja alueviranomaisten toteutettaviksi, on tärkeää, että ne osallistuvat kansallisten toimintasuunnitelmien laadintaan.

EU:n 25 jäsenvaltiota ovat ympäristöteknologian toimintasuunnitelman (ETAP) yhteydessä hyväksyneet kansalliset toimintasuunnitelmat ympäristöä säästävien julkisten hankintojen osalta (*Green Public Procurement*) (Italia on hyväksynyt toimintasuunnitelman 11. huhtikuuta 2008 annetulla *decreto interministeriale* -säädöksellä). Ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja on sovellettava (uusiutuvien energialähteiden käyttöä edistävien) ekologisten kriteerien käyttöön ottamiseksi energiapalveluja koskeissa julkisissa hankinnoissa.

Ehdotetun direktiivin nykyisessä sanamuodossa viitataan vain rajoitetusti paikallis- ja alueviranomaisten myönteiseen rooliin (12 artiklan 1 kohdan a alakohta, 12 artiklan 3 kohta ja 12 artiklan 7 kohta). Vaikka komission päättelyn ilmeisenä tarkoituksena on asettaa etusijalle tavoitteen saavuttaminen rajoittamatta jäsenvaltioiden mahdollisuuksia valita tavoitteen saavuttamisen keinoja, muutosehdotus voi auttaa lisäämään paikallishallinnon näkyvyyttä ja sen toimivaltuuksien kunnioittamista sekä kannustamaan ratkaisevalla tavalla valtiollisia viranomaisia ottamaan kyseisen hallintotason aktiivisesti mukaan kansallisten toimintasuunnitelmien suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Muutosehdotus 3

12 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kun paikalliset ja alueelliset hallintoelimet kaavoittavat, suunnittelevat, rakentavat tai kunnostavat teollisuus- ja asuinalueita, ne harkitsevat sellaisten laitteistojen ja järjestelmien rakentamista, joita tarvitaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan lämmitysenergian, jäähdytysenergian ja sähkön sekä kaukolämmityksen ja -jäähdytyksen käyttöön.	Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kun paikalliset ja alueelliset hallintoelimet kaavoittavat, suunnittelevat, rakentavat tai kunnostavat teollisuus-, kauppa-, toimisto- ja asuinalueita, ne harkitsevat sellaisten laitteistojen ja järjestelmien rakentamista, joita tarvitaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan lämmitysenergian, jäähdytysenergian ja sähkön sekä kaukolämmityksen ja -jäähdytyksen käyttöön.

Muutosehdotus 4

13 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajille, rakentajille, asentajille, arkkitehdeille ja lämmitys-, jäähdytys- ja sähkölaitteiden ja -järjestelmien ja pelkkää biopolttoainetta tai paljon biopolttoainetta sisältäviä seoksia käyttämään pystyvien ajoneuvojen toimittajille tiedotetaan tukitoimenpiteistä.	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajille, rakentajille, asentajille, arkkitehdeille ja lämmitys-, jäähdytys- ja sähkölaitteiden ja -järjestelmien ja pelkkää biopolttoainetta tai paljon biopolttoainetta sisältäviä seoksia käyttämään pystyvien ajoneuvojen toimittajille tiedotetaan paikallis- ja alueviranomaisten avulla tukitoimenpiteistä.

Perustelu

Paikallisviranomaisilla on oltava uusiutuvien energialähteiden käytön yleistämiseen tähtäävässä koulutus- ja tiedotustoimissa keskeinen rooli, jotta varmistetaan ohjelmassa asetettujen 20-20-20 tavoitteiden saavuttaminen.

Muutosehdotus 5

13 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
4. Jäsenvaltioiden on laadittava suunnittelijoille ja arkkitehdeille ohjeistusta, että he pystyvät asianmukaisesti harkitsemaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian sekä kaukolämmityksen ja -jäähdytyksen käyttöä, kun teollisuus- ja asuinalueita kaavoitetaan, suunnitellaan, rakennetaan ja kunnostetaan.	4. Jäsenvaltioiden on laadittava paikallis- ja alueviranomaisten avulla suunnittelijoille ja arkkitehdeille ohjeistusta, että he pystyvät asianmukaisesti harkitsemaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian sekä kaukolämmityksen ja -jäähdytyksen käyttöä, kun teollisuus- ja asuinalueita kaavoitetaan, suunnitellaan, rakennetaan ja kunnostetaan.

Perustelu

Paikallisviranomaisilla on oltava uusiutuvien energialähteiden käytön yleistämiseen tähtäävässä koulutus- ja tiedotustoimissa keskeinen rooli, jotta varmistetaan ohjelmassa asetettujen 20-20-20 tavoitteiden saavuttaminen.

*Muutosehdotus 6***14 artiklan a kohta**

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<u>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden alueella toimivat siirto- ja jakeluverkko-operaattorit takaavat uusiutuvista energialähteistä tuotetulle kaasulle ja hukkalämmölle ensisijaisen pääsyn asianomaisiin verkkoihinsa kohtuullisin ehdoin sanotun kuitenkin rajoittamatta verkon ylläpitoa ja turvallisuutta.</u>

Perustelu

Uusiutuvista energialähteistä tuotetulle kaasulle (biokaasulle) ja lämmölle on annettava pitkällä aikavälillä pääsy niille tarkoitettuihin verkkoihin. Teollisista prosesseista, jätteenpoltosta ym. syntyvän hukkalämmön talteenotto on tehokas keino säästää primäärienergiaa.

Bryssel 8. lokakuuta 2008

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kauppa”

(2008/C 325/04)

ALUEIDEN KOMITEA

- kehottaa komissiota nopeuttamaan niiden säädösten hyväksymistä, jotka koskevat lentoliikenteen sisällyttämistä EU:n päästökauppajärjestelmään, sekä sisällyttämään meriliikenteen EU:n päästökauppajärjestelmään mahdollisimman pian.
- on huolestunut siitä, ettei direktiivi kannusta vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä jätehuollossa, sillä se on erityisen ongelmallinen ala sekä päästöjen että maankäytön osalta.
- suosittaa, että vähintään 30 prosenttia päästöoikeuksien huutokaupasta saatavista tuloista kohdennetaan jäsenvaltioilta alue- ja paikallisviranomaisille uusiutuvien energiamuotojen käytön ja energiatehokkuuden edistämiseksi loppukäytössä, jotta voidaan toteuttaa yhteisön tavoite uusiutuvista lähteistä tuotetun energian 20 prosentin osuudesta vuoteen 2020 mennessä sekä energiatehokkuuden lisäämisestä 20 prosentilla vuoteen 2020 mennessä. Edelleen edistetään toimia kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin kuulumattomilla aloilla, etenkin kuljetus- ja jätealoilla.
- suosittaa ryhtymään toimenpiteisiin eräiden energiaintensiivisten teollisuudenalojen tukemiseksi hiilivuodon tapauksissa.
- kehottaa, että viimeistään puolen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta komissio tekee kaikkia asianomaisia työmarkkinaosapuolia sekä alueiden komiteaa kuultuaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle konkreettisia ehdotuksia hiilivuodon estämiseksi energiaintensiivisillä aloilla ja osaloilla.

Esittelijä: Pietro MARRAZZO (IT, PSE), Lazion aluevaltuuston puheenjohtaja

Viiteasiakirja

Ehdotus — Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta kasvi-huonekaasujen päästöoikeuksien kauppaa koskevan yhteisön järjestelmän parantamiseksi ja laajentamiseksi

KOM(2008) 16 lopullinen — 2008/0013 COD

I. POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleiset suositukset

1. muistuttaa, että paikallis- ja alueviranomaiset vaikuttavat ratkaisevasti unionin aloitteiden onnistumiseen ja että niillä on keskeinen rooli toteutettaessa ympäristö-, teollisuus- ja energia-politiikkaa.
2. on tyytyväinen siihen, että aiheuttamisperiaatetta on tarkoitus soveltaa konkreettisesti kaikissa yhteisön ympäristön- ja ilmastonsuojelutoimissa. Tavaroiden ja palvelujen ympäristökustannusten sisällyttäminen hintoihin on keskeinen osa niitä asianmukaisia julkisia toimia, jotka on suunnattu kestävä, tasapainoinen ja ekologisen talouskehityksen periaatteiden mukaisesti.
3. suhtautuuakin myönteisesti Euroopan komission tähänastisiin toimiin perustaa tehokkaat hiilidioksidimarkkinat, joilla voidaan vapaiden neuvottelujen perusteella määritellä "epäpuhtauksien hinta hiilidioksiditonin avulla".
4. on tyytyväinen ehdotukseen mukauttaa ja ajantasaistaa EU:n päästökauppajärjestelmää (*Emission Trading Scheme*) tähän mennessä saatujen tulosten sekä järjestelmän ensimmäisen toimintakauden (2005–2007) aikana ilmenneiden ongelmien perusteella.
5. katsoo, että huolimatta saavutetusta edistyksestä on edelleen vahvistettava EU:n päästökauppajärjestelmän avoimuutta ja luotettavuutta pitkällä aikavälillä sekä otettava huomioon ehdotettujen toimien sosiaaliset ja ympäristöä koskevat vaikutukset etenkin alue- ja paikallistasolla.

EU:n päästökauppajärjestelmän mukauttaminen

Tekniset mukautukset

6. muistuttaa, että komission ehdottama yksinkertaistaminen, johon sisältyy mahdollisuus sulkea pienimmät laitokset säädöksen soveltamisalan ulkopuolelle, sekä polttolaitoksen käsitteen selkeyttäminen edistävät osaltaan koko hiilidioksidimarkkinoiden luotettavuutta, tehokkuutta ja avoimuutta.
7. kehottaa kuitenkin komissiota menemään mahdollisia verotuksellisia toimia (*carbon tax*) koskevaa yleistä viittausta pidemmälle ja tarkentamaan, minkälaisia vastaavia toimia jäsenvaltiot voisivat toteuttaa pienten laitosten päästöjen vähentämiseksi.

8. toteaa päästöoikeuksien huutokauppaamisen osalta, että päästöoikeuksien täysin ilmaisesta jakamisesta olisi siirryttävä asteittain julkisten huutokauppojen avulla toteutettavaan jakamiseen. Komitea pitää erittäin tarpeellisena heikossa asemassa olevien yhteiskuntaluokkien suojelemista teollisuustuotteiden, etenkin sähkön sekä muiden energiamuotojen mahdollisen hinnannousun yhteydessä muun muassa tukemalla näitä asuntojen energiatehokkuuden parantamisessa.

9. kannattaa komission ehdotusta lopettaa tähänastinen lähestymistapa, jonka mukaan kukin jäsenvaltio on hyväksynyt kansallisen jakosuunnitelman, ja on tyytyväinen päätökseen määritellä yhtenäisesti ja solidaarisesti yhteisön tasolla yhteiset ja koko EU:ssa noudatettavat tavoitteet.

10. kannattaa komission ehdotusta hiilidioksidin talteenottoa, kuljetusta ja geologista varastointia koskevien prosessien sisällyttämisestä EU:n päästökauppajärjestelmään ja toivoo tässä yhteydessä riittävää tukea asianomaisen tekniikan tutkimiseen, sillä kyseinen tekniikka edellyttää vielä kehittämistä ja investointeja. Komission ehdotus edellyttää kuitenkin, että arvioidaan hiilidioksidin varastoinnin mahdolliset haittavaikutukset ekosysteemeihin, joissa varastointi tapahtuu.

11. muistuttaa, että energia- ja ympäristöalan tutkimuksella voi olla tärkeä rooli pyrittäessä päästövähennyksiin ja mukautukseen, ja toivoo, että direktiivi on tehokas väline, jonka avulla voidaan varmistaa kyseisen toiminnan jatkuva rahoitus.

12. kehottaa arvioimaan uusien sektorien ja toiminta-alojen sisällyttämistä EU:n päästökauppajärjestelmään ja ottamaan tässä yhteydessä huomioon Euroopan teollisuuden kilpailukyyn menettämisen riskit kansainvälisillä markkinoilla ja kunkin sektorin tuottaman todellisen saastemäärän sekä arvioimaan asianomaisen sektorin teknisiä parannusmahdollisuuksia. On myös tarkistettava, missä määrin aiheutuvia ylimääräisiä kustannuksia voidaan siirtää loppukuluttajille.

13. kehottaa komissiota nopeuttamaan niiden säädösten hyväksymistä, jotka koskevat lentoliikenteen sisällyttämistä EU:n päästökauppajärjestelmään, sekä sisällyttämään meriliikenteen EU:n päästökauppajärjestelmään mahdollisimman pian (ks. AK:n lausunto CdR 22/2008, kohta 65).

14. kannattaa uudessa EU:n päästökauppajärjestelmässä käyttöön otettua yhteistyö- ja solidaarisuusperiaatetta, jota sovelletaan teknisesti edistyneimpien valtioiden (joiden teollisuudenalat ovat energiatehokkaimpia) ja kehityksestä jälkeen jääneiden maiden (joiden taloudessa energiankulutus on suurta ja joiden kasvuastetta on parannettava) välillä.

Ilmastonmuutoksen torjunnan kansainvälinen ulottuvuus

15. on tyytyväinen EU:n tähänastisiin toimiin Kioton pöytäkirjan toteuttamiseen liittyvissä kansainvälisissä neuvotteluissa, joista viimeisin oli Balin konferenssi, sekä laadittaessa yhteistä strategiaa kansainvälisellä tasolla. Tämä koskee etenkin toteutettavien toimien jakamista rikkaiden maiden ja kehitysmaiden välillä. Komitea toivookin, että tähän mennessä saavutettuja tuloksia voidaan vahvistaa ja kehittää sopimuksissa, jotka tehdään Poznańissa ja Kööpenhaminassa järjestettävissä tulevaisuuden kansainvälisissä konferensseissa.

16. kehottaa ryhtymään lisätoimiin ilmastonmuutosta torjuttavaksi laajentamaan EU:n päästökauppajärjestelmälle asetettuja tavoitteita, jotta ne voidaan mukauttaa asianomaisissa kansainvälisissä sopimuksissa asetettuihin tavoitteisiin, joiden mukaan päästöjä on kaiken kaikkiaan vähennettävä 30 prosenttia.

17. painottaa, että tavoitellun kansainvälisen sopimuksen myötä on asianomaisia aloja kohdeltava maailmanlaajuisesti yhdenvertaisella tavalla. Tämän vuoksi tulisi asettaa vähimmäisvaatimukset, jotka sopimuksen on täytettävä, jotta se voisi olla ehdotetun direktiivin mukainen kansainvälinen sopimus.

Uudet sääntelyalat

18. painottaa, että kun EU:n päästökauppajärjestelmään otetaan mukaan uusia tuotantoaloja, tarvitaan asianmukaisia kustannus-hyöty-analyyskejä, jotta vältetään kilpailuvääristymät, jotka aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöjen rajoituksista johtuvasta epäyhtenäisten teollisuudenalojen välisestä kilpailusta.

19. on huolestunut siitä, ettei direktiivi kannusta vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä jätehuollossa, sillä se on erityisen ongelmallinen ala sekä päästöjen että maankäytön osalta.

20. muistuttaa, että päästökauppajärjestelmän ohella suuria ponnisteluja vaatii ennen kaikkea myös siirtyminen käyttämään ympäristömyötäisiä liikennemuotoja. Kansallisten hallitusten on otettava vastuu rautatie- ja vesiväyläinfrastruktuurien rakentamisesta ja intermodaalisen liikenteen yleisestä edistämisestä.

Yritysten kilpailukyky ja kuluttajansuoja

21. toteaa, ettei komissio ole vielä täysin arvioinut teollisuudenalojen kilpailukyyn menetyksen riskiä ja ettei uuteen direktiiviin vielä sisälly asianmukaisia Euroopan talouksia tukevia ja suojelevia toimia. Komitea painottaa investointien kannalta vakaan ja houkuttelevan toimintaympäristön merkitystä sekä tarvetta puuttua ajoissa vaaraan, että päästöjä aiheuttava toiminta siirretään alhaisten ympäristönormien ja vähäisten kustannusten maihin (*carbon leakage*). Komitea katsoo, että komission olisi mahdollisimman pian esitettävä Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksia yhteisön laajuisista ja täysin yhtenäisistä säännöksistä, jotka koskevat päästöoikeuksien maksutonta jakamista. Säännöksissä on kiinnitettävä erityistä huomiota energiantensiivisten alojen ja sellaisten osa-alojen tilanteeseen, joilla hiilivuodon vaara on huomattava.

22. suosittelee, että ilmastonmuutoksen torjunnan edellyttämät toimet jaetaan asianomaisten teollisuuden toimijoiden ja

loppukäyttäjien kesken. Tässä yhteydessä on vältettävä se vaara, että sovellettavien strategioiden lisäkustannukset säilytetään etenkin tietyillä tuotantoaloilla yksinomaan loppukäyttäjille.

23. toteaa, ettei komission ehdotuksessa kiinnitetä riittävästi huomiota siihen, että on vältettävä heikossa asemassa oleviin yhteiskuntaluokkiin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia, etenkin kun ajatellaan direktiivin mahdollisia vaikutuksia sähkön hinnannousuun. Komitea kehottaa komissiota valvomaan nykyistä enemmän markkinoita, vahvistamaan kuluttajien luottamusta ja rajoittamaan markkinoiden manipulointiriskiä.

24. kannattaa yksittäisten yritysten jo saavuttamien päästövähennysten palkitsemista päästöoikeuksien maksuttoman jakamisen yhteydessä. Tässä yhteydessä esimerkiksi laitokset, jotka edustavat tuotantoalallaan vertailukohtaa (*benchmark*), koska niillä on alhaisimmat kasvihuonekaasupäästöt tuotantoyksikköä kohti, voisivat saada kaikki päästöoikeutensa maksutta.

Paikallis- ja alueviranomaisten panos

25. korostaa, että paikallis- ja alueyhteisöt kantavat ensi sijassa käynnissä olevan ilmastonmuutoksen seuraukset ja että niiden on tämän vuoksi osallistuttava asianmukaisesti kaikkien torjunta- ja mukauttamisstrategioiden hyväksymiseen.

26. kiinnittää Euroopan komission huomion siihen, että EU:n päästökauppajärjestelmää tarkistettaessa on kiinnitettävä huomiota paitsi kansallisen tai kansainvälisen tason kilpailukykyyn kohdistuviin seurauksiin myös riskeihin, jotka kohdistuvat EU:n eri alueiden kilpailukykyyn ja houkuttavuuteen.

27. suosittelee näin ollen, että alueellisten kehityspoliitikkojen vaatimukset otetaan asianmukaisesti huomioon, ja panee merkille, että hiilidioksidimarkkinoiden avoimuuden ja toimivuuden parantamisen vuoksi eräät teollisuuslaitokset saattavat joutua toteuttamaan perinpohjaisia rakennemuutoksia ja tehotomat tai jo vaikeuksissa olevat tuotantolaitokset saattavat joutuvat tuotantojärjestelmän ulkopuolelle. Komitea suosittelee, että tätä varten suunnitellaan tarvittavaa teollisuuden rakennemuutosta sekä asianomaisia työntekijöitä tukevia toimia.

28. toteaa, että EU:n päästökauppajärjestelmää vahvistettaessa ja mukauttaessa on parannettava kaikkien toimien yhtenäisyyttä sekä asetettava nykyistä kunnianhimoisempia tavoitteita, joiden mukaan kasvihuonekaasupäästöjä alennetaan parhaillaan neuvoteltavien kansainvälisten sopimusten pohjalta 30 prosenttia vuoteen 2020 mennessä.

29. katsoo, että paikallis- ja alueviranomaisten tuella on vahvistettava suuren yleisön osallistumista EU:n toimiin ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Kyseisillä valvuttamistoimilla tulisi sekä pyrkiä kannustamaan henkilökohtaisia hyviä käytänteitä että auttaa suurta yleisöä ymmärtämään suuria teollisia ja teknologisia kysymyksiä, joihin sovellettavat strategiat usein perustuvat.

30. on sitä mieltä, että on vahvistettava paikallis- ja alueviranomaisten koulutus- ja tiedotustoimia, jotka on suunnattu loppukäyttäjille ja EU:n päästökauppajärjestelmää koskevan direktiivin soveltamisalaan kuuluville pienille ja keskiuurille yrityksille.

II. Muutosehdotukset

Muutosehdotus 1

1 artiklan 5 kohta, 9 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>9 artikla</p> <p>Koko yhteisön päästöoikeuksien lukumäärä</p> <p>Vuodesta 2013 alkaen vuosittain myönnettävien päästöoikeuksien koko yhteisön lukumäärää vähennetään lineaarisesti kauden 2008–2012 puolivälistä alkaen. Määrää vähennetään lineaarisesti 1,74 prosenttia niiden päästöoikeuksien keskimääräisestä vuotuisesta kokonaismäärästä, jotka jäsenvaltiot ovat myöntäneet niiden kansallisista jakosuunnitelmista kaudeksi 2008–2012 tehtyjen komission päätösten mukaisesti.</p> <p>Komissio julkaisee viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2010 vuoden 2013 päästöoikeuksien absoluuttisen lukumäärän, joka perustuu jäsenvaltioiden niiden kansallisista jakosuunnitelmista kaudeksi 2008–2012 tehtyjen komission päätösten mukaisesti myöntämien päästöoikeuksien kokonaismääriin.</p> <p>Komissio tarkastelee lineaarisesti vähennettävää määrää uudelleen viimeistään vuonna 2025.</p>	<p>9 artikla</p> <p>Koko yhteisön päästöoikeuksien lukumäärä</p> <p>Vuodesta 2013 alkaen vuosittain myönnettävien päästöoikeuksien koko yhteisön lukumäärää vähennetään lineaarisesti kauden 2008–2012 puolivälistä alkaen. Määrää vähennetään lineaarisesti 1,74 prosenttia niiden päästöoikeuksien keskimääräisestä vuotuisesta kokonaismäärästä, jotka jäsenvaltiot ovat myöntäneet niiden kansallisista jakosuunnitelmista kaudeksi 2008–2012 tehtyjen komission päätösten mukaisesti.</p> <p>Komissio julkaisee viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2010 vuoden 2013 päästöoikeuksien absoluuttisen lukumäärän, joka perustuu jäsenvaltioiden niiden kansallisista jakosuunnitelmista kaudeksi 2008–2012 tehtyjen komission päätösten mukaisesti myöntämien päästöoikeuksien kokonaismääriin.</p> <p>Komissio tarkastelee lineaarisesti vähennettävää määrää uudelleen viimeistään vuonna 2025. Komissio tarkistaa direktiivin viimeistään vuonna 2018 ottaen huomioon kehityksen vuoden 2020 jälkeistä aikaa ajatellen.</p>

Perustelu

Ehdotus direktiivin muuttamisesta koskee kautta 2013–2020. Vuoden 2020 jälkeistä aikaa koskevat säännökset eivät näin ollen ole paikallaan. Sen sijaan huomattavat muutokset nykyiseen päästökauppajärjestelmään nähden oikeuttavat yleistarkistuksen viimeistään vuonna 2018.

Muutosehdotus 2

1 artiklan 7 kohta, 10 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Vähintään 20 prosenttia 2 kohdassa tarkoitettua päästöoikeuksien huutokaupasta saatavista tuloista, mukaan luettuina kaikki tulot kyseisen kohdan b alakohdassa tarkoitettua huutokaupasta, olisi käytettävä seuraaviin tarkoituksiin:</p>	<p>Vähintään <u>50</u> prosenttia 2 kohdassa tarkoitettua päästöoikeuksien huutokaupasta saatavista tuloista, mukaan luettuina kaikki tulot kyseisen kohdan b alakohdassa tarkoitettua huutokaupasta, olisi <u>jäsenvaltioiden ja niiden paikallisia alueviranomaisien toimista</u> käytettävä seuraaviin tarkoituksiin:</p>

Muutosehdotus 3

1 artiklan 7 kohta, 10 artiklan 3 kohdan f alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>f) pieni- ja keskituloisiin kotitalouksiin liittyviin yhteiskunnallisiin kysymyksiin vastaaminen, esimerkiksi rakennusten energiatehokkuuden ja eristyksen parantaminen;</p>	<p>f) pieni- ja keskituloisiin kotitalouksiin liittyviin yhteiskunnallisiin kysymyksiin vastaaminen, esimerkiksi rakennusten energiatehokkuuden ja eristyksen parantaminen toteuttamalla taloudellisia toimia sähkön mahdollisen hinnannousun kompensoimiseksi sekä edistämällä rakennusten energiatehokkuutta ja parantamalla niiden eristystä;</p>

Perustelu

Pienituloisiin kotitalouksiin sovellettaviin kompensointitoimiin on sisällytettävä myös taloudellisia toimia.

Muutosehdotus 4

1 artiklan 7 kohta, 10 artiklan 3 kohta, lisätään kohta 3 a

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>3 a Vähintään 30 prosenttia 2 kohdassa tarkoitetusta päästöoikeuksien huutokaupasta saatavista tuloista, mukaan luettuina kaikki tulot kyseisen kohdan b alakohdassa tarkoitetusta huutokaupasta, kohdennetaan jäsenvaltioilta alue- ja paikallisviranomaisille käytettäväksi seuraaviin tarkoituksiin:</p> <p>a) edistetään uusiutuvien energiamuotojen käyttöä ja energiatehokkuutta loppukäytössä, jotta voidaan toteuttaa yhteisön tavoite uusiutuvista lähteistä tuotetun energian 20 prosentin osuudesta vuoteen 2020 mennessä sekä energiatehokkuuden lisäämisestä 20 prosentilla vuoteen 2020 mennessä;</p> <p>b) edistetään toimia kasviuonekaasupäästöjen vähentämiseksi EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin kuulumatomilla aloilla, etenkin kuljetus- ja jätealalla;</p> <p>c) rahoitetaan tiedotustoimia, joilla pyritään edistämään hyviä käytänteitä loppukäyttäjien keskuudessa mahdollisen sähkön hinnannousun kompensoimiseksi;</p> <p>d) rahoitetaan koulutus- ja tiedotustoimia hyvien käytänteiden edistämiseksi pienten ja keskisuurten yritysten sekä toimijoiden keskuudessa.</p>

Perustelu

Alue- ja paikallisviranomaisten on osallistuttava kasviuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtääviin toimiin ja on varmistettava kyseisten toimien rahoitus.

Alue- ja paikallisviranomaisten on osallistuttava uusiutuvista lähteistä tuotetun energian käytön sekä energiatehokkuuden edistämiseen.

Alue- ja paikallistasolla on rahoitettava kasviuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtääviä toimia aloilla, jotka eivät kuulu EU:n päästökauppajärjestelmää koskevan direktiivin soveltamisalaan, eli jäte- ja kuljetusalalla.

On rahoitettava sekä kansalaisille että EU:n päästökauppajärjestelmää koskevan direktiivin soveltamisalaan kuuluville teollisille toimijoille suunnattuja koulutus- ja tiedotustoimia.

Muutosehdotus 5

1 artiklan 7 kohta, 10 artiklan 5 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>5. Komissio antaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2010 huutokaupan ajankohtia, hallinnointia ja muita näkökohtia koskevan asetuksen, jonka tarkoituksena on varmistaa, että huutokauppa toteutetaan avoimesti ja syrjimättömästi. Huutokaupat on suunniteltava siten, että toiminnanharjoittajilla ja erityisesti yhteisön järjestelmään osallistuvilla pienillä ja keskisuurilla yrityksillä on täydet mahdollisuudet osallistua ja että mahdolliset muut osallistujat eivät voi haitata huutokaupan sujumista. Kyseisestä toimenpiteestä, jonka tarkoituksena on muuttaa tämän direktiivin muita kuin keskeisiä osia sitä täydentämällä, päätetään (23 artiklan 3 kohdassa) tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.</p>	<p>5. Komissio antaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2010 huutokaupan ajankohtia, hallinnointia ja muita näkökohtia koskevan asetuksen, jonka tarkoituksena on varmistaa, että huutokauppa toteutetaan avoimesti ja syrjimättömästi. Huutokaupat on suunniteltava siten, että toiminnanharjoittajilla ja erityisesti yhteisön järjestelmään osallistuvilla pienillä ja keskisuurilla yrityksillä on täydet mahdollisuudet osallistua ja että mahdolliset muut osallistujat eivät voi haitata huutokaupan sujumista. Ei-toivottujen spekulatiivitoimien välttämiseksi huutokauppaan osallistuminen voidaan rajoittaa tosiasiallisiin markkinatoimijoihin. Kyseisestä toimenpiteestä, jonka tarkoituksena on muuttaa tämän direktiivin muita kuin keskeisiä osia sitä täydentämällä, päätetään (23 artiklan 3 kohdassa) tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.</p>

Perustelu

Koska päästöoikeuksien määrä on ennakoitavasti rajallinen, on olemassa vaara, että puhdas spekulatio nostaa hintoja suhteettomasti.

Muutosehdotus 6

1 artiklan 8 kohta, 10 a artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Komissio hyväksyy viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2011 yhteisön laajuisia ja täysin yhdenmukaistettuja täytäntöönpanotoimenpiteitä 2–6 ja 8 kohdassa tarkoitettujen päästöoikeuksien jakamisesta yhdenmukaistetulla tavalla.</p> <p>Kyseisistä toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän direktiivin muita kuin keskeisiä osia sitä täydentämällä, päätetään (23 artiklan 3 kohdassa) tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.</p> <p>Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuilla toimenpiteillä on — siinä määrin kuin se on toteutettavissa — varmistettava, että oikeudet jaetaan siten, että jako tuottaa kasviuonekaasuihin, energiatehokkaisiin tekniikkoihin ja päästöjen vähentämiseen liittyviä kannustimia, eli jakotavassa otetaan huomioon tehokkaimmat tekniikat, korvaavat ratkaisut, vaihtoehtoiset tuotantomenetelmät, biomassan käyttö, uusiutuvat energialähteet sekä kasviuonekaasujen talteenotto ja varastointi, eikä sillä kannusteta päästöjen lisäämiseen. Ilmaisia päästöoikeuksia ei jaeta sähköntuotannolle.</p> <p>Jos yhteisö tekee ilmastonmuutosta koskevan kansainvälisen sopimuksen, josta seuraa kasviuonekaasupäästöjen samantasoisia pakollisia vähennyksiä kuin yhteisön vähennykset, komissio tarkastelee edellä tarkoitettuja toimenpiteitä uudelleen varmistaakseen, että päästöoikeuksia jaetaan ilmaiseksi ainoastaan, jos se on kyseisen sopimuksen mukaisesti täysin perusteltua.</p>	<p>1. Komissio hyväksyy viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2011 yhteisön laajuisia ja täysin yhdenmukaistettuja täytäntöönpanotoimenpiteitä 2–6 ja 8 kohdassa tarkoitettujen päästöoikeuksien jakamisesta yhdenmukaistetulla tavalla.</p> <p>Kyseisistä toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän direktiivin muita kuin keskeisiä osia sitä täydentämällä, päätetään (23 artiklan 3 kohdassa) tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.</p> <p>Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuilla toimenpiteillä on — siinä määrin kuin se on toteutettavissa — varmistettava, että oikeudet jaetaan siten, että jako tuottaa kasviuonekaasuihin, energiatehokkaisiin tekniikkoihin ja päästöjen vähentämiseen liittyviä kannustimia, eli jakotavassa otetaan huomioon tehokkaimmat tekniikat, (kuten <u>sähkön ja lämmön yhteistuotanto</u>) korvaavat ratkaisut, vaihtoehtoiset tuotantomenetelmät, biomassan käyttö, uusiutuvat energialähteet sekä kasviuonekaasujen talteenotto ja varastointi, eikä sillä kannusteta päästöjen lisäämiseen. Ilmaisia päästöoikeuksia ei jaeta sähköntuotannolle. <u>Kaikilla muilla aloilla päästöoikeuksia voidaan kuitenkin jakaa ilmaiseksi.</u></p> <p>Jos yhteisö tekee ilmastonmuutosta koskevan kansainvälisen sopimuksen, josta seuraa kasviuonekaasupäästöjen samantasoisia pakollisia vähennyksiä kuin yhteisön vähennykset, komissio tarkastelee edellä tarkoitettuja toimenpiteitä uudelleen varmistaakseen, että oikeuksia jaetaan ilmaiseksi ainoastaan, jos se on kyseisen sopimuksen mukaisesti täysin perusteltua.</p>

Perustelu

On tarkennettava, että kaikilla aloilla, sähköntuotantoa lukuun ottamatta, päästöoikeuksia voidaan jakaa ilmaiseksi (kokonaan tai osittain).

Muutosehdotus 7

1 artiklan 8 kohta, 10 a artiklan 3 kohta, lisätään uusi kohta 3 a

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p><u>Sähköntuottajille, jotka tuottavat taloudellisesti perusteltavissa olevaan kysyntään vastaamiseksi lämpöä direktiivissä 2004/8/EY määritellyllä tehokkaalla yhteistuotannolla, voidaan jakaa ilmaisia päästöoikeuksia, jotta voidaan turvata niiden tasavertainen asema suhteessa muihin lämmöntuottajiin. Näille laitoksille tällaisen lämmöntuotannon osalta jaettava kokonaisuus tarkistetaan vuoden 2013 jälkeen vuosittain 9 artiklassa tarkoitettulla lineaarisella määrällä.</u></p>	<p><u>Sähköntuottajille, jotka tuottavat taloudellisesti perusteltavissa olevaan kysyntään vastaamiseksi lämpöä direktiivissä 2004/8/EY määritellyllä tehokkaalla yhteistuotannolla, voidaan jakaa erillistuotantoa koskevien vertailuarvojen perusteella ilmaisia päästöoikeuksia, jotta voidaan turvata niiden tasavertainen asema suhteessa muihin lämmöntuottajiin. Näille laitoksille tällaisen lämmöntuotannon osalta jaettava kokonaisuus tarkistetaan vuoden 2013 jälkeen vuosittain 9 artiklassa tarkoitettulla lineaarisella määrällä.</u></p>

Muutosehdotus 8

1 artiklan 8 kohta, 10 a artiklan 5 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
5. Yhteisön järjestelmään vasta vuodesta 2013 osallistuville laitoksille jaettavan määrän laskentaperusteena käytetty päästöoikeuksien enimmäismäärä ei saa vuonna 2013 olla suurempi kuin kyseisten laitosten todennettujen päästöjen kokonaismäärä vuosina 2005–2007. Näille laitoksille jaettava kokonaismäärä tarkistetaan tämän jälkeen vuosittain 9 artiklassa tarkoitetulla lineaarisella määrällä.	5. Yhteisön järjestelmään vasta vuodesta 2013 osallistuville laitoksille jaettavan määrän laskentaperusteena käytetty päästöoikeuksien enimmäismäärä ei saa vuonna 2013 olla suurempi kuin kyseisten laitosten todennettujen <u>aiempien keskimääräisten</u> päästöjen kokonaismäärä vuosina <u>2005–2007</u> . Näille laitoksille jaettava kokonaismäärä tarkistetaan tämän jälkeen vuosittain 9 artiklassa tarkoitetulla lineaarisella määrällä.

Perustelu

On selvennettävä, että kohdassa tarkoitetuilla laitoksilla, jotka eivät kuulu EU:n päästökauppajärjestelmään vuosina 2008–2013, ei voi olla todennettuja päästöjä.

Muutosehdotus 9

1 artiklan 8 kohta, 10 a artiklan 6 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
6. Viisi prosenttia 9 ja 9 a artiklan mukaisesti kaudeksi 2013–2020 määritellystä koko yhteisön päästöoikeuksien lukumäärästä varataan uusille osallistujille enimmäismääränä, joka voidaan jakaa uusille osallistujille tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti annettujen sääntöjen perusteella. Jaettavia määriä tarkistetaan 9 artiklassa tarkoitetulla lineaarisella määrällä. Ilmaisia päästöoikeuksia ei jaeta uusien osallistujien sähkön- tuotannolle.	6. Viisi prosenttia 9 ja 9 a artiklan mukaisesti kaudeksi 2013–2020 määritellystä koko yhteisön päästöoikeuksien lukumäärästä varataan uusille osallistujille enimmäismääränä, joka voidaan jakaa uusille osallistujille tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti annettujen sääntöjen perusteella ja joka määritellään vuotta 2020 koskevien yhteisön teollisuuden bkt:n kehitysnusteiden perusteella. Suurin jaettava päästöoikeuksien lukumäärä ei kuitenkaan voi ylittää viittä prosenttia koko yhteisön päästöoikeuksista, jotka on määritely 9 ja 9 a artiklan nojalla kaudeksi 2013–2020. Jaettavia määriä tarkistetaan 9 artiklassa tarkoitetulla lineaarisella määrällä. Ilmaisia päästöoikeuksia ei jaeta uusien osallistujien sähkön- tuotannolle.

Perustelu

Uusille osallistujille varattavaa päästöoikeuksien määrää olisi mukautettava vuotta 2020 koskevien teollisuuden bkt:n kasvuennusteiden perusteella. Viisi prosenttia vaikuttaa liialliselta, kun ajatellaan yhteisön teollisuuden bkt:n kasvuennusteita.

Muutosehdotus 10

1 artiklan 8 kohta, 10 a artiklan 8 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
8. Vuonna 2013 ja jokaisena sitä seuraavana vuonna vuoteen 2020 asti sellaisilla aloilla toimiville laitoksille, jotka ovat alttiita merkittävälle hiilivuotoriskille, jaetaan ilmaiseksi päästöoikeuksia enintään 100 prosenttia 2–6 kohdan mukaisesti määritellystä määrästä.	8. Vuonna 2013 ja jokaisena sitä seuraavana vuonna vuoteen 2020 asti sellaisilla aloilla toimiville laitoksille, jotka ovat alttiita merkittävälle hiilivuotoriskille, jaetaan ilmaiseksi päästöoikeuksia enintään 100 prosenttia 2–6 kohdan mukaisesti määritellystä määrästä. Tässä yhteydessä on asetettava etusijalle laitokset, joiden hiilidioksidipäästöt tuotantoyksikköä kohti ovat pienimmät (<i>benchmarks</i>).

Perustelu

Komission ehdotuksessa syrjitään yrityksiä, jotka ovat vapaaehtoisesti jo ponnistelleet huomattavasti kasvi-huonekaasupäästöjensä vähentämiseksi. ”Puhtaiden” ja ”saastuttavien” laitosten yhtäläinen kohtelu ilmaisia päästöoikeuksia jaettaessa vääristäisi yhteisössä kyseisellä alalla toimivien yritysten välistä kilpailua. Näin ollen on vain oikeudenmukaista ottaa asianmukaisesti huomioon jo saavutetut päästövähennykset. Ehdotettu vertailukohdemalli, jonka mukaan vain ”puhtaimmat” laitokset saisivat kaikki päästöoikeutensa maksutta, on toteutuskelpoinen ja avoin eikä haittaa kilpailua.

Muutosehdotus 11

1 artiklan 8 kohta, 10 b artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Toimenpiteet eräiden energiaintensiivisten teollisuudenalojen tukemiseksi hiilivuodon tapauksessa</p> <p>Komissio antaa viimeistään kesäkuussa 2011 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kansainvälisten neuvottelujen tuloksiin ja niiden seurauksena mahdollisesti saavutettavaan kasvihuonekaasupäästöjen kokonaismäärän vähennyksiin ja kaikkien asianosaisten työmarkkinaosapuolten kuulemiseen perustuvan analyttisen kertomuksen, jossa tarkastellaan niiden energiaintensiivisten teollisuudenalojen tai osa-alojen tilannetta, joita hiilivuodon on määritelty selvästi uhkaavan. Kertomukseen on liitettävä aiheellisia ehdotuksia esimerkiksi seuraavista:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kyseisten alojen tai osa-alojen 10 a artiklan mukaisesti ilmaiseksi saamien päästöoikeuksien määrän tarkistaminen; — 10 a artiklan mukaisesti määriteltyjen alojen tai osa-alojen tuottamien tuotteiden maahantuojien sisällyttäminen yhteisön järjestelmään. <p>Aiheellisia toimenpiteitä harkittaessa on otettava huomioon myös mahdolliset sitovat alakohtaiset sopimukset, jotka johtavat suuruudeltaan ilmastonmuutoksen rajoittamisen edellyttämiin, tarkkailtavissa ja todennettavissa oleviin päästövähennyksiin, joihin sovelletaan pakollisia valvontajärjestelyjä.</p>	<p>Toimenpiteet eräiden energiaintensiivisten teollisuudenalojen tukemiseksi hiilivuodon tapauksessa</p> <p><u>Viimeistään puolen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta komissio tekee kaikkia asianomaisia työmarkkinaosapuolia sekä alueiden komiteaa kuultuaan konkreettisia ehdotuksia hiilivuodon estämiseksi energiain- tensiivisillä aloilla ja osa-aloilla.</u></p> <p>Komissio antaa viimeistään kesäkuussa 2011 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kansainvälisten neuvottelujen tuloksiin ja niiden seurauksena mahdollisesti saavutettavaan kasvihuonekaasupäästöjen kokonaismäärän vähennyksiin ja kaikkien asianosaisten työmarkkinaosapuolten kuulemiseen perustuvan analyttisen kertomuksen, jossa tarkastellaan niiden energiaintensiivisten teollisuudenalojen tai osa-alojen tilannetta, joita hiilivuodon on määritelty selvästi uhkaavan. Kertomukseen on liitettävä aiheellisia ehdotuksia esimerkiksi seuraavista:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kyseisten alojen tai osa-alojen 10 a artiklan mukaisesti ilmaiseksi saamien päästöoikeuksien määrän tarkistaminen; — 10 a artiklan mukaisesti määriteltyjen alojen tai osa-alojen tuottamien tuotteiden maahantuojien sisällyttäminen yhteisön järjestelmään. <p>Aiheellisia toimenpiteitä harkittaessa on otettava huomioon myös mahdolliset sitovat alakohtaiset sopimukset, jotka johtavat suuruudeltaan ilmastonmuutoksen rajoittamisen edellyttämiin, tarkkailtavissa ja todennettavissa oleviin päästövähennyksiin, joihin sovelletaan pakollisia valvontajärjestelyjä.</p>

Perustelu

Alue- ja paikallisviranomaisille on annettava rooli määriteltäessä aloja ja osa-aloja, jotka ovat vaarassa kärsiä hiilivuodosta, jotta asianomaisissa yrityksissä, etenkin pk-yrityksissä, rajoitetaan kilpailukyvyyn ja työpaikkojen menettämisen vaaraa.

Juuri energiaintensiivisillä aloilla tehtävät investoinnit edellyttävät yleensä huomattavasti pääomaa ja pitkää kehittämisäikää. Kyseisille yrityksille on näin ollen sitäkin tärkeämpää, että niillä on luotettavat ja ennakoitavat toiminnan perusedellytykset. Suunnitelma, jonka mukaan vasta vuonna 2011 on määrä pohtia sitä, miten energiaintensiivisten alojen erityistilanne voidaan ottaa huomioon, ei vastaa kyseisten yritysten oikeutettuja vaatimuksia suunnitteluvarmuudesta. Epävarmuus tulevista perusedellytyksistä on jo todistettavasti johtanut investointien lykkäämiseen tai jopa niiden siirtämiseen unionin ulkopuolisiin maihin. Komissiota kehotetaankin ryhtymään kyseisiin pohdintoihin ja esittämään suunnitelmansa mahdollisimman pian.

Muutosehdotus 12

1 artiklan 21 kohta, 27 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Jäsenvaltiot voivat jättää yhteisön järjestelmän ulkopuolelle polttolaitokset, joiden nimellinen lämpöteho on pienempi kuin 25 megawattia, joiden toimivaltaiselle viranomaiselle raportoidut päästöt, lukuun ottamatta päästöjä biomassasta, ovat vähemmän kuin 10 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia jokaisena kolmena edeltävänä vuonna ja joihin sovelletaan toimenpiteitä, joilla on saavutettavissa vastaavia päästövähennyksiä, jos asianomainen jäsenvaltio täyttää seuraavat edellytykset:</p> <p>a) se ilmoittaa komissiolle jokaisen tällaisen laitoksen ja toteutetut vastaavat toimenpiteet;</p> <p>b) se vahvistaa, että tarkkailujärjestelyjä on otettu käyttöön sen arvioimiseksi, ovatko minkään laitokset päästöt, lukuun ottamatta päästöjä biomassasta, 10 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia tai enemmän minä tahansa kalenterivuonna;</p> <p>c) se vahvistaa, että jos minkä tahansa laitoksen päästöt, lukuun ottamatta päästöjä biomassasta, ovat 10 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia tai enemmän minä tahansa kalenterivuonna tai jos vastaavia toimenpiteitä ei enää toteuteta, laitos otetaan takaisin järjestelmään;</p> <p>d) se julkaisee a, b ja c alakohdassa tarkoitettut tiedot julkisesti kommentoitaviksi.</p>	<p>1. Jäsenvaltiot voivat <u>ottaa huomioon laitoksen omistajan mielipiteen ja jättää yhteisön järjestelmän ulkopuolelle polttolaitokset, joiden nimellinen lämpöteho on pienempi kuin 25 megawattia, joiden toimivaltaiselle viranomaiselle raportoidut päästöt, lukuun ottamatta päästöjä biomassasta, ovat vähemmän kuin 10 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia jokaisena kolmena edeltävänä vuonna ja joihin sovelletaan toimenpiteitä, joilla on saavutettavissa vastaavia päästövähennyksiä. Jäsenvaltiot määrittelevät kyseiset toimet yhteistyössä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa komission antamien asianomaisten suuntaviivojen perusteella.</u></p> <p>2. Kohdassa 1 tarkoitettut laitokset voidaan <u>jättää yhteisön järjestelmän ulkopuolelle, mikäli, jos asianomainen jäsenvaltio täyttää seuraavat edellytykset:</u></p> <p>a) se ilmoittaa komissiolle jokaisen tällaisen laitoksen ja toteutetut vastaavat toimenpiteet;</p> <p>b) se vahvistaa, että tarkkailujärjestelyjä on otettu käyttöön sen arvioimiseksi, ovatko minkään laitokset päästöt, lukuun ottamatta päästöjä biomassasta, 10 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia tai enemmän minä tahansa kalenterivuonna;</p> <p>c) se vahvistaa alue- ja paikallisviranomaisia kuultuaan, että jos minkä tahansa laitoksen päästöt, lukuun ottamatta päästöjä biomassasta, ovat 10 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia tai enemmän minä tahansa kalenterivuonna tai jos vastaavia toimenpiteitä ei enää toteuteta, laitos otetaan takaisin järjestelmään;</p> <p>d) se julkaisee a, b ja c alakohdassa tarkoitettut tiedot julkisesti kommentoitaviksi.</p>

Perustelu

Tavoitteena on saada tietoa aluetasolla toteutetuista toimista päästöjen vähentämiseksi, sillä pienten laitosten toimiluvan myöntäminen kuuluu alueiden toimivaltaan.

Bryssel 8. lokakuuta 2008

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Yhteisen maatalouspolitiikan terveystarkastuksen jälkeiset komission säädösehdotukset”

(2008/C 325/05)

ALUEIDEN KOMITEA

- on huolestunut varojen puutteesta maaseudun kehittämiseen. Uusiin haasteisiin vastaamiseksi ei pitäisi lähitulevaisuudessa rajoittua ensimmäisen pilarin varoihin. Komitea kehottaa siksi yhdistämään huolen EU:n muihin politiikkoihin, erityisesti koheesiopolitiikkaan.
- esittää painokkaasti, että tuetaan maaseudun kehittämissä politiikan ja EU:n muiden politiikkojen, etenkin koheesiopolitiikan, välisiä synergiaetuja
- kannattaa voimistuvaa kehotusta investoida maatalousaiheiseen tutkimukseen ja soveltaa tutkimustuloksia käytäntöön. Komitea suhtautuu myönteisesti Euroopan komission ehdotukseen etsiä synergiaetuja tietoverkoston kanssa.
- katsoo, että uusiin haasteisiin vastaamiseksi unionin on asetettava päämääräksi suljettuun kiertokulkujärjestelmään pohjautuva talous sekä kannustettava ja tuettava innovoivaa maataloutta kattavasti
- katsoo, että ilmastonmuutoksen torjumiseksi olisi suunniteltava yhdennettyjä elintarvikestrategioita
- katsoo, että alueita olisi kannustettava kehittämään ja edistämään paikallisesti tuotettuja elintarvikkeita ja niiden oheistuotteita silloin, kun se vahvistaa ekologista tasapainoa
- ehdottaa maitokiintiön lisäämistä jo nyt 2 prosentilla vuodessa ja että komission olisi turvattava epäsuotuisilla alueilla sijaitsevien tilojen viljelijöiden asema, jos maitokiintiöiden nostaminen vaikeuttaa sitä
- katsoo, että Euroopalla on sosiaalinen vastuu pyrkiä kaikin tavoin yhdistämään ihmisiä, ympäristönsuojelua ja taloutta koskevat periaatteet nykyisten ja tulevien WTO-neuvottelujen tulokseen
- toteaa, että useimmissa EU:n jäsenvaltioissa paikallis- ja aluehallinnon elimet ovat hankkineet maaseudun kehittämissä politiikasta kosolti kokemusta ja asiantuntemusta ja ne suhtautuisivat myönteisesti esitykseen kyseisten elinten vastuun lisäämisestä EU:n maatalous- ja maaseudun kehittämissä politiikan täytäntöönpanossa ja kohdentamisessa.

Esittelijä: Lenie DWARSHUIS-VAN DE BEEK Zuid-Hollandin lääninvaltuuston johtokunnan jäsen (NL, ALDE)

Viiteasiakirjat

Ehdotus: neuvoston asetus viljelijöille yhteisen maatalouspolitiikan mukaisesti maksettavien suorien tukien järjestelmää koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä

Ehdotus: neuvoston asetus yhteisen maatalouspolitiikan muuttamisesta asetuksia (EY) N:o 320/2006, (EY) N:o 1234/2007, (EY) N:o 3/2008 ja (EY) N:o (...) /2008 muuttamalla

Ehdotus: neuvoston asetus Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 muuttamisesta

Ehdotus: neuvoston päätös maaseudun kehittämistä koskevista yhteisön strategisista suuntaviivoista (ohjelmakausi 2007–2013) tehdyn päätöksen 2006/144/EY muuttamisesta SEK(2008) 1885 — SEK(2008) 1886

KOM(2008) 306 lopullinen — 2008/0103 CNS — 2008/0104 CNS — 2008/0105 CNS — 2008/0106 CNS

ALUEIDEN KOMITEA

Lausunnon pääkohdat

1. tarkastelee maatalouden ja elintarviketeollisuuden strategista merkitystä, ottaa huomioon yritysten selvästi monikansallisen toimintaympäristön, tukee laadukasta maataloustuotantoa kaikilla alueilla ja on Euroopan komission kanssa yhtä mieltä yhteisen maatalouspolitiikan merkityksestä.

2. on komission kanssa yhtä mieltä siitä, että sellaisen järjestelmän luominen, joka takaa Euroopan väestölle tietyn tason elintarvikemäärävarausuuden, edellyttää tarvittaessa kriisinhallintaa. Komitea tunnustaa, että elintarviketuotannon osalta markkinat eivät aina onnistu ratkaisemaan tuottajien tulojen ja julkisen kysynnän välistä yhtälöä, minkä vuoksi yhteinen maatalouspolitiikka on perusteltua.

3. painottaa, että tarkasteltaessa säädösehdotuksiin jo sisällytettyjä suosituksia voidaan havaita, että monet komitean suuntaa-antavassa lausunnossa ”Yhteisen maatalouspolitiikan terveystarkastus” (CdR 197/2007) esittämät suositukset pätevät edelleen. Esitettyjen säädösehdotusten lisäksi tarvitaan kuitenkin myös muita yksinkertaistamistoimia, jotta yhteisen maatalouspolitiikan toteuttamisesta vastaavien alueviranomaisten ja viljelijöiden byrokraattista taakkaa todella saadaan kevennettyä. Erityisesti täydentäviä ehtoja on syytä yksinkertaistaa entistä enemmän, eikä myöskään liitteessä III esitettyjen ehtojen laajentaminen saa lisätä rasitteita. Lisäksi liitteessä III esitettyjen vaatimusten mukaisia yksittäisiä toimia toteutettaessa olisi otettava huomioon osittain hyvinkin erilaiset alueelliset olosuhteet ja luonnonolot. Niin ikään on kiinnitettävä huomiota jo olemassa oleviin sääntelyjärjestelmiin.

4. kannattaa suuntaa-antavasta lausunnostaan poiketen kesannointipakon poistamista ja siihen liittyviä vapaaehtoisia toisen pilarin mukaisia ympäristönsuojelutoimia, jotka koskevat tiettyjä viljelyaloja.

5. kehottaa maitomarkkinoiden nykytilanteen valossa harkitsemaan uudelleen ehdotuksia maitokiintiöiden kasvattamiseksi,

jonka avulla on tarkoitus valmistautua maitokiintiöiden lakkauttamiseen. Olisi syytä valita asianmukaiset välineet ja tarvittaessa osoittaa niitä varten riittävästi varoja, jotta voidaan osittain estää se, että kilpailuasemaltaan ja luonnonoloiltaan epäsuotuisille alueille aiheutuu maitokiintiöiden lakkauttamisesta valtavia haittoja.

6. katsoo, että YMP:n terveystarkastuksessa ei voida rajoittaa yksinomaan jatkamaan vuoden 2003 uudistusta, vaan sen avulla on ennen kaikkea vastattava kansainvälisen elintarvikealan uuteen suhdanteeseen. AK kehottaa varovaisuuteen, jotta terveystarkastuksen yhteydessä ei poisteta peruuttamattomasti nykyisiä markkinavälineitä. Elintarvikemarkkinoiden nykyinen maailmanlaajuinen epävakaus edellyttää varovaisuutta eli vaikka kyseisiä välineitä ei käytetä nykyisin, ne tulisi voida tarvittaessa aktivoida uudelleen.

7. on yhtä mieltä uusien haasteiden merkityksestä ja siitä, että tarvitaan voimakkaita kannustimia kaikissa jäsenvaltioissa, jotta uusiin haasteisiin liittyvät toimet voidaan käynnistää menestyksellä.

8. on kuitenkin huolissaan siitä, että komission ehdottamassa muodossa mukauttaminen voi yleisesti ottaen merkitä viljelijöille alueesta riippuen huomattavaa tulojen vähennystä.

9. katsoo, että komission ei pitäisi aliarvioida YMP:n vuoteen 2013 asti ulottuvan sovitun rahoituskehityksen luotettavuuden tärkeyttä.

10. ehdottaa, että osa vapautuvista varoista voitaisiin investoida myös muihin kuin uusiin haasteita varten kehitettäviin toimiin, kuten ensimmäisen pilarin uusiin toimiin yhteisön lampaan- ja vuohenkasvatusalan tukemiseksi, sillä ala on sosiaalisesta, taloudellisesta ja ympäristönäkökulmasta erittäin tärkeä ja eurooppalainen lammas- ja vuohikanta on nykyisellään vaarassa pienentyä voimakkaasti. Samoin voitaisiin investoida maatalouteen liittyviin toisen pilarin nykyisiin toimiin, useisiin toisen pilarin uusiin toimiin, joiden tarkoituksena on auttaa

maanviljelijöitä sopeutumaan ensimmäisen pilarin uuteen tilanteeseen, tai toisen pilarin muihin uusiin toimiin, joilla on tarkoitus kattaa monimuotoiseen maatalouteen liittyvistä lukuisista toimista suurelle yleisölle aiheutuvat kustannukset.

11. katsoo, että tavoitteiden ja toimien välinen tasapaino saattaa olla erilainen niillä alueilla, jotka ovat tähän mennessä jo toteuttaneet useita toimia uusista haasteista selviytymiseksi tai jotka ovat suurelta osin jo käyttäneet varansa uusien haasteiden mukaisesti.

12. toteaa, että mikäli unionin maatalouspolitiikassa on määrä kunnioittaa EU:n politiikan yleisiä perusperiaatteita, tuen mukauttamisen on perustuttava ensisijaisesti tuotanto-olosuhteisiin ja maailmanlaajuisista kilpailua koskevia kriteerejä on tarkasteltava vasta sen jälkeen.

13. katsoo, että paikallisesti ja alueellisesti toisistaan poikkeavien tarpeiden vuoksi mukauttamisen hallintaa koskevat päätökset on parasta tehdä sopivimmalla hajautetun hallinnon tasolla. Jäsenvaltioilla ja alueilla tulisi olla mahdollisuus suunnata varoja toiseen pilariin kuuluviin toimiin todellisten tarpeiden perusteella.

14. ilmaisee tässä säädösehdotuksista annettavassa lausunnossa olevansa huolestunut varojen puutteesta maaseudun kehittämiseen yleensä ja varsinkin uusiin haasteisiin vastaamiseen ja ilmoittaa näin ollen selvästi mielipiteekseen, että lisäinvestointeja uusiin haasteisiin vastaamiseksi ei pitäisi lähitulevaisuudessa rajoittaa ensimmäisen pilarin varoihin. Komitea kehottaa siksi yhdistämään huolen EU:n muihin politiikkoihin, erityisesti koheesiopolitiikkaan.

15. keskittyy tässä lausunnossa maaseudun kehittämisasetusta (EY) N:o 1698/2005 koskevien ehdotusten soveltamisalaan. Tavoitteena on päästä uusien haasteiden kannalta mahdollisimman hyvin tuloksiin.

16. ottaa tässä lausunnossa kantaa tulevaan YMP:hen yleismaailmallisesta perspektiivistä tarkasteltuna ja ottaa esiin WTO:n kannalta merkittäviä seikkoja, kuten teollis- ja tekijänoikeudet sekä EU:n laatumerkit ja energiankulutusta osoittavat merkinnät.

17. kehottaa tässä lausunnossa komissiota tarjoamaan AK:lle tilaisuuden antaa oma panoksensa tuleviin keskusteluihin ja toimiin sekä esittelee uusia AK:n aloitteita, kuten aikomus järjestää sidosryhmien konferenssi ja selvittää Euroopan maatalouden ja maaseudun kehittämisen tulevaisuudennäkymiä keskittymällä aluetason päätöksenteon vaikutuksiin. Lisäksi tulee jatkaa maatalouden ympäristöolojen parantamista.

18. korostaa EU:n oman maatalous- ja elintarviketeollisuuden merkitystä ja painottaa, että on ratkaisevan tärkeää varmistaa elintarvikkeiden turvallisuus ja saatavuus, koska EU on tällä hetkellä maailman suurin maataloustuotaja.

19. katsoo, että tarvitaan ”pehmeä lasku”, jotta vuonna 2015 tapahtuvaan maitokiintiöiden lakkauttamiseen voitaisiin sopeutua kitkattomasti. Komitea pitää parhaana ratkaisuna vuotuisten maitokiintiöiden lisäämistä vähintään 2 prosentilla ainakin niillä alueilla ja niissä maissa, joilla on suuri tuotantopotentiaali. Koska tuotantomäärät ja hinnat vaihtelevat nykyään

voimakkaasti, markkinoiden hallintamekanismit olisi säilytettävä kiintiöjärjestelmän lakkauttamiseen asti.

I POLIITTISET SUOSITUKSET

Yhteinen maatalouspolitiikka

20. pitää yhteistä maatalouspolitiikkaa nykyisin tärkeänä ja katsoo, että sen merkitys säilyy mahdollisesti myös lähitulevaisuudessa, kun keskustelua YMP:n tehokkuudesta jatketaan elintarvikkeiden, rehun, polttoaineiden ja kuitujen maailmanlaajuisen kysynnän kasvun valossa.

21. ilmaisee näkemyksen, jonka mukaan Euroopan maatalous ei pysty tulemaan toimeen yhä enemmän globalisoituvassa maailmassa, ellei Euroopalla ole markkinoidensäätelyjärjestelmää ja vahvaa yhteistä politiikkaa, jolla pyritään strategisiin päämääriin ja joka keskittyy kuluttajakysyntään sekä tarjoaa aluetasolle mahdollisuuksia tarttua tilaisuuteen ja osallistua toimintaan erityisesti uusiin haasteisiin vastattaessa. Sen on lisäksi oltava taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä ja kyettävä edistämään maaseudun säilymistä elävänä. Samalla on kuitenkin otettava huomioon Euroopan alueiden maantieteellinen, sosiaalinen ja taloudellinen monimuotoisuus.

22. yhtyy Euroopan komission näkemykseen, jonka mukaan ilmastonmuutos, bioenergia, vesihuolto ja biologinen monimuotoisuus ovat tärkeitä tulevaisuuden haasteita myös maataloudelle. Tässä yhteydessä on selvitettävä, miten tarvittavaa sopeutumista voidaan tukea YMP:n avulla. Lisäksi komitea kehottaa ottamaan jäsenvaltioiden ja alueiden tekemän esityön asianmukaisesti huomioon.

23. ilmaisee huolestuneisuutensa komission ehdotuksista jatkaa yhteisön interventiotöiden purkamista tilanteessa, jolle on ominaista markkinoiden epävakaisuus. Komitea katsoo, että on tärkeää säilyttää markkinoiden nykyiset interventiovälineet, joita rahoitetaan yhteisön varoin.

24. työskentelee myös vastaisuudessa varmistaakseen, ettei YMP:tä tarkistettaessa — mikä sinänsä on tarpeellista — päädytä uudelleen kansallistamaan politiikkaa miltään osin. Tällä tarkoitetaan sitä, että vaikka politiikan toteuttamisesta ja osarahoituksesta huolehtiminen on siirrettävissä alueille ja jäsenvaltioille, YMP:n toteutuminen on itsessään varmistettava yhteisellä tasolla, strategia ja talousarvio mukaan luettuina. Komitea kannattaa sitä, että EU:n vuosien 2007–2013 rahoituskehysten yhteydessä sovittu YMP:n määrärahojen enimmäismäärä säilyy ennallaan rahoituskauden loppuun asti.

25. huomauttaa Euroopan komissiolle, että kun otetaan huomioon nykyinen taloudellinen tilanne ja Euroopan maihin vaikuttava vakava kriisi, jolla on negatiivisia vaikutuksia erityisesti maaseutuun, on vältettävä toteuttamasta toimia, jotka lisäävät työttömyyttä ja aiheuttavat taloudellisen toiminnan häviämistä.

26. katsoo, että kaikki suorat tuet on kytkettävä maatalouselinkeinon jatkamiseen, vaikka ne voitaisiin irrottaa tietystä tuotannosta. Tässä mielessä terveystarkastusta ei pidä hyödyntää suorien tukien sidonnaisuuden purkamisen edistämiseen nykyisestä.

27. katsoo, että sekä perinteisen että alueellisen mallin tulisi vähitellen kehittyä kohti työyksiköltä maksettavaa yhteisön tason yhdenmukaista tukea, jota mukautetaan monitoimisen maatalouselinkeinon puitteissa yhteiskuntaan tuotettujen tavaroiden ja palveluiden pohjalta.

28. toteaa, että komission ehdotus määritellä raja, jonka alittuessa tukia ei vähennetä, voi osoittautua sosiaalisessa mielessä haitalliseksi toimenpiteeksi, ja alueellisen monimuotoisuuden johdosta sillä olisi huomattava sosiaalinen vaikutus monilla alueilla. Siksi komitea katsoo, että yksinkertaistamistoimenpiteet on täsmennettävä kunkin jäsenvaltion sisällä.

29. katsoo, että kun otetaan huomioon komission ehdotus, jonka mukaan se esittää 30. kesäkuuta 2011 mennessä kertomuksen maitokiintiöjärjestelmän asteittaista lakkauttamista koskevista edellytyksistä, päätökset kiintiöjärjestelmän tulevaisuudesta on lykättävä kyseiseen ajankohtaan.

30. toteaa komission itse myöntävän, että kiintiöjärjestelmän lakkauttaminen — tai yksinkertaisesti kiintiöiden vähittäinen kasvattaminen — saattaa lopulta johtaa hintojen laskuun.

31. ehdottaa, että tarkoituksenmukaiset markkinoiden hallintamekanismit säilytetään terveystarkastuksen yhteydessä ja kiintiöjärjestelmän lakkauttamisen jälkeenkin, jotta tuotantomäärien ja hintojen voimakkaisiin vaihteluihin voidaan reagoida turvaverkon avulla.

32. suosittelee, että maidon ja maitotuotteiden markkinavälineet olisi säilytettävä varalla niin kauan kuin se katsotaan hyödylliseksi, myös vuoden 2015 jälkeen.

33. kehottaa Euroopan komissiota perustamaan ylimääräisen yhteisön rahaston, jota voidaan tarvittaessa täydentää valtioiden varoilla ja jonka avulla on tarkoitus parantaa heikosta kilpailukyvyistä kärsivillä ja/tai luonnonoloiltaan epäsuotuisilla alueilla sijaitsevien tai epäsuotuisista olosuhteista kärsivien tilojen kannattavuutta.

34. ehdottaa, että jäsenvaltioiden tulisi voida tukea kyseisiä tiloja eri tavoin, esimerkiksi nimeämällä uudelleen epäsuotuisat alueet, tarjoamalla avuksi toiseen pilariin kuuluvia toimia ja/tai soveltamalla 68 artiklaa ja huolehtimalla siten turvaverkosta.

35. kehottaa varovaisuuteen, jotta terveystarkastuksen yhteydessä ei lakkautettaisi maidon ja maitotuotteiden markkinavälineitä, ja katsoo, että nykyisin olemassa olevat markkinavälineet on säilytettävä.

36. katsoo, että maatalouden ympäristövaikutukset ovat suuri haaste ja että EU:n tulee asettaa ympäristöä nykyistä säästävämpi maatalous etusijalle. AK korostaakin, että on tärkeää käydä jatkuvaa keskustelua maatalouden ympäristöoloista.

Yhteisen politiikan yhteisvaikutus, täydentävyys ja rajaus

37. pitää huolestuttavana ja ongelmallisena sitä, että "maaseudun kehityksen" käsitettä käytetään sateenvarjona, jonka alle kootaan alati kasvava joukko kysymyksiä. Komitean mielestä on kyseenalaista, ovatko maaseudun kehittämissuunnitelmat paras keino monien näiden ongelmien ratkaisemiseksi.

38. katsoo, että toisen pilarin mukaiset välineet ja toteutettavien tavoitteiden toivottavat vaikutukset loitontuvat yhä toisistaan, olipa sitten kyse maaseudun elinkeinoelämän, yhteiskunnan ja ympäristön laatuun liittyvistä uusista tai nykyisistä haasteista.

39. uskoo, että YMP on tarkoitettu ensisijaisesti maatalouden tukemiseen ja että siitä ei pitäisi tulla pelkästään osa alueellista yhteenkuuluvuuspolitiikkaa. Kun YMP:ssa otetaan asianmukaisesti huomioon Euroopan unionin alueiden erityispiirteet ja unionissa käytössä olevat erilaiset tuotantojärjestelmät, sen avulla on myös mahdollista edistää alueellista yhteenkuuluvuutta. Lisäksi komitea katsoo, että terveystarkastuksen tuloksena tehtävissä ehdotuksissa YMP:n muuttamiseksi on otettava riittävällä tavalla huomioon Euroopan unionin alueiden erityispiirteet ja unionissa käytössä olevat erilaiset tuotantojärjestelmät.

40. suhtautuu myönteisesti asetuksen (EY) N:o 1782/2003 69 artiklan joustavoimiseen, mutta pitää sitä samalla riittämättömänä, jotta sillä voitaisiin vastata komission ehdottamien markkinavälineiden purkamiseen sekä etenkin maitokiintiöiden lakkauttamisen seurauksiin.

41. toteaa, että maaseudun kehittäminen lisäämällä innovointia ja kestävyyttä sekä parantamalla kaikille asukkaille ja talouselämän toimijoille tarkoitettujen palveluiden laatua ulottuu paljon laajemmalle kuin pelkkään maatalouden kehittämiseen.

42. kannattaa voimistuvaa kehotusta investoida maatalousaiheiseen tutkimukseen ja soveltaa tutkimustuloksia käytäntöön. Komitea suhtautuu myönteisesti Euroopan komission ehdotukseen etsiä synergiaetuja tietoverkoston kanssa.

43. kehottaa Euroopan komissiota varmistamaan pikaisesti, ettei valtiontukia koskevalla politiikalla estetä kannustamasta maataloita ja muita elintarviketuotannon parissa toimivia yrityksiä innovointiin ja nykyaikaistamiseen, joita tarvitaan tartuttaessa uusiin haasteisiin nykyajan edellyttämän kilpailukyvyn saavuttamiseksi.

44. esittää painokkaasti, että tuetaan maaseudun kehittämissuunnitelman ja EU:n muiden politiikkojen, etenkin koheesiopolitiikan, välisiä synergiaetuja. Komitea ilahduttaisi mahdollisuus osallistua vastaisuudessa käytäviin keskusteluihin tällaisen synergian hyödyntämiseksi.

Aluetason päätöksenteon vahvistaminen

45. korostaa, että kaikkien YMP-toimien toteuttamisella on tuntuva paikallinen vaikutus, joten aluetaso on parhaassa asemassa saavuttaakseen mahdollisimman hyviä tuloksia pantaessa yhteistä politiikkaa täytäntöön. Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen kilpailu ei kuitenkaan saa vääristyä.

46. toteaa, että useimmissa EU:n jäsenvaltioissa paikallis- ja aluehallinnon elimet ovat hankkineet maaseudun kehittämissuunnitelman kosolti kokemusta ja asiantuntemusta esimerkiksi pannaessa viime vuosikymmenellä täytäntöön PRODER- ja LEADER-ohjelmia, ja suhtautuisi myönteisesti esitykseen kyseisten elinten vastuun lisäämisestä EU:n maatalous- ja maaseudun kehittämissuunnitelman täytäntöönpanossa ja kohdentamisessa.

47. toteaa, että aluetaso on tarkoituksenmukaisin päätettäessä YMP:n hallinnollisten kustannusten vähentämiseen tähtäävistä toimenpiteistä. Komitea katsoo, että mahdollisuus vapauttaa ne maanviljelijät pakollisesta mukauttamisesta, joiden saama tuen määrä alittaa tietyn rajan, merkitsisi tietyillä alueilla huomattavaa vähennystä edellä mainittuihin kustannuksiin.

48. huomauttaa, että siirtyminen tukioikeuksien historiallisesta mallista komission kannattamaan alueelliseen malliin tuo esiin tarpeen soveltaa kriteerejä, joita määritettäessä maantieteelliset seikat huomioidaan nykyistä paremmin, ja huolehtia kunnille ja alueille myönnetystä toimivallasta, kuten vesi- ja energiahuollosta ja maankäytön suunnittelusta.

49. toteaa, että maaseudun kehittämistoimien toteuttamista on kannustettava lisäämällä teknistä ja peruskoulutukseen liittyvää tukea.

50. korostaa tarvetta tehostaa paikallis- ja alueviranomaisten tasolla sekä tuottajille että kuluttajille suunnattua kaikenmuotoista tiedotusta maatalousalasta, jotta voidaan lisätä eri yhteiskuntaryhmien vastuuntunnetta ja tietoisuutta maatalouden merkityksestä jokapäiväisen elämämme kannalta sekä sen vaikutuksesta talouden, yhteiskunnan ja ympäristön kehitykseen menneisyydessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa.

51. ehdottaa, että yritysten luokittelemiseksi mukauttamiskynnyksen yhteydessä määritetään ja otetaan käyttöön lisämekanismi, joka antaa mahdollisuuden erottaa suuret keskusjohtoiset yritykset paikallisista, mutta osuustoiminnallisesti johdetuista yrityksistä. Tämä antaisi myös jäsenvaltioille mahdollisuuden ryhtyä tukitoimiin, mikä varmistaisi tällaisten osuuskuntien ”pehmeän laskun”.

Yleismaailmallinen näkökulma, kauppapoliittiset seikat ja YMP:n tulevaisuus

52. toteaa, että maapallon väkiluvun räjähdysmäinen kasvu lisää lähitulevaisuudessa tuntuvasti maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden kysyntää samalla, kun vauraus ja ostovoima lisääntyvät. Tilanne jatkuu samansuuntaisena tulevina vuosina.

53. panee merkille, että väestökasvu ja ostovoiman lisääntyminen kasvattavat myös voimakkaasti korkealaatuisten elintarvikkeiden, jalostettujen elintarvikkeiden, lihan ja maitotuotteiden kysyntää ja että tämä puolestaan johtaa ravintokasvien ja viljan sekä kuitukasvien ja muiden maatalousrehujen ja raaka-aineiden niukkuuteen.

54. on huolissaan siitä, ettei ehdotettu maitokiintiön lisääminen vuosittain 1 prosentilla vuodesta 2009 vuoteen 2013 ehkä riitä, ja ehdottaa kiintiön lisäämistä jo nyt 2 prosentilla vuodessa. Lisäksi komitea ehdottaa, että komission olisi turvattava epäsuotuisilla alueilla sijaitsevien tilojen viljelijöiden asema, jos maitokiintiöiden nostaminen vaikeuttaa sitä.

55. katsoo, että yhteisön lainsäädännössä on sallittava toimialojen välisten suhteiden nykyistä kunnianhimoisempi uudelleenmuotoilu niin, että esimerkiksi alue- tai valtiotasolla on mahdollista määrätä toimenpiteistä elintarvikeketjun kunkin

osan voittomarginaalin säätelemiseksi ilman, että se ymmärretään kilpailusääntöjen muuttamiseksi.

56. katsoo, että YMP:llä on edelleen pyrittävä saavuttamaan sille asetetut tavoitteet, joita ovat riittävien ja laadukkaiden, terveystakein taattujen elintarvikkeiden tarjoaminen EU:n kansalaisille kohtuulliseen hintaan, elinkelpoisten maatalojen luominen, maaseutuperinteiden säilyttäminen ja maaseutuympäristön suojeleminen. Komitea katsoo YMP:n kehittyneen vastaamaan haasteisiin ja muuttuviin tarpeisiin ja luoneen samalla pohjan reilulle kilpailulle, jotta Euroopan maatalous voi säilyttää vahvan aseman maailmanmarkkinoilla.

57. kehottaa asianmukaisten yhdenvertaisten toimintaedellytysten luomiseksi globaalilla tasolla soveltamaan yhdenmukaisia kasvien ja eläinten terveyttä sekä ympäristöä koskevia vaatimuksia EU:ssa kulutettaviin elintarvikkeisiin, olivatpa ne sitten EU:ssa tai EU:n ulkopuolisissa maissa tuotettuja. Komitea kehottaa myöntämään rajatarkastusviranomaisille, elintarvike- ja eläinlääkintätoimistolle sekä Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiselle niiden toiminnan edellyttämät resurssit.

58. toteaa, että elintarviketuotanto on jatkossakin maatalouden painopisteala ja päätehtävä ja että energiakasvien viljely edistää yhteisön energia- ja ilmastopoliittisten tavoitteiden saavuttamista ja tarjoaa maataloudelle ja maaseudulle lisäarvopotentialia. Komitea katsoo, että aihetta tulisi käsitellä uudelleen uusien haasteiden yhteydessä.

59. katsoo, että Euroopalla on sosiaalinen vastuu pyrkiä kaikkiin tavoin yhdistämään ihmisiä, ympäristönsuojelua ja taloutta koskevat periaatteet nykyisten ja tulevien WTO-neuvottelujen tulokseen.

60. ehdottaa, että komissio sopisi teollis- ja tekijänoikeuksista, jotka kattaisivat maantieteelliset merkinnät (tunnustetut alueelliset tuotteet), ennen WTO:n maataloussopimuksen allekirjoittamista.

61. ehdottaa, että komissio määrittäisi edellä mainittuihin kriteereihin perustuvan eurooppalaisen elintarvikemerkinnän.

Uudet haasteet

62. korostaa, että YMP ei voi yksinään selviytyä siihen kohdistuvista uusista haasteista, vaan niihin on vastattava kaikilla yhteisön politiikoilla.

63. katsoo, että ilmastonmuutoksen torjumiseksi olisi suunniteltava yhdenmukaisia elintarvikestrategioita ja lyhennettävä näin elintarvikkeiden kuljetusmatkoja, mikä vaikuttaa jäte- ja energiahuoltoon, sekä otettava käyttöön elintarvikkeiden merkintäjärjestelmä, jonka lähtökohtana on alkuperään, laatuun ja kestävään kehitykseen perustuvat kriteerit, sekä ilmoitettava, kuinka paljon energiaa on kulunut kaiken kaikkiaan, ennen kuin tuote on kuluttajalla.

64. katsoo, että alueita olisi kannustettava kehittämään ja edistämään paikallisesti tuotettuja elintarvikkeita ja niiden oheistuotteita silloin, kun se vahvistaa ekologista tasapainoa.

65. on tietoinen siitä, että EY:n perustamissopimuksen 28 ja 29 artiklassa kielletään jäsenvaltioiden väliset tavaroiden tuonnin, viennin ja kauttakulun määrälliset rajoitukset ja kaikki vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet. Komitea katsoo kuitenkin, että lausunnon kohdissa 60 ja 61 mainitut toimet voitaisiin sallia, kun otetaan huomioon, että yhteisöjen tuomioistuin hyväksyy yleisen edun mukaiset toimenpiteet esimerkiksi ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Komitea kehottaakin jatkaamaan eri vaihtoehtojen tutkimista.

66. toteaa lisäksi, että alueiden pyrkimys tiettyjen tuotteiden tietynasteiseen omavaraisuuteen ei olisi ristiriidassa muista maista tapahtuvan tuonnin kanssa.

67. kehottaa tässä yhteydessä säilyttämään vientituet, mikäli ne ovat kotimarkkinoilla vallitsevan tilanteen vuoksi tarpeellisia eivätkä vahingoita markkinoiden kehittymistä kehitysmaissa.

68. korostaa EU:n oman maatalous- ja elintarviketeollisuuden merkitystä ja painottaa, että on ratkaisevan tärkeää varmistaa elintarvikkeiden turvallisuus, niiden saatavuus ja T&K-kapasiteetin kyky kehittää kestävyyskriteeriin perustuvaa teknologiaa, koska EU on tällä hetkellä maailman suurin maataloustuotteiden tuoja.

69. katsoo, että Euroopan maataloudessa voidaan yhdistää sekä Lissabonissa asetetut tavoitteet (osaaminen, tutkimus, innovointi) että Göteborgissa sovittu tavoite (kestävä kehitys) ja näyttää esimerkkiä koko maailmalle.

Maaseudun kehittäminen ja toisen pilarin tavoitteiden toteuttaminen

70. katsoo, että YMP:n tarkistetun toisen pilarin tulee johtaa sellaiseen maaseudun kehittämiseen, jolla tuetaan maaseudun kaikkea taloudellista toimintaa, luodaan uudet olosuhteet maatalouden harjoittamiselle ja joka on myös entistä kokonaisvaltaisempaa siten, että se kattaa EU:n kaikki maaseutualueet sekä herkimmat alueet, kuten luonnonhaitoista kärsivät alueet (maantieteellisen sijaintinsa vuoksi hitaasti kehittyvät harvaan asutut seudut, vuoristoalueet, saaristot ja syrjäisimmät alueet), ja dynaamisimmat alueet, kuten kaupunkien liepeillä sijaitsevat alueet, jotka ovat vastuussa useimpien EU:n kansalaisten elintarviketuollosta. Kehityksessä on otettava huomioon osaamisen kehittämisen mukanaan tuoma haaste, ja alueet on liitettävä osaksi unionin suuria maantieteellisiä ryhmittymiä.

71. toteaa, että viime aikoina suurin osa maapallon väestöstä näyttää asuvan kaupungeissa ja taajamissa ja että väestö on riippuvainen siitä, miten tehokkaasti maaseudulla käytetään maata elintarvikkeiden tuotantoon ja talusveden saantiin. Komitea toteaa lisäksi, että kaupungit ja taajamat tarvitsevat kipeästi luonnonsuojelualueita sekä miellyttävää ja helppojen kulkuyhteyksien päässä olevaa maisemaa. Niiden kestävä ylläpito edellyttää sen vuoksi, että niitä hoitaville viljelijöille taataan riittävä tulotuki, jotta he voivat pysyä kilpailukykyisinä ja pitää tilansa elinkelpoisina huolimatta yhteisön säädöksistä johtuvista suu-remmista velvoitteista.

72. korostaa, että EU:n monitoimisen maatalousmallin on omalta osaltaan autettava torjumaan ilmastonmuutosta, ja sen tulee sisältää sellaiset käsitteet kuin kestävyys, kilpailukyky, monimuotoisuus, elintarvikeomavaraisuus sekä yhteiskunnan

tarpeisiin vastaaminen, kuluttajat ja yhteinen hyvä. Hyvät maatalouden toimintatavat, ympäristönsuojelu ja eläinten hyvinvointi ovat erottamaton osa tätä kokonaisuutta. Tällaiset maataloustoimet ovat yleisen edun mukaisia, ja niitä on syytä tukea taloudellisesti, mikäli aiheutuvia lisäkustannuksia ei saada kompensoitua oikeudenmukaisin hinnoin vapailla markkinoilla. Tässä yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että myös maatalouden parissa toimiva väestö hyötyy taloudellisesta ja yhteiskunnallisesta kehityksestä.

73. esittää, että poistetaan 13 artiklan 2 kohta, jossa säädetään velvollisuudesta, jonka mukaan ”jäsenvaltioiden on annettava etusija viljelijöille, jotka saavat enemmän kuin 15 000 euroa suoraa tukea vuosittain” ja joka koskee maatalojen neuvontajärjestelmään osallistumisen edellytyksiä.

74. toteaa, että ilmastonmuutos edellyttää uusia vesihuolto-toimenpiteitä, kuten veden varastointia, vesivarojen valvontaa, tulvien ja vesipulan ehkäisemistä sekä makeanveden saannista huolehtimista.

75. katsoo, että unionin on kannustettava ja tuettava todella uusiutuvan energian käyttöä ja tuotantoa maataloudessa keskitymällä sekä (toisen sukupolven) biopolttoaineisiin ja niiden valmistukseen käytettäviin kasveihin että aurinko-, tuuli-, vesi- ja maalämpöenergiaan ja sähkön ja lämmön yhteistuotantoon.

76. katsoo, että uusiin haasteisiin vastaamiseksi unionin on asetettava päämääräksi suljettuun kiertokulkujärjestelmään pohjautuva talous. Sen on kannustettava ja tuettava innovoivaa maataloutta kattavasti eikä kiinnitettävä huomiota vain osaamiskeskuksiin vaan edistettävä myös järjestelmän, verkkojen ja ketjun innovointia. Samansuuntaisesti on tuettava kaikkien sellaisten yritysten ajantasaistamista, jotka ovat osa elintarvikkeiden tuotantoa tai jalostusta, jätehuoltoa sekä kuljetus- ja jakeluketjua.

77. katsoo, että maankäytön on oltava ammattimaista, jotta varmistetaan, että hedelmällinen maatalousmaa säilytetään hyväkuntoisena ja taataan, että maata käytetään sisä- ja ulkomarkkinoille tarkoitettujen elintarvikkeiden tuotantoon kestävästi kehityksen mukaisesti.

78. katsoo, että erityiset maatalousalueet ovat luonnon monimuotoisuuden ja arvojen säilyttämisen ja ennallistamisen kannalta äärimmäisen tärkeitä ja että tällaisella yleisellä hyödyllä on tukielpoinen taloudellinen arvo.

79. katsoo, että erityiset maatalousalueet ovat vapaa-ajanviettomahdollisuuksien tarjonnan kannalta äärimmäisen tärkeitä ja että tällaisella yleisellä hyödyllä on tukielpoinen taloudellinen arvo.

80. katsoo, että erityiset maatalousalueet ovat käytännön vesihuollon kannalta äärimmäisen tärkeitä ja että tällaisella yleisellä hyödyllä on tukielpoinen taloudellinen arvo.

81. katsoo, että vaikka YMP onkin menestyksekkäästi mukautunut erilaisiin haasteisiin luomisestaan lähtien, komission ja sen toimihenkilöiden tulisi pyrkiä entistä paremmin tekemään kansalaisille tunnetuksi yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteita, saavutuksia ja prioriteetteja. Komitean mielestä komission tulisi asettaa tämä seikka tulevaisuudessa yhdeksi viestintänsä prioriteetiksi.

II MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

6 artikla ja liite III — KOM(2008) 306 lopullinen — 2008/0103 CNS

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p style="text-align: center;">6 artikla</p> <p style="text-align: center;">Hyvän viljelykunnan ja ympäristön vaatimus</p> <p>1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että maatalousmaa, erityisesti maa, jota ei enää käytetä tuotantoon, säilytetään viljelyn ja ympäristön kannalta hyvässä kunnossa. Jäsenvaltioiden on määriteltävä kansallisella tai alueellisella tasolla hyvää viljelykuntoa ja ympäristöä koskevat vähimmäisvaatimukset liitteessä III esitetyn kehyksen perusteella ottaen huomioon kyseisten alueiden erityispiirteet, mukaan luettuina maaperä ja ilmasto-olosuhteet, olemassa olevat viljelyjärjestelmät, maankäyttö, viljelykierto, viljelykäytännöt ja tilarakenteet.</p> <p>2. Muiden kuin uusien jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden vuoden 2003 pinta-alamuutoshakemusten määräpäivänä pysyvänä laitumena ollut maa-ala säilytetään pysyvänä laitumena. Uusien jäsenvaltioiden on varmistettava, että pysyvänä laitumena 1 päivänä toukokuuta 2004 ollut maa-ala säilytetään pysyvänä laitumena. Bulgarian ja Romanian on kuitenkin varmistettava, että pysyvänä laitumena 1 päivänä tammikuuta 2007 ollut maa-ala säilytetään pysyvänä laitumena.</p> <p>Jäsenvaltio voi kuitenkin asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa poiketa ensimmäisestä alakohdasta, edellyttäen että se toteuttaa toimia estääkseen pysyvien laidunten kokonaisalan merkittävän pienenemisen.</p> <p>Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta metsitettäväksi tarkoitettuun pysyvään laitumeen, jos metsitys on hyvän ympäristön mukaista; tähän ei lueta joulukuusiviljelmiä eikä lyhytaikaisesti viljeltäviä, nopeakasvuista lajeja.</p>	<p style="text-align: center;">6 artikla</p> <p style="text-align: center;">Hyvän viljelykunnan ja ympäristön vaatimus</p> <p>1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että maatalousmaa, erityisesti maa, jota ei enää käytetä tuotantoon, säilytetään viljelyn ja ympäristön kannalta hyvässä kunnossa. Jäsenvaltioiden on määriteltävä kansallisella tai alueellisella tasolla hyvää viljelykuntoa ja ympäristöä koskevat vähimmäisvaatimukset liitteessä III esitetyn kehyksen perusteella ottaen huomioon kyseisten alueiden erityispiirteet, mukaan luettuina maaperä ja ilmasto-olosuhteet, olemassa olevat viljelyjärjestelmät, maankäyttö, viljelykierto, viljelykäytännöt ja tilarakenteet.</p> <p>2. Muiden kuin uusien jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden vuoden 2003 pinta-alamuutoshakemusten määräpäivänä pysyvänä laitumena ollut maa-ala säilytetään pysyvänä laitumena. Uusien jäsenvaltioiden on varmistettava, että pysyvänä laitumena 1 päivänä toukokuuta 2004 ollut maa-ala säilytetään pysyvänä laitumena. Bulgarian ja Romanian on kuitenkin varmistettava, että pysyvänä laitumena 1 päivänä tammikuuta 2007 ollut maa-ala säilytetään pysyvänä laitumena.</p> <p>Jäsenvaltio voi kuitenkin asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa poiketa ensimmäisestä alakohdasta, edellyttäen että se toteuttaa toimia estääkseen pysyvien laidunten kokonaisalan merkittävän pienenemisen.</p> <p>Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta metsitettäväksi tarkoitettuun pysyvään laitumeen, jos metsitys on hyvän ympäristön mukaista; tähän ei lueta joulukuusiviljelmiä eikä lyhytaikaisesti viljeltäviä, nopeakasvuista lajeja.</p> <p><u>Liitteessä III mainittuja toimenpiteitä on pidettävä suosittuina. Asianmukaisten maatalous- ja ympäristöolojen varmistamiseksi jäsenvaltioita kehoitetaan ryhtymään myös muihin tai kyseisistä toimenpiteistä poikkeaviin toimenpiteisiin, jotka vastaavat niiden valtakunnallisia, alueellisia tai paikallisia olosuhteita.</u></p>

LIITE III

Asetuksen 6 artiklassa tarkoitettu hyvän viljelykunnan ja ympäristön vaatimus

Asia	Standardit
Maaperän eroosio: Maaperää on suojeltava asianmukaisin toimenpitein	— Vähimmäiskasvipeite — Maanhoidon vähimmäistaso kulloisenkin paikan olosuhteiden mukaan — Estopengerrykset
Maaperän orgaaninen aines: Maaperän orgaanisen aineksen määrän säilyttäminen tarkoituksenmukaisin käytäntein	— Vuoroviljelyä koskevat standardit tarvittaessa — Sängellä olevien peltojen hoito
Maaperän rakenne: Maaperän rakenteen säilyttäminen asianmukaisin toimenpitein	— Koneiden tarkoituksenmukainen käyttö

Asia	Standardit
Huolenpidon vähimmäistaso: Huolenpidon vähimmäistason varmistaminen ja elinym- päristöjen tilan heikentymisen välttäminen	— Vähimmäiseläntiheys tai/ja tarkoituksenmukaiset järjes- telmät — Pysyvän laitumen suojele — Maisemapiirteiden säilyttäminen, mukaan luettuina tapauksen mukaan pensasaidat, lammikot, ojat ja linjassa, ryhmissä tai yksinään olevat puut sekä pellon- pientareet — Tapauksen mukaan oliivipuiden raivauskielto — Haitallisen kasvillisuuden leviämisen välttäminen maal- talousmaalla — Oliivi- ja viinitilojen ylläpitäminen hyvässä kasvukun- nossa
Vesien suojele ja vesihuolto: Vesien suojele saastumiselta ja valumilta sekä vedenkäytön hallinnointi	— Suojakaistaleiden luominen vesistöjen varrelle — Kasteluveden käyttöä koskevien lupamenettelyjen noudattaminen

Perustelu

Toissijaisuusperiaatteen kunnioittamiseksi Euroopan komission tulisi asettaa tavoitteita mutta ei määrittää toimenpiteitä. EU:n tasoa alemmille hallinnon tasoille tulisi antaa mahdollisuus määrittää itse asianmukaiset tehokkaat ja tuloksia tuottavat toimenpiteet.

Liitteestä III tulisi jo nyt poistaa yksi erityisen tehoton toimenpide — suojakaistaleiden luominen vesistöjen varrelle.

Vesistöjä olisi suojelelava pilaantumiselta ja valumilta ennen kaikkea tukitoimilla. Suojakaistaleiden luominen vesistöjen varrelle saattaa joissakin tapauksissa olla hyödyllistä hyvää maataloutta ja ympäristöä koskevien tavoitteiden täyttämiseksi. Suojakaistaleiden määrääminen pakolliseksi kaikkien vesistöjen varrelle ei kuitenkaan olisi tehokasta ja heikentäisi liikaa tuottavuutta.

Esimerkiksi useissa jäsenvaltioissa käytetään pienten, yleensä ihmisen tekemien ojien tiheää verkkoa veden juoksumukseen ja vedenpinnan säätelyyn. Suojakaistaleiden perustaminen voisi viedä jopa puolet tällaisten ojien ympäröimien sarkojen pinta-alasta. Veden ja maaperän laatua koskevat tavoitteet voidaan saavuttaa useilla eri tavoilla.

Muutosehdotus 2

25 artiklan 3 kohta — KOM(2008) 306 lopullinen — 2008/0103 CNS

Komission ehdotus	Muutosehdotus
3. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltio voi 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa yksityiskohtaisissa säännöissä säädettyjen edellytysten mukaisesti päättää olla vähentämättä tai epäämättä tukea, jos kyseinen määrä on asetuksen (EY) N:o 1698/2005 51 artiklan 1 kohdan mukaisten tuen vähentämisten tai epäämisten jälkeen enintään 100 euroa viljelijää ja kalenterivuotta kohti.	3. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltio voi 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa yksityiskohtaisissa säännöissä säädettyjen edellytysten mukaisesti päättää olla vähentämättä tai epäämättä tukea, jos kyseinen määrä on asetuksen (EY) N:o 1698/2005 51 artiklan 1 kohdan mukaisten tuen vähentämisten tai epäämisten jälkeen enintään 100 euroa tukijärjestelmää, viljelijää ja kalenterihakemusvuotta kohti.

Perustelu

YMP-toimien toteuttamisesta vastaavat yleensä alue- tai paikallisviranomaiset. Ehdotettu muutos on tarpeen, jotta järjestelmänmukaisia hallintomenettelyjä todella saadaan yksinkertaistettua. Siksi yksittäisiä tukijärjestelmiä tulisi tarkastella erikseen.

Muutosehdotus 3

47 artikla — KOM(2008) 306 lopullinen — 2008/0103 CNS

Komission ehdotus	Muutosehdotus
47 artikla	47 artikla
41 artiklassa tarkoitettun enimmäismäärän alueellinen jakaminen	41 artiklassa tarkoitettun enimmäismäärän alueellinen jakaminen
<p>1. Jäsenvaltio, joka on ottanut tilatukijärjestelmän käyttöön asetuksen (EY) N:o 1782/2003 III osaston 1–4 luvun mukaisesti, voi päättää viimeistään 1 päivänä elokuuta 2009 soveltaa tilatukijärjestelmää alueellisesti vuodesta 2010 alkaen tässä jaksossa vahvistetuin edellytyksin.</p> <p>2. Jäsenvaltion on määriteltävä alueet puolueettomin ja syrjimättömin perustein, jollaisia ovat esimerkiksi sen toimielin- tai hallintorakenne ja/tai alueelliset maatalouden harjoittamismahdollisuudet.</p> <p>Jäsenvaltioita, joissa on alle kolme miljoonaa tukikelpoista hehtaaria, voidaan pitää yhtenä alueena.</p> <p>3. Jäsenvaltion on jaettava 41 artiklassa tarkoitettu enimmäismäärä alueiden kesken puolueettomin ja syrjimättömin perustein.</p>	<p>1. Jäsenvaltio, joka on ottanut tilatukijärjestelmän käyttöön asetuksen (EY) N:o 1782/2003 III osaston 1–4 luvun mukaisesti, voi päättää viimeistään 1 päivänä elokuuta 2009 soveltaa tilatukijärjestelmää alueellisesti vuodesta 2010 alkaen tässä jaksossa vahvistetuin edellytyksin.</p> <p>2. Jäsenvaltion on määriteltävä alueet puolueettomin ja syrjimättömin perustein, jollaisia ovat esimerkiksi sen toimielin- tai hallintorakenne ja/tai alueelliset maatalouden harjoittamismahdollisuudet.</p> <p>Jäsenvaltioita, joissa on alle kolme miljoonaa tukikelpoista hehtaaria, voidaan pitää yhtenä alueena.</p> <p>3. Jäsenvaltion on jaettava 41 artiklassa tarkoitettu enimmäismäärä alueiden kesken puolueettomin ja syrjimättömin perustein.</p> <p>4. <u>Toteuttaessaan kohdissa 1, 2 ja 3 mainittuja toimenpiteitä jäsenvaltion on kuultava valtiotasoa alempia hallinnon tasojaan.</u></p>

Perustelu

Itsestään selvä

Muutosehdotus 4

68 artikla – KOM(2008) 306 lopullinen – 2008/0103 CNS

Komission ehdotus	Muutosehdotus
68 artikla	68 artikla
Yleissäännöt	Yleissäännöt
<p>1. Jäsenvaltio voi viimeistään 1 päivänä elokuuta 2009 päättää käyttää vuodesta 2010 alkaen enintään 10 prosenttia 41 artiklassa tarkoitettusta kansallisesta enimmäismäärästään myöntääkseen tukea viljelijöille</p> <p>a) seuraaviin toimiin:</p> <p>i) tietyt maatalouden muodot, jotka ovat tärkeitä ympäristönsuojelun tai ympäristön tilan parantamisen kannalta;</p> <p>ii) maataloustuotteiden laadun parantaminen; tai</p> <p>iii) maataloustuotteiden kaupan pitämisen parantaminen;</p> <p>b) korvauksena erityishaitoista, joita viljelijöille aiheutuu maito-, naudanliha-, lampaanliha-, vuohenliha- ja riisi-aloilla taloudellisesti haavoittuvaisilla tai ympäristöllisesti herkillä alueilla;</p> <p>c) alueilla, joihin sovelletaan rakenneuudistus- ja/tai kehittämissuunnitelmia, jotta vältetään maan viljelemättä jättäminen ja/tai korvataan näillä alueilla oleville viljelijöille aiheutuvat erityiset haitat;</p>	<p>1. Jäsenvaltio voi viimeistään 1 päivänä elokuuta 2009, 2010 tai 2011 päättää käyttää vuodesta 2010, 2011 tai 2012 alkaen enintään 10 prosenttia 41 artiklassa tarkoitettusta kansallisesta enimmäismäärästään myöntääkseen tukea viljelijöille</p> <p>a) seuraaviin toimiin:</p> <p>i) tietyt maatalouden muodot, jotka ovat tärkeitä ympäristönsuojelun, tai ympäristön tilan tai eläinten hyvinvoinnin parantamisen kannalta;</p> <p>ii) maataloustuotteiden laadun parantaminen; tai</p> <p>iii) maataloustuotteiden kaupan pitämisen parantaminen;</p> <p>b) korvauksena erityishaitoista, joita viljelijöille aiheutuu maito-, naudanliha-, lampaanliha-, vuohenliha-, <u>perunatärkkelys-, pellava-</u> ja riisi-aloilla taloudellisesti haavoittuvaisilla tai ympäristöllisesti herkillä alueilla;</p> <p>c) alueilla, joihin sovelletaan rakenneuudistus- ja/tai kehittämissuunnitelmia, jotta vältetään maan viljelemättä jättäminen ja/tai korvataan näillä alueilla oleville viljelijöille aiheutuvat erityiset haitat;</p>

Komission ehdotus	Muutosehdotus
d) satovakuutusmaksuihin 69 artiklassa vahvistetuin edellytyksin;	d) satovakuutusmaksuihin 69 artiklassa vahvistetuin edellytyksin;
e) eläin- ja kasvitauteihin liittyviin sijoitusrahastoihin 70 artiklassa vahvistetuin edellytyksin.	e) eläin- ja kasvitauteihin liittyviin sijoitusrahastoihin 70 artiklassa vahvistetuin edellytyksin.
2. Tukea 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin voidaan myöntää vain	2. Tukea 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin voidaan myöntää vain
a) jos	a) jos
i) tuki i alakohdassa tarkoitetuille maatalouden muodoille on asetuksen (EY) N:o 1698/2005 39 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa maatalouden ympäristöille asetettujen vaatimusten mukainen;	i) tuki i alakohdassa tarkoitetuille maatalouden muodoille on asetuksen (EY) N:o 1698/2005 39 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa maatalouden ympäristöille asetettujen vaatimusten mukainen;
ii) tuki ii alakohdassa tarkoitettuun maataloustuotteiden laadun parantamiseen on johdonmukainen neuvoston asetuksen (EY) N:o 509/2006, neuvoston asetuksen (EY) N:o 510/2006, neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 ja asetuksen (EY) N:o 1234/2007 II osan II osaston I luvun kanssa; ja	ii) tuki ii alakohdassa tarkoitettuun maataloustuotteiden laadun parantamiseen on johdonmukainen neuvoston asetuksen (EY) N:o 509/2006, neuvoston asetuksen (EY) N:o 510/2006, neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 ja asetuksen (EY) N:o 1234/2007 II osan II osaston I luvun kanssa; ja
iii) tuki iii alakohdassa tarkoitettuun maataloustuotteiden kaupan pitämisen parantamiseen on neuvoston asetuksen (EY) N:o 3/2008 2–5 artiklassa säädettyjen perusteiden mukainen; ja	iii) tuki iii alakohdassa tarkoitettuun maataloustuotteiden kaupan pitämisen parantamiseen on neuvoston asetuksen (EY) N:o 3/2008 2–5 artiklassa säädettyjen perusteiden mukainen; ja
b) kattamaan tosiasiallisesti aiheutuneet lisäkustannukset ja asianomaiseen tavoitteeseen pyrkimisestä aiheutuneet tulonmenetykset.	b) kattamaan tosiasiallisesti aiheutuneet lisäkustannukset ja asianomaiseen tavoitteeseen pyrkimisestä aiheutuneet tulonmenetykset.
3. Tukea 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin voidaan myöntää vain	3. Tukea 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin voidaan myöntää vain
a) jos alalla on pantu tilatukijärjestelmä täysin täytäntöön 54, 55 ja 71 artiklan mukaisesti;	a) jos alalla on pantu tilatukijärjestelmä täysin täytäntöön 54, 55 ja 71 artiklan mukaisesti tai jos näin on tapahtumassa kolmen vuoden kuluessa;
b) siinä määrin kuin on tarpeen kannustimen luomiseksi tuotannon nykytasojen säilyttämiseksi.	b) siinä määrin kuin on tarpeen kannustimen luomiseksi tuotannon nykytasojen säilyttämiseksi.
4. Edellä 1 kohdan a, b ja e alakohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin liittyvän tuen enimmäismäärä on 2,5 prosenttia 41 artiklassa tarkoitettusta kansallisesta enimmäismäärästä. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa toimenpidekohtaisia rajoja.	4. Edellä 1 kohdan a, b ja e alakohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin liittyvän tuen enimmäismäärä on 2,5 prosenttia 41 artiklassa tarkoitettusta kansallisesta enimmäismäärästä. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa toimenpidekohtaisia rajoja.
5. Tuki toimenpiteisiin, joita tarkoitetaan	5. Tuki toimenpiteisiin, joita tarkoitetaan
a) 1 kohdan a ja d alakohdassa, myönnetään vuotuisina lisätukina;	a) 1 kohdan a ja d alakohdassa, myönnetään vuotuisina lisätukina;
b) 1 kohdan b alakohdassa, myönnetään vuotuisina lisätukina, kuten eläinkohtaiset tuet ja nurmipalkkiot;	b) 1 kohdan b alakohdassa, myönnetään vuotuisina lisätukina, kuten eläinkohtaiset tuet ja nurmipalkkiot;
c) 1 kohdan c alakohdassa, myönnetään viljelijän tukioikeuksien yksikköarvon korotuksena ja/tai lukumäärän lisäämisenä;	c) 1 kohdan c alakohdassa, myönnetään viljelijän tukioikeuksien yksikköarvon korotuksena ja/tai lukumäärän lisäämisenä;
d) 1 kohdan e alakohdassa, myönnetään 70 artiklassa tarkoitettuna taloudellisena tukena.	d) 1 kohdan e alakohdassa, myönnetään 70 artiklassa tarkoitettuna taloudellisena tukena.
6. Edellä 5 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen tukioikeuksien, joiden yksikköarvoa on korotettu, ja lisätukioikeuksien siirto sallitaan vain, jos siirrettyjen tukioikeuksien kanssa siirretään vastaava määrä hehtaareita.	6. Edellä 5 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen tukioikeuksien, joiden yksikköarvoa on korotettu, ja lisätukioikeuksien siirto sallitaan vain, jos siirrettyjen tukioikeuksien kanssa siirretään vastaava määrä hehtaareita.

Komission ehdotus	Muutosehdotus
<p>7. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuille toimenpiteille myönnettävän tuen on oltava johdonmukainen yhteisön muiden toimenpiteiden ja politiikkojen kanssa.</p> <p>8. Jäsenvaltioiden on kerättävä varat, jotka tarvitaan tukeen, jota tarkoitetaan</p> <p>a) 1 kohdan a, b, c ja d alakohdassa, soveltamalla viljelijöille jaettaviin ja/tai kansallisesta varannosta peräisin oleviin tukioikeuksiin lineaarista vähennystä;</p> <p>b) 1 kohdan e alakohdassa, soveltamalla tarvittaessa lineaarista vähennystä yhteen tai useampaan asianmukaisia tukia saavien edunsaajien tukeen tämän osaston mukaisesti ja 1 ja 3 kohdassa säädettyissä rajoissa.</p> <p>9. Komission on 128 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen määriteltävä tässä jaksossa tarkoitettua tuen myöntämistä koskevat edellytykset erityisesti varmistaakseen johdonmukaisuuden muiden yhteisön toimenpiteiden ja politiikkojen kanssa sekä estääkseen tuen kasautumisen.</p>	<p>7. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuille toimenpiteille myönnettävän tuen on oltava johdonmukainen yhteisön muiden toimenpiteiden ja politiikkojen kanssa.</p> <p>8. Jäsenvaltioiden on kerättävä varat, jotka tarvitaan tukeen, jota tarkoitetaan</p> <p>a) 1 kohdan a, b, c ja d alakohdassa, soveltamalla viljelijöille jaettaviin ja/tai kansallisesta varannosta peräisin oleviin tukioikeuksiin lineaarista vähennystä;</p> <p>b) 1 kohdan e alakohdassa, soveltamalla tarvittaessa lineaarista vähennystä yhteen tai useampaan asianmukaisia tukia saavien edunsaajien tukeen tämän osaston mukaisesti ja 1 ja 3 kohdassa säädettyissä rajoissa.</p> <p>9. Komission on 128 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen määriteltävä tässä jaksossa tarkoitettua tuen myöntämistä koskevat edellytykset erityisesti varmistaakseen johdonmukaisuuden muiden yhteisön toimenpiteiden ja politiikkojen kanssa sekä estääkseen tuen kasautumisen.</p> <p><u>10. Jäsenvaltion päätessä, miten se käyttää vuodesta 2010 alkaen enintään 10 prosenttia kansallisesta enimmäismäärästään, sen on kuultava valtiotasoa alempia hallinnon tasojaan.</u></p>

Perustelu

Artikla 68 herättää edelleen runsaasti keskustelua. Useat jäsenvaltiot ja alueet tarvitsisivat nykyistä enemmän aikaa voidakseen päättää, millä tasolla ja millä tavalla ne haluavat panna sen täytäntöön. Ne saattavat myös haluta lisätä yleissääntöihin nykyistä enemmän tavoitteita. Jotta uudet toimenpiteet tukien irrottamiseksi tuotannosta voitaisiin toteuttaa kivuttomasti, 68 artiklan tulisi lisäksi mahdollistaa muutosten toteuttaminen nykyistä porrastetummin sekä tukitoimet.

Muutosehdotus 5

1 artiklan 6 kohdan 2 alakohdan b luetelmakohta — KOM(2008) 306 lopullinen — 2008/0105 CNS

Komission ehdotus	Muutosehdotus
<p>b) Tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa yksityiskohtaisissa säännöissä säädettyjen edellytysten mukaisesti jäsenvaltiot voivat päättää olla tekemättä vähennystä tai peruuttamista, jonka määrä on enintään 100 euroa viljelijää ja kalenterivuotta kohti ja johon sisältyy asetuksen (EY) N:o (XXXX/2008 (uusi asetus suorista tukijärjestelmistä)) 25 artiklan mukaisesti suoriin tukiin sovellettava mikä tahansa tuen vähentäminen tai tuen ulkopuolelle jättäminen.</p>	<p>b) Tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa yksityiskohtaisissa säännöissä säädettyjen edellytysten mukaisesti jäsenvaltiot voivat päättää olla tekemättä vähennystä tai peruuttamista, jonka määrä on enintään 100 euroa viljelijää, <u>toimenpidettä ja kalenterihakemusvuotta kohti ja johon sisältyy asetuksen (EY) N:o (XXXX/2008 (uusi asetus suorista tukijärjestelmistä)) 25 artiklan mukaisesti suoriin tukiin sovellettava mikä tahansa tuen vähentäminen tai tuen ulkopuolelle jättäminen.</u></p>

Perustelu

YMP-toimien toteuttamisesta vastaavat yleensä alue- tai paikallisviranomaiset. Ehdotettu muutos on tarpeen, jotta järjestelmänmukaisia hallintomenettelyjä todella saadaan yksinkertaistettua. Siksi yksittäisiä toimenpiteitä tulisi tarkastella erikseen.

Muutosehdotus 6

Liite II — KOM(2008) 306 lopullinen — 2008/0105 (CNS)

LIITE II

Asetuksen 16 a artiklassa tarkoitettuihin ensisijaisiin tavoitteisiin liittyvien toimien ohjeelliset tyypit

Ensisijainen tavoite: ilmastonmuutos		
Toimityypit	Artiklat ja toimenpiteet	Mahdolliset vaikutukset
Typpilannoitteiden käytön tehostaminen (esim. käytön vähentäminen, laitteet, täsmämaatalous), lannanvarastoinnin parantaminen	26 artikla: maatilojen nykyaikaistaminen <u>28 artikla: maa- ja metsätaloustuotteiden arvon lisääminen</u> <u>29 artikla: yhteistyö uusien tuotteiden, menetelmien ja teknikoiden kehittämiseksi maatalous- ja elintarvikealoilla sekä metsätaloudessa</u> 39 artikla: maatalouden ympäristötuet	Metaani- (CH ₄) ja typpioksidipäästöjen (N ₂ O) vähentäminen
Energiatehokkuuden parantaminen	26 artikla: maatilojen nykyaikaistaminen <u>28 artikla: maa- ja metsätaloustuotteiden arvon lisääminen</u> <u>29 artikla: yhteistyö uusien tuotteiden, menetelmien ja teknikoiden kehittämiseksi maatalous- ja elintarvikealoilla sekä metsätaloudessa</u>	Hiilidioksidipäästöjen (CO ₂) vähentäminen energiaa säästämällä
<u>Elintarvikkeiden kuljetusmatkojen lyhentäminen</u>	26 artikla: maatilojen nykyaikaistaminen <u>28 artikla: maa- ja metsätaloustuotteiden arvon lisääminen</u> <u>29 artikla: yhteistyö uusien tuotteiden, menetelmien ja teknikoiden kehittämiseksi maatalous- ja elintarvikealoilla sekä metsätaloudessa</u> <u>53 artikla: taloudellisen toiminnan laajentaminen maatalouden ulkopuolelle</u> <u>54 artikla: tuki yritysten perustamiseen ja kehittämiseen</u> <u>56 artikla: maaseudun elinkeinoelämän ja maaseutuväestön peruspalvelut</u>	<u>Hiilidioksidipäästöjen (CO₂) vähentäminen energiaa säästämällä</u>
Maanhoitokäytännöt (esim. maanmuokkaus, välikasvit, monipuolinen viljelykierto)	39 artikla: maatalouden ympäristötuet	Typpioksidin (N ₂ O) vähentäminen; hiilidioksidin talteenotto
Maankäytön muutokset (esim. viljelymaan muuttaminen laitumiksi, lopullinen kesannointi, eloperäisen maan käytön vähentäminen/kunnostaminen)	39 artikla: maatalouden ympäristötuet	Typpioksidin (N ₂ O) vähentäminen; hiilidioksidin talteenotto

Ensisijainen tavoite: ilmastonmuutos

Toimityypit	Artiklat ja toimenpiteet	Mahdolliset vaikutukset
Kotieläintuotannon laajaperäistäminen (esim. eläintiheyden alentaminen, laiduntamisen lisääminen)	39 artikla: maatalouden ympäristötuet	Metaanin (CH ₄) vähentäminen.
Metsitys	43 ja 45 artikla: maatalousmaan ja muun kuin maatalousmaan ensimmäinen metsitys	Typpioksidin (N ₂ O) vähentäminen; hiilidioksidin talteenotto
Metsäpalojen ehkäisy	48 artikla: metsänhoitomahdollisuuksien palauttaminen ja ennalta ehkäisevien toimien käyttöönotto	Hiilidioksidin talteenotto metsissä ja hiilidioksidipäästöjen (CO ₂) ehkäisy

Ensisijainen tavoite: uusiutuvat energialähteet

Toimityypit	Artiklat ja toimenpiteet	Mahdolliset vaikutukset
Biokaasun tuotanto — eläinjätettä käyttävät anaerobiset mädättämöt (tila- ja paikallistuotanto)	26 artikla: maatilojen nykyaikais-taminen <u>28 artikla: maa- ja metsätaloustuot-teiden arvon lisääminen</u> <u>29 artikla: yhteistyö uusien tuot-teiden, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseksi maatalous- ja elintarvikealoilla sekä metsätaloudessa</u> 53 artikla: taloudellisen toiminnan laajentaminen maatalouden ulkopuo-llelle	Fossiilisen polttoaineen korvaaminen; metaanin (CH ₄) vähentäminen
Monivuotiset energiakasvit (lyhytkier-toinen energiapuu ja ruoho)	26 artikla: maatilojen nykyaikais-taminen	Fossiilisten polttoaineiden korvaa-minen; hiilidioksidin talteenotto; typpioksidin (N ₂ O) vähentäminen
Maatalouden/metsätalouden tuottaman biomassan jalostaminen uusiutuvaksi energiaksi	28 artikla: maa- ja metsätaloustuot-teiden arvon lisääminen <u>29 artikla: yhteistyö uusien tuot-teiden, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseksi maatalous- ja elintarvikealoilla sekä metsätaloudessa</u>	Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen
Biomassaa käyttävät uusiutuviin ener-gialähteisiin perustuvat laitokset/infra-struktuuri	<u>28 artikla: maa- ja metsätaloustuot-teiden arvon lisääminen</u> <u>29 artikla: yhteistyö uusien tuot-teiden, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseksi maatalous- ja elintarvikealoilla sekä metsätaloudessa</u> 53 artikla: taloudellisen toiminnan laajentaminen maatalouden ulkopuo-llelle 54 artikla: tuki yritysten perustami-seen ja kehittämiseen 56 artikla: maaseudun elinkeino-elämän ja maaseutuväestön peruspal-velut	Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen

Ensisijainen tavoite: uusiutuvat energialähteet

Toimityypit	Artiklat ja toimenpiteet	Mahdolliset vaikutukset
<u>Jätehuollon tehostaminen materiaalien uusiokäytön edistämiseksi</u>	<u>26 artikla: maatalojen nykyaikais-taminen</u> <u>28 artikla: maa- ja metsätaloustuot-teiden arvon lisääminen</u> <u>29 artikla: yhteistyö uusien tuot-teiden, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseksi maatalous- ja elintarvikealoilla sekä metsätaloudessa</u> <u>53 artikla: taloudellisen toiminnan laajentaminen maatalouden ulkopuo-lle</u> <u>54 artikla: tuki yritysten perustami-seen ja kehittämiseen</u> <u>56 artikla: maaseudun elinkeino-elämän ja maaseutuväestön peruspal-velut</u>	<u>Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen</u>
<u>Aurinko-, tuuli- ja maalämpöenergian käyttö ja tuotanto sekä sähkön ja lämmön yhteistuotanto</u>	<u>26 artikla: maatalojen nykyaikaista-minen</u> <u>28 artikla: maa- ja metsätaloustuot-teiden arvon lisääminen</u> <u>29 artikla: yhteistyö uusien tuot-teiden, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseksi maatalous- ja elintarvikealoilla sekä metsätaloudessa</u> <u>53 artikla: taloudellisen toiminnan laajentaminen maatalouden ulkopuo-lle</u> <u>54 artikla: tuki yritysten perustami-seen ja kehittämiseen</u> <u>56 artikla: maaseudun elinkeino-elämän ja maaseutuväestön peruspal-velut</u>	<u>Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen</u>

Ensisijainen tavoite: vesihuolto

Toimityypit	Artiklat ja toimenpiteet	Mahdolliset vaikutukset
Vettä säästävät tekniikat, veden varas-tointi	26 artikla: maatalojen nykyaikais-taminen	Tehostaa veden käyttöä
Vettä säästävät tuotantotekniikat	30 artikla: infrastruktuuri <u>28 artikla: maa- ja metsätaloustuot-teiden arvon lisääminen</u> <u>29 artikla: yhteistyö uusien tuot-teiden, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseksi maatalous- ja elintarvikealoilla sekä metsätaloudessa</u>	

Ensisijainen tavoite: vesihuolto

Toimityypit	Artiklat ja toimenpiteet	Mahdolliset vaikutukset
<u>Tulviin liittyvä riskienhallinta</u>	<u>28 artikla: maa- ja metsätaloustuotteiden arvon lisääminen</u> <u>29 artikla: yhteistyö uusien tuotteiden, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseksi maatalous- ja elintarvikealoilla sekä metsätaloudessa</u> <u>39 artikla: maatalouden ympäristötuet</u> <u>41 artikla: tuottamattomat investoinnit</u>	<u>Tehostaa veden käyttöä</u>
Kosteikkojen kunnostaminen Maatalousmaan metsittäminen/muuttaminen peltometsätalousjärjestelmiksi	39 artikla: maatalouden ympäristötuet 41 artikla: tuottamattomat investoinnit 43 ja 45 artikla: maatalousmaan ja muun kuin maatalousmaan ensimmäinen metsitys	Arvokkaiden vesialueiden säilyttäminen; veden laadun suojeleminen
Osaksi luonnontilassa olevien vesialueiden kehittäminen	57 artikla: maaseutuperinnön säilyttäminen ja edistäminen	Arvokkaiden vesialueiden säilyttäminen; veden laadun suojeleminen
Maanhoitokäytännöt (esim. välikasvit)	39 artikla: maatalouden ympäristötuet	Eri yhdisteiden, myös fosforin, vesiin kulkeutumisen vähentämisen edistäminen

Ensisijainen tavoite: biologinen monimuotoisuus

Toimityypit	Artiklat ja toimenpiteet	Mahdolliset vaikutukset
Lannoitteiden ja torjunta-aineiden käytön kieltäminen luonnonarvoltaan merkittäväällä maatalousmaalla Integroitu ja luonnonmukainen tuotanto	39 artikla: maatalouden ympäristötuet <u>28 artikla: maa- ja metsätaloustuotteiden arvon lisääminen</u> <u>29 artikla: yhteistyö uusien tuotteiden, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseksi maatalous- ja elintarvikealoilla sekä metsätaloudessa</u>	Suojellut runsaslajiset kasvillisuustyypit, niittyjen suojeleminen ja säilyttäminen
Monivuotiset piennar- ja rantakaistaleet Biotyyppien/elinympäristöjen rakentaminen ja hoito Natura 2000 -alueilla ja niiden ulkopuolella Maankäytön muutokset (laajaperäinen nurmiviljely, viljelymaan muuttaminen laitumiksi, jatkuva kesannointi) Luonnonarvoltaan merkittävien monivuotisten kasvien hoito	38 ja 46 artikla: Natura 2000 -tuet 39 artikla: maatalouden ympäristötuet 41 artikla: tuottamattomat investoinnit 47 artikla: metsätalouden ympäristötuet 57 artikla: maaseutuperinnön säilyttäminen ja edistäminen	Suojellut linnut ja muut luonnonvaraiset eläimet sekä luontotyyppiverkoston parantaminen; haitallisten aineiden pääsyn vähentäminen viereisiin elinympäristöihin
Geneettisen monimuotoisuuden säilyttäminen	39 artikla: maatalouden ympäristötuet	Säilynyt geneettinen monimuotoisuus

Perustelu

Uudet haasteet tulevat olemaan tärkeä ja mahdollisesti tuottava osa maatalousyrittämistä.

Jotta viljelijöitä voitaisiin kannustaa ottamaan päävastuu yritystensä kilpailukyvyyn ja kestävän toiminnan varmistamisesta ja ratkaisujen löytämisestä kestävän kehityksen periaatteiden noudattamiseksi maataloudessa sekä osallistumaan aktiivisesti uusien ympäristötoimien täytäntöönpanoon, heillä tulisi olla mahdollisuus käyttää kaikkia maaseuturahaston nykyisiä asiaankuuluvia toimenpiteitä, myös niitä, jotka on tarkoitettu innovaatiotoiminnan edistämiseen ja uusien teknologioiden ja strategioiden kehittämiseen. Komissio ei vielä ole esittänyt kyseisiä toimenpiteitä. Niiden luetteleminen kannustaisi jäsenvaltioita edistämään niiden täytäntöönpanoa.

Bryssel 8. lokakuuta 2008

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Esikaupalliset hankinnat: innovoinnin edistäminen kestävien ja korkealaatuisten julkisten palvelujen varmistamiseksi Euroopassa”

(2008/C 325/06)

ALUEIDEN KOMITEA

- on tyytyväinen komission tiedonantoon, koska se on riittävä johdatus esikaupallisten hankintojen peruskäsitteistöön sekä toteuttamistapoihin. Tosin ehdotetun menettelyn käytännön soveltamista ei ole käsitelty täysin aukottomasti.
- korostaa, että alue- ja paikallisviranomaiset joutuvat kohtaamaan useita eri haasteita, jos ne päättävät tehdä innovoinnin edistämiseen tähtäävän esikaupallisen hankintasopimuksen löytääkseen kyseisen prosessin tulosten avulla ratkaisun tiettyyn ongelmaan. Tällaisia haasteita ei analysoida riittävästi komission tiedonannossa.
- katsoo, että Euroopan komission on annettava hankintaviranomaisina toimiville alue- ja paikallisviranomaisille selvät ja yksityiskohtaiset ohjeet siitä, miten esikaupallisia t&k-hankintoja voidaan tehdä rikkomatta yhteisön lainsäädäntöä, sekä tarjottava asiaa koskevia koulutusmahdollisuuksia.
- pitää lisäksi ohjeiden ja koulutuksen antamista sitäkin tärkeämpänä, kun otetaan huomioon, että esikaupallisiin hankintoihin liittyy merkittäviä teollis- ja tekijänoikeudellisia kysymyksiä, joihin edes keskushallintojen oikeudelliset yksiköt eivät tähän asti ole kiinnittäneet erityisemmin huomiota.

Esittelijä: Dimitrios TSIGKOUNIS (EL, PPE)

Viiteasiakirja

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Esikaupalliset hankinnat: innovoinnin edistäminen kestävien ja korkealaatuisten julkisten palvelujen varmistamiseksi Euroopassa

KOM(2007) 799 lopullinen

POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleishuomioita alue- ja paikallisviranomaisten roolista

1. kehottaa tarkastelemaan asiasta käytävissä tulevissa keskusteluissa alue- ja paikallisviranomaisten roolia merkittävien sosiaalisten ongelmien ratkaisemisessa. Niitä ovat muun muassa korkealaatuisten ja kohtuuhintaisen terveydenhuollon turvaaminen siten, että otetaan huomioon väestön ikääntymisen vaikutukset, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, energiatehokkuuden parantaminen, koulutuksen laadun ja tarjonnan parantaminen sekä turvallisuusuhkien ehkäisemisen tehostaminen.

2. toteaa, että ongelmien ratkaisemiseksi tarvitaan todennäköisesti uusia innovatiivisia ratkaisuja, jotka teknologisten vaatimusten vuoksi eivät vielä ole kaupallisesti saatavilla tai, jos niitä on saatavilla, ne eivät vielä täytä riittävän hyvin niille asetettuja vaatimuksia. Sen vuoksi tarvitaan välttämättä uutta tutkimus- ja kehitystyötä. Komitea ehdottaa siksi, että alue- ja paikallisviranomaisille annetaan mahdollisuus osallistua aktiivisesti esikaupallisia hankintoja koskevien uusien puitteiden muotoilemiseen ja että parannetaan niiden mahdollisuuksia hallita ja soveltaa tehokkaasti näitä uudentyypisiä hankintasopimuksia.

3. kannattaa näkemystä, että tutkimus- ja kehittämistoimien sisällyttäminen julkisiin hankintoihin innovatiivisten ratkaisujen edistämiseksi antaa alue- ja paikallisviranomaisille mahdollisuuden vaikuttaa oikea-aikaisesti niiden avulla tarjottavien palveluiden keskipitkän ja pitkän aikavälin tuloksellisuuteen ja tehokkuuteen sekä Euroopan teollisuuden kilpailukyvyn parantamiseen innovaatiotoiminnan avulla.

4. katsoo, että koska suuri osa julkisiin hankintoihin käytettävistä menoista kuuluu alue- ja paikallisviranomaisten toimivaltaan, niillä on oltava täydet valmiudet edistää merkittäväällä tavalla tutkimus- ja kehittämistoimintaa yleiseurooppalaisella tasolla.

5. kehottaa Euroopan komissiota ottamaan huomioon komitean poliittiset painopisteet vuosiksi 2008–2010. Niihin kuuluvat muun muassa Lissabonin strategian kasvu- ja työllisyystavoitteiden täytäntöönpano; ilmastonmuutosta koskeviin haasteisiin vastaaminen; energialähteiden monipuolistaminen ja kestävä käyttö; kansalaisten elämänlaadun parantaminen, johon kuuluu muun muassa rajatylittävän pelastuspalveluyhteistyön helpottaminen ja laadukkaiden terveyspalveluiden saatavuuden lisääminen; alue- ja paikallisviranomaisten toiminta yhteisvastuun, eri kulttuurien ja uskontokuntien välisen vuoropuhelun

sekä kaikenmuotoisten paikallisten kulttuurien ja perinteiden edistämiseksi; osallistuminen keskusteluun yhteisestä maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikasta ja erityisesti parhaiden kotouttamiskäytäntöjen vaihtaminen sekä ajanmukaisten yhtenäismarkkinoiden asettaminen etusijalle siten, että strategisena tavoitteena on sosiaalipalveluiden laadun parantaminen etenkin niillä alue- ja paikallisviranomaisille tärkeillä aloilla, joilla julkiset hankinnat tieto- ja viestintäteknologia-alan tutkimus- ja kehitystyön tukemiseksi vaikuttavat erityisen lupaavilta. Sen vuoksi nämä alat ovat etusijalla päätettäessä esikaupallisten hankintojen tekemisestä.

6. on tyytyväinen komission tiedonantoon (KOM(2007) 799 lopullinen), koska se on riittävä johdatus esikaupallisten hankintojen peruskäsitteistöön sekä toteuttamistapoihin. Tosin ehdotetun menettelyn käytännön soveltamista ei ole käsitelty täysin aukottomasti.

7. korostaa, että alue- ja paikallisviranomaiset joutuvat kohtaamaan useita eri haasteita, jos ne päättävät tehdä innovoinnin edistämiseen tähtäävän esikaupallisen hankintasopimuksen löytääkseen kyseisen prosessin tulosten avulla ratkaisun tiettyyn ongelmaan. Tällaisia haasteita ei analysoida riittävästi komission tiedonannossa (KOM(2007) 799 lopullinen).

8. katsoo, että julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö on jo nyt melko monimutkaista ja että useilla alue- ja paikallisviranomaisilla on erityisiä vaikeuksia soveltaa sitä oikein. Sen vuoksi komitean mielestä on erittäin hätiköityä monimutkaistaa entisestään julkisten hankintojen järjestelmää ja menettelyjä Euroopan komission aloitteessa esitetyllä tavalla. Komitea suosittaakin, ettei julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä sovelleta esikaupallisissa hankinnoissa.

9. ehdottaa, että komissio selvittää, voitaisiinko hankintadirektiiviä muuttaa siten, että innovaatioita voidaan synnyttää esimerkiksi kumppanuushankkeiden puitteissa. Merkittävä käytännön este uusille innovaatioille on jäykkä hankintamenettely. Yhteisön perustamissopimuksesta johdettua tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun vaatimusta ei saa tulkita niin, että yritykset ja hankintayksiköt eivät käytännössä pääse hyötymään yritysten tutkimus- ja kehitystyöstä.

10. katsoo, että erityisesti innovoinnin edistämiseen tähtävien julkisten tarjouspyyntöjen teknisten osien muotoilu ja laatiminen vaatii erityistietoja ja -osaamista, joita alue- ja paikallisviranomaisilla ei tavallisesti ole, kun otetaan huomioon, että useissa jäsenvaltioissa tällaista tietoa ja osaamista on vain keskushallinnon tietyissä osastoissa.

11. katsoo, että esikaupallisiin t&k-hankintoihin (esikaupalliset hankinnat, jotka liittyvät kaupallistamista edeltävään tutkimus- ja kehitysvaiheeseen) liittyvät eri valintavaiheet vaativat — samalla tavalla kuin edellisessä kohdassa mainittiin — teknistä tietämystä ja asianomaisten aiheiden hyvää tuntemista, joka alue- ja paikallisviranomaisilta yleensä puuttuu.

12. korostaa, että jos esikaupallinen t&k-hankinta osoittautuu lopulta onnistuneeksi, myös tässä tapauksessa kansalaisten mobilisoiminen ja aktivoiminen kunnallis- ja aluepolitiikkaa silmällä pitäen on edelleen vaikeaa. Esikaupallisista t&k-hankinnoista aiheutuu suoria julkisia kuluja, jotka rasittavat meneillään olevaa hallintokautta, kun taas niistä saatava hyöty näkyy yleensä vasta pitkän ajan kuluttua. Lisäksi kansalaiset tarvitsevat usein aikaa ymmärtääkseen niiden merkityksen, ja tämä aika on yleensä pidempi kuin kahden paikallis- tai aluetasolla järjestettävän vaalin välinen aika. Näillä näkökohdilla on erittäin suuri painoarvo alue- ja paikallisviranomaisten tehdessä asiaa koskevia päätöksiä.

13. on huolestunut tapauksista, joissa pelkkä ilmoitus esikaupallista t&k-hankintaa koskevan tarjouskilpailun järjestämisestä on aiheuttanut poliittisia kiistoja kyseisen menettelyn tarkoituksenmukaisuudesta. Tällöin on todennäköistä, että vastalauseita esittäneen puolueyhmittymän voittaessa alue- tai paikallisvaalit se valtaan päästyään kyseenalaistaa tämän jo valmista kaupallista tuotetta koskevan tarjouskilpailumenettelyn jatkamisen. Samalla menetetään ne merkittävät hyödyt, joita hankintaviranomainen tavoitteli, kun se alun perin ilmoitti esikaupallista t&k-hankintaa koskevan tarjouskilpailun järjestämisestä.

14. pitää alue- ja paikallisviranomaisten näkökulmasta suurena poliittisena ongelmana sitä, jos esikaupallisen t&k-hankinnan lopulliset toimeksisaajat eivät tule samalta alueelta kuin hankintaviranomaisena toimiva alue- tai paikallisviranomainen tai jos niiden kotipaikka sijaitsee jopa toisessa jäsenvaltiossa.

15. huomauttaa, että jos esikaupallista t&k-hankintaa koskeva julkinen tarjouskilpailu päättyy tuloksettomana — mitä mahdollisuutta ei voi sulkea pois etenkään erällä suoritusasteellaan edelleen melko vaatimattomilla tutkimus- ja kehitysaluilla-, alue- ja paikallisviranomaisten voi olla erityisen vaikeaa perustella ja vakuuttaa kansalaisille, että myös tämä lopputulos on parempi kuin investoiminen jo olemassa oleviin ja kaupallisesti kehiteltuihin teknologioihin.

16. ehdottaa ajatellen edellä mainittuja ongelmia, joita alue- ja paikallisviranomaiset joutuvat kohtaamaan esikaupallisten t&k-hankintojen yhteydessä, että Euroopan komissio ja jäsenvaltiot suunnittelevat ja toteuttavat joukon komitean mielestä tarpeellisia toimenpiteitä, jotta esikaupalliset t&k-hankinnat täytäisivät tehtävänsä paikallis- ja aluetasolla. Paikallis- ja aluetason toimilla on erittäin suuri vaikutus Euroopan unionin yleiseen suorituskykyyn t&k-alalla sen kansainvälisiin kilpailijoihin verrattuna.

17. korostaa, ettei tule jättää huomiotta, että mahdollinen epäonnistuminen esikaupallisia t&k-hankintoja koskevien menettelyjen kitkattomassa ja toimivassa käyttöönnotossa paikallis- ja

aluetasolla saattaa johtaa siihen, että osa t&k-toimintaan tarkoitettuista EU-määrärahoista mahdollisesti menetetään.

18. katsoo, että Euroopan komission on annettava hankintaviranomaisina toimiville alue- ja paikallisviranomaisille selvät ja yksityiskohtaiset ohjeet siitä, miten esikaupallisia t&k-hankintoja voidaan tehdä rikkomatta yhteisön lainsäädäntöä, sekä tarjottava asiaa koskevia koulutusmahdollisuuksia.

19. pitää lisäksi ohjeiden ja koulutuksen antamista sitäkin tärkeämpänä, kun otetaan huomioon, että esikaupallisiin hankintoihin liittyy merkittäviä teollis- ja tekijänoikeudellisia kysymyksiä, joihin edes keskushallintojen oikeudelliset yksiköt eivät tähän asti ole kiinnittäneet erityisemmin huomiota.

20. kehottaa jäsenvaltioita ja Euroopan komissiota kehittämään tukirakenteita, joihin alue- ja paikallisviranomaiset, jotka päättävät järjestää tarjouskilpailun esikaupallisen t&k-hankinnan tekemiseksi, voivat turvautua saadakseen selkeää ja hyödyllistä tietoa ja todellista tukea pohtiessaan erityisesti riskien ja hyötyjen mahdollisimman asianmukaista jakamista toimeksiantajan ja toimeksisaajaehdokkaiden ja lopullisten toimeksisaajien välillä.

21. toteaa, että esikaupallisiin t&k-hankintoihin liittyy selvästi määriteltävissä olevia lyhyen aikavälin riskejä asianomaisten toimeksiantajan paikallis- tai alueyhteisössä, kun taas niistä saatavat, vaikeasti havaittavissa olevat hyödyt näkyvät vasta pitkän ajan kuluttua ja ovat ja usein luonteeltaan hajanaisia, minkä vuoksi alue- ja paikallisviranomaiset ovat perustellusti huolestuneita asiasta. Komitea korostaakin, että jäsenvaltioiden ja Euroopan komission olisi tuettava alue- ja paikallisviranomaisia selvästi useilla eri tasoilla ja tehtävä kaikille asianosaisille selväksi, että satunnainen epäonnistuminen kuuluu erottamattomasti tällaiseen prosessiin, jolla pyritään löytämään innovatiivisia ratkaisuja eurooppalaisten yhteisöjen vanhoihin ja uusiin ongelmiin.

22. panee merkille, että koska esikaupalliset t&k-hankinnat ovat avoimia kaikkien jäsenvaltioiden toimijoille, ne voivat väistämättä johtaa määrärahojen ainakin osittaiseen siirtymiseen yhden jäsenvaltion alueelta t&k-toiminnan rahoittamiseen jonkin toisen jäsenvaltion alueella. Tämä ei tietenkään ole ongelma Euroopan unionin tasolla, mutta se voi vaikeuttaa huomattavasti esikaupallisten t&k-hankintojen rahoittamista paikallis- ja aluetasolla.

23. kehottaa Euroopan komissiota osoittamaan, että esikaupallisista hankinnoista voi olla hyötyä asiaa koskevan tarjouskilpailun järjestävälle alueelle myös siinä tapauksessa, että tarjouksen jättävät tahot eivät ole sijoittautuneet kyseiselle alueelle.

24. kehottaa painokkaasti Euroopan komissiota kannustamaan ja tukemaan alue- ja paikallisviranomaisten laajojen ryhmittymien muodostamista yhteisten esikaupallisten hankintojen tekemiseksi, jotta voitaisiin pienentää riskejä, joita syntyy, kun yhden jäsenvaltion yksi alue- tai paikallisviranomainen järjestää vastaavan tarjouskilpailun yksinään.

25. toteaa, että Euroopan laajuinen verkottuminen ja säännöllisten yhteyksien luominen niiden eri jäsenvaltioissa sijaitsevien alue- ja paikallisviranomaisten välillä, joiden tarpeet vastaavat toisiaan, on ainoa asianmukainen ja johdonmukainen tapa tiivistää valtioiden ja alueiden välistä yhteistyötä ja esikaupallisten t&k-hankintojen yhteydessä sovellettavien menettelyjen koordinoitua.

26. kannattaa esikaupallisten t&k-hankintojen kehittämiseen ja vahvistamiseen tähtäävien alue- ja paikallisviranomaisten toimien rahoittamista osoittamalla tarkoitukseen yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisen yhteydessä Euroopan unionin talousarvista mahdollisesti vapautuvia määrärahoja.

27. katsoo, että eurooppalainen tutkimusalue (*European Research Area*) saattaa saada uuden muodon, ja sen yhteydessä kyetään ehkä kehittämään uutta dynamiikkaa, jos esikaupalliset t&k-hankinnat sisällytetään julkisia hankintoja koskeviin nykyisiin menettelyihin.

28. katsoo, että esikaupallisten t&k-hankintojen edistämisstrategiaa voidaan helpottaa hyödyntämällä paikallis- tai aluetasolla toimivien tietointensiivisten ja teknologisesti innovatiivisten korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja varsinkin pienten- ja

keskisuurten yritysten (pk-yritysten) panosta luomalla uusi yhteistyöfoorumi kyseisten tahojen kotijäsenvaltion alue- ja paikallisviranomaisten kanssa sekä verkottamalla niiden avulla muiden jäsenvaltioiden alue- ja paikallisviranomaisten sekä vastaavien korkeakoulujen, tutkimuskeskusten ja pk-yritysten kanssa.

29. korostaa, että perustamalla alue- ja paikallisviranomaistehoihin tiedotuskeskuksia ja tietokantoja, jotta voidaan koota tietoa innovatiivisia ratkaisuja vaativista paikallis- ja aluetason ensisijaisista ongelmista sekä tiedottaa tutkimus- ja kehitystoiminnan tarjoamista paikallisista mahdollisuuksista, voidaan lähentää toisiinsa yhteisistä ongelmista kärsiviä alueita sekä tutkimuskeskuksia ja yrityksiä, joilla on mahdollisuus yhteistyön avulla tarjota kyseisiin ongelmiin innovatiivisia täydentäviä tai lisäratkaisuja.

30. ehdottaa, että Euroopan aluekehitysrahastosta, koheesio-rahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta suunnataan rahoitusta esikaupallisten hankintasopimusten perusteella tehtävään tutkimus- ja kehitystoimintaan niiden rahoituksen piiriin kuuluville aloille.

Bryssel 8. lokakuuta 2008

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE

Alueiden komitean lausunto aiheista "Ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalainen viitekehys ja ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalainen siirtojärjestelmä"

(2008/C 325/07)

ALUEIDEN KOMITEA

- yhtyy käsitykseen siitä, että EU:ssa vallitsee laaja yksimielisyys tarpeesta ajanmukaistaa ja kehittää ammatillista koulutusta Euroopassa. Keskeinen osa kyseistä tavoitetta on ammatillisen koulutuksen laadunvarmistus.
- katsoo, että eri jäsenvaltioissa saatujen oppimistulosten tunnustamisessa esiintyvät vaikeudet ovat kuitenkin jarruttaneet liikkuvuutta EU:ssa ja haittaavat todellisten kokemusten hankkimista elinikäisestä oppimisesta.
- korostaa, että monissa jäsenvaltioissa vastuu ammatillisesta koulutuksesta on alue- ja paikallistasolla.
- suhtautuu myönteisesti komission kahteen suositukseen, sillä niissä pyritään löytämään ratkaisuja niihin yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin haasteisiin, joita kansainvälistyvä, osaamiseen perustuva maailmantalous asettaa. Niiden tavoitteena on myös lisätä liikkuvuutta Euroopan unionissa sekä edistää taitojen vaihtoa. AK pitää sen vuoksi tähdellisenä, että kehitetään kansalaisille tärkeitä aloja sekä niitä toimia, jotka ovat alueiden ja kuntien vastuulla.
- toteaa, että laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehyksen ensisijaisia käyttäjiä ovat koulutuksen laadunvarmistuksesta ja parantamisesta vastaavat kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset.
- kehottaa kutsumaan toimivaltaiset alue- ja paikallisviranomaiset osallisiksi toimintaan, kun jäsenvaltioiden tai alueiden tutkintoviitekehykset liitetään opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalaiseen siirtojärjestelmään (ECVET).
- korostaa, että järjestelmän todellisen onnistumisen mitta on sen täytäntöönpano ja käyttöönotto. Alue- ja paikallisviranomaiset ovat hyödyllisiä kumppaneita, jotka voivat edistää järjestelmää verkostojensa välityksellä ja auttaa tekemään ECVET:stä luotettavan ja käyttökelpoisen.

Esittelijä: Kent JOHANSSON (SE, ALDE), Länsi-Götanmaan aluehallituksen jäsen

Viiteasiakirjat

Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehyksen perustamisesta

KOM(2008) 179 lopullinen — 2008/0069 COD

Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalaisen siirtojärjestelmän (ECVET) perustamisesta

KOM(2008) 180 lopullinen — 2008/0070 COD

POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

- toteaa, että ammatillisella koulutuksella on keskeinen merkitys pyrittäessä Lissabonin strategian tavoitteisiin, joita ovat talouskasvu sekä kilpailukyvyyn ja sosiaalisen osallisuuden lisääminen. Koulutus, taitojen kehittäminen ja elinikäinen oppiminen kuuluvat AK:n keskeisiin poliittisiin tavoitteisiin.
- katsoo, että eri jäsenvaltioissa saatujen oppimistulosten tunnustamisessa esiintyvät vaikeudet ovat kuitenkin jarruttaneet liikkuvuutta EU:ssa ja haittaavat todellisten kokemusten hankkimista elinikäisestä oppimisesta.
- yhtyy käsitykseen siitä, että EU:ssa vallitsee laaja yksimielisyys tarpeesta ajanmukaistaa ja kehittää ammatillista koulutusta Euroopassa. Keskeinen osa kyseistä tavoitetta on ammatillisen koulutuksen laadunvarmistus.
- korostaa, että monissa jäsenvaltioissa vastuu ammatillisesta koulutuksesta on alue- ja paikallistasolla. Ammatillista koulutusta rahoitetaan monista eri lähteistä, vaikkakin useimmissa jäsenvaltioissa rahoituksesta vastaa valtio sekä valtakunnallisella että aluetasolla. Alueellisen ja paikallisen rahoituksen osuus on kuitenkin suuri.
- ottaa käsillä olevassa lausunnossa kantaa kahteen tiedonantoon, jotka käsittelevät eurooppalaista yhteistyötä ammatillisen koulutuksen alalla. Komitea suhtautuu molempiin tiedonantoihin myönteisesti. Ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaista viitekehystä (*European Quality Assurance Framework for Vocational Education and Training*, EQAF) koskeva kuulemisprosessi on vielä alkuvaiheessa, kun taas ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalaista siirtojärjestelmää (*European Credit System for Vocational Education and Training*, ECVET) koskeva prosessi on edennyt jo pidemmälle. Tämän vuoksi on tärkeää ja toivottavaa jatkaa kuulemisprosessia.
- suhtautuu myönteisesti komission kahteen suositukseen, sillä niissä pyritään löytämään ratkaisuja niihin yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin haasteisiin, joita meitä ympäröivä kansainvälistyvä, osaamiseen perustuva maailmantalous asettaa. Niiden tavoitteena on myös lisätä liikkuvuutta Euroopan unionissa sekä edistää taitojen vaihtoa. AK pitää sen vuoksi tähdellisenä, että kehitetään kansalaisille tärkeitä aloja sekä niitä toimia, jotka ovat alueiden ja kuntien vastuulla.
- toteaa, että ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalainen siirtojärjestelmä (ECVET) on väline, jonka avulla tutkinnot voidaan esittää oppimistulosyksiköinä ja niihin liittyvinä pisteinä, mikä mahdollistaa oppimistulosten siirron ja keräämisen. Järjestelmän tarkoituksena on tarjota yhteiset menetelmäpuitteet, joilla helpotetaan oppimistuloksista myönnettyjen opintosuoritusten siirtoa yhdestä tutkintojärjestelmästä tai oppimispolusta toiseen.
- toteaa, että laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehyksen ensisijaisia käyttäjiä ovat koulutuksen laadunvarmistuksesta ja parantamisesta vastaavat kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset. ECVET:stä poiketen viitekehyksen tarkoituksena on avoimuuden ja johdonmukaisuuden lisääminen ammatillista koulutusta koskevan politiikan kehittämisessä.
- on komission kanssa yhtä mieltä siitä, että ECVET:n ja EQAF:n täytäntöönpanoon osallistuminen tulee olla vapaaehtoista, mutta korostaa, että järjestelmän hallinnolle on luotava puitteet ja suuntaviivat. Käyttäjryhmiin (ECVET-käyttäjryhmä ja ENQAVET) tulee kuulua myös edustajia, joilla on alue- ja paikallistason suora valtuutus. Samoin myös yksityissektorin ja työmarkkinaosapuolien tulee olla edustettuina.
- korostaa, että riippumatta siitä, osallistuuko yksittäinen valtio ECVET:n ja/tai EQAF:n täytäntöönpanoon vai ei, alueilla, joilla on perustuslain tai valtiosäännön mukaan vastuu koulutusjärjestelmästä, tulee olla suora pääsy niihin yhteisiin foorumeihin, joilla järjestelmiä kehitetään.
- korostaa, että tulevassa kehittämistoiminnassa on tärkeää ja keskeistä löytää toimiva tasapaino, jossa otetaan huomioon yhtäältä pyrkimys lisätä kansalaisten liikkuvuutta parantamalla opintosuoritustajien siirrettävyyttä ja toiminnan laatua sekä toisaalta tarve kehittää niiden koulutusjärjestelmien monipuolisuutta, jotka ovat jäsenvaltioissa alueiden ja kuntien vastuulla.
- painottaa, että ECVET ja EQAF ovat osa koulutusalan aloitteiden suurempaa kokonaisuutta, johon sisältyvät myös eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmä (ECTS), Europass-järjestelmä, liikkuvuutta koskeva eurooppalainen laatuperuskirja (EQCM), epävirallisen oppimisen määrittämistä ja validointia koskevat Euroopan laajuiset periaatteet sekä eurooppalainen tutkintojen viitekehys elinikäisen oppimisen edistämiseksi (EQF).

13. on korostanut aiemmissa lausunnoissaan, että työpaikan koko ajan muuttuvat vaatimukset, joita ovat mm. työn uudet järjestelyt ja sopeutuminen uuteen teknologiaan, edellyttävät työvoiman jatkuvaa kouluttamista. Ammatillinen koulutus voi elinikäisen oppimisen lähestymistavan mukaisesti osoittautua keskeiseksi välineeksi kehitettäessä koulutettua työvoimaa, joka on kestävä taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen avaintekijä⁽¹⁾. Nykyistä työvoimaa on hyödynnettävä entistä tehokkaammin, etenkin kun otetaan huomioon väestönkehitys.

14. painottaa, että järjestelmien testaamiseen ja edelleen kehittämiseen tarvitaan erityisrahoitusta.

Ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalainen siirtojärjestelmä (ECVET)

15. toteaa, että rajatylittävällä opiskelulla ja ammattitoiminnalla on Euroopassa pitkät perinteet. Sillä on ollut erittäin suuri merkitys käsiteollisuuden, teollisuustoiminnan, kaupan ja yritystoiminnan kehitykselle, ja se on tarjonnut perustan paikalliselle, alueelliselle ja valtioiden hyvinvointikehitykselle.

16. uskoo, että rajatylittävän opiskelun ja ammattitoiminnan merkitys kasvaa hyvin suureksi pitkälle globalisoituneessa taloudessa. Tällaista liikkuvuutta opiskelussa ja ammattitoiminnassa on tuettava ajanmukaisin välinein. AK pitää ECVET:tä tällaisena välineenä.

17. katsoo, että pätevyystarpeiden määrittely tapahtuu yhä enemmän aluetasolla. Alueiden komitea on korostanut, että alueellinen ja paikallinen kehitys perustuu tietenkin erilaisiin edellytyksiin ja lähtökohtiin. Se ei kuitenkaan missään tapauksessa ole muusta maailmasta riippumatonta. Alueilla ja yhteisöissä tarvitaan toimintaa uusilla tuotannonaloilla sitä mukaa, kun vanhat työpaikat katoavat. Näin voidaan välttää kasvun pysähtyminen, esimerkiksi työttömyydestä johtuva sosiaalinen syrjäytyminen, sairauslomien suuri määrä ja moni ennenaikainen ja ei-toivottu siirtyminen pois työmarkkinoilta⁽²⁾.

18. korostaa, että pitkälle menevästä joustavuudesta yhdistettynä luotettavaan sosiaaliturvaan, siten kuin yhteisiä joustoturvaperiaatteita käsittelevässä komission tiedonannossa esitetään⁽³⁾, on tultava Euroopan työelämän tunnusomainen piirre.

19. on jo aiemmin ilmaissut yhtyvänsä Euroopan komission näkemykseen, jonka mukaan kansalliset ja eurooppalaiset tutkintojen viitekehykset helpottavat eri yhteyksissä tapahtuvan oppimisen todentamista⁽⁴⁾.

20. on todennut suhtautuvansa myönteisesti Euroopan komission ehdottamaan tutkintojen viitekehykseen (*European qualification framework*, EQF) ja kannattavansa sen kahta päämäärää, jotka ovat tutkintojen avoimuuden lisääminen ja liikkuvuuden edistäminen Euroopan unionissa.

21. kehottaa tutkintojen viitekehyksen yhteydessä esittämänsä pyynnön tapaan kutsumaan toimivaltaiset alue- ja paikallisviranomaiset osallisiksi toimintaan, kun jäsenvaltioiden tai alueiden tutkintoviitekehykset liitetään opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalaiseen siirtojärjestelmään.

22. vahvistaa Euroopan komission näkemyksen, jonka mukaan ECVET-järjestelmän tulee olla kulttuurisesti ja teknisesti mukautettu vastaamaan alueellisia vaatimuksia, ja muistuttaa, että alueviranomaiset osallistuvat usein itse tutkintojärjestelmien ja elinikäisen oppimisen määrittelyyn, kehittämiseen ja täytäntöönpanoon virallisen, epävirallisen ja arkioppimisen aloilla.

23. korostaa, että kun asiaa tarkastellaan elinikäisen oppimisen näkökulmasta, suuri osa ammatillisesta koulutuksesta tapahtuu osaamisintensiivisissä yrityksissä tai yritysverkoissa ja yhä useammin yli valtioiden rajojen.

24. toteaa, että tänä päivänä on olemassa myös hyviä esimerkkejä ammatilliseen koulutukseen liittyvästä eri maiden toimialajärjestöjen ja alueiden välisestä yhteistyöstä, johon sisältyy myös yhteinen suunnittelu ja vastavuoroinen tunnustaminen⁽⁵⁾. Tällaisia aloitteita on tuettava ja hyödynnettävä.

25. painottaa, että tunnustamisjärjestelmään tulee osallistua erilaisia, ei pelkästään julkisia vaan myös yksityisiä toimijoita, yrityksiä ja työmarkkinaosapuolia.

26. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen perustaa ECVET-järjestelmän käyttäjien ryhmä, joka päivittää ja koordinoi prosessia. Komitea tähdentää kuitenkin, että käyttäjien ryhmään tulee kuulua jäsenenä myös alue- ja paikallisviranomaisia, paikallisia yrityksiä ja työmarkkinaosapuolia, jotta niillä on suora yhteys ECVET-järjestelmään. Samalla on noudatettava kansallisia sääntöjä ja säännöksiä.

27. korostaa, että alue- ja paikallisviranomaiset ovat usein se taho, joka pystyy toteuttamaan ammatillista koulutusta koskevia tehokkaita käytännön toimia.

28. toteaa, että ECVET on yksikköperusteinen opintosuoritusjärjestelmä, jonka avulla voidaan mitata ja vertailla oppimisaavutuksia ja siirtää niitä oppilaitoksesta toiseen.

29. pitää myönteisenä, että järjestelmä on yhteensopiva kaikkien tutkintojärjestelmien kanssa, erityisesti yliopisto-opiskelijoiden liikkuvuutta Euroopassa ja sen ulkopuolella tukevan ja helpottavan eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmän kanssa.

30. korostaa kuitenkin, että järjestelmän todellisen onnistumisen mitta on sen täytäntöönpano ja käyttöönotto. Alue- ja paikallisviranomaiset ovat hyödyllisiä kumppaneita, jotka voivat edistää järjestelmää verkostojensa välityksellä ja auttaa tekemään ECVET:stä luotettavan ja käyttökelpoisen.

31. katsoo, että ECVET:n tehokas hyödyntäminen edellyttää, että järjestelmän toimivuudesta käytännössä on saatavilla konkreettisia esimerkkejä sen jälkeen, kun se on otettu käyttöön. Siten kannustetaan yhä useampia tahoja hyödyntämään ECVET:n tarjoamia mahdollisuuksia.

⁽¹⁾ CdR 226/98 fin.

⁽²⁾ Alueiden komitean 14. kesäkuuta 2006 antama lausunto aiheesta "Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus elinikäisen oppimisen avaintaidoista".

⁽³⁾ Ks. AK:n lausunto CdR 274/2007 komission asiakirjasta KOM(2007) 359 lopullinen.

⁽⁴⁾ CdR 335/2006 fin.

⁽⁵⁾ Esimerkkinä voidaan mainita eurooppalainen kuorma-autojen huoltokoulutus www.anfa-auto.fr

Ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalainen viitekehys (EQAF)

32. toteaa, että ammatillisen koulutuksen yhteiskunnallistaloudellisen tehokkuuden parantamiseen vaikuttaa ratkaisevasti se, miten hyvin ammatillinen koulutus saadaan vastaamaan osaamisyhteiskunnan jatkuvasti muuttuvien työmarkkinoiden tarpeita erityisesti parantamalla sellaisen korkeasti koulutetun työvoiman saatavuutta, joka pystyy vastaamaan maailmanlaajutumisen haasteeseen.

33. painottaa, että koulutusjärjestelmiä ei pidä kehittää erillään paikallisesta tai alueellisesta yritys- ja innovointiympäristöstä ja sosiaalisesta ympäristöstä, kuten toisinaan tapahtuu, sillä yksittäisen alueen kasvu, kilpailukyky ja työllisyysnäkyvät riippuvat yhä enemmän sen nykyisen ja tulevan työvoiman taidoista sekä siitä, millä tavoin ammatillisella koulutuksella ja uudelleen-koulutuksella edistetään kyseisten taitojen jatkuvaa täydentämistä ja kehittämistä.

34. korostaa sen vuoksi olevan olennaisen tärkeää, että laadunvarmistuksen eurooppalainen viitekehys kytketään paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin, ja katsoo, että ammatillisten koulutuskeskusten hyväksyminen on toteutettava osana prosessia.

35. katsoo laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehysten tuottavan lisäarvoa vietäessä koulutuspolitiikkaa eteenpäin koko EU:ssa ja erityisesti edistettäessä vastavaroista oppimista, liikkuvuutta ja parhaiden käytänteiden vaihtoa.

36. suhtautuu myönteisesti EQAF:n laadunparantamissyklejä koskeviin järjestelyihin ja korostaa, että laatuindikaattoreita ei tule pitää suuntaviivoina vaan ne tulee nähdä viitekohtina, joita voidaan kehittää jatkuvasti eri tavoin esimerkiksi kahden- tai monenvälisissä yhteyksissä.

37. korostaa, että EQAF:n ei pidä jäädä pelkäksi tilastojärjestelmäksi tai jonkinlaiseksi valvontavälineeksi vaan se tulee nähdä toimivana jatkuvan laadunkehittämisen välineenä, jota eri toimijat ja sidosryhmät eri tasoilla voivat käyttää.

38. on sitä mieltä, että viitekehysten käyttöä ei pidä rajoittaa pelkästään valtiotasoon, vaan että vastaavanlaisia prosesseja tulee kehittää myös paikallis- ja aluetasolla. Tämän on oltava mahdollista myös virallisten koulutusjärjestelmien ulkopuolisissa oppimisjärjestelmissä, jotta myös niitä voidaan jatkuvasti parantaa ja kehittää.

39. katsoo, että viitekehys on laadittava harkiten ja että on pohdittava, kuinka yksityiskohtainen sen pitäisi olla sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Komitea katsoo, että indikaattoreita ei saa laatia niin yksityiskohtaisiksi, että viitekehysten toteuttaminen ja seuranta johtaa koulutusjärjestelmän epäsuoraan ohjaukseen.

40. korostaa, että komission ehdottamat viiteindikaattorit
- tulee mieltää ”työkaluiksi”, joiden avulla pyritään edistämään ammattikoulutusjärjestelmien arviointia ja laatua kansallisten lainsäädäntöjen ja menettelyjen mukaisesti
 - eivät tuo mukanaan uusia normeja, vaan niillä on tarkoitus tukea jäsenvaltioiden toimia lähestymistapojen monimuotoisuutta vaalien
 - ovat sovellettavissa vapaaehtois pohjalta ja yksinomaan suuntaa-antavasti, minkä johdosta niitä ei tule käyttää Euroopan erilaisten kansallisten järjestelmien laadun ja tehokkuuden vertailuun.

Näin ollen järjestelmän vahvuutena olisi, että eri käyttäjät voivat itse valita ne viiteindikaattorit, joiden ne katsovat parhaiten vastaavan oman laadunvarmistusjärjestelmänsä tarpeita.

41. painottaa, että alue- ja paikallisulottuvuutta on vahvistettava erityisesti tukemalla alan paikallisia ja alueellisia verkkoja. Komitea pitää valitettavana, että suosituksessa ei riittävän yksiselitteisesti tunnusteta alue- ja paikallisviranomaisten osallistumisen merkitystä.

42. kehottaa vahvistamaan alue- ja paikallistason suoraa osallistumista ammatillisen koulutuksen eurooppalaiseen laadunvarmistusverkostoon (*European Network on Quality Assurance in VET, ENQAVET*). Laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehysten parissa toimivia eri alueita ja yrityksiä on kannustettava verkostoitumiseen ja niiden muodostamia verkkoja on tuettava.

43. ehdottaa, että ammatillisia oppilaitoksia varten otetaan käyttöön korkeakouluihin jo sovellettavan vertailujärjestelmän kaltainen laatumerkintä.

44. katsoo, että ammatillisen koulutuksen kehittämisestä on huomattavaa etua sekä yksilöille että yhteiskunnalle. Yleisten taitotasojen nostaminen auttaa parantamaan talouden indikaattoreita, joita ovat tuottavuus- ja työttömyysluvut, sekä yhteiskunnallisia indikaattoreita, joita ovat mm. kansalaisosallistuminen, rikollisuus ja terveydenhuollon kustannukset.

45. katsoo, että ammatillisen koulutuksen avulla voidaan edistää sellaisten ryhmien sosiaalista osallisuutta, jotka ovat työmarkkinoilla muita epäedullisemmässä asemassa, kuten maahanmuuttajat ja ikääntyneet ihmiset sekä koulunkäyntinsä keskeyttäneet.

46. korostaa, että huomiota ei pidä kiinnittää pelkästään koulutusjärjestelmien piiriin kuuluviin ryhmiin, vaan on otettava huomioon myös yksilöt, joilla ei ole mahdollisuutta tai joiden on vaikea osallistua järjestelmiin tai jotka putoavat niiden ulkopuolelle.

Bryssel 8. lokakuuta 2008

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni — Mitä vaikutuksia paikallis- ja alueviranomaisille?”

(2008/C 325/08)

ALUEIDEN KOMITEA

- korostaa ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni” -aloitteen tärkeyttä, sillä sen myötä Välimeren alue on nostettu erittäin tärkeään asemaan Euroopan unionin asialistalla. Lisäksi se on herättänyt innostunutta keskustelua ja pohdintaa asiaan liittyvien haasteiden vaatimalla tasolla.
- on vakuuttunut, etteivät Välimeren pohjois- tai eteläpuoliset, pelkästään diplomaattiseen lähestymistapaan keskittyvät aloitteet voi johtaa kestäviin ratkaisuihin, ellei paikallisdemokratiaa oteta keskustelujen keskipisteeseen olipa sitten kysymys paikallisdemokratian vahvistamisesta tai Välimeren pohjois- ja eteläpuolisten maiden alueiden ja kuntien suorasta yhteistyöstä Barcelonan prosessin mukaisen Välimeren unionin puitteissa.
- muistuttaa alueiden olevan yksi niistä hallinnon tasoista, joilla voidaan kehittää ratkaisuja globalisaation haasteisiin sopeutumiseksi ja niihin vastaamiseksi tiiviissä yhteistyössä muiden institutionaalisten tasojen kanssa. Erityisesti Euroopan paikallis- ja alueviranomaiset ovat asteittain vahvistaneet asemaansa näiden ratkaisujen rakentamiselle tärkeänä hallinnon tasona.
- toistaa sen vuoksi vaatimuksensa, että paikallis- ja alueviranomaiset tunnustetaan Barcelonan prosessin ja Euro—Välimeri-yhteistyön oleellisiksi kumppaneiksi.
- on päättänyt kannattaa AK:n jäsenistä ja Euro—Välimeri-yhteistyöhön osallistuvien eurooppalaisten ja kansainvälisten järjestöjen edustajista sekä yhtä suuresta määrästä Välimeren etelä- ja itäpuolisten maiden alueyhteisöjen edustajia koostuvan **Euro—Välimeri-alueen alue- ja paikallisedustajien kokouksen (ARLEM)** perustamista pysyväksi vuoropuhelu-, näkemystenvaihto- ja yhteistyöfoorumiksi. Komitea kehottaa tunnustamaan ARLEM:n roolin neuvonantavana elimenä Barcelonan prosessin mukaiseen Välimeren unionin tulevan hallinnon yhteydessä Euro—Välimeri-alueen parlamentaarisen edustajakokouksen (APEM) mallin mukaisesti.

Yleisesittelijä: Isidoro GOTTARDO, Sacilen kunnanvaltuutettu

Viiteasiakirjat

Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltion Ranskan 13. kesäkuuta 2008 esittämä pyyntö laatia lausunto aiheesta ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni — Mitä vaikutuksia paikallis- ja alueviranomaisille?” ja komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle aiheesta ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni”

KOM(2008) 319 lopullinen

I. YLEISTÄ

ALUEIDEN KOMITEA

1. korostaa ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni” -aloitteen tärkeyttä, sillä sen myötä Välimeren alue on nostettu erittäin tärkeään asemaan Euroopan unionin asialistalla. Lisäksi se on herättänyt innostunutta keskustelua ja pohdintaa asiaan liittyvien haasteiden vaatimalla tasolla. Komitea on tyytyväinen Euroopan unionin puheenjohtajavaltion Ranskan käynnistämän ja Välimeren etelä- ja itäpuolisten 16 kumppanuusmaan tukeman hankkeen käytännölliseen ulottuvuuteen sekä poliittisiin visioihin.

2. on tyytyväinen Barcelonan prosessin puitteissa tähän asti toteutettujen tiettyjen toimenpiteiden ja aloitteiden hyvään onnistumiseen. Komitea pahoittelee kuitenkin, ettei rauhaa, turvallisuutta ja inhimillistä ja sosiaalista kehitystä koskevissa kysymyksissä ole edetty merkittävästi ja että paikallis- ja alueviranomaisten osallistuminen on ollut vähäistä.

3. korostaa, että Barcelonan prosessin mukaisen Välimeren unionin tulisi uudessa muodossaan mahdollistaa siirtyminen pelkästään hallitusten välisestä yhteistyöjärjestelmästä Välimeren pohjois- etelä- ja itäpuolisten maiden kansalaisten vuoropuheluhankkeeseen sekä etenkin Välimeren etelä- ja itäpuolisten maiden yhteistyöhankkeeseen siten että samalla varmistetaan kyseisten maiden paikallis- ja alueviranomaisten osallistuminen kansalaisten tarpeisiin ja yhteisvastuuseen perustuvan yleisen strategian mukaisten konkreettisten ja yhdessä sovittujen projektien puitteissa.

4. katsoo, että jotta Euro—Välimeri-alueen maiden yhteistyö kumppanuuden vahvistamiseksi ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni” -aloitteen avulla voisi onnistua, on löydettävä uusia katalysoivia aiheita sen varmistamiseksi, että hankkeen konkreettiset hyödyt ovat kansalaisille selvästi nähtävissä. Periaatejulistukset on muutettava käytännön toimenpiteiksi, mikä vaatii paikallis- ja aluetason poliittisten vastuutahojen painokasta osallistumista sekä avointa ja selkeää tiedottamista.

5. huomauttaa, että paikallis- ja alueviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksia tehostaa toimintaansa julkisessa politiikassa rajoittaa usein paikallisdemokratian sekä todellisen hallinnonhajauttamisprosessin heikkous erityisesti Välimeren etelä- ja itäpuolisissa maissa.

6. toteaa samalla, etteivät hallinnon hajauttaminen ja osallistava paikallishallinto aina välttämättä liity toisiinsa. Eräissä valtioissa Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella paikallis- ja alueviranomaiset ovat omalta osaltaan ottaneet vastaan haasteen nostaa äänestysvilkkautta ja edistää kansalaisten osallistumista sekä kutsua järjestöt mukaan strategioiden laatimiseen ja merkittävien alue- tai kaupunkihankkeiden valmisteluun.

7. on vakuuttunut, etteivät Välimeren pohjois- tai eteläpuoliset, pelkästään diplomaattiseen lähestymistapaan keskittyvät aloitteet voi johtaa kestäviin ratkaisuihin, ellei paikallisdemokratiaa oteta keskustelujen keskipisteeseen olipa sitten kysymys paikallisdemokratian vahvistamisesta tai Välimeren pohjois- ja eteläpuolisten maiden alueiden ja kuntien suorasta yhteistyöstä Barcelonan prosessin mukaisen Välimeren unionin puitteissa.

8. on sen vuoksi tyytyväinen Pariisissa 13. heinäkuuta kokoontuneiden Euro—Välimeri-kumppanuusmaiden valtion- ja hallitusten päämiesten antamaan julistukseen, jossa korostetaan kansalaisyhteiskunnan, paikallis- ja alueviranomaisten ja yksityissektorin aktiivista osallistumista ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni” -aloitteen toteuttamiseen.

9. katsoo kuitenkin, ettei ole tarkoituksenmukaista asettaa samalle tasolle niitä tahoja, joilla on demokraattinen legitimiys, kuten paikallis- ja alueviranomaiset, ja niitä, joilla sitä ei ole, kuten kansalaisyhteiskunta ja yksityissektori.

10. yhtyy lisäksi Euro—Välimeri-kumppanuusmaiden valtion- ja hallitusten päämiesten näkemykseen, jonka mukaan haasteena on ”lisätä yhteistä vastuuta prosessista, perustaa hallinto tasavertaisuudelle ja toteuttaa sitä konkreettisissa, kansalaisten kannalta näkyvämmässä hankkeissa”, sillä se antaa mahdollisuuden tehdä Välimeren pohjois-, etelä- ja itäpuolisten maiden suhteista ”konkreettisemmat ja näkyvämmät alueen asukkaiden kannalta tärkeiden laajemmin tai suppeammin alueellisesti rajattujen hankkeiden kautta”.

11. kiinnittää huomiota paikallis- ja alueviranomaisten sitoutumiseen sekä valmiuteen rikastuttaa ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni” -aloitetta edistämällä paikallisdemokratiaa ja hajauttamaa yhteistyötä.

12. muistuttaa, että Euroopan unionin politiikkojen toteuttamisesta saatujen kokemusten mukaan useimpien politiikkojen täytäntöönpanossa tarvitaan paikallisviranomaisten sitoutumista, resursseja ja osallistumista, ja korostaa siksi Euroopan paikallis- ja alueviranomaisten vankkaa kokemusta ja asiantuntemusta sellaisten kaupunki- ja maaseutukysymysten käsittelystä ja hallinnoinnista, jotka liittyvät ympäristöön, energiaan, liikenteeseen, väestönsuojeluun, muuttoliikkeisiin, talouskehitykseen sekä muihin Barcelonan prosessin painopistealoihin, kuten kulttuurienväliseen vuoropuheluun, koulutukseen sekä inhimilliseen ja sosiaaliseen ulottuvuuteen. Komitea pahoittelee siksi, ettei Pariisin huippukokouksen päätelmiin liitetystä kehityshankkeista kuultu etukäteen alue- ja paikallisviranomaisia, vaikka niiden osallistuminen hankkeiden tulevaan täytäntöönpanoon on välttämätöntä, ja korostaa, että kyseinen hallitustenvälinen lähestymistapa on tulevaisuudessa korjattava siten että kaikki asianomaiset hallinnon tasot kutsutaan selvästi mukaan.

13. korostaa samoin kuin kyseisestä aiheesta viimeksi antamassaan lausunnossa, että paikallis- ja alueviranomaiset on tärkeää kutsua täytäntöönpanovaiheen lisäksi mukaan myös kaikkiin yhteistyöprosesseihin strategioiden suunnittelusta ja ohjelmien ja hankkeiden täytäntöönpanosta strategioiden täytäntöönpanon seurantaan ja tulosten arviointiin varsinkin niillä aloilla toteutettavissa hankkeissa, joilla paikallis- ja alueviranomaisilla on laajennettua ja suoraa toimivaltaa. Näistä aloista mainittakoon esimerkiksi kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö, vesi- ja jätehuolto, ympäristö ja ilmastonmuutoksen paikalliset vaikutukset, paikallinen talouskehitys, kulttuuri- ja historiallisen perinnön hallinnointi ja hyödyntäminen, paikallinen matkailukehitys, julkinen perusterveydenhuolto sekä kotouttamista jo sosiaalista yhteenkuuluvuutta koskevat politiikat.

14. on tyytyväinen Ciudad-ohjelman tulevaan käynnistämiseen nykyisen eurooppalaisen naapurisuuden ja kumppanuuden välineen puitteissa. Ohjelmalla pyritään edistämään yhteistyötä kaupunkikehityksen alalla sekä vuoropuhelua Välimeren alueella. Komitea yhtyy näkemykseen, jonka mukaan painopistealoja ovat kestävä ympäristökehitys, energiatehokkuus, kestävä talouskehitys sekä sosiaalisten erojen kaventaminen. Paikallis- ja alueviranomaisilla on näillä aloilla laajaa ja suoraa toimivaltaa, ja niillä voidaan hyödyntää Euroopan paikallis- ja alueviranomaisien vankkaa kokemusta ja osaamista.

15. huomauttaa, ettei ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni” -aloitteen rahoitusnäkökohtia ole toistaiseksi selvitetty ja että paikallis- ja alueviranomaiset voivat toimia yhtä lailla poliittisina kuin teknisinä ja rahoituskumppaneina sellaisten strategioiden ja hankkeiden laadinnassa ja täytäntöönpanossa, joilla vastataan yhtäältä kansalaisten todellisiin tarpeisiin ja toisaalta ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni” -aloitteen tavoitteisiin. Lisäksi komitea huomauttaa, ettei ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni” -aloite muuta ohjelmien ja rahoituksen osalta millään muotoa Euroopan naapuruuspolitiikan Välimeri-ulottuvuutta.

16. muistuttaa alueiden olevan yksi niistä hallinnon tasoista, joilla voidaan kehittää ratkaisuja globalisaation haasteisiin sopeutumiseksi ja niihin vastaamiseksi tiiviissä yhteistyössä muiden institutionaalisten tasojen kanssa. Erityisesti Euroopan paikallis- ja alueviranomaiset ovat asteittain vahvistaneet asemaansa näiden ratkaisujen rakentamiselle tärkeänä hallinnon tasona.

17. toistaa sen vuoksi vaatimuksensa, että paikallis- ja alueviranomaiset tunnustetaan Barcelonan prosessin ja Euro—Välimeri-yhteistyön oleellisiksi kumppaneiksi.

18. panee merkille EU:n ja Välimeren alueen hajautettuun yhteistyöhön osallistuvien eri kansallisten, eurooppalaisten ja kansainvälisten paikallis- ja alueviranomaisien verkostojen ja järjestöjen roolin ja asiantuntemuksen sekä niiden

ruohonjuuritason asiantuntemuksen ja osaamisen ⁽¹⁾. Sen vuoksi toimenpiteiden vastavuoroisuutta olisi lisättävä ja hajautettujen yhteistyöhankkeiden tavoitteita lähennettävä Euro—Välimeri-kumppanuuden tavoitteisiin tulosten optimoimiseksi.

19. vahvistaa jälleen kannattavansa Euro—Välimeri-alueen paikallis- ja alueviranomaisien foorumin Marseillen 23. kesäkuuta 2008 kokoontuneiden paikallis- ja alueviranomaisien edustajien julistusta.

20. tukee tässä yhteydessä paikallis- ja alueviranomaisien ja niitä edustavien järjestöjen toivomusta, että luodaan asianmukainen institutionaalinen alueellistamisväline, jonka avulla varmistetaan niiden pysyvä edustus Barcelonan prosessin mukaisessa Välimeren unionissa ja aktiivinen osallistuminen sen toimintaan. Komitea toistaa näin ollen asiaa käsittelevissä aiemmissa lausunnoissaan tekemänsä esityksen.

21. asettaa sen vuoksi tavoitteeksi, että perustetaan Euro—Välimeri-alueen alue- ja paikallisedustajien kokous (*Assemblée Régionale et Locale Euro-méditerranéenne*, ARLEM), jonka jäsenet edustavat tasapuolisesti Euroopan unionin ja Välimeren alueen kumppanuusmaiden paikallis- ja aluevaltuutettuja parlamentaarisen tason edustuselimen Euro—Välimeri-alueen parlamentaarisen edustajakokouksen (APEM) mallin mukaisesti.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

22. kehottaa ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni” -hankkeen hallintoelimiä tunnustamaan poliittisesti paikallis- ja alueviranomaisien roolin sekä kutsumaan ne virallisesti ja konkreettisesti mukaan yhteistyöprosessiin ja Barcelonan prosessin mukaiseen Välimeren unioniin.

23. kehottaa siksi määrittelemään paikallis- ja alueviranomaiset täysivaltaisiksi yhteistyökumppaneiksi ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni” -aloitteen uuden käynnistämisen yhteydessä laadittavissa uusissa työasiakirjoissa.

24. korostaa, että paikallis- ja alueviranomaisien olisi voitava osallistua jo varhaisesta vaiheesta lähtien keskushallitusten rinnalla Euroopan unionin ja Välimeren etelä- ja itäpuolisten kumppanuusmaiden kahdenvälisen assosiaatiosopimusten, strategia-asiakirjojen ja toimintasuunnitelmien laatimiseen erityisesti Euroopan naapuruuspolitiikan puitteissa.

⁽¹⁾ Useat verkostot, järjestöt ja keskuskeskukset osallistuvat konkreettisiin toimiin, kyseisiä maita koskeviin tutkimuksiin sekä Euro—Välimeri-yhteistyöhön. Tämä työ olisi luetteloitava, siihen olisi perehdyttävä, siitä olisi otettava oppia ja saatujen kokemusten perusteella olisi laadittava kokonaan uusi aloite. Esimerkkinä mainittakoon kaupunkien ja paikallisyhteisöjen liiton (*United Cities and Local Governments*) maailmanlaajuinen raportti hallinnon hajauttamisesta ja paikallisdemokratiasta, jossa viitataan ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni” -aloitteen kumppanuusmaiden tilanteeseen.

25. kehottaa lisäksi Euro—Välimeri-kumppanuusmaiden hallituksia luomaan mekanismeja järjestelmällistä kansallista vuoropuhelua varten sekä alue- ja paikallistason toimijoiden, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja paikallis- ja alueviranomaisten verkostojen ja järjestöjen kuulemiseksi.

26. on päättänyt kannattaa AK:n jäsenistä ja Euro—Välimeri-yhteistyöhön osallistuvien eurooppalaisten ja kansainvälisten järjestöjen edustajista sekä yhtä suuresta määrästä Välimeren etelä- ja itäpuolisten maiden alueyhteisöjen edustajia koostuvan **Euro—Välimeri-alueen alue- ja paikallisedustajien kokouksen (ARLEM)** perustamista pysyväksi vuoropuhelu-, näkemystenvaihto- ja yhteistyöfoorumiksi. Komitea kehottaa tunnustamaan ARLEM:n roolin neuvoo-antavana elimenä Barcelonan prosessin mukaiseen Välimeren unionin tulevan hallinnon yhteydessä Euro—Välimeri-alueen parlamentaarisen edustajakokouksen (APEM) mallin mukaisesti.

27. kehottaa Euroopan komissiota sovittamaan kyseiseen uuden hankkeen yhteen yhteisön eri ohjelmien, projektien ja välineiden⁽²⁾ sekä nykyisen Euro—Välimeri-yhteistyön⁽³⁾ kanssa sekä koordinoimaan niitä ja niveltämään ne tehokkaasti toisiinsa, jotta voidaan hyödyntää saatuja kokemuksia, välttää toimenpiteiden toistoa ja saada aikaan edistystä.

28. ehdottaa, että tutkitaan mahdollisuutta sopeuttaa nykyiset rakennetukivälineet Välimeren alueen oloihin siten, että keskitytään ennen kaikkea taloudelliseen ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen, minkä ansiosta Euroopan unionin ja Välimeren alueen maiden paikallis- ja alueviranomaisten yhteistyö pohjautuisi alueelliseen ulottuvuuteen.

29. kehottaa ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni”-hankkeen hallintoelimiä käyttämään prosessin uudelleenkäynnistämisen tarjoamat mahdollisuudet hyväkseen edistääkseen paikallishallinnon uudistamista ja hallinnon hajauttamista

tietyissä Välimeren etelä- ja itäpuolisissa maissa sekä käynnistääkseen desentralisointiprosessin muissa maissa.

30. ehdotta siksi, että paikallis- ja alueviranomaisten institutionaalisen vahvistamiseen tähtäävät strategiat asetetaan etusijalle ja että käynnistetään ohjelmia hallinnon ajanmukaistamiseksi sekä koulutushankkeita paikallisten ja alueellisten henkilöresursien kehittämiseksi.

31. katsoo, että lisävastuun antaminen paikallis- ja aluevaltuutetuille edistää sellaisen monitasoisen hallinnon esiin-nousua, jossa eli institutionaaliset tasot yhdistävät voimansa julkista politiikka ja kehityspoliittika koskevassa päätöksenteossa sekä näiden poliitikkojen suunnittelussa, täytäntöönpanossa ja arvioinnissa.

32. ehdottaa, että hankkeiden täytäntöönpanossa mobilisoidaan paikalliset, tekniset ja akateemiset henkilöresurssit sekä varmistetaan kansalaisten optimaalinen osallistuminen siten että he sitoutuvat yhteistyöprosessiin ja sen myötä käynnistettäviin hankkeisiin.

33. katsoo, että ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni”-aloitteen dynaaminen kehitys voi tarjota kaikille eri tasojen toimijoille mahdollisuuksia oppia, luoda uusia suhteita sekä löytää uusia tapoja edistää keskinäistä tunnustamista. Samalla edistetään sitä, että mukana olevat eri toimijat (keskushallinto ja hajautettu hallinto, paikallis- ja alueviranomaiset, kansalaisyhteiskunta jne.) oppivat soveltamaan uudenlaista lähestymistapaa kehitykseen ja paikallisdemokratiaan.

34. valtuuttaa puheenjohtajansa toimittamaan tämän lausunnon EU:n puheenjohtajavaltiolle Ranskalle, Välimeren unionin puheenjohtajille, Euroopan komissiolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, Euro—Välimeri-alueen parlamentaarille edustajakokoukselle sekä Välimeren etelä- ja itäpuolisten maiden valtionpäämiehille.

Bryssel 9. lokakuuta 2008

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE

⁽²⁾ Esimerkkeinä mainittakoon alueidenväliset yhteistyörahasotot sekä Kroatian ja Turkin kaltaisia ehdokasmaita koskeva Euroopan unionin laajentumispoliittika.

⁽³⁾ Esimerkiksi Euroopan naapuruuspolitiikka, yhteisön ohjelmat kuten Erasmus Mundus ja tutkimuksen ja teknologian kehittämisen puiteohjelma sekä Välimeren alueella sijaitsevien Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Maghreb-maiden 5+5-vuoropuhelu.

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Hallintotapa ja kumppanuus valtiollisella, alueellisella ja hankekohtaisella tasolla aluepolitiikan alalla”

(2008/C 325/09)

ALUEIDEN KOMITEA

- katsoo, että kumppanuuden osalta paikallis- ja alueviranomaisia ei tulisi enää laittaa samaan ryhmään kansalaisyhteiskunnan sekä talouselämän osapuolten ja työmarkkinaosapuolten kanssa, koska paikallis- ja alueviranomaiset ovat vaaleilla valittuja elimiä, jotka ovat suoraan vastuussa EU:n kansalaisille.
- huomauttaa, että ei ole olemassa EU:n laajuisia kumppanuuksien perustamista koskevia menetelmiä aluesuunnittelun ohjelma- ja suunnitelma-asiakirjojen laatimisessa, täytäntöönpanossa, seurannassa ja arvioinnissa. Näin ollen on mahdotonta päätellä, onko kumppanuusperiaatetta noudatettu tosiasiasa eikä vain muodollisesti, ja arvostella sen todellisia vaikutuksia.
- suosittaa, että Euroopan parlamentti ja Euroopan komissio arvioivat mahdollisuudet hyödyntää valtiolisten ja/tai alueviranomaisten valmiuksia seurata rakenne- ja koheesiorahastojen puitteissa toteutettavien toimenpideohjelmien täytäntöönpanoa ja määrärahojen käyttöä kustannusten ja saavutettujen tulosten todentamiseksi.
- on vakuuttunut siitä, että alueiden komitealle olisi annettava nykyistä mittavampi rooli EU:n toimintalinjojen valmistelussa, toteutuksessa ja seurannassa siten, että komitean jäsenet osallistuvat aktiivisesti paikallis- ja aluetason vuoropuheluun.
- sitoutuu suunnittelemaan ja toteuttamaan aloitteita tiedon levittämiseksi parhaista kumppanuuskäytännöistä jäsenvaltioiden asettaessa toimille painopisteitä.

Esittelijä: Vladimir KISYOV (BG, PPE), Sofian kaupunginvaltuuston jäsen

POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleishuomioita kumppanuudesta, joka liittyy hallintotapaan valtiollisella, alueellisella ja hankekohtaisella tasolla aluepolitiikan alalla

1. kannattaa yleisesti aloitetta tarkastella ja analysoida kumppanuutta, joka liittyy hallintotapaan valtiollisella, alueellisella ja hankekohtaisella tasolla aluepolitiikan alalla valmisteltaessa ja pantaessa täytäntöön aluekehittämisen ohjelma- ja suunnitelma-asiakirjoja.

2. suhtautuu myönteisesti jäsenvaltioiden ja alue- ja paikallisviranomaisten ponnisteluihin, joilla pyritään muodostamaan ja ottamaan järjestelmällisesti käyttöön valtiovallan tai alueellisten ja paikallisten instituutioiden ja kansalaisyhteiskunnan edustajien sekä työmarkkinaosapuolten ja liike-elämän välinen kumppanuus valmisteltaessa suunnitelma-asiakirjoja alueuunnittelun ja aluekehittämistoimien kehittämiseksi ja toteuttamiseksi.

3. suhtautuu erityisen myönteisesti siihen, että valtiovalta ponnistelee jäsenvaltioissa tukeakseen alue- ja paikallisviranomaisten kanssa käytävää vuoropuhelua, jossa määritellään yhteisön ja kansallisten toimien puitteissa aluekehittämisen päämäärät, ensisijaiset tavoitteet, resurssit ja toteutus.

4. painottaa kaupunkien ja alueiden johtoasemaa valmisteltaessa strategia-asiakirjoja, pantaessa ohjelmaa täytäntöön sekä seurattaessa ja toteutettaessa EU:n politiikkoja.

5. katsoo, että kumppanuuden osalta paikallis- ja alueviranomaisia ei tulisi enää laittaa samaan ryhmään kansalaisyhteiskunnan sekä talouselämän osapuolten ja työmarkkinaosapuolten kanssa, koska paikallis- ja alueviranomaiset ovat vaaleilla valittuja elimiä, jotka ovat suoraan vastuussa EU:n kansalaisille. Sen vuoksi jäsenvaltioiden viranomaisten, unionin toimielinten ja alue- ja paikallisviranomaisten väliset kumppanuudet ovat laadullisesti toisella tasolla kuin muut kumppanuuden muodot. Kansalaisten valitsemat ja julkisia tehtäviä hoitavat paikallis- ja alueviranomaiset on näin ollen esitettävä selkeästi tällaisina eliminä yleisluonteisissa säännöissä ja asiakirjoissa.

6. on vakuuttunut siitä, että hyvän hallintotavan periaatteet voidaan alue- ja paikallishallinnon alalla toteuttaa käytännössä, jos kansalaisyhteiskunnan edustajat sekä talouselämän osapuolet ja työmarkkinaosapuolet ovat nykyistä aktiivisemmin mukana toiminnassa.

Rakennepoliitiikan hallinnoinnin keskeiset seikat

7. kannattaa rakennepoliitiikan hallinnoinnin laaja-alaista tarkastelua Euroopan unionin monitasoisessa järjestelmässä.

8. katsoo, että aluepolitiikan hyvän hallintotavan kannalta on ratkaisevaa, että politiikkavälineitä sovelletaan integroidusti ja kaikki sidosryhmät osallistuvat toimiin aktiivisesti. On myös

suuntauduttava selkeästi politiikan tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen täytäntöönpanoon, ja sen on perustuttava eri välineiden horisontaaliseen ja vertikaaliseen integrointiin, jotta saavutetaan selkeät ja mitattavat tavoitteet.

9. panee merkille unionin rakennepoliitiikan roolin tehokkaana hallinnonhajauttamisprosessin tukivälineenä Euroopan maissa kehitettäessä alueuunnittelua ja indikaattoreihin perustuvaa ohjausta, joiden avulla on osaltaan merkittävästi parannettu paikallis- ja aluetason julkisia toimia.

10. katsoo, että nykyinen rakennepoliitiikan hallinnointimalli tarjoaa vankan perustan tulevalle rakennepoliitikalle.

11. huomauttaa, että ei ole olemassa EU:n laajuisia kumppanuuksien perustamista koskevia menetelmiä alueuunnittelun ohjelma- ja suunnitelma-asiakirjojen laatimisessa, täytäntöönpanossa, seurannassa ja arvioinnissa. Näin ollen on mahdotonta päätellä, onko kumppanuusperiaatetta noudatettu tosiasiaa eikä vain muodollisesti, ja arvostella sen todellisia vaikutuksia.

Aluepolitiikan hallinnointiin liittyvän kumppanuuden poliittiset ulottuvuudet

12. pitää onnistuneina pyrkimyksiä lujittaa kumppanuutta ja toteuttaa näin aiempaa kestävämpää politiikkaa, jotta hallintotapa ja kumppanuus kytketään nykyistä läheisemmin ja vahvemmin toisiinsa sekä vertikaalisesti että horisontaalisesti valtiollisella, alueellisella ja paikallistasolla.

13. pitää demokraattisena saavutuksena uusien jäsenvaltioiden hallitusten ponnisteluja yhdistää hyvän hallintotavan periaatteet ohjelma-asiakirjojen laadinta- ja täytäntöönpanoprosessiin.

14. katsoo, että jäsenvaltio- ja aluetason viranomaisten sekä hallintoviranomaisten olisi kehitettävä ja omaksuttava menetelmät kumppanuuden toteuttamiseksi aluepolitiikassa ohjelma- ja suunnitelma-asiakirjojen osalta. Menetelmien avulla tulee määrittää selvästi kumppanuuden operatiiviset näkökohdat ja vähimmäissoveltamisala työskentelyn kaikissa vaiheissa (valmistelu, täytäntöönpano, seuranta ja arviointi). Tässä yhteydessä tulee ottaa huomioon kumppanuuden kaksi laadullisesti erilaista tasoa:

- vaaleilla valitut elimet, jotka ovat suoraan vastuussa EU:n kansalaisille, eli paikallis- ja alueviranomaiset
- talouselämän osapuolet ja työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunta.

Osallistuvat kumppanit eroavat toisistaan toiminta-alan, erikoistumisalan, toimivaltuuksien ja mahdollisen panoksen mukaan. Menetelmässä on lisäksi otettava huomioon, että hajauttaminen tapahtuu eriasteisesti unionin eri jäsenvaltioissa, ja selvítettävä, hallinnoivatko alue- ja paikallisyhteisöt tiettyjä toimenpideohjelmia.

15. katsoo, että vanhat jäsenvaltiot, varsinkin ne, joiden hallinto on pitkälle hajautettu, ovat hyvillä toimintatavoillaan parantaneet tuntuvasti aluepolitiikan valtiollisen, alueellisen ja paikallistason sekä hankesuunnittelun hyvään hallintotapaan liittyvää kumppanuusjärjestelmää ja voivat välittää muille maille esimerkkejä parhaista käytänteistä.

16. toteaa, että kumppanien muodostamien verkostojen sisällyttäminen aluekehittämissuunnitteluun ja täytäntöönpanoon tarjoaa eri toimijoille ja prosessin osanottajille huomattavia tilaisuuksia ilmaista intressinsä ja lisätä ihmisten luottamusta hallintoon. On kuitenkin huolehdittava siitä, että asianomaiset kumppanit, joilla on oltava asiaankuuluvat toimivaltuudet, tarvittavat valmiudet ja kyvyt ja joiden osallistuminen synnyttää todellista lisäarvoa, voivat saada käyttöönsä riittävät taloudelliset varat, jotta ne voivat osallistua täysimittaisesti keskusteluihin. Nämä varat voisivat olla erottamaton osa teknistä tukea ja lisäksi kattaa kustannukset, jotka aiheutuvat asianmukaisesti perusteltujen selvitysten ja tutkimusten laatimisesta unionin, jäsenvaltio- ja paikallistasolla.

17. kehottaa Euroopan komissiota — koska tätä ei ole otettu huomioon useissa toimenpideohjelmissa — antamaan alue- ja paikallisyhteisöille, niiden kansallisille ja ylikansallisille järjestöille ja muille asianomaisille kumppaneille luvan hyödyntää tekniseen tukeen myönnettyjä varoja tällä ohjelmakaudella sekä kannustamaan niitä tähän. Näin toimijat voivat toteuttaa paikallis-, alue-, jäsenvaltio- ja unionitasolla tutkimuksia ja analyyseja, joiden avulla voidaan kartoittaa uuden koheesiopolitiikan tarpeet ja painopistealat.

18. on vakuuttunut siitä, että on yhä tärkeämpää lujittaa hallintotapaan ja hankesuunnitteluun liittyvää kumppanuutta EU:n paikallis- ja aluekehittämistoimien kaikissa vaiheissa: valmistelussa, täytäntöönpanossa, seurannassa ja arvioinnissa.

19. katsoo, että EU:n aluekehittämissuunnittelun valmisteluun, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin liittyvälle hallintotavalle ja kumppanuudelle olisi annettava yhä merkittävämpi asema EU:n viestintästrategiassa.

20. kehottaa Euroopan parlamenttia ja Euroopan komissiota hyödyntämään EU:n toimia suunniteltaessa nykyistä laaja-alaisemmin kumppanuutta ja hallintotapaa sekä avointa koordinoitua menetelmää, jotta toimiin osallistuisi mahdollisimman moni sidosryhmä, erityisesti paikallis- ja alueviranomaiset, sillä huomattava osa yhteisön toimista toteutetaan tavallisesti juuri tällä hallintotasolla. Komitea kehottaa komissiota varmistamaan, että toimenpideohjelmien hallintoviranomaisiksi nimetään kaikki alue- ja paikallisviranomaiset, jotka sitä toivovat ja joilla on tarvittavat valmiudet eurooppalaisten aluekehitysohjelmien hallinnoimiseen.

21. toteaa painokkaasti, että kansallisten, alueellisten ja paikallisten strategia- ja suunnitelma-asiakirjojen valmisteluun liittyvien, valtiollista ja aluetason hallintotapaa ja kumppanuutta

koskevien seikkojen lisäksi on harkittava ja käynnistettävä aloitteita, jotka auttavat selviytymään esimerkiksi ilmastonmuutokseen, kaupunkiliikenteeseen, biotieteisiin ja biotekniikkaan, tiede- ja tutkimustoimintaan sekä innovointiin liittyvistä haasteista EU:ssa ja muilla alueilla.

Hallintotapakumppanuuden kannustaminen

22. katsoo, että valmisteltaessa uutta taloudellista, sosiaalista ja alueellista koheesiopolitiikkaa etenkin vakavista ja pysyvistä luonnonhaitoista tai väestökadosta kärsiviä alueita varten on ratkaisevan tärkeää huolehtia siitä, että erityisesti alue- ja paikallisyhteisöt sekä niiden kansalliset ja ylikansalliset järjestöt mutta myös talouselämän osapuolet ja työmarkkinaosapuolet sekä kansalaisyhteiskunta osallistuvat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa jäsenvaltioiden kantojen ja painopisteiden valmisteluun sekä asiakirjojen laatimiseen ja että niiden näkemykset otetaan asianmukaisesti huomioon.

23. katsoo olevan tarkoituksenmukaista tarkastella myös vastaisuudessa jäsenvaltioiden käytäntöjä ja kokemuksia kumppanuuskäytöstä asetettaessa painopisteitä kuntien, alueiden, valtakunnan ja sitä laajemman tason kehittämiseksi. Arvioinnit tukevat aiempaa yksinkertaisempien ja tehokkaampien viestintämuotojen käyttöä kumppaneiden kesken paikallis- ja aluetasolla.

24. katsoo, että koska jäsenvaltiot ovat hajauttaneet hallintoaan eri tavoin, myös kuulemisprosessit poikkeavat toisistaan ja hankesuunnittelun hallinto on toteutettu eri tavoin.

25. toteaa, että jäsenvaltioissa hallintoon ja kumppanuuteen valtakunnallisella ja aluetasolla osallistuvien tahojen on EU:n seuraavalla suunnitelmakaudella oltava valmiit osallistumaan toimiin hyödyntämällä kokeiluissa tehokkaiksi osoittautuneita kumppaneiden ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kuulemismenetelmiä, esimerkiksi hyvien käytänteiden käsikirjoja, julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia ja yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kumppaneiden kanssa järjestettävässä kuulemisia tulevasta alue- ja kuntakehityssuunnitelmista.

26. suosittaa Lissabonin strategiassa asetetun, osaamistalouden kehittämistä koskevan tavoitteen mukaisesti, että toteutetaan täsmätoimenpiteitä yliopistojen, erilaisten tutkimus- ja tiedelaitosten ja teknologiakeskusten nivomiseksi jäsenvaltioiden kantojen ja uuden suunnitelmakauden asiakirjojen valmisteluun sekä valtakunnan että alue- ja paikallistasolla.

27. katsoo, että ylipäätään hallintovalmiuksia lujitettaessa on ensisijaisesti otettava käyttöön täsmätoimenpiteitä nuorten saamiseksi mukaan toimintaan aluekehitystoimien valmisteluun, niistä käytävän keskustelun ja niiden ohjelmoinnin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tällä olisi syvälinjainen ja pitkäkestoinen vaikutus EU:n toimintalinjojen täytäntöönpanoon, ja se kannustaisi nuoria aktiiviseen kansalaistoimintaan.

28. toteaa, että hallinnointiprosessiin liittyvää aktiivista kumppanuutta on tehostettava entisestään (paikallis- ja alueviranomaisten ja myös valtiovallasta riippumattomien organisaatioiden aloitteesta). Komitea katsoo, että jäsenvaltioiden on ryhdyttävä omiin erityisolosuhteisiinsa mukautettuihin toimiin ja kannustettava kumppaniyhteisöjään järjestäytymään, jotta kansalaisyhteiskunnan sidosryhmien osallistuminen, vastuu ja kiinnostus lisääntyisivät.

29. suosittaa, että Euroopan parlamentti ja Euroopan komissio arvioivat mahdollisuudet hyödyntää valtiollisten ja/tai alueviranomaisten valmiuksia seurata rakenne- ja koheesiorahastojen puitteissa toteutettavien toimenpideohjelmien täytäntöönpanoa ja määrärahojen käyttöä kustannusten ja saavutettujen tulosten todentamiseksi. Tällä tavoin voitaisiin yksinkertaistaa menettelyjä ja alentaa niiden kustannuksia.

30. katsoo, että on kehitettävä institutionaalisia välineitä, joilla helpotetaan horisontaalisten ja vertikaalisten lähestymistapojen toteuttamista. Tällaisia välineitä voisivat olla mm. foorumit, toimien hallinnointi aluetasolla ja paneelit, jotka edistävät alakohtaisten verkostojen sisällä tapahtuvaa kommunikaatiota poliittisella ja hallinnon tasolla.

31. katsoo, että eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymien rooli aluepolitiikan hallinnoinnin alalla on otettava huomioon ja sitä on tuettava. Sen lisäksi, että nämä uudet ryhmittymät muodostavat välineen yhteisön varojen hallinnoimiseksi, ne tarjoavat ennen kaikkea naapuruksina olevien alueiden kansalaisyhteiskunnalle poikkialaisen osallistumisvälineen.

32. katsoo, että hallinnointiin ja hankesuunnitteluun liittyvää kumppanuutta arvioitaessa olisi keskityttävä nykyistä enemmän laadullisiin kuin määrällisiin indikaattoreihin. Siksi on olennaista, että hallinnointiprosessiin osallistuvia keskus-, alue- ja paikallishallinnon viranomaisten kumppaneita ei arvioida samalla tavoin, vaan ne luokitellaan valmiuksiensa ja potentiaalisen panoksensa mukaisesti.

33. katsoo, että koska aluepoliittisten toimien yleisövaikutuksia on vaikea varmistaa, on äärimmäisen tärkeää, että eri tasoille, joilla politiikoilla on kosketuspintaa eri aloihin, kehitetään tarvittavia vuorovaikutusmalleja.

34. katsoo, että eräs paikallis-, alue- ja keskushallinnon viranomaisten tärkeimmistä tehtävistä on välttämättä lujittaa ja parantaa jatkuvasti hallintokapasiteettia. Sen vuotuisen arviointi ei saa vastaisuudessa olla pelkkä muodollisuus, vaan on ryhdyttävä analysoimaan saavutuksia, jotka olisi sitten julkistettava ja

otettava lähtökohdaksi hallintovalmiuksien tulevalle kehittämiselle.

Alueiden komitean rooli

35. on vakuuttunut siitä, että alueiden komitealle olisi annettava nykyistä mittavampi rooli EU:n toimintalinjojen valmistelussa, toteutuksessa ja seurannassa siten, että komitean jäsenet — paikallis- ja alueviranomaisten etujen valvojina — osallistuvat aktiivisesti paikallis- ja aluetason vuoropuheluun yleisön ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kanssa. Tämä on ennakkoedellytys sille, että aluekehityksen suunnittelu onnistuu ja että hallinnollisia ja viestintävalmiuksia voidaan kehittää ja laajentaa paikallis- ja aluetasolla. Näin selviydytään hallinnollisesta vajeesta, jonka EU:n asiakirjoissa usein todetaan olevan kehittämisen esteenä.

36. laatii alue- ja paikallistason kumppanuuksien tehostamiseksi vuosittain suosituksia, jotka sisällytetään automaattisesti vuotuisiin korkean tason keskusteluihin.

37. kannattaa jäsenvaltioiden, Euroopan parlamentin ja Euroopan komission aloitteita paikallis- ja alueviranomaisten kanssa toteutettavan kumppanuuden kehittämiseksi niin toimien toteuttamisen seurantavaiheessa kuin varsinkin niiden suunnitteluvaiheessa.

38. katsoo, että olisi tuettava ja kehitettävä erilaisin aloittein alemmilla hallintotasolla toteutettavia kumppanuuksia kansalaisjärjestöjen ja työnantajien kanssa varsinkin suunnitteluvaiheessa ja erityistoimenpiteitä toteutettaessa.

39. sitoutuu suunnittelemaan ja toteuttamaan aloitteita tiedon levittämiseksi parhaista kumppanuuskäytännöistä jäsenvaltioiden asettaessa painopisteitä kuntien, alueiden, valtakunnan ja sitä laajemman tason toimille. Paikallisviranomaisille on tarjottava tilaisuus osallistua viestintään, sillä ne ovat parhaassa asemassa selvittääkseen, mitä Euroopan unioni merkitsee ihmisten arjessa.

40. ryhtyy kaikkiin tarvittaviin toimiin hyödyntääkseen mahdollisimman hyvin unionin, jäsenvaltioiden ja alueiden toteuttamien toimien koordinointi- ja täytäntöönpanomekanismeja eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymän, EAYY:n (*European Grouping of Territorial Cooperation*, EGTC) välityksellä. Se on hajautetun kansainvälisen yhteistyön väline, jonka avulla eri kumppaniryhmät saadaan nykyistä tehokkaammin mukaan hallinnointiin.

Bryssel 9. lokakuuta 2008

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Teollisuuden päästöt”

(2008/C 325/10)

ALUEIDEN KOMITEA

- korostaa, että teollisuuden päästöjen vähentäminen on kaikkein tärkeintä ilman epäpuhtauksien kohdalla. Teollisuuden päästöjä koskeva direktiivi on tärkeä eurooppalainen toimenpide, joka auttaa jäsenvaltioita täyttämään päästöjä koskevat tavoitteensa vuoteen 2020 mennessä.
- katsoo, että direktiivi ei ole riittävän kunnianhimoinen ilman epäpuhtauksien suhteen, ja on pettynyt suurten polttolaitosten heikkoon päästöraja-arvoon (ks. liite 1). Komitea huomauttaa myös, että ehdotuksen ja suuria polttolaitoksia koskevan vastaavan BREF-asiakirjan (*Best Available Technique Reference*) päästöraja-arvojen välillä on edelleen merkittävä ero. Kyseisiä arvoja tulee yhtenäistää ja tiukentaa.
- suosittelee painokkaasti, että direktiiviin sisällytetään käytännöllinen tarkistusjärjestelmä, joka mahdollistaisi direktiivin osittaisen (esimerkiksi teknisten osien ja päästöraja-arvojen) tarkistamisen yhteispäätösmenettelyä soveltaen. Komiteaa huolestuttavat lisäksi lainsäädännön tulevat mukautukset, jotka on tarkoitus toteuttaa Sevillan prosessin mukaisesti (ks. liite 1), joka ei ole perustamissopimukseen kirjattu laillinen menettely eikä demokraattisen valvonnan alainen.
- vastustaa painokkaasti komission ehdotusta vahvistaa kriteerit, joiden mukaisesti voidaan myöntää paikallisiin olosuhteisiin perustuva poikkeus komiteamenettelyä noudattaen.
 - katsoo, että kriteerit poikkeuslupien myöntämiseksi olisi pitänyt määritellä itse direktiivissä (eli yhteispäätösmenettelyä soveltaen) eikä niitä tulisi tulevaisuudessa määritellä EU:n tasolla komiteamenettelyn avulla, jossa alueiden komiteaa ja muita paikallis- ja alueviranomaisten edustajia ei kuulla.
 - katsoo, että toissijaisuusperiaate huomioon ottaen paikallis- ja alueviranomaisten tulisi määritellä paikallista ja alueellista demokraattista prosessia soveltaen, millä tavoin paikallisia ympäristöolosuhteita punnitaan ympäristöhaittoja ja -hyötyjä sekä teknistä toteutettavuutta vastaan.

Esittelijä: Cor LAMERS (NL, PPE), Houtenin kunnanjohtaja

Viiteasiakirjat

Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Kohti parempaa teollisuuden päästöjen hallintapolitiikkaa

KOM(2007) 843 lopullinen

ja

Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi teollisuuden päästöistä (ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistäminen)

KOM(2007) 844 lopullinen — 2007/0286 COD

I. POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleiset suositukset

1. toteaa, että EU:n eri jäsenvaltioiden paikallis- ja alueviranomaisilla on ratkaiseva rooli ympäristö- ja teollisuuspolitiikkojen toimeenpanossa ja niillä on laajat toimivaltuudet ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen alalla.

2. kannattaa painokkaasti ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä ja "saastuttaja maksaa" -periaatetta ja pitää näin ollen teollisuuden päästöjä koskevan direktiivin kyseistä tavoitetta tervetulleena.

3. korostaa päästöjen lähteillä toteutettavien toimien merkitystä. On ensisijaisen tärkeää, että ympäristön pilaantumisen syyt määritetään ja päästöjä hallitaan niiden lähteillä mahdollisimman taloudellisesti ja ympäristöystävällisesti.

4. toteaa, että ilman, veden ja maaperän laatu ovat sekä kaupunki- että maaseutualueilla aiheita, jotka koskettavat välittömästi kansalaisten päivittäistä elämää. Suuret teollisuuslaitokset vastaavat EU:ssa edelleen huomattavasta osasta merkittävempien epäpuhtauksien päästöistä.

5. toteaa, että ilman ja veden puhtauden hyväksi toteutettavilla politiikoilla on rajatylittävä ulottuvuus, ja ne vaativat EU-tason toimia. Komitea pitää näin ollen teollisuuden päästöjä koskevaa direktiiviä tervetulleena, sillä kyse on eurooppalaisesta välineestä teollisuuden päästöjen leikkaamiseksi niiden lähteillä.

Ympäristöhyöty

6. uskaa vahvasti, että ehdotukseen sisältyy tarpeellisia välineitä, jotka tarjoavat merkittävän mahdollisuuden ympäristöhyötyjen saavuttamiseksi. Komitea kannattaa tässä suhteessa direktiiviehdotuksessa esitettyä BREF-asiakirjojen (*Best Available Technique Reference Documents*, ks. liite 1) parannettua käyttöä, koska se lisää ympäristöhyötyjä.

7. korostaa, että teollisuuden päästöjen vähentäminen on kaikkein tärkeintä ilman epäpuhtauksien kohdalla. Teollisuuden päästöjä koskeva direktiivi on tärkeä eurooppalainen toimenpide, joka auttaa jäsenvaltioita täyttämään päästöjä koskevat tavoitteensa vuoteen 2020 mennessä. Sen vuoksi on tärkeää, että uuden direktiivin soveltamisalaan otetaan suurista polttolaitoksista myös alempi luokka eli 20–50 megawatin laitokset.

8. katsoo, että direktiivi ei ole riittävän kunnianhimoinen ilman epäpuhtauksien suhteen:

— Komitea on pettynyt suurten polttolaitosten heikkoon päästöraja-arvoon (ks. liite 1). Edelleen on huomattava, että ehdotuksen ja vastaavan LCP BREF -asiakirjan (*Best Available Technique Reference Document of Large Combustion Plants*, ks. liite 1) päästöraja-arvojen välillä on merkittävä ero. Kyseisiä arvoja on yhtenäistettävä ja tiukennettava.

— Komitea pitää suuria polttolaitoksia koskevaa viiden vuoden täytäntöönpanoaikaa liian pitkänä ja ehdottaa sen lyhentämistä kolmeen vuoteen, joka vastaisi direktiivin muita osia.

9. on huolissaan siitä, että direktiivi saattaa johtaa lähinnä lyhyen aikavälin hyötyihin. Komitea on hyvin huolestunut mahdollisten pitkän aikavälin hyötyjen rajallisuudesta (ks. kohta 17).

Nykyinen IPPC-järjestelmä

10. korostaa, että IPPC-lupien (*Integrated Pollution Prevention and Control*, ks. liite 1) tulisi edelleen perustua yhdenmukaiseen lähestymistapaan, jossa otetaan huomioon ympäristö, tuotanto, tekninen toteutettavuus, kustannustehokkuus ja yhtä tärkeät paikalliset olosuhteet.

11. yhtyy Euroopan komission käsitykseen siitä, että IPPC-direktiiviä ei nykyisin panna asianmukaisesti täytäntöön kaikissa jäsenvaltioissa. IPPC-direktiivin täytäntöönpano on ollut suhteellisen vaikeaa eikä BREF-asiakirjoja ole aina käytetty — osittain niiden varsin teknisen luonteen ja vaikeaselkoisuuden vuoksi.

12. on pannut merkille, että luvat heijastavat ennen kaikkea keskitettyjä ja yhdenmukaistettuja standardeja ja vaatimuksia. Vaikka tämä vaikuttaa myönteiseltä, sen seurauksena on lupia tarkastelemalla yhä vaikeampi saada selville, mitä yritykset tekevät tai tuottavat taikka miten ne menettelevät tai optimoivat toimintaansa.

13. toteaa, että teollisuuden päästöjä koskeva direktiivi (joka sisältää IPPC-direktiivin uudelleentarkastelun) on esitetty vain viikkoja nykyisen IPPC-säädöksen täytäntöönpanoa koskevan määräajan jälkeen, joka oli 31. lokakuuta 2007. Uudelleentarkastelu tapahtuu siis ennen kuin voimassa olevalla IPPC-säädöksellä on ollut mahdollisuutta osoittaa toimivuutensa ja tehokkuutensa ja etenkin ennen kuin sen vaikutuksia päästöjen vähentämisen kannalta on voitu kartoittaa täysimääräisesti.

Seitsemän direktiivin yhdistäminen

14. pitää seitsemän direktiivin yhdistämistä yhdeksi direktiiviksi erittäin kunnianhimoisena lähestymistapana. Asteittainen eteneminen tai puitedirektiivi johdannaisdirektiivien kera oli saattanut olla parempi ratkaisu. Puitedirektiivi antaisi myös mahdollisuuden ottaa mukaan muita, aiheeseen suoraan liittyviä direktiivejä, kuten kaupunkien jätevesien käsittelyä koskeva direktiivi, vaarantamatta kuitenkaan mahdollisuutta tehdä puite-direktiiviin myöhemmin muutoksia.

15. kannattaa lainsäädännön parantamisen periaatetta. Komission ehdotus seitsemän direktiivin yhdistämiseksi vaikuttaa vastaavan tätä periaatetta. Uusi direktiivi yksinkertaistaa tietystä määrin lupien myöntämismenettelyitä. Komitea katsoo kuitenkin, että direktiivin eri osia ei ole täysin konsolidoitu, ja koska direktiivin ja BREF-asiakirjojen välillä vallitsee edelleen merkittäviä eroja, kaikkia käytännön ongelmia ei ratkaista.

16. pitää kyseenalaisena, korjaantuvatko nykyiset epäjohton-mukaisuudet ja määritelmien epäselvyydet käsillä olevalla ehdotuksella. Esimerkiksi on epäselvää, minkälaisia vaikutuksia parhaan käytettävissä oleva tekniikan (*Best available technique*, BAT) uudella määrittelyllä on (ilmaisu "paras käytettävissä oleva teknologia" on korvattu ilmaisulla "paras käytettävissä oleva tekniikka"). Laajempien teknologisten näkökohtien huomiointi pelkän tekniikan sijaan sopii paremmin yhteen yritysten investointien kanssa, edistää tasapuolisten toimintaedellytysten luomista sekä auttaa löytämään luovempia ratkaisuja ympäristö-haasteisiin.

17. on vakavasti huolissaan konsolidoinnin mahdollisista vaikutuksista tuleviin tarkistuksiin. Ehdotus sisältää nyt useita eri teknisen asiantuntemuksen aloja. Direktiivin pituus ja erityisesti sen mutkikkuus tekevät sen tarkistamisen tulevaisuudessa hyvin vaikeaksi ellei mahdottomaksi. Tämä tarkoittaa, että lainsäädäntöä on hyvin vaikea mukauttaa tuleviin tarpeisiin ja teknologiseen kehitykseen asettamalla entistä tiukempia toimintaedellyt-tyksiä, esimerkiksi päästöraja-arvoja.

18. ymmärtää, että komission aikomuksena on ratkaista vaikeita tulevia tarkistuksia koskeva ongelma direktiivin ja BREF-asiakirjojen välisellä yhteydellä. Direktiivissä asetetaan vähimmäisstandardit, jotka on täytettävä, ja helposti tarkastetta-ville BREF-asiakirjoilla järjestelmää pidetään ajan tasalla otta-malla huomioon teknologinen kehitys ja tiukentamalla vastaa-vasti päästöjen raja-arvoja (BAT-AEL, ks. liite 1). Komitea on vakavasti huolissaan tulevasta eroista, jotka saattava syntyä (tarkistettaviin BREF-asiakirjoihin sisältyvien) BAT-AEL-arvojen ja (direktiivin) päästöraja-arvojen välille. On olemassa merkittävä riski järjestelmän vanhentumisesta, jolloin se tuskin edistäisi tulevaa ympäristöalan kehitystä.

19. suosittelee painokkaasti, että direktiiviin sisällytetään käytännöllinen tarkistusjärjestelmä, joka mahdollistaisi direktiivin osittaisen (esimerkiksi teknisten osien ja päästöraja-arvojen) tarkistamisen yhteispäätösmenettelyä soveltaen. Komitea huolestuttavat lisäksi lainsäädännön tulevat mukautukset, jotka on tarkoitettu toteuttaa Sevillan prosessin mukaisesti (ks. liite 1), joka ei ole perustamissopimuksen kirjattu laillinen menettely eikä demokraattisen valvonnan alainen.

BREF-asiakirjojen uusi asema

20. on tyytyväinen BREF-asiakirjojen viimeaikaisiin paran-nuksiin ja pitää niitä hyödyllisinä viiteasiakirjoina. BREF-asiakir-jojen pääosa on kuitenkin saatavilla ainoastaan englanniksi, mikä voi aiheuttaa vaikeuksia alueellisille ja paikallisille lupa- ja valvontaviranomaisille. Komitea pyytää näin ollen BREF-asiakirjojen keskeisten osien — esimerkiksi tietyn teollisuusalan parasta käytettävissä olevaa teknistä keinoa (BAT, ks. liite 1) koskevien osien — kääntämistä kaikille EU:n kielille.

21. pitää perusteettomana, että BREF-asiakirjoja ei käytetä useammin EU:ssa ja suosittelee niiden hyödyntämisen lisäämistä. Komitea kannattaa näin ollen BREF-asiakirjojen uutta asemaa ja velvoitetta käyttää niitä lupamenettelyssä. Komitea katsoo, että BREF-asiakirjoista tulee näin entistä sitovampia, kun niistä tulee käytännössä pakollisia (nykyisin ne ovat pelkästään viite-asiakirjoja, joita on tarkasteltava mutta ei noudatettava).

22. katsoo, että BREF-asiakirjoja on mahdollista parantaa. Niistä puuttuvat toisinaan tiedot tuotantoprosesseja koskevista innovaatioista ja parannuksista. Esimerkiksi näytteissä esiintyvien vaihteluiden valvontaa käytetään nykyään yritysten rankaisemi-seen, vaikka sen avulla voitaisiin myös parantaa käytettäviä tekniikkoja. Toisena esimerkkinä voidaan mainita, että haihtuvia orgaanisia yhdisteitä käsittelevä direktiivin luku ja vastaava BREF-asiakirja eivät ole yhteensopivia. Sen vuoksi on pelät-tävissä, ettei puhtainta menettelytapaa aina aseteta etusijalle. Paikallisviranomaisten olisi aina kun se on mahdollista edistet-tävä innovaatioita paikallisen ympäristön tilan parantamiseksi, ja BREF-asiakirjojen olisi oltava riittävän laadukkaita, jotta niistä olisi apua toimivaltaisille viranomaisille.

23. uskoo, että BREF-asiakirjojen uusi asema lisää poliittista johdonmukaisuutta päästölupien jakamisessa ja edistää osaltaan tasapuolisen toimintaympäristön luomista keskenään kilpaileville eurooppalaisille yrityksille.

24. pitää Sevillan prosessia (ks. liite 1) tarpeellisenä ja vakiin-tuneena menettelynä. Sevillassa laaditaan ja päivitetään BREF-asiakirjoja Euroopan komission virkamiesten sekä jäsen-valtioita, teollisuutta ja kansalaisjärjestöjä edustavien asiantunti-joiden tapaamisten pohjalta. Näiden osapuolten välinen yhteistyö on ratkaisevan tärkeää parhaiden käytettävissä olevien tekniikoiden määrittelemiseksi ja uusien tai tarkistettujen BREF-asiakirjojen luomiseksi. Näin ollen on perusteltua, että kyseistä prosessia laajennetaan ehdotetussa direktiivissä entises-tään.

25. panee merkille, että paikallis- ja alueviranomaisten edus-tajia ei osallistu Sevillan prosessiin ja pyytää heidän kutsumista mukaan. Lupia myöntävinä tahoina ja/tai tarkastuksia tekevinä eliminä alue- ja paikallisviranomaisilla on tärkeää tietoa parhaista käytettävissä olevista tekniikoista, ja näin ollen Sevillan prosessia voidaan parantaa paikallis- ja alueviranomaisten edus-tajien osallistumisella.

26. huomauttaa, että BREF-asiakirjojen uudella asemalla saattaa olla kielteinen vaikutus Sevillan prosessiin (ks. liite 1). Parhaita käytettävissä olevia tekniikoita koskevan yhteisymmär-ryksen saavuttaminen on entistä vaikeampaa BREF-asiakirjojen

uuden aseman myötä, kun jäsenvaltiot, teollisuus ja kansalaisjärjestöt saattavat omaksua entistä strategisemmän käyttäytymisen BREF:in määrittelyssä. Tuotantokustannusten vuoksi teollisuus hyötyisi, jos BREF-asiakirjoissa päädyttäisiin vähemmän innovoiiviin standardeihin. Tässä tapauksessa Sevillan prosessi saattaisi taantua hitaaksi ja vaikeaselkoiseksi poliittiseksi prosessiksi sen sijaan, että siinä pyrittäisiin etsimään parhaat tekniset ratkaisut.

27. uskoo, että tämä tilanne voi johtaa asiakirjojen vesittymiseen. Käteen jää siis vanhentunut ja tehoton väline, joka ei lisää innovointia tai paranna ympäristön laatua, vaan jopa heikentää teollisuuden päästöjä koskevan uuden direktiivin täytäntöönpanoa.

Poliittinen päätöksenteko: joustavuus ja paikalliset ympäristöolosuhteet

28. kannattaa teollisuuden päästöjä koskevan uuden direktiivin tavoitetta parantaa päästölupien myöntämisen politiikan johdonmukaisuutta.

29. muistuttaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on lupien jakamista koskevaa toimivaltaa, joka vaihtelee jäsenvaltiosta toiseen. Tanskassa esimerkiksi sekä paikallisviranomaiset että maan hallitus vastaavat lupien myöntämisestä. Alankomaissa kunnat ja läänit jakavat päästölupia, kun taas Yhdistyneessä kuningaskunnassa keskushallinto käsittelee suuriin ilmansaaste-lähteisiin liittyviä kysymyksiä. Asiaa koskevaa paikallis- ja alueviranomaisten osuutta ajatellen EU:n alueella on tyypillistä, että standardeista päätetään valtiollisella tasolla ja täytäntöönpanosta huolehditaan sitä alemmilla tasoilla.

30. huomauttaa, että paikallisyhteisöissä tehdään entistä puhtaampaa tuotantoa edistäviä innovaatioita. Puhtaamman tuotannon kehittämisessä on mukana useita osapuolia, kuten kansalaisjärjestöjä, yrityksiä ja toimivaltaisia viranomaisia. Näkyään paikallisviranomaiset usein pelkäävät seuraavat toimintaa. Direktiivin tulisi myös tarjota mahdollisuuksia asianomaisten eri tahojen (paikallishallinnon ja yritysten) yhteistyöhön, jotta ne voisivat edistää innovaatiotoimintaa. Hyviä esimerkkejä tästä on Alankomaissa ja Tanskassa sekä Itä-Euroopan maissa, kuten Romaniassa.

31. korostaa tietyn joustavuuden tarvetta. Paikalliset olosuhteet vaihtelevat, ja myös samankaltaisia tuotteita tuottavat laitokset toimivat EU:ssa eri tavoin paikallisista eroista johtuen. Alue- ja paikallisviranomaiset luovat räätälöityjä ratkaisuja maantieteelliselle alueelleen. Alue- ja paikallistasolla on muistettava aina tasapaino ympäristön riittävän suojelun ja taloudellisten vaikuttimien välillä. Vaikka ympäristön tilan parantaminen on politiikan yleinen tavoite, arkielämässä alue- ja paikallisviranomaiset punnitsevat erilaisia ympäristöparametreja ja tekevät usein kompromisseja eri toimenpiteiden ympäristövaikutusten välillä. Poikkeuksien myöntäminen parhaisiin käytettävissä oleviin teknologioihin liittyvästä hajapäästöjä koskevasta rajarvosta (BAT-AEL) on lupien jakamisessa erityisen tärkeää sellaisten jäsenvaltioiden alueilla, joilla on olemassa teollisuuden kanssa tehtyjen vapaaehtoisten sopimusten perinne ja joissa hallinnollista harkintamahdollisuutta ei ole rajoitettu tiukasti lainsäädännöllä.

32. uskoo kuitenkin vahvasti, että joustavuutta tulisi rajoittaa. Tasapuolisen toimintaympäristön ylläpitämisen ja paikallisen päätöksenteon välillä tulisi vallita tasapaino. Näin ollen komitea on tyytyväinen siihen, että itse direktiiviin on sisällytetty päästö-rajaa-arvoja, mikä johtaa ympäristön yleiseen suojeluun koko EU:ssa. Joustavuudesta saattaa seurata väärinkäyttöä, ja komitea pitääkin erittäin tervetulleena, että paikallinen harkintamenettely sisältää riittävästi varmistuksia tämän estämiseksi, sillä lupien myöntäjät voivat soveltaa poikkeuksia vain vaikutustenarvioinnin (16 artiklan 3 kohta) perusteella ja niillä on velvollisuus saattaa perustelut yleisön saataville (26 artiklan 3 kohdan f alakohta).

33. vastustaa seuraavista syistä painokkaasti komission ehdotusta vahvistaa kriteerit, joiden mukaisesti voidaan myöntää paikallisiin olosuhteisiin perustuva poikkeus komiteamenettelyä noudattaen (16 artiklan 3 kohta):

- Kriteerit poikkeuslupien myöntämiseksi olisi pitänyt määrittellä itse direktiivissä (eli yhteispäätösmenettelyä soveltaen) eikä niitä tulisi tulevaisuudessa määrittellä EU:n tasolla komiteamenettelyn avulla, jossa alueiden komiteaa ja muita paikallis- ja alueviranomaisten edustajia ei kuulla.
- Paikallisten ja alueellisten olosuhteiden suuren vaihtelun vuoksi on hyvin vaikeaa ellei mahdotonta määrittellä yhdenmukaisia kriteereitä EU:n tasolla.
- Komitea on vahvasti sitä mieltä, että 29 artiklassa mainittu poikkeusmenettely sisältää riittävästi varmistuksia väärinkäytön estämiseksi.
- Toissijaisuusperiaate huomioon ottaen paikallis- ja alueviranomaisten tulisi määrittellä paikallista ja alueellista demokraattista prosessia soveltaen, millä tavoin paikallisia ympäristöolosuhteita punnitaan ympäristöhaittoja ja -hyötyjä sekä teknistä toteutettavuutta vastaan.

Innovointi ja entistä puhtaampi teknologia

34. kannattaa innovaatioiden tukemisen ajatusta, mutta pitää kyseenalaisena, tarjoaako uusi direktiivi tähän kehitykseen tarvittavan vahvan perustan.

35. pitää tervetulleena, että lupia on tarkistettava usein. Lupaehtojen jatkuva mukauttaminen edistää entistä puhtaamman teknologian käyttöönottoa ja vähentää näin teollisuuden päästöjen ympäristövaikutuksia. Kahden ehdon on täyttyvä sen varmistamiseksi, että innovointia todella tapahtuu. Ensimmäinen ehto on oikeusvarmuus, jolla varmistetaan investointipääoman saatavuus. Taloussuhdanteet on otettava huomioon, ja yhteinen käytäntö jäsenvaltioissa on, että lupaehdot säilyvät samoina kahdeksan vuoden ajan. Tämä on otettava huomioon säännöksissä, jotka koskevat lupaehtojen mukauttamista uusiin tai päivitettyihin BREF-asiakirjoihin (22 artiklan 3 kohta). Toinen ehto on sellaisten poikkeusmahdollisuuksien varmistaminen, jotka antavat tilaisuuden testata asianmukaisesti kehitteillä olevaa tai uutta teknologiaa. Komitean mielestä 16 artiklan 5 kohdassa asetettu aikaraja on joissain tapauksissa liian tiukka, ainakin mitä tulee uuden BREF-asiakirjan julkaisemiseen neljän vuoden sisällä.

36. on huolissaan siitä, että BREF-asiakirjojen uusi asema saattaa lamauttaa teollisuuden innovointia, koska kestävästä kehityksestä ei palkita riittävästi. Euroopan teollisuutta ei rohkaista kehittämään tai säilyttämään maailmanlaajuisia johtosemaansa uuden, ympäristöä säästävän teknologian alalla, ja EU:ssa edelleen vallitseviin ympäristöongelmiin on tulevaisuudessa vaikeampi tarttua.

37. pitää suotavana, että direktiivi pantaisiin täytäntöön tavalla, joka ei välillisesti aiheuttaisi merkittävää teollisuusyritysten siirtymistä EU:n rajojen ulkopuolella sijaitseviin "päästöparatiiseihin".

38. pitää tärkeänä, että uuden direktiivin soveltamisalaan otetaan suurista polttolaitoksista myös alempi luokka eli 20–50 megawatin laitokset. Komitea huomauttaa kuitenkin, että on kyseenalaista, tuoko pienten kotieläintilojen ottaminen mukaan riittävästi ympäristöhöyryä, jotta siitä aiheutuva hallinnollinen taakka olisi perusteltu.

Hallintokustannukset

39. katsoo, että lainsäädännön parantaminen edellyttää säästösten virtaviivaistamisen lisäksi myös kustannustehokkuutta ja hallintotaakan keventämistä. Komitea asettaa kyseenalaiseksi, täyttääkö käsillä oleva ehdotus nämä kaksi viimeksi mainittua vaatimusta.

40. on huolissaan lukuisista vaatimuksista, jotka koskevat tarkastuksia, seuranta- ja lupaehtojen tarkistamista ja lupaehtojen noudattamisesta raportoimista.

41. pitää tarkastuksia tärkeänä osana direktiivin asianmukaista täytäntöönpanoa. Komitea pitää tervetulleena, että tämä on otettu huomioon direktiivissä. On kuitenkin kyseenalaista, missä määrin asiaa tulisi käsitellä itse direktiivissä sen sijaan, että se sisällytettäisiin ympäristötarkastuksille asetettavista vähimmäisvaatimuksista annettuun suositukseen. Tämä vähentäisi myös mahdollisia eroja direktiivin ja (parhaillaan tarkistettavan) suosituksen välillä.

42. käsittää, että ehdotuksen mukaan vuosittaiseen kertomukseen parhaiden käytettävissä olevien tekniikoiden soveltamisesta (8 artikla) tulisi sisältyä parhaiden käytettävissä olevien tekniikoiden vertailu (24 artikla). Tämä vaikuttaa tarpeettomalta

hallintotaakalta. Koska kaikkien lupaehtojen on perustuttava parhaisiin käytettävissä oleviin tekniikkoihin, raportointi lupaehtojen noudattamisesta olisi riittävää. Useimmissa seurantatietiedoissa on paljon epäselvyyksiä, eikä niiden raportointi siten johda rakentaviin parannuksiin käytettävissä tekniikoissa. Sen vuoksi on kyseenalaista, edistäisikö se lainsäädännön parantamista.

43. toteaa, että jäsenvaltiot raportoivat kolmen vuoden välein direktiivin noudattamisesta. Vaikka raportointi tapahtuu vain joka kolmas vuosi, kyse on paikallis- ja alueviranomaisiin kohdistuvasta merkittävästä hallintotaakasta. Komitea esittää näin ollen painokkaasti, että jäsenvaltiot pitäisivät yllä kaiken oleellisen tiedon sisältävää sisäistä tiedostoa, johon komissiolla olisi jatkuva pääsy. Tällä menettelyllä tulisi korvata raportointijärjestelmä, ja se on myös lainsäädännön parantamisen periaatteen mukainen.

44. toteaa, että toiminnanharjoittajan on laitoksen toiminnan päättyessä palautettava laitoksen alue perusviivaraporttiin kirjattuun alkuperäiseen tilaan (23 artikla). Komitea tulkitsee tätä niin, että maaperän tilan tulisi olla parempi kuin ennen toiminnan alkua. Komitea katsoo myös, että saastunut maaperä tulisi kunnostaa alueen tulevan käytön mukaisesti. Tämä menettely vastaisi paremmin "saastuttaja maksaa" -periaatetta.

45. ymmärtää, että ehdotuksessa vaaditaan maaperän ja pohjaveden kunnan säännöllistä seuraamista ennen laitoksen toiminnan aloittamista ja sen toiminnan aikana. Lupa perustuu kuitenkin jo riittävään maaperän ja pohjaveden suojeluun. Tietyissä tapauksissa saattaa ja tulisikin olla perusteita lisävalvonalle, mutta sen ei tulisi olla pakollista kaikissa tapauksissa.

46. yhtyy siihen käsitykseen, että yleisön tulisi saada riittävästi tietoa IPPC-laitoksista. Komitea korostaa, että tiedon tulisi olla aina saatavilla, mutta vain pyynnöstä.

47. ei kannata komiteamenettelyn ehdotettua käyttöä useiden, esimerkiksi maaperän ja pohjaveden seurantaan tai riskianalyysiin liittyvien kriteerien määrittelyssä. Komitea katsoo, että kyseiset kriteerit tulisi määrittellä itse direktiivissä, ja niistä tulisi keskustella nyt meneillään olevaan lainsäädäntömenettelyn yhteydessä.

II. SUOSITUKSET MUUTOSEHDOTUKSIKSI

Muutosehdotus 1

6 artikla

Luvan myöntäminen

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Toimivaltainen viranomainen myöntää luvan, jos laitos vastaa tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia.	Toimivaltainen viranomainen myöntää luvan, jos laitos vastaa tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia. Toimivaltainen viranomainen myöntää luvan, johon sisältyy velvoite varmistaa, että laitos vastaa tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita jäsenvaltioiden tai yhteisön säännöksiin perustuvia vaatimuksia.

Perustelu

IPPC-direktiivin muuttamiseen tähtäävän ehdotuksen lähestymistapa ei ole vesiputedirektiivin säännösten mukainen, ja se on näin ollen ristiriidassa nykyisen yhteisöoikeuden kanssa. Vesiputedirektiivin 11 artiklan 3 kohdan säännökset hoitotavoitteiden saavuttamisesta perustuvat laaja-alaiseen valtiolliseen hoitovelvoitteeseen.

Muutosehdotus 2

16 artiklan 3 kohta

Päästöraja-arvot, vastaavat parametrit ja tekniset toimenpiteet

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Poiketen siitä, mitä 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, toimivaltainen viranomainen voi erityistapauksissa, ottaen huomioon ympäristöön liittyvät ja taloudelliset kustannukset ja hyödyt sekä kyseessä olevan laitokset tekniset ominaisuudet, maantieteellisen sijainnin ja paikalliset ympäristöolot, vahvistaa päästöraja-arvoja, jotka ylittävät parhaaseen käytettävissä olevaan tekniikkaan sitä koskevassa vertailuasiakirjassa liitetyt raja-arvot.	Poiketen siitä, mitä 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, toimivaltainen viranomainen voi erityistapauksissa, ottaen huomioon ympäristöön liittyvät ja taloudelliset kustannukset ja hyödyt sekä kyseessä olevan laitokset tekniset ominaisuudet, maantieteellisen sijainnin ja paikalliset ympäristöolot, vahvistaa päästöraja-arvoja, jotka ylittävät parhaaseen käytettävissä olevaan tekniikkaan sitä koskevassa vertailuasiakirjassa liitetyt raja-arvot.
Nämä raja-arvot eivät kuitenkaan saa ylittää V–VIII liitteessä vahvistettuja raja-arvoja, mikäli mahdollista.	Nämä raja-arvot eivät kuitenkaan saa ylittää V–VIII liitteessä vahvistettuja raja-arvoja, mikäli mahdollista.
Komissio voi vahvistaa perusteet, joiden mukaisesti voidaan myöntää tässä kohdassa tarkoitettu poikkeus.	Komissio voi vahvistaa perusteet, joiden mukaisesti voidaan myöntää tässä kohdassa tarkoitettu poikkeus.
Kyseisistä toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän direktiivin muita kuin keskeisiä osia sitä täydentämällä, päätetään 69 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.	Kyseisistä toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän direktiivin muita kuin keskeisiä osia sitä täydentämällä, päätetään 69 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.

Perustelu

Alueiden komitea vastustaa painokkaasti komission ehdotusta vahvistaa kriteerit, joiden mukaisesti voidaan myöntää paikallisiin olosuhteisiin perustuva poikkeus komiteamenettelyä noudattaen (16 artiklan 3 kohta). Kriteerit poikkeuslupien myöntämiseksi olisi pitänyt määritellä itse direktiivissä (eli yhteispäätösmenttelyä soveltaen), eikä niitä tulisi tulevaisuudessa määritellä EU:n tasolla komiteamenettelyn avulla, jossa AK:ta ja muita paikallis- ja alueviranomaisten edustajia ei kuulla. Paikallisten ja alueellisten olosuhteiden suuren vaihtelun vuoksi on hyvin vaikeaa ellei mahdotonta määritellä yhdenmukaisia kriteereitä EU:n tasolla. Poikkeusmenettely sisältää riittävästi varmistuksia väärinkäytösten estämiseksi, sillä lupia myöntävät viranomaiset voivat soveltaa poikkeuksia vain vaikutustenarvioinnin (16 artiklan 3 kohta) perusteella ja niillä on velvollisuus saattaa perustelut yleisön saataville (26 artiklan 3 kohdan f alakohta). Toissijaisuusperiaate huomioon ottaen paikallis- ja alueviranomaisten tulisi määritellä paikallista ja alueellista demokraattista prosessia soveltaen, millä tavoin paikallisia ympäristöolosuhteita punnitaan ympäristöhaittoja ja -hyötyjä sekä teknistä toteutettavuutta vastaan.

Bryssel 9. lokakuuta 2008

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Eurooppalainen ammatillisen liikkuvuuden toimintasuunnitelma (2007–2010)”

(2008/C 325/11)

ALUEIDEN KOMITEA

- tukee voimakkaasti komission näkemystä, jonka mukaan ”työntekijöiden liikkuvuus on keskeinen tekijä tehokkaasti toimivilla yhtenäismarkkinoilla ja välttämätöntä, jotta entistä useammat ihmiset voivat löytää paremman työpaikan, mikä on yksi Lissabonin strategian päätavoitteista”.
- korostaa, että liikkuvuus tulee tässä yhteydessä ymmärtää sekä maantieteelliseksi liikkuvuudeksi (EU:n jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä) että taloudelliseksi ja yhteiskunnalliseksi liikkuvuudeksi sekä liikkuvuudeksi työpaikkojen välillä, ja sitä tulee sellaisena edistää.
- kannattaa komission tavoitetta lisätä suuren yleisön tietoisuutta liikkuvuuden tarjoamista mahdollisuuksista ja eduista ja korostaa, että alue- ja paikallisviranomaiset voivat hoitaa erityistehtävää asiaankuuluvan tiedon levittäjänä.
- kehottaa poistamaan kaikki työntekijöiden vapaata liikkumista haittaavat lainsäädännölliset ja hallinnolliset esteet käsiteltävänä olevan toimintasuunnitelman päättymiseen eli vuoteen 2011 mennessä.
 - osana kyseisiä toimia on poistettava myös kaikki jäljellä olevat, vuonna 2004 unioniin liittyneiden 10 jäsenvaltion sekä Bulgarian ja Romanian työntekijöiden vapaata liikkumista haittaavat esteet.
 - unioniin liittyviin uusiin jäsenvaltioihin ei pitäisi soveltaa minkäänlaisia rajoituksia.
- suosittelee, että alue- ja paikallisviranomaiset lisäävät myös muista jäsenvaltioista tulevien henkilöiden mahdollisuuksia lyhytkestoisiin ja keskipitkiin työsopimuksiin.
- katsoo, että alue- ja paikallisviranomaisilla tulee olla laillinen oikeutus ammatilliseen liikkuvuuteen liittyvien tehtävien hoitamiseen ja erityisesti työntekijöiden ja työnantajien tiedottamiseen paikallis- ja aluetasolla. On niin ikään tärkeää, että jäsenvaltioiden ja EU:n elimet antavat niille tarvittaessa toimivallan hoitaa kyseisiä tehtäviä.

Esittelijä: Dave QUAYLE, Traffordin kaupunkipiirivaltuutettu (UK, PSE)

Viiteasiakirja

Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Liikkuvuuden avulla uusia ja parempia työpaikkoja: Eurooppalainen ammatillisen liikkuvuuden toimintasuunnitelma (2007–2010)

KOM(2007) 773 lopullinen

POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleishuomioita

1. tukee voimakkaasti komission näkemystä, jonka mukaan ”työntekijöiden liikkuvuus on keskeinen tekijä tehokkaasti toimivilla yhtenäismarkkinoilla ja välttämätöntä, jotta entistä useammat ihmiset voivat löytää paremman työpaikan, mikä on yksi Lissabonin strategian päätavoitteista”.

2. korostaa, että liikkuvuus tulee tässä yhteydessä ymmärtää sekä maantieteelliseksi liikkuvuudeksi (EU:n jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä) että taloudelliseksi ja yhteiskunnalliseksi liikkuvuudeksi sekä liikkuvuudeksi työpaikkojen välillä, ja sitä tulee sellaisena edistää.

3. korostaa, että joustoturvan sovittujen periaatteiden mukaan liikkuvuuden tulisi olla työntekijän valinta ja sitä on tuettava, jotta voidaan minimoida siihen liittyvät riskit ja maksimoida sekä työntekijöiden että työnantajien hyöty.

Vuoden 2002 toimintasuunnitelman jatkotoimet

4. kannattaa koulutusjärjestelmien kehittämistä siten, että ne vastaavat nykyistä paremmin työmarkkinoiden tarpeisiin ja auttavat valmistamaan ihmisiä liikkuvuuteen kielten oppimisen ja ammattitaidon kehittämisen avulla.

5. kannattaa lainsäädännöllisten ja hallinnollisten esteiden poistamista ja tutkintotodistusten rajatylittävän tunnustamisen edistämistä.

6. kannattaa Eures-työnvälitysverkostoon perustuvan, liikkuvuutta koskevan täyden palvelun www-sivuston perustamista.

Ammatillisen liikkuvuuden toimintasuunnitelma 2007–2010

7. tukee suunnitelmia parantaa nykyisiä työntekijöiden liikkuvuuteen liittyviä lainsäädäntö- ja hallintokäytänteitä, jotta voidaan varmistaa, ettei vapaan liikkuvuuden oikeuden käyttäminen aiheuta sosiaaliturvan menetystä tai muita suhteettomia riskejä.

8. tunnustaa tarpeen varmistaa kaikkien viranomaistasojen — paikallis-, alue-, jäsenvaltio- ja EU-tason — poliittinen tuki ammatillisen liikkuvuuden tavoitteelle.

9. on yhtä mieltä siitä, että Eures-verkosto on väline, jolla voidaan helpottaa työntekijöiden ja heidän perheidensä liikkuvuutta, ja että sitä on vahvistettava.

10. kannattaa komission tavoitetta lisätä suuren yleisön tietoisuutta liikkuvuuden tarjoamista mahdollisuuksista ja

eduista ja korostaa, että alue- ja paikallisviranomaiset voivat hoitaa erityistehtävää asiaankuuluvan tiedon levittäjänä.

11. suhtautuu myönteisesti ammatillista liikkuvuutta koskevan kumppanuusaloitteen (*European Job Mobility Partnership*) käynnistämiseen. Aloite kokoaa verkostoksi sidosryhmät, jotka ovat sitoutuneet kehittämään ammatillista liikkuvuutta EU:ssa (toimi 14). Komitea pitää niin ikään myönteisenä, että PROGRESS-ohjelman puitteissa osoitetaan tukea kokeiluhankkeiden rahoittamiseen, hyvien käytänteiden vaihtoon, uusista kehityssuuntauksista saaduista tuloksista tiedottamiseen ja innovatiivisten järjestelyjen käyttöönottoon (toimi 15).

12. kehottaa poistamaan kaikki työntekijöiden vapaata liikkumista haittaavat lainsäädännölliset ja hallinnolliset esteet käsiteltävänä olevan toimintasuunnitelman päättymiseen eli vuoteen 2011 mennessä.

(i) Osana kyseisiä toimia on poistettava myös kaikki jäljellä olevat, vuonna 2004 unioniin liittyneiden 10 jäsenvaltion sekä Bulgarian ja Romanian työntekijöiden vapaata liikkumista haittaavat esteet.

(ii) Unioniin liittyviin uusiin jäsenvaltioihin ei pitäisi soveltaa minkäänlaisia rajoituksia.

13. Jotta strategian onnistuminen voidaan taata siten, että kaikilla, jotka haluavat etsiä työtä jostakin toisesta jäsenvaltiosta, on siihen todellinen mahdollisuus, on otettava huomioon seuraavat näkökohdat:

(i) Tietoa avoimista työpaikoista muissa jäsenvaltioissa tulisi antaa Euresin ja kansallisten työnvälityspalvelujen välityksellä sekä alue- ja paikallistasolla alue- ja paikallisviranomaisten välityksellä.

(ii) Jäsenvaltioita tulisi kannustaa sisällyttämään maantieteellinen ja työpaikkojen välinen liikkuvuus yhdeksi ensisijaiseksi toimintakohteeksi kansallisiin työllisyyttä ja elinikäistä oppimista koskeviin strategioihinsa (toimi 5).

(iii) Työntekijöille on tiedotettava heidän oikeudestaan hakea työtä toisista jäsenvaltioista ja työnhakuun liittyvistä käytännön seikoista sekä siitä, mitä heidän tulee tehdä turvatakseen sosiaaliturvaoikeutensa kyseisessä prosessissa.

(iv) Työnantajat ja etenkin paikallistasolla toimivat pk-yritykset on saatava tietoisiksi mahdollisuudesta palkata työntekijöitä muista jäsenvaltioista sekä siihen liittyvistä mahdollisista eduista. Tällöin on kuitenkin noudatettava tiukasti kaikkia voimassa olevia työoikeus- sekä työmarkkina- ja sosiaaliturvasäännöksiä.

(v) Kielten oppimista ja monikielisuuden edistämistä on korostettava nykyistä enemmän.

- (vi) Tutkintotodistusten ja ammattipätevyyden rajatylittävää tunnustamista olisi laajennettava.
- (vii) Työmarkkinaosapuolet on saatava mukaan ammatillisen liikkuvuuden kaikkiin näkökohtiin.
- (viii) Eläkeoikeuksien siirtokelpoisuus (toimi 4) ja jäsenvaltioissa ja niiden välillä sovellettavien sosiaaliturvamääräysten jous-tavoittaminen ovat keskeisen tärkeitä seikkoja.
- (ix) On varmistettava työntekijöiden liikkuvuuteen liittyvien kysymysten parissa toimivien paikallis-, alue- ja valtionhallinnon virkamiesten asianmukainen koulutus, jotta he pystyvät antamaan muussa kuin kotimaassaan työtä etsiville työntekijöille nopeasti oikeaa tietoa sekä auttamaan heitä sosiaaliturvaoikeuksien puolustamisessa pitämällä yhteyttä vastaanottajamaan toimivaltaisiin viranomaisiin.
14. katsoo, että liikkuvuudesta johtuvien jännitteiden ja yhteiskunnallisen epävakauden syntymisen estäminen vastaanot-tavissa yhteiskunnissa edellyttää seuraavanlaisia toimia:
- (i) On tuettava Euroopan komissiota sen toimissa ”oikeuden-mukaisen liikkuvuuden” käsitteen edistämiseksi.
- (ii) On varmistettava sekä pimeän työn että sosiaalisen polku-myyntin torjunnan jatkuminen (toimi 6).
- (iii) On tuettava yleisperiaatetta, jonka mukaan siirtotyöläiset saavat samaa palkkaa ja heitä koskevat samat työolot ja vastaavat työehdot kuin samaa työtä tekevää tai samalla alalla toimivaa vastaanottavan valtion työntekijää.
- (iv) On tuettava siirtotyöläisten ja vastaanottavan jäsenvaltion työntekijöiden välistä sosiaalista yhteisvastuuta ja syrjimät-tömyyttä.

Alue- ja paikallisviranomaisten rooli ammatillisen liikkuvuuden edistämässä

15. katsoo, että alue- ja paikallisviranomaisilla on yhdessä muiden kansallisten ja EU:n virastojen kanssa keskeinen rooli tiedotettaessa muissa jäsenvaltioissa avoinna olevista työpaikoista ja niihin hakemiseen liittyvistä käytännön seikoista.
16. pitää tarpeellisenä varmistaa, että paikalliset työnantajat ja etenkin pk-yritykset ymmärtävät oikeutensa hankkia työnteki-jöitä koko EU:sta. Kyseisille työnantajille on myös annettava käytännön apua ja neuvoja, mikäli ne haluavat hyödyntää tätä oikeuttaan.
17. myöntää, että alue- ja paikallisviranomaiset ovat usein pääasiallisia alemman perustasteen ja keskiasteen koulutuksen tarjoajia, ja katsoo, että kyseiseen koulutukseen tulisi sisältyä kieltenopetus, monikielisyyden edistäminen ja kulttuurien tunte-muksen kehittäminen. Ne ovat tarpeellisia taitoja valmennet-taessa ihmisiä asumaan ja työskentelemään erilaisissa kulttuu-reissa.
18. korostaa, että alue- ja paikallisviranomaiset edistävät ja tarjoavat mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen (usein yhteis-työssä muiden tahojen kanssa).

19. kiinnittää huomion siihen seikkaan, että alue- ja paikallis-viranomaiset ovat merkittäviä työnantajia ja että niitä tulisi kannustaa etsimään työntekijöitä avoimiin työpaikkoihin kaik-kialta EU:n jäsenvaltioista. Komitea suosittelee, että alue- ja paikallisviranomaiset lisäävät myös muista jäsenvaltioista tule-vien henkilöiden mahdollisuuksia lyhytkestoisiin ja keskipitkiin työsopimuksiin.

Voidakseen huolehtia näistä tehtävistä ja osallistuakseen yleensäkin ammatillisen liikkuvuuden edistämiseen alue- ja paikallisviranomaisten tulee ottaa huomioon seuraavat näkökohdat:

— *Oikeudellinen ja toimivaltaan liittyvä perusta*

20. katsoo, että alue- ja paikallisviranomaisilla tulee olla lail-linen oikeutus ammatilliseen liikkuvuuteen liittyvien tehtävien hoitamiseen ja erityisesti työntekijöiden ja työnantajien tiedot-tamiseen paikallis- ja aluetasolla. On niin ikään tärkeää, että jäsenvaltioiden ja EU:n elimet antavat niille tarvittaessa toimi-vallan hoitaa kyseisiä tehtäviä.

— *Resurssit*

21. toteaa, että alue- ja paikallisviranomaisiin voi kohdistua huomattavia paineita, kun suuri määrä siirtotyöläisiä tulee töihin ja asumaan niiden alueelle, etenkin jos muutos on äkillinen. Tämä koskee erityisesti sosiaali-, opetus-, terveydenhuolto- ja asumispalveluja. Kyseisillä viranomaisilla on tällöin oltava käytössään riittävät voimavarat tilanteesta selviämiseksi. Se on hyödyllistä uusien tulokkaiden kannalta ja pienentää lisäksi mahdollisuuksia jännitteiden syntymiseen siirtotyöläisten ja vastaanottavan yhteisön välillä. AK kannattaa sen vuoksi tilasto-tietojen hankkimista työmarkkinoiden eri osapuolien tarpeista ja kyseisten tietojen vaihtoa EU:n tasolla, jotta voidaan parantaa työvoiman liikkumisen suunnittelua ja hallintaa. Keskus-, alue- ja paikallishallinnon viranomaisten tulee suunnitella keskenään etukäteen, millaisia näiden sosiaalipalvelujen tulee olla, jotta eurooppalaisten siirtotyöläisten virtaa voidaan hallita paremmin. Syy tähän on ensinnäkin se, että Euroopan sisäinen työvoima-perusteinen maahanmuutto lisääntyy merkittävästi tulevaisuu-dessa. Toiseksi suunnittelun epäonnistuminen ja sen aiheuttama sosiaalisen jännitteen lisääntyminen ja yhteisösuhteiden heik-keneminen haittaavat Euroopan sisäistä muuttoliikettä ja saat-tavat jopa vaarantaa Euroopan yhtenäisyyden.

22. katsoo, että resursseja on varattava myös ammatillisesta liikkuvuudesta tiedottamiseen ja kielten oppimisen laajentami-seen.

— *Hyvien käytänteiden tunnettuus ja saatavuus*

23. korostaa AK:n halukkuutta jatkaa aktiivisesti ammatillisen liikkuvuuden edistämistä ja hyvien käytänteiden etsimistä sekä sen varmistamista, että tietoa kyseisistä käytänteistä on laajasti alue- ja paikallisviranomaisten saatavilla.

24. kannustaa alue- ja paikallisviranomaisia toimimaan yhdessä muiden jäsenvaltioiden asianomaisten elinten kanssa alan hyvien käytänteiden kehittämiseksi ja niiden tunnetuksi tekemiseksi valtakunnallisella tasolla ja jäsenvaltioiden välillä (toimet 7 ja 15).

Eures-verkosto

25. tukee komission pyrkimyksiä kehittää Eures-verkostosta ”keskitetty täyden palvelun väline, jolla helpotetaan työntekijöiden ja heidän perheidensä liikkuvuutta” sekä aikomusta

vahvistaa verkostoa. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti verkosto tulee kuitenkin liittää valtio-, alue- ja paikallistason rakenteisiin.

26. on komission kanssa samaa mieltä siitä, että yksi Eures-verkoston keskeisistä tehtävistä on ”tiedottaa yhtäläisen kohtelun periaatteesta ja työnormien noudattamisesta eurooppalaisilla työmarkkinoilla” (toimi 9).

27. yhtyy käsitykseen, jonka mukaan Euresin tulisi tehostaa palvelujaan vastaamaan työntekijöiden erityisryhmien (pitkäaikaistyöttömät, nuoret työntekijät, ikääntyneet työntekijät, naiset jne.) tarpeita (toimi 10).

Bryssel 9. lokakuuta 2008

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE

Alueiden komitean lausunto aiheista ”Medialukutaito ja luova verkkosisältö”

(2008/C 325/12)

ALUEIDEN KOMITEA

- kehottaa neuvostoa ja Euroopan parlamenttia jatkamaan mediakasvatusta koskevan EU:n politiikan kehittämistä (strategiaohjelmat ja edistymisen seuranta), laatimaan medialukutaitoa koskevan suosituksen sekä ottamaan huomioon tämän AK:n lausunnon ja toissijaisuusperiaatteen. Tulevaan Media-ohjelmaan olisi lisättävä erityinen mediakasvatusta koskeva osio. Tähän liittyen tai vaihtoehtoisesti olisi käynnistettävä mediakasvatusta koskevia EU:n rahoittamia kokeiluhankkeita.
- korostaa, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin 26 artiklassa mainittujen raporttien ja niihin liittyvien komission ja jäsenvaltioiden toimien yhteydessä on arvioitava Euroopan eri alueiden eroja ja edistymistä mediakasvatuksessa sekä levitettävä alue- ja paikallisviranomaisien ja muiden vastaavien tahojen soveltamia hyviä käytänteitä.
- kehottaa jäsenvaltioiden keskushallinnon viranomaisia sekä alue- ja paikallisviranomaisia tukemaan mediakasvatusta ja helpottamaan erityisesti kansalaisyhteiskunnan osallistumista. Komitea kehottaa alue- ja paikallisviranomaisia kehittämään kansalaisille, erityisesti lapsille ja nuorille, vammaisille sekä syrjäytymisvaarassa oleville yhteiskuntaryhmille suunnattuja mediakasvatussyhteistyöhankkeita viralliseen koulutusjärjestelmään kuuluvassa ja sen ulkopuolella annettavassa opetuksessa.
- kehottaa alue- ja paikallisviranomaisia ottamaan luovan verkkosisällön avulla keskeisen vastuun kulttuurisen ja kielellisen perintönsä hallinnasta edistämällä uusia liiketoimintamalleja luovissa yrityksissä ja tiedotusvälineissä, tuomalla esille mediaorganisaatioiden (yhteis)rahoittamia luovia hankkeita sekä kehittämällä sähköistä hallintoa (*eGovernment*).
- suhtautuu kriittisesti siihen, ettei komissio arvioi nopeasti kehittyvän verkkosisältöalan kulttuurisia ja sosiaalisia vaikutuksia: ehdotettujen suositusten ja luovaa verkkosisältöä käsittelevän sidosryhmien keskustelu- ja yhteistyöfoorumien (*Content Online Platform*) perustamisen on lisättävä kulttuurista monimuotoisuutta.

Esittelijä: Evangelia SCHOINARAKI-ILIAKI (EL, PSE), Heraklionin lääninjohtaja

Viiteasiakirjat

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle — Medialukutaito digitaalisessa ympäristössä — Eurooppalainen toimintamalli

KOM(2007) 833 lopullinen

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle luovasta verkkosisällöstä sisämarkkinoilla

KOM(2007) 836 lopullinen

POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

A. Medialukutaito ⁽¹⁾

1. on tyytyväinen komission tiedonantoon medialukutaidosta digitaalisessa ympäristössä, koska komitean tehtävänä on edistää sosiaalista koheesiota aluetasolla, ja sosiaalisen koheesion perusedellytyksenä on digitaalinen yhdentyminen. Komitea on erityisen tyytyväinen tiedonannossa annettavaan mediakasvatuksen yhtenäiseen määritelmään, koska siinä kiinnitetään huomiota myös taitoon ja mahdollisuuksiin käyttää tiedotusvälineitä sekä kykyyn ymmärtää tiedotusvälineiden toimintaa ja arvioida kriittisesti eri mediasisältöjä.

2. kannattaa komission tiedonannossaan asettamia tavoitteita ja painopisteitä, ja painottaa erityisesti, että AK:lle mediakasvatusta merkitsee seuraavia asioita:

- a) Tuetaan kansalaisia, erityisesti nuorta sukupolvea, tiedotusvälineiden aktiivisessa ja luovassa käytössä sekä kuluttajina että luovan mediasisällön tuottajina. Kehitetään ja ylläpidetään ikääntyneiden ja työikäisten medialukutaitoa.
- b) Tuetaan kriittistä asennoitumista kaikkiin tiedotusvälineisiin.
- c) Edistetään median moniarvoisuutta.
- d) Osallistutaan keskusteluun kaupallisesta viestinnästä sekä yksityiselämän suojeluun liittyvistä kysymyksistä.
- e) Edistetään kansalaisten aktiivista osallistumista yhteisiin asioihin sekä kiinnitetään huomiota siihen, että tiedotusvälineillä on ratkaiseva rooli Euroopan audiovisuaalialan kulttuuriperinnön, paikallisten ja alueellisten identiteettien, kulttuurien välisen vuoropuhelun ja demokratian lujittamisessa.
- f) Edistetään sosiaalista osallisuutta.

⁽¹⁾ Kansalaisten ja alan toimijoiden kanssa käymensä laajojen keskustelujen perusteella esittelijä katsoo, että englanninkielisestä termistä *literacy* (luku- ja kirjoitustaito) käytettävä kreikkankielinen käännös *grammatismos* on huonosti valittu, koska se ei ilmaise kansalaille ymmärrettävällä tavalla tarkasteltavana olevan käsitteen sisältöä. Esittelijä ehdottaakin, että lausunnon tekstissä käytetään kyseisen termin sijasta ilmausta "*agogi* (tai *pedia*) *os pros ta mesa epikinonias*" (eli medialukutaidon sijaan ilmausta "mediakoulutus" tai "mediakasvatusta").

g) Varmistetaan tasavertaiset mahdollisuudet käyttää uusia viestimiä ja teknologioita, kun otetaan huomioon, että televiestintä ja televiestintävälineillä on yhä tärkeämpi rooli lähes kaikilla elämänoilla.

3. viittaa 21. toukokuuta 2008 kokoontuneen neuvoston päätelmiin ⁽²⁾. Tässä yhteydessä komitea:

- muistuttaa, että AK on jo vuodesta 2004 alkaen pitänyt mediakasvatusta edistämistä ensisijaisena tavoitteena,
- antaa tunnustusta neuvoston pyrkimyksille edistää mediakasvatusta, vaikka jäsenvaltioiden soveltamisissa käytännöissä ja saavuttamisissa tuloksissa on eroja,
- on neuvoston kanssa samaa mieltä mediakasvatusta koskevan tiedon ja hyvien käytänteiden vaihtamisen tärkeydestä, mutta huomauttaa, että tämä toiminta voidaan yhdistää alue- ja paikallisviranomaisien toimenpiteisiin ja että kyseisillä viranomaisilla voi olla merkittävä rooli tällä alalla,
- katsoo, että mediakasvatusta voidaan edistää nykyisten sekä uusien aloitteiden puitteissa annettavalla lisärahoituksella.

Mediakasvatusta edistäminen EU:n tasolla

4. muistuttaa, että AK pyysi jo vuonna 2004 ⁽³⁾ komissiota kiinnittämään erityishuomiota mediakasvatusta edistämiseen EU:n kaikissa jäsenvaltioissa sekä varmistamaan tiedotuksen vähimmäistaso kussakin jäsenmaassa. Sen vuoksi komitea on tyytyväinen siihen, että nyt käsiteltävänä olevalla tiedonannolla komissio käynnistää mediakasvatusta koskevat yhteisen poliittiset toimet.

5. kehottaa komissiota jatkamaan mediakasvatusta koskevan politiikkansa kehittämistä (strategiaohjelmat ja edistymisen seuranta) yhteistyössä EU:n kaikkien toimielinten ja alue- ja paikallisviranomaisien kanssa sekä tehostamaan tällä alalla yhteistyötä Unescon ja Euroopan neuvoston kanssa.

⁽²⁾ Neuvoston päätelmät medialukutaidosta digitaalisessa ympäristössä — Koulutus-, nuoriso- ja kulttuurineuvoston 2868. istunto, Bryssel 21. toukokuuta 2008.

⁽³⁾ CdR 67/2004 fin.

6. kehottaa neuvostoa ja Euroopan parlamenttia laatimaan medialukutaitoa koskevan suosituksen, kuten komission tiedonannossa mainitaan, sekä ottamaan huomioon tämän AK:n lausunnon, toissijaisuusperiaatteen sekä EU:n alue- ja paikallisviranomaisille mediakasvatusta koskevissa kysymyksissä annetut toimivaltuudet.

7. on tyytyväinen siihen, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan uuden direktiivin 26 artiklassa komissio veloitetaan raportoimaan asiasta. Komitea korostaa kuitenkin, että kyseisten raporttien laatimiseen ja siihen liittyvien komission ja jäsenvaltioiden toimien yhteydessä on arvioitava Euroopan eri alueiden eroja ja edistymistä mediakasvatuksessa sekä levitettävä alue- ja paikallisviranomaisten ja muiden vastaavien tahojen soveltamia hyviä käytänteitä.

8. kannattaa komission lisätoimenpiteitä paikallis- ja alue-tason mediakasvatusohjelmilla saatavan taitotiedon hyödyntämiseksi koko EU:ssa edistämällä parhaiden käytänteiden vaihtamiseen tähtävien keskustelufoorumien, tapahtumien ja verkoston toimintaa.

9. kehottaa EU:n toimielimiä lisäämään tulevaan Media-ohjelmaan erityisen mediakasvatusta koskevan osion, koska nykyisessä ohjelmassa asiaan kiinnitetään vain vähän huomiota. Tähän liittyen tai vaihtoehtoisesti komitea kehottaa komissiota käynnistämään mediakasvatusta koskevia EU:n rahoittamia kokeiluhankkeita.

10. korostaa, että EU:n nykyiset ohjelmat ja aloitteet esimerkiksi verkkoturvallisuuden parantamiseksi tarjoavat erittäin vähän mahdollisuuksia mediakasvatusta koskevien hyvien käytänteiden kehittämiseen ja vaihtamiseen. Komitea kehottaakin kyseisten ohjelmien tarkistuksen yhteydessä yhdenmukaistamaan ne siten, että niissä otetaan huomioon mediakasvatusta koskevat kysymykset.

Mediakasvatuksen edistäminen jäsenvaltio-, alue- ja paikallistasolla

11. kehottaa jäsenvaltioiden keskushallinnon viranomaisia sekä alue- ja paikallisviranomaisia tukemaan mediakasvatusohjelmia ja -aloitteita, joilla pyritään etenkin

- a) edistämään yhteistyötä kaikkien asianomaisten tahojen, erityisesti audiovisuaalialan (elokuva-ala, televisio, radio, verkkosisällön tarjoajat ja tuottajat), mediajärjestöjen, oppilaitosten, sääntelyviranomaisten, tutkimus- ja kulttuurilaitosten sekä yhteiskunnallisten organisaatioiden kanssa,
- b) varmistamaan mediakasvatuksen edistämiseen tähtävien palveluiden toiminta,
- c) arvioimaan mediakasvatuksessa paikallis- ja aluetasolla saavutettu edistys.

d) järjestämään mediakasvatuskampanjoita ja edistämään Media-ohjelman yhteyspisteiden (*Media Desks*) sekä mediakasvatukseen keskittyvien aluetason tiedotuspisteiden perustamista.

e) tarjoamaan kannusteita ja edistämään poliittisia toimia, joilla parannetaan kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksia tuottaa ja levittää eurooppalaista mediasisältöä sekä kehittää välineitä,

f) osallistumaan jäsenvaltio- ja yhteisötason yhteistyöverkoihin.

12. kehottaa paikallisviranomaisia helpottamaan erityisesti kansalaisyhteiskunnan osallistumista, kun otetaan huomioon, että kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden osallistuminen mediakasvatusta koskevaan keskusteluun on nykyään vähäistä. Komitea kannattaa vastaavasti myös jäsenvaltio- ja aluetason sääntelyviranomaisten osallistuminen lisäämistä.

13. panee tyytyväisenä merkille, että komissio mainitsee selvästi alue- ja paikallisviranomaisten keskeisen roolin muodollisen koulutusjärjestelmän ulkopuolelta tulevien aloitteiden tukemisessa. Komitea muistuttaa kuitenkin, että useissa tapauksissa alue- ja paikallisviranomaiset ovat lisäksi vastuussa mediakasvatuksesta virallisen koulutuksen kaikilla tasoilla.

14. kehottaa alue- ja paikallisviranomaisia sisällyttämään mediakasvatuskysymykset opettajankoulutukseen, koulujen opetusohjelmiin ja elinikäiseen oppimiseen sekä kehittämään opetusvälineitä ja edistämään oppilaiden ja opiskelijoiden taitoa käyttää multimedioita ja luoda multimediasisältöä.

15. kehottaa alue- ja paikallisviranomaisia kehittämään julkisen ja yksityisen sektorin sidosryhmien pitkän aikavälin mediakasvatusyhteistyötä viralliseen koulutusjärjestelmään kuuluvassa ja sen ulkopuolella annettavassa opetuksessa (esim. paikallisten tai alueellisten lehtien julkaiseminen lehdistöä ja sähköisiä viestimiä koskevan opetuksen edistämiseksi kouluissa, elokuvafestivaalit ja niihin liittyvät tiedotusvälineiden valistustoimet sekä julkisten televisiokanavien ja ohjelmisto- ja laitteistoyritysten järjestämät mediakasvatuskampanjat).

16. kehottaa jäsenvaltioita edistämään mediakasvatusta paneamalla täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksen elokuvaperinnöstä ja siihen liittyvän teollisen toiminnan kilpailukyvyistä⁽⁴⁾ sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksen alaikäisten ja ihmisarvon suojelusta ja vastineoikeudesta suhteessa Euroopan audiovisuaalisia ja tietopalveluja tuottavien yritysten kilpailukykyyn⁽⁵⁾.

⁽⁴⁾ Suositus N:o 2005/865/EY.

⁽⁵⁾ Suositus N:o 2006/952/EY.

Mediakasvatus ja kaupallinen viestintä

17. pitää kiinni näkemyksestä, jonka esitti uudesta audiovisuaalisia mediapalveluja koskevasta direktiivistä antamassaan lausunnossa ⁽⁶⁾. Kyseisessä lausunnossa komitea pyysi, että tutkitaan mahdollisuus kieltää lastenohjelmien ja uutislähetysten keskeyttäminen mainoksia. Pyyntöä ei kuitenkaan valitettavasti otettu huomioon. Komitea ei kannata komission lähestymistapaa, jonka mukaan mediakasvatuksen edistäminen on mainoskieltoja parempi tapa reagoida asiaan ⁽⁷⁾. Kansalaisille, erityisesti lapsille ja nuorille, suunnattua valistusta on varmasti tehostettava, jotta he kykenevät kehittämään järkevän ja kriittisen suhtautumistavan tiedotusvälineisiin. AK on kuitenkin ollut huolissaan lasten kyvystä erottaa ohjelma ja mainokset toisistaan sekä tulkita oikein kaupallisten viestien sisältö. Sen vuoksi komitea kannattaa sitä, että jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus sääntelyyn ja säännösten tiukentamiseen.

18. on komission kanssa samaa mieltä siitä, että kaupalliseen viestintään liittyvien hyvien käytänteiden kehittämiselle ja keskinäiselle jakamiselle on suuri tarve. On myös kehitettävä ja otettava käyttöön käytäntesääntöjä ja tarpeen mukaan itse- ja yhteissääntelykehyksiä. Lisäksi kuluttajien oikeuksia on suojeltava sisältöpalvelujen yhteydessä sen varmistamiseksi, että palveluiden laatu täyttää luotettavuutta ja oikeellisuutta koskevat vaatimukset.

19. kehottaa luomaan hallinnon kaikilla tasoilla julkisen ja yksityisen sektorin yhdessä rahoittamia mediakasvatusohjelmia. Ohjelmien on kuitenkin oltava sillä tavalla läpinäkyviä, että kaikkien niihin osallistuvien tahojen (erityisesti yksityisen sektorin) saamat edut ovat selvästi ymmärrettävissä.

Mediakasvatus, audiovisuaaliset teokset ja verkkosisältö

20. kehottaa alue- ja paikallisviranomaisia edistämään jäsenvaltioiden ja EU:n tuella komission tiedonannossa määritettyjen painopisteiden mukaisia toimia. Tällaisia kansalaisille, erityisesti lapsille ja nuorille, vammaisille sekä syrjäytymisvaarassa oleville yhteiskuntaryhmillä suunnattavia toimia ovat muun muassa seuraavat:

- Tehdään Euroopan kulttuuriperintö tutuksi ja lisätään kiinnostusta eurooppalaisia audiovisuaalisia teoksia kohtaan.
- Tarjotaan kansalaisille mahdollisuus tutustua läheltä audiovisuaalisten palveluiden ja teosten tuotantoon, hankkia luovia taitoja sekä ilmaista ja pohtia kulttuuri-identiteettiään.
- Autetaan ymmärtämään tekijänoikeuksien merkitys.
- Parannetaan käyttäjien mahdollisuutta arvioida kriittisesti verkkosisältöjä ja käyttää entistä paremmin hakukoneita.

⁽⁶⁾ CdR 106/2006 fin.

⁽⁷⁾ Ks. komission jäsenen Vivianne Redingin lausunto sekä komission lehdistötiedote IP/07/1970.

e) Edistetään tietoyhteiskuntaan osallistamista, kuten kyseisestä aiheesta annetussa AK:n lausunnossa ⁽⁸⁾ korostetaan.

21. korostaa tarvetta sisällyttää Euroopan audiovisuaalinen perintö jäsenvaltioiden, alueiden ja kuntien koulutus- ja kulttuuripolitiikkaan. Lisäksi on tuettava ja tuotava esille nuoria luovia kykyjä, joiden toimintaan Euroopan audiovisuaalialan tulevaisuus perustuu. AK on jo ottanut asiaan aikaisemmin kantaa suosittelemalla ⁽⁹⁾, että taloudellista tukea audiovisuaalialan alueellisille ja paikallisille festivaaleille lisätään ja niistä tiedottamista tehostetaan, jotta voidaan tukea ja tehdä tunnetuksi nuorten eurooppalaisten taiteilijoiden töitä, ja että audiovisuaalialan ammattilaisten koulutusta parannetaan erityisesti tuotantokapasiteetiltaan heikoissa ja/tai kielellisesti tai maantieteellisesti suppea-alaisissa maissa.

B. Luova verkkosisältö sisämarkkinoilla ⁽¹⁰⁾

22. on tyytyväinen komission tiedonantoon luovasta verkkosisällöstä sisämarkkinoilla ja yhtyy komission näkemykseen siitä, että luovien sisältöpalvelujen siirto verkkoon on esimerkki huomattavasta muutoksesta, koska digitaalitekniikat helpottavat audiovisuaalisten teosten luomista sekä mahdollistavat luovan sisällön jakelun rajattomilla audiovisuaalisilla markkinoilla. Samalla ne lisäävät mahdollisuuksia saada luovia sisältöjä käyttöön eri laitteiden, verkkojen ja palveluiden kautta. Kyseinen sisältö kattaa verkossa jaettavan luovan audiovisuaalisen sisällön, kuten elokuvat, televisio-ohjelmat, musiikin, radio-ohjelmat, verkkopelit, verkkojulkaisemisen, verkossa tarjottavan koulutussisällön sekä käyttäjien tuottaman sisällön.

23. korostaa, että on ryhdyttävä lisätoimenpiteisiin eurooppalaisen luovan verkkosisällön täysimittaiseksi aktivoimiseksi, jotta voidaan vahvistaa laadukkaiden ja innovatiivisten eurooppalaisten teosten tuotantoa, saatavuutta sekä levittämistä, edistää Euroopan kulttuurista monimuotoisuutta sekä parantaa Euroopan kilpailukykyä.

24. korostaa, että myös alue- ja paikallisviranomaisten on pyrittävä vastamaan nykyisiin haasteisiin EU:n ja sen jäsenvaltioiden, sisältöä tuottavien ja jakelevien yritysten, verkko-operaattoreiden, oikeudenhaltijoiden, kuluttajien, ja riippumattomien sääntelyviranomaisten lisäksi.

25. kehottaa alue- ja paikallisviranomaisia ottamaan keskeisen vastuun kulttuurisen ja kielellisen perintönsä hallinnasta, uusien liiketoimintamallien edistämisestä paikallisissa luovissa yrityksissä ja tiedotusvälineissä, instituuttien ja organismien (yhteis) rahoittamien luovien mediahankkeiden esille tuomisesta sekä sähköisen hallinnon (*eGovernment*) kehittämisestä monikanavaisen palveluntarjonnan avulla.

⁽⁸⁾ CdR 5/2008 fin.

⁽⁹⁾ CdR 303/2004 fin.

⁽¹⁰⁾ Kansalaisten ja alan toimijoiden kanssa käymiensä laajojen keskustelujen perusteella esittelijä katsoo, että englanninkielisestä termistä *online* käytettävä kreikankielinen käännös *epigrammiko* (epigrammaattinen) on huonosti valittu, koska se ei ilmaise kansalaille ymmärrettävällä tavalla tarkasteltavana olevan käsitteen sisältöä. Esittelijä ehdottaa, että lausunnon kreikankielisessä tekstissä käytetään kyseisen termin sijasta ilmausta *diadiktiako* (verkko-). (Suom. huom: kyseinen ehdotus ei koske suomenkielistä toisintoa, jossa jo käytetään ilmausta "verkkosisältö").

26. kannattaa komission tiedonannossaan tehtyjä kahta perusluonteista ehdotusta: komissio ehdottaa, että a) laaditaan luovaa verkkosisältöä koskeva neuvoston ja Euroopan parlamentin suositus ja että b) perustetaan luovaa verkkosisältöä käsittelevä sidosryhmien keskustelu- ja yhteistyöfoorumi (*Content Online Platform*) alan kysymyksistä käytävän vuoropuhelun kehittämiseksi. Komitea kehottaa tässä yhteydessä varmistamaan paikallis- ja aluetason edustuksen.

Luova verkkosisältö ja kulttuurinen monimuotoisuus

27. suhtautuu kriittisesti siihen, ettei komissio arvioi nopeasti kehittyvän verkkosisältöalan kulttuurisia ja sosiaalisia vaikutuksia eikä ehdota toimenpiteitä, joita tarvitaan kulttuurisen monimuotoisuuden edistämiseksi sekä sen varmistamiseksi, että kaikilla on mahdollisuudet hyötyä tieto- ja viestintäteknologian tuomista eduista. Kuten AK toteaa aiheesta ”i2010 — kasvua ja työllisyyttä edistävä eurooppalainen tietoyhteiskunta”⁽¹¹⁾ antamassaan lausunnossa, komitean mielestä uusia palveluita ja digitaalisia tiedotusvälineitä koskevaa politiikkaa ja niiden luovaa sisältöä ei tule suunnitella ainoastaan taloudellisten kriteerien pohjalta, vaan niitä on kehitettävä yhteiskunnallisten ja kulttuuristen tarpeiden mukaan. Näin ollen innovatiivisen ja luovan verkkosisällön on edistettävä sosiaalista koheesiota ja osallisuutta varsinkin tiettyjen syrjäytymisvaarassa olevien ryhmien keskuudessa (naiset, nuoret, vammaiset).

28. toteaa, että luovaa verkkosisältöä koskevassa politiikassa ja lainsäädännössä on löydettävä tasapaino niiden merkitysten välillä, jotka verkkosisällöllä on yhtäältä kulttuurisena ja toisaalta kaupallisena hyödykkeenä. Kulttuurialan, audiovisuaalisista mediapalveluiden ja tieto- ja viestintäteknologian lisääntyvän keskinäisen vuorovaikutuksen vuoksi on välttämätöntä alkaa soveltaa yhdenmukaista politiikkaa alan teollisuuteen, luoviin yrityksiin ja verkkosisältöön.

29. kehottaa komissiota sisällyttämään verkkosisältöä koskeviin puitteisiin myös kulttuurisen monimuotoisuuden. Sen vuoksi on harkittava seuraavia toimia:

- a) Laajennetaan ehdotetun, luovaa verkkosisältöä koskevan neuvoston ja Euroopan parlamentin suosituksen soveltamisalaa ja luovaa verkkosisältöä käsittelevän keskustelufoorumin toimialaa siten että niihin sisältyy myös kulttuurinen monimuotoisuus.
- b) Pohditaan, millä tavalla EU aikoo tässä yhteydessä soveltaa Unescon yleissopimusta kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistamisestä. Kulttuuria koskevasta Euroopan toimintasuunnitelmasta antamassaan lausunnossa AK kehottaa Euroopan komissiota ryhtymään toissijaisuusperiaatetta vaarantamatta toimiin kyseisen maailmanlaajuisen sopimuksen soveltamiseksi⁽¹²⁾.
- c) Pohditaan, millä tavalla EU soveltaa velvoitetta ottaa kulttuuriin liittyvät näkökohdat huomioon muilla politiikanaloilla (EY:n perustamissopimuksen 151 artiklan 4 kohta).
- d) Edistetään jäsenvaltioiden tiedonvaihtoa ja alalla sovellettävien parhaiden käytäntöjen vaihtoa.

⁽¹¹⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽¹²⁾ CdR 172/2007 fin.

30. pyrkii varmistamaan kulttuurisen monimuotoisuuden ja kulttuuri-identiteetin moniarvoisessa eurooppalaisessa yhteiskunnassa ja tulevassa digitaalisessa maailmassa. Sen vuoksi AK toistaa seuraavat aikaisemmin tekemänsä ehdotukset⁽¹³⁾:

- a) Varmistetaan sisällöntarjonta ja keskustelun käyminen kaikilla kielillä, kun otetaan huomioon yhden kielen lisääntyvä käyttö luovassa verkkoympäristössä.
- b) Tuetaan jälkiäänitystä, tekstitystä ja monikielisten kopioiden tekemistä eurooppalaisista audiovisuaaliteoksista.
- c) Varmistetaan, että muiden kuin verkossa tarjottavien mediapalvelujen tarjoajat edistävät eurooppalaisten ja riippumattomien teosten tuotantoa ja saatavuutta.
- d) Sovelletaan myönteistä erityiskohtelua yhteisön toimien niiden maiden tukemiseksi, joilla on muita huonommat mahdollisuudet tuottaa luovaa verkkosisältöä ja/tai jotka ovat kielellisesti tai maantieteellisesti suppea-alaisia.
- e) Otetaan huomioon eri kielialueilla asuvien käyttäjien tarpeet luomalla digitaalisia kirjastoja. Näiden kirjastojen digitaalisen aineiston tulee olla käytettävissä yli kansallisten rajojen käyttöoikeuksien estämättä.

Erityistoimet

31. yhtyy komission huolen orpojen teosten käytöstä ja sekä siitä, että useat taiteilijat epäröivät edelleen luovuttaa teoksia, joihin heillä on oikeus, jaettaviksi verkossa, koska oikeudenhaltijat pelkäävät menettävänsä teosten hallinnan laittoman kopioinnin seurauksena. Tämä estää uusien markkinoiden luomista eurooppalaisille luoville teoksille ja heikentää kulttuurista monimuotoisuutta. Komitea vetoaa sen vuoksi jäsenvaltioihin ja alue- ja paikallisviranomaisiin, jotta ne helpottaisivat sidosryhmien vuoropuhelua asianmukaisten ratkaisujen löytämiseksi sopimusehtojen määrittelyyn oikeudenhaltijoiden ja sisältöä verkossa jakavien tahojen välillä ja jotta ne vahvistaisivat sitoutumistaan vuonna 2006 tehdyn elokuvien verkkojakelua koskevan eurooppalaisen peruskirjan (*European Film Online Charter*) täytäntöönpanoon.

32. näkee ristiriidan siinä, että verkkosisällön tarjoajat kykenevät lähestymään yleisöä kansainvälisellä tasolla kun taas tekijänoikeudet on perinteisesti liitetty tiettyyn rajalliseen maantieteelliseen alueeseen. Kulttuuripoliittinen tavoite lisätä eurooppalaisen luovan verkkosisällön vaihtoa ja levittämistä ei myöskään ole sopusoinnussa sen kanssa, että useat oikeudenhaltijat pyrkivät hankkimaan lisenssin teostensa levittämiseen vain rajallisessa määrässä sellaisia jäsenvaltioita, joissa he lisenssin avulla voivat saada taloudellista hyötyä.

33. on tyytyväinen siihen, että komissio aikoo edelleen täsmentää vaihtoehtoisia ratkaisujaan nykyisten mekanismien parantamiseksi, muun muassa mahdollisuutta entistä laajempaan maantieteelliseen lisensointiin, ennen kuin se käsittelee tätä monimutkaista kysymystä suunnitellussa suositusehdotuksessa.

⁽¹³⁾ CdR 106/2006 fin, CdR 33/2006 fin, CdR 252/2005 fin, CdR 303/2004 fin, CdR 67/2004 fin.

34. kiinnittää — samoin kuin aikaisemmassa lausunnossaan ⁽¹⁴⁾ — huomiota komission panokseen digitaalisen sisällön oikeuksien hallinnan puitteiden kehittämisessä ja eri osapuolien kutsumisessa yhteisiin keskusteluihin, joissa oikeuksien omistajia kannustetaan sopimaan yhteentoimivuudesta.

35. katsoo, että vaikka vanhemman eurooppalaisen kulttuuriperinnön tekijänoikeudet ovat jo suurelta osin rauenneet, ja se on siten myös käytettävissä tietoverkoissa, tekijänoikeuksiin uudemman kulttuuriperinnön osalta tehtävät uudistukset ovat erittäin tarpeellisia ⁽¹⁵⁾.

36. kannattaa komission ehdotusta, että luodaan yhteistyömenettelyjä tai käytännesääntöjä verkko-operaattoreiden ja palveluntarjoajien, sisällöntuottajien, oikeudenhaltijoiden sekä erityisesti kuluttajien kesken, jotta varmistettaisiin kuluttajaystävälliset toimenpiteet tekijänoikeussuojattujen teosten riittäväksi

suojelemiseksi, tekijänoikeuksien kunnioittamiseksi sekä piratismiin ja luvattoman kopioinnin torjumiseksi.

37. kehottaa alue- ja paikallisviranomaisia tukemaan virallisia ja epävirallisia valistustoimia tietoisuuden lisäämiseksi tekijänoikeuksien merkityksestä luovan sisällön saatavuudelle.

38. ehdottaa EU:n toimielimille, että Euroopan luovuuden ja innovoinnin teemavuoden 2009 puitteissa suunnitellaan alue- ja paikallistason toimia tiedon ja ymmärryksen lisäämiseksi luovan verkkosisällön saatavuudesta, tekijänoikeuksien kunnioittamisesta sekä piratismiin torjunnasta.

39. katsoo, että toimenpiteiden, joihin EU:n toimielimet ryhtyvät luovan verkkosisällön tuottamisen ja saatavuuden tukemiseksi ja edistämiseksi, on liityttävä mediakasvatusta koskeviin vastaaviin aloitteisiin.

Bryssel 9. lokakuuta 2008

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Luc VAN DEN BRANDE

⁽¹⁴⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽¹⁵⁾ CdR 32/2006 fin.

Alueiden komitean oma-aloitteinen lausunto aiheesta ”Kansalaisten oikeudet: perusoikeuksien ja Euroopan unionin kansalaisuuteen perustuvien oikeuksien edistäminen”

(2008/C 325/13)

ALUEIDEN KOMITEA

- korostaa Euroopan unionin perusoikeuskirjan merkitystä, sillä se on virstanpylväs perusoikeuksien varmistamiseen tähtäävässä prosessissa sekä keskeinen viitepohja niiden oikeuksien määrittelylle ja tulkinnalle, joita EU:n tulee kunnioittaa. Komitea korostaa perusoikeuskirjan erityistehtävää välineenä, joka on kaikkien henkilöiden käytettävissä.
- korostaa, että kansalaisuuteen perustuvien oikeuksien harjoittamiseen liittyy myös erityisten velvollisuuksien noudattaminen suhteessa kyseessä olevaan alueyhteisöön.
- korostaa kaikkien hallintotasojen vastuuta pyrittäessä luomaan perusoikeuksien kulttuuria lisäämällä kansalaisten tietoisuutta oikeuksistaan. Komitea toistaa tämän vuoksi, että kansalaisten oikeuksia on edistettävä yhteisin toimin, joiden on oltava kiinteä osa Euroopan komission tiedotus- ja viestintäpolitiikkaa. Komitea katsoo, että tätä varten on varattava erityisiä varoja ja toteutettava toimia, joihin alue- ja paikallisviranomaiset osallistuvat konkreettisesti.
- aikoo kehittää yhteistyötä Reggio Emiliassa syyskuussa 2008 järjestetyssä seminaarissa vahvistetun nykyisen hedelmällisen perusoikeuksia koskevan toimielinten yhteistyön pohjalta sekä harkitsee vakavasti komission ehdotusta yhdessä järjestettävästä vuosittaisesta tapahtumasta, jossa painotettaisiin kansalaisiin keskittyvää lähestymistapaa perusoikeuksien alalla ja tehtäisiin vertailuanalyyssejä eri hallintotasoilla.
- toistaa pyynnön, jonka mukaan alue- ja paikallisyhteisöjen edustajan tulisi kuulua perusoikeusviraston hallintoneuvostoon.
- kehottaa komissiota kutsumaan alueiden komitean puheenjohtajan osallistumaan säännöllisesti perusoikeuksia, syrjinnän torjumista ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia käsittelevän komission jäsenten ryhmän työhön. Ryhmä laatii poliittiset suuntaviivat ja valvoo asiaa koskevien aloitteiden yhtenäisyyttä.

Esittelijä: Sonia MASINI (IT, PSE), Reggio Emilian maakunnanvaltuuston puheenjohtaja

Viiteasiakirja

Komission kertomus — Viides kertomus unionin kansalaisuudesta

(1. toukokuuta 2004 — 30. kesäkuuta 2007)

KOM(2008) 85 lopullinen

POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleistä

1. muistuttaa, että sopimuksessa Euroopan unionista tunnustetaan, että unioni perustuu vapauden, kansanvallan ja oikeusvaltion periaatteisiin sekä yksilöoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamiseen. Ne ovat osa jäsenvaltioiden yhteistä valtiosääntöperinnettä ja ne vahvistetaan Roomassa 4. marraskuuta 1950 allekirjoitetussa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä Euroopan yleissopimuksessa.
2. korostaa sitä merkitystä, jonka parlamentin, neuvoston ja komission Nizzassa 7. joulukuuta 2000 esittämä Euroopan unionin perusoikeuskirja on tähän mennessä saanut. Perusoikeuskirjassa vahvistetaan suojattujen oikeuksien merkitys ja painoarvo näkyvästi. Vaikka perusoikeuskirja ei tähän mennessä ole ollut oikeudellisesti sitova, se on virstanpylväs perusoikeuksien varmistamiseen tähtäävässä prosessissa sekä keskeinen viitepohja niiden oikeuksien määrittelylle ja tulkinnalle, joita EU:n tulee kunnioittaa.
3. painottaa perusoikeuskirjan erityismerkitystä ihmisoikeusvälineiden yhteydessä, sillä siinä kootaan yhteen yhtäältä yksilöiden yleismaailmalliset oikeudet (eli kansalaisoikeudet ja poliittiset oikeudet), jotka perustuvat yksilöiden oikeuksien ja koskemattomuuden historialliseen kehitykseen Euroopassa, ja toisaalta taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet, jotka perustuvat sosiaalisen markkinatalouden toteuttamisesta Euroopassa saatuihin kokemuksiin. Lisäksi se sisältää eräitä uusia määräyksiä, kuten ikään-tyneiden ja vammaisten oikeudet, jotka liittyvät eurooppalaisen hyvinvointiyhteiskunnan malliin.
4. korostaa perusoikeuskirjan erityistehtävää välineenä, joka on kaikkien henkilöiden käytettävissä.
5. on tyytyväinen siihen, että kun Lissabonin sopimus tulee voimaan 12. joulukuuta 2007 hyväksytyssä muutetussa muodossa, perusoikeuskirjasta tulee oikeudellisesti sitova. Komitea tuo etenkin esiin, että perusoikeuskirja saa saman oikeudellisen aseman kuin EU:n perussopimukset, jotka muodostavat, kuten Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on todennut, unionin "perustuslain".
6. toteaa, että vaikka kansalaisuuteen liittyvät oikeudet ovat tärkeä saavutus, niiden toteuttamisessa on vielä vaikeuksia (komission viides kertomus unionin kansalaisuudesta). Monilla väestönosilla on tunne, että EU:n toimielimet ovat etäisiä. Tätä on torjuttava, ja siihen on löydettävä ratkaisu. Komitea korostaa, että alueet ja paikallisyhteisöt voivat toimia toimielinten ja kansalaisten välisenä yhdyssiteenä myös tässä asiassa.
7. tähdentää, että perusoikeuskirjaa on tuotava esille uudella tavalla, sillä se on saamassa oikeudellisesti sitovan aseman. Etenkin koulutuslalla voitaisiin antaa eurooppalaisen kansalaisuuden opetusta. Komitea korostaa tässä yhteydessä alue- ja paikallisviranomaisten roolia myös tiedottamisessa sekä vaihdettaessa kokemuksia ja suunnitelmiin liittyviä ajatuksia.
8. toteaa, että unioni yhtäältä takaa kaikille sen lainkäyttövallan piiriin kuuluville henkilöille (unionin kansalaisille, kolmansien maiden kansalaisille tai kansalaisuudettomille henkilöille) yleismaailmalliset oikeudet ja toisaalta tunnustaa Euroopan kansalaisten erityisoikeudet, jotka on sidottu erityisesti yhteisöön kuulumiseen.
9. muistuttaa, että sekä unionin toimielinten ja elinten, alueiden komitea mukaan luettuna, että jäsenvaltioiden ja alue- ja paikallistason viranomaisten on tunnustettava yleismaailmalliset oikeudet ja unionin kansalaisten oikeudet ja sovellettava niitä.
10. muistuttaa perusoikeuskirjan johdannossa mainitusta periaatteesta, jonka mukaan unionin yhteisiä arvoja on kehitettävä kunnioittaen Euroopan kansojen kulttuurien ja perinteiden monimuotoisuutta sekä jäsenvaltioiden kansallista identiteettiä ja niiden tapaa järjestää hallintonsa kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Komitea on tyytyväinen siihen, että johdannossa tuodaan nimenomaan esiin alue- ja paikallistaso sekä lähidemokratia.
11. toteaa, että unionin kansalaisuuteen liittyy perustamis- sopimuksen mukaan sekä oikeuksia että velvollisuuksia.
12. korostaa etenkin unionin kansalaisen velvollisuutta noudattaa unionin ja asuinvaltionsa lainsäädäntöä sekä kunnioittaa toisia kulttuureita.
13. kiinnittää huomiota siihen, että monet perusoikeuskirjassa vahvistetuista oikeuksista kuuluvat toimivaltaan, joka on useissa Euroopan valtioissa pitkälti hajautettu alue- ja paikallisyhteisöille (esimerkiksi koulutuksen, terveyden- ja ympäristönsuojelun, sosiaalipolitiikan, asuntopolitiikan, paikallisen poliisitoimen ja liikenteen aloilla), tai koskevat yleisiä, kaikille julkisen vallan tasoille kuuluvia kysymyksiä (hyvä hallinto, avoimuus, asiakirjojen saatavuus sekä lasten, iäkkäiden ja vammaisten oikeudet).

14. vahvistaa näin ollen, että perusoikeuksien suoja on varmistettava kaikilla tasoilla, ja on tyytyväinen siihen, että Euroopan parlamentti viittasi kyseiseen periaatteeseen Giusto Catanian esittelemässä Euroopan unionin perusoikeustilannetta käsittelevässä mietinnössään.

15. korostaa, että kansalaiset ovat etenkin alue- ja paikallistasolla yhteydessä julkishallintoon ja hyödyntävät hallintorakenteita ja -palveluja.

16. toteaa, että ihmis- ja kansalaisoikeuksien edistäminen edellyttää aktiivista politiikkaa. Oikeutta voidaan harjoittaa vain, jos puolueettomat olosuhteet sallivat sen.

17. katsoo, että unionin on tätä silmällä pitäen jatkettava poliittisia toimiaan, joilla pyritään edistämään taloudellista, sosiaalista ja alueellista koheesiota, ja on tyytyväinen siihen, että Lissabonin sopimuksessa alueellinen koheesio mainitaan nimenomaan Euroopan unionin tavoitteena.

18. panee tyytyväisenä merkille, että Lissabonin sopimuksen liitteenä on hyväksytty pöytäkirja yleistä etua koskevista palveluista. Siinä korostetaan, että kansalaisten kannalta on tärkeää tarjota tehokkaat julkiset palvelut, jotka ovat kaikkien saatavilla ja jotka vastaavat mahdollisimman hyvin käyttäjien tarpeita. Pöytäkirjassa painotetaan paikallis- ja alueviranomaisten roolia ja jätetään kyseisten palvelujen tarjonta, tilaaminen tai järjestäminen pitkälti paikallis- ja alueviranomaisen harkintaan.

19. muistuttaa, että Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaisesti unioni kunnioittaa kulttuurista, uskonnollista ja kielellistä monimuotoisuutta, ja on tyytyväinen siihen, että Lissabonin sopimuksessa kulttuurinen ja kielellinen rikkaus mainitaan — luonnollisesti vakiintuneiden demokraattisten sääntöjen yhteydessä — yhtenä unionin tavoitteena.

20. korostaa, että kansalaisjärjestöillä on alue- ja paikallisviranomaisten luonnollisina kumppaneina keskeinen rooli pyrittäessä toteuttamaan täysimääräisesti yksilöiden oikeudet.

21. kiinnittää huomiota siihen, että alue- ja paikallisviranomaiset, jotka kansalaisläheisyytensä vuoksi tuntevat hyvin kansalaisten tarpeet ja toiveet, voivat välittömimmin ja realistisimmin havaita unionin vahvistamien oikeuksien tehokkaan täytäntöönpanon. Komitea korostaakin roolia, joka AK:lla voi olla seurattaessa kyseisten oikeuksien konkreettisia toteuttamisedellytyksiä. Komitea toivoo, että komissio ja Euroopan parlamentti hyödyntävät kyseisiä AK:n mahdollisuuksia ja ottavat säädöksiä antaessaan huomioon alue- ja paikallisviranomaisten tulkinnat asioista.

22. kehottaa komissiota kutsumaan alueiden komitean puheenjohtajan osallistumaan säännöllisesti perusoikeuksia, syrjinnän torjumista ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia käsittelevän komission jäsenten ryhmän työhön. Ryhmä laatii poliittiset suuntaviivat ja valvoo asiaa koskevien aloitteiden yhtenäisyyttä.

23. panee merkille, että päätös 2007/252/EY perusoikeuksia ja kansalaisuutta koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007–2013 on hyväksytty, ja kehottaa komissiota

nivomaan sen vuosia 2014–2020 koskevan ohjelman tarkistusprosessiin.

Yksilöiden yleismaailmalliset oikeudet

24. vahvistaa, että kaikissa unionin toimissa keskeisellä sijalla on yksilön perusoikeuksien noudattamisen periaate. Kyseiset oikeudet perustuvat jäsenvaltioiden yhteiseen valtiosääntöperinteeseen, Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen antamaan ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn Euroopan yleis-sopimukseen sekä muihin (etenkin Yhdistyneiden kansakuntien puitteissa tehtyihin) kansainvälisiin yleissopimuksiin, jotka unionin jäsenvaltiot ovat ratifioineet.

25. toteaa, että etenkin perusoikeuskirjaan pohjautuva eurooppalainen malli perusoikeuksien suojaamiseksi on edistyneimpiä malleja, sillä se kattaa kansalaisoikeudet sekä poliittiset, taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset oikeudet. Se perustuu myös omaan sääntö- ja arvojärjestelmään, jossa yleismaailmallisten oikeuksien yhteydessä kunnioitetaan eri kulttuurien, uskontojen ja vakaumusten monimuotoisuutta ja niiden välistä keskustelua Euroopan demokraattisissa järjestelmissä määriteltyjen sääntöjen puitteissa.

26. korostaa mahdollisia konflikteja, joita saattaa syntyä luotamuksellisuutta koskevan yksilön oikeuden noudattamisen sekä muiden perusoikeuksien, kuten turvallisuuden, takaamisen välille, ja kehottaa tarkastelemaan asiaa perusteellisesti. Tässä yhteydessä tulee ottaa huomioon paikallis- ja alueviranomaisten kokemukset sekä niiden avainasema suojeleessa alueilla ja kunnissa asuvia kansalaisia koskevia ja paikallis- ja alueviranomaisten hallussa olevia tietoja.

27. vahvistaa, että unionin on edistettävä demokratiaa ja ihmisoikeuksia myös unionin ulkopuolisissa maissa, ja muistuttaa tässä yhteydessä komitean kannasta, jonka se on esittänyt lausunnossaan aiheesta ”Demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskeva eurooppalainen väline (EIDHR) — Strategia-asiakirja vuosiksi 2007–2010”, jonka esittelijä oli Heini Utunen Ziv.

28. vahvistaa, että vapauten, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvaan alueeseen tähtäävien politiikkojen yhteydessä on kunnioitettava perusoikeuksia ja oikeusvaltiota, ja muistuttaa samalla siitä, että unionin on näin ollen taattava henkilöiden ”turvallisuuden korkea taso”.

29. on tyytyväinen siihen, että Lissabonin sopimuksen myötä unionin pilarirakenne poistuu ja että vapauten, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaan alueeseen liittyviin toimiin sovelletaan näin ollen unionin politiikkoja koskevia yleisiä sääntöjä etenkin tuomioistuimen oikeudellisen valvonnan osalta.

30. suhtautuu myönteisesti Lissabonin sopimukseen sisältyviin uudistuksiin, joiden myötä vahvistetaan Euroopan parlamentin roolia laadittaessa, toteutettaessa ja arvioitaessa vapauten, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta käsitteleviä politiikkoja sekä tunnustetaan jäsenvaltioiden parlamenttien osallistuminen tässä yhteydessä saatujen tulosten arviointimekanismeihin.

31. aikoo kehittää yhteistyötä Reggio Emiliassa syyskuussa 2008 järjestetyssä seminaarissa vahvistetun nykyisen hedelmällisen perusoikeuksia koskevan toimielinten yhteistyön pohjalta sekä harkitsee vakavasti komission ehdotusta yhdessä järjestettävästä vuosittaisesta tapahtumasta, jossa painotettaisiin kansalaisyhteisöön keskittyvää lähestymistapaa perusoikeuksien alalla ja tehtäisiin vertailuanalyseja eri hallintotasoilla.

32. on tyytyväinen Euroopan unionin perusoikeusviraston perustamiseen sekä sen toiminnan käynnistämiseen.

33. vahvistaa alueiden komitean sekä paikallis- ja alueyhteisöjen valmiuden osallistua aktiivisesti perusoikeusviraston toimintaan sekä monivuotiseen ohjelmasuunnitteluun ja ilmaisee olevansa tyytyväinen jo käynnistettyihin yhteistyömuotoihin.

34. toistaa pyynnön, jonka mukaan alue- ja paikallisyhteisöjen edustajan tulisi kuulua perusoikeusviraston hallintoneuvostoon.

35. ilmaisee olevansa valmis tekemään yhteistyötä perusoikeusviraston kanssa sekä koottaessa ja levitettäessä paikallis- ja aluetasolla perusoikeuksien suojelusta ja edistämisestä saatuja hyviä käytänteitä ja erityisen merkittäviä kokemuksia että pyritäessä välittämään paikallis- ja aluetasolla saatuja keskeisiä tietoja.

36. korostaa, että paikallis- ja alueviranomaiset ovat soveltuvimpia edistämään aktiivisesti lasten oikeuksia ja antamaan panoksensa seurattaessa kyseisten oikeuksien nauttimisen todellisia edellytyksiä.

37. muistuttaa tuoneensa esiin, että paikallis- ja alueviranomaisilla on keskeinen rooli toteutettaessa naisten perusoikeuksia sekä sovellettaessa kaikkien yhtäläisten mahdollisuuksien periaatetta.

38. vahvistaa etenkin maahanmuuttajanaisten kotouttamisen edellyttävän, että unionin lainsäädännössä mainitut yksilön velvollisuudet ja perusoikeudet ovat yhteisiä ja että niitä kunnioitetaan, ja muistuttaa, että vastaanottopolitiikat, jotka perustuvat ihmisten valinnanvapauteen pohjautuvaan kulttuurien monimuotoisuuden tunnustamiseen, ovat tärkeitä (CdR 396/2006).

39. korostaa, että viestimillä on tärkeä rooli tuotaessa esiin ihmis- ja kansalaisoikeusrikkomuksia mutta niiden tulisi tiedottaa myös ihmis- ja kansalaisoikeuksien turvaamista koskevista hyvistä käytänteistä ja erityisen merkittävistä kokemuksista.

Unionin kansalaisuuteen perustuvat oikeudet

40. muistuttaa, että — kuten Euroopan yhteisöjen tuomioistuimien on vahvistanut — unionin kansalaisuus muodostaa nykyään Euroopan yhdentymisen poliittisena subjektina olevan yksilön perustatuksen.

41. on näin ollen tyytyväinen siihen, että Lissabonin sopimuksen myötä uuteen sopimukseen Euroopan unionista —

tarkemmin sanottuna demokraattisia periaatteita käsitteleviä määräyksiä sisältävään osastoon — sisällytetään unionin kansalaisuutta käsittelevät yleiset määräykset, joissa vahvistetaan periaate, jonka mukaan päätökset on tehtävä mahdollisimman avoimesti ja lähellä kansalaisia (lähidemokratia).

42. pahoittelee kuitenkin sitä, ettei alue- ja paikallisviranomaisten keskeistä roolia tuoda tässä yhteydessä nimenomaan esiin.

43. vahvistaa, että liikkumis- ja oleskeluvapaus on Euroopan kansalaisuuteen perustuvista oikeuksista erityisen merkityksellinen myös unionin kansojen keskinäisen tuntemisen edistämistä silmällä pitäen.

44. panee merkille edistysaskeleet kyseisten vapauksien toteuttamisessa sen jälkeen kun direktiivi 2004/38/EY Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella hyväksyttiin ja kun se tuli voimaan.

45. kehottaa jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä, jotta varmistetaan kansalaisten turvallisuus ja rikosten torjunta.

46. painottaa voimakkaasti myös direktiivin 2004/38/EY soveltamisesta saatujen kokemusten valossa alue- ja paikallisviranomaisten perusluonteista vastuuta hallinnoitaessa Euroopan kansalaisten liikkuvuuteen ja etenkin oleskeluun liittyviä ongelmia. Kyseinen vastuu ulottuu oleskeluun liittyvistä käytännön seikoista ja hallinnollisista muodollisuuksista ennen kaikkea vastaanottopolitiikkaan.

47. pahoittelee näin ollen sitä, ettei komission viidennessä kertomuksessa unionin kansalaisuudesta painoteta vastaanottoon liittyvää paikallis- ja alueviranomaisten erityisvastuuta.

48. muistuttaa, että direktiivin 2004/38/EY perusteella unionin kansalaisella — työntekijällä tai itsenäisellä ammatinharjoittajalla — on oikeus oleskella toisessa jäsenvaltiossa, jollei hän oleskelunsa aikana aiheuta ongelmia vastaanottavan valtion sosiaalihuoltojärjestelmälle tai tarvitse huomattavaa sosiaalivastuuta vastaanottavalta valtiolta ja jos hänellä on kolme kuukautta ylittävän oleskelun aikana itseään ja perheenjäseniään varten riittävät varat sekä sairausvakuutus, joka kattaa kaikki riskit vastaanottavassa valtiossa.

49. panee merkille Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tulkinnan kyseisistä edellytyksistä ja korostaa vaikutusta, joka kyseisellä tulkinnalla tulee olemaan alue- ja paikallisviranomaisten vastuuseen sekä tulkinnasta mahdollisesti aiheutuvaan taloudelliseen taakkaan.

50. muistuttaa jäsenvaltioiden viranomaisten oikeudesta ja velvollisuudesta ehkäistä direktiiveissä tunnustettujen oikeuksien väärinkäyttöä sekä petokset, kuten valeavioliitto tai -avoliitto tai lainsäädännön vastainen toiminta.

51. suhtautuu myönteisesti komission aloitteisiin edistää direktiivin 2004/38/EY uusien säännösten tunnetuksi tekemistä, esimerkkinä julkaisu ”Direktiivin 2004/38/EY käyttöopas”, ja kehottaa komissiota hyödyntämään alue- ja paikallisyhteisöjen etuoikeutettua asemaa kyseistä tietoa levittäessä.

52. korostaa, että kansalaisuuteen perustuvien oikeuksien harjoittamiseen liittyy myös erityisten velvollisuuksien noudattaminen suhteessa kyseessä olevaan alueyhteisöön.

53. vahvistaa unionin kansalaisten äänioikeuden ja vaalikelpoisuuden (myös periaatteellisen) merkityksen asuinjäsenvaltionsa kunnallisvaaleissa sekä Euroopan parlamentin vaaleissa.

54. korostaa tässä yhteydessä etenkin sitä, että paikalliset poliittiset instituutiot kuvastavat ”eurooppalaisia” äänestäjiä ja että ne ovat näin ollen ensimmäisiä todellisia eurooppalaisia hallintoelimiä.

55. on tyytyväinen siihen, että muussa kuin kotijäsenvaltiossaan asuvat unionin kansalaiset äänestävät yhä useammin Euroopan parlamentin vaaleissa, mutta panee huolestuneena merkille, että äänestysaste Euroopan parlamentin vaaleissa on kaiken kaikkiaan vähitellen laskenut.

56. toistaa näin ollen kehoituksensa tehostaa Euroopan parlamentin vaaleja koskevaa tiedotus- ja koulutustoimintaa hyödyntäen täysimääräisesti alue- ja paikallisyhteisöjen vahvuuksia.

57. vahvistaa olevansa kiinnostunut Euroopan tason poliittisten puolueiden kehityksestä (CdR 280/2004) ja korostaa sitä keskeistä roolia, joka paikallis- ja aluetasolla valituilla edustajilla tulisi olla puolueiden toiminnassa ja toimintastrategioiden laamisessa myös eri hallintotasojen (unioni-, jäsenvaltio-, alue- ja paikallistason) välisen yhteyden luomista silmällä pitäen.

58. panee tyytyväisenä merkille, että Lissabonin sopimuksessa määrätään oikeudesta, jonka mukaan vähintään miljoona unionin kansalaista, jotka edustavat usean unionin jäsenvaltion kansalaisia, voivat kehottaa komissiota esittämään lainsäädäntöehdotuksia.

59. korostaa myös kokemusten valossa Euroopan oikeusasiamiehen perusluonteista roolia välittäjänä kanteluissa, jotka koskevat yhteisön toimielinten ja elinten toiminnassa ilmenneitä epäkohtia.

60. on tyytyväinen kansalaisille tarjottuun mahdollisuuteen esittää Euroopan parlamentille vetoamuksia sekä lähettää kanteluja Euroopan oikeusasiamiehelle myös sähköisessä muodossa.

61. painottaa, että jokaisella unionin kansalaisella on oikeus minkä tahansa jäsenvaltion diplomaatti- ja konsuliviranomaisen antamaan suojeluun sellaisen kolmannen maan alueella, jossa hänen kotimaallaan ei ole edustustoa, samoin edellytyksin kuin kyseisen jäsenvaltion kansalaisilla. Komitea korostaa kyseisen määräyksen merkitystä myös periaatteellisella tasolla, sillä sen myötä tunnustetaan unionin kansalaisuuden ulkoinen ulottuvuus.

62. on komission kanssa samaa mieltä siitä, että yhteisön säännöstö on diplomaatti- ja konsuliviranomaisen antaman suojelun alalla riittämätön. Komitea suhtautuu myönteisesti komission esittämään toimintasuunnitelmaan vuosiksi 2007–2009 yhteisön säännöstön kehittämiseksi ja kehottaa neuvostoa ja jäsenvaltioita hyväksymään tarvittavat asiaa koskevat toimet myös kansainvälisellä tasolla.

63. korostaa tässä yhteydessä alue- ja paikalliviranomaisten toimivaltaa ja kokemusta tietyillä aloilla, kuten matkailu, terveyspolitiikka, vainajien hautaaminen ja tuhkaaminen, ja kehottaa näin ollen unionin toimielimiä kuulemaan alueiden komiteaa asiaa koskevia päätöksiä laadittaessa ja hyväksyttäessä.

64. on tyytyväinen siihen, että Lissabonin sopimuksessa tunnustetaan unionin asema kansainvälisenä oikeushenkilönä, ja toivoo, että myös unioni voisi suojella kansalaisiaan kansainvälisellä tasolla.

65. panee merkille komission viidennessä kertomuksessa unionin kansalaisuudesta (1. toukokuuta 2004 — 30. kesäkuuta 2007) esitetyt tiedot, joiden perusteella unionin kansalaiset halusivat tietää enemmän oikeuksistaan mutta alle kolmannes katsoo olevansa ”hyvin perillä unionin kansalaisuuteen perustuvista oikeuksista”.

66. korostaa kaikkien hallintotasojen vastuuta pyrittäessä luomaan perusoikeuksien kulttuuria lisäämällä kansalaisten tietoisuutta oikeuksistaan. Komitea toistaa tämän vuoksi, että kansalaisten oikeuksia on edistettävä yhteisin toimin. Kyseisten toimien on oltava kiinteä osa Euroopan komission tiedotus- ja viestintäpolitiikkaa.

67. katsoo, että tätä varten on varattava erityisiä varoja ja toteutettava toimia, joihin alue- ja paikalliviranomaiset osallistuvat konkreettisesti.

Bryssel 9. lokakuuta 2008

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Turvallisempi Internet -ohjelma (2009–2013)”

(2008/C 325/14)

ALUEIDEN KOMITEA

- katsoo, että tähän asti toteutetut toimet on sopeutettava vastaamaan uuden teknologian ja uusien palvelujen myötä syntyviä tarpeita, jotka liittyvät uusiin ja entisestään kasvaviin vaaroihin.
- suosittelee, että ainakin laittoman sisällön määritelmästä päästäisiin yhteisymmärrykseen rikosoikeuden normien vertailuun perustuvan yhteisen yleisnäkemyksen pohjalta. Toimien tulisi tukea eurooppalaisen mustan listan laatimista laittomasta sisällöstä ja edistää sen käyttöä internetpalveluntarjoajien parissa.
- kehottaa toteuttamaan loppukäyttäjien tietoisuuden lisäämiseen tähtäviä toimia yhdessä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa, koska ne ovat kohderyhmää lähin taso ja siten muita paremmassa asemassa välittämään tärkeää tietoa ja toteuttamaan konkreettisia ohjelmia ja hankkeita.
- suosittaa, että tietoisuuden lisäämiseksi toimivat valistuspisteet noudattavat määriteltyä strategiaa yhteyksissään lapsiin, vanhempiin ja opettajiin. Samalla on taattava toimenpiteiden laatu. Ohjelman on myös tuettava median aktiivista osallistumista valistuskampanjoihin.
- katsoo, että erityisen tärkeää on vihjelinjojen, lainvalvontaviranomaisten ja internetpalveluntarjoajien mahdollisimman tiivis yhteistyö sekä muiden toimijoiden, kuten soveltuvien sosiaalisten ja kansalaisjärjestöjen mukaan ottaminen.
- kehottaa laatimaan tietotekniikkaa ja mediataitoja käsittelevää oppimateriaalia turvallisista verkkoympäristöistä. Toiminnan tavoitteena ei sitä paitsi tulisi olla pelkästään suojella lapsia vaan myös tarjota näille mahdollisuus harjaantua aktiivisesti (oppia) turvalliseen internetin käyttämiseen (voimavaraistaminen).

Esittelijä: Ján ORAVEC (SK, PPE) Štúrovan kaupungin pormestari

Viiteasiakirja

Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös internetiä ja muita viestintäteknologioita käyttävien lasten suojelua koskevan monivuotisen yhteisön ohjelman perustamisesta

KOM(2008) 106 lopullinen — 2008/0047 COD

I. POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleistä

Yleishuomioita ohjelmasta

1. on samaa mieltä siitä, että sen jälkeen, kun internetin käytöturvallisuuden parantamista koskevan toimintasuunnitelman toteuttaminen aloitettiin, sekä teknologiat että niiden käyttötavat ovat muuttuneet huomattavasti. Lapset käyttävät verkkoteknologioita aktiivisesti ja entistä enemmän. Lasten suojeleminen haitalliselta verkkosisällöltä, laittoman sisällön jakelun torjuminen ja lasten opettaminen internetin tietoisesti kriittiseen käyttöön on poliittisille päättäjille ja lainlaatioille, toimialalle itselleen ja loppukäyttäjille ja erityisesti lasten vanhemmille, huoltajille ja kasvattajille valtava ongelma, johon heidän on puututtava aktiivisesti.

2. katsoo komission tavoin, että verkkoteknologioiden vakavimpia riskejä lapsille ovat tapaukset, joissa lasta vahingoitetaan suoraan käyttämällä häntä seksuaalisesti hyväksi ja dokumentoimalla tämä valokuvina, elokuvina tai äänitiedostoina ja toimittamalla materiaali verkkoon, tapaukset, joissa joku yrittää ystävyyttä lapsen kanssa käyttääkseen häntä seksuaalisesti hyväkseen (ns. *grooming*), ja tapaukset, joissa uhri joutuu verkkokiusaamisen kohteeksi.

3. panee merkille turvallisempaan internetiin tähtäävän toimintasuunnitelman loppuarvioinnin.

4. arvostaa internetin turvallisuutta parantamaan pyrkiviä unionin ohjelmia, sillä ne ovat ainoa yhteiseurooppalainen aloite lasten suojelemiseksi verkkoympäristössä.

5. on samaa mieltä siitä, että toteutettavien toimien on oltava tehokkaita ja että ne on samalla sopeutettava vastaamaan uuden teknologian ja uusien palvelujen myötä syntyviä tarpeita, jotka liittyvät uusiin ja entisestään kasvaviin vaaroihin.

6. pitää tervetulleena, että uusi ohjelma helpottaa lasten suojeeluun internetissä liittyvää yhteistyötä sekä kokemusten ja parhaiden käytänteiden yhdistämistä kaikilla tasoilla sekä tarjoaa näin ollen entistä enemmän eurooppalaista lisäarvoa.

7. tiedostaa, että käsitteiden "laiton sisältö" ja "haitallinen sisältö" määrittely yhteisymmärryksessä on vaikeaa, sillä niiden arvottaminen vaihtelee maittain ja kulttuureittain.

8. suosittelee, että ainakin laittoman sisällön määritelmästä päästäisiin yhteisymmärrykseen rikosoikeuden normien vertailuun perustuvan yhteisen yleisnäkemyksen pohjalta.

9. katsoo, että ehdotetut toimet auttavat suojelemaan internetiä ja muuta viestintäteknologiaa käyttäviä lapsia ja reagoimaan uusiin kehityssuuntiin laittoman ja erityisesti lasten seksuaalista hyväksikäyttöä esittävän ja viekoitteluun (*grooming*) tai verkkokiusaamiseen liittyvän sisällön verkkojakelun torjumiseksi.

10. toivoo, että jatkotoimin edistetään sellaisten teknisten ratkaisujen kehittämistä ja soveltamista, joilla torjutaan laitonta ja haitallista aineistoa verkossa sekä tuetaan laajojen sidosryhmien yhteistyötä ja parhaiden käytänteiden vaihtoa paikallisella, alueellisella ja Euroopan tasolla sekä kansainvälisesti.

11. suosittelee, että asiasta kiinnostuneet jäsenvaltio-, unioni- ja kansainvälisen tason toimijat kokoontuvat vuosittain orientaatiotapaamisiin, jotka tarjoavat mahdollisuuden käsitellä ajankohtaisia haasteita ja tehtäviä, vaihtaa parhaita käytänteitä sekä edistää yhteistyötä.

12. ilmaisee pettymyksensä siihen, että toimissa, joilla pyritään edistämään yleisön ja etenkin lasten, vanhempien, huoltajien ja opettajien tietämystä verkkoteknologian hyödyntämisen tarjoamista mahdollisuuksista ja siihen liittyvistä riskeistä sekä turvallisuudesta internetin hyödyntämisestä, ei mainita selvästi paikallis- ja alueviranomaisten osallistumista. Ne ovat kuitenkin kohderyhmää lähin taso ja siten muita paremmassa asemassa välittämään tärkeää tietoa ja toteuttamaan konkreettisia ohjelmia ja hankkeita.

13. kannattaa tietokannan perustamista ja kehittämistä helpottamaan nykyisten ja uusien riskien ja internetin käytön seurausten käsittelyä.

14. suosittelee asiaan liittyvän selvitystoiminnan koordinaointia sekä unionissa että sen ulkopuolella sekä tiedon hankkimista siitä, miten lapset käyttävät verkkoteknologiaa (nyt ja tulevaisuudessa), millaisia riskejä siihen liittyy ja miten verkkoteknologioiden käyttö voi vahingoittaa lapsia. Tässä yhteydessä tulee ottaa huomioon tekniset, psykologiset ja sosiologiset kysymykset sekä mainita myönteisiä esimerkkejä mediakriittisyyden opettamisesta.

15. antaa täyden tukensa toimien yhdistämiselle *Safer Internet Plus* -ohjelmaan ja toivoo sen laadun parantamista.

16. kehottaa unionin toimielimiä ja jäsenvaltioiden hallituksia kiinnittämään asiaan asianmukaista huomiota toimivaltansa mukaisesti.

17. toivoo, että toteuttamalla toimenpiteet perusteellisesti voidaan vähentää internetiä ja muita viestintä-tekniikoita käyttäviin lapsiin kohdistuvia uhkia.

II. MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

Liite I — Toimenpidekokonaisuus 1

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Yleisölle järjestetään yhteyspisteitä, joihin he voivat tehdä ilmoituksia laittomasta sisällöstä ja haitallisesta käyttäytymisestä verkossa. Toimenpiteillä olisi varmistettava, että nämä yhteyspisteet todella toimivat ja yleisö löytää ne, ne kytketään tiiviisti muuhun kansallisen tason toimintaan ja ne tekevät Euroopan laajuista yhteistyötä valtioiden rajat ylittävissä kysymyksissä ja vaihtavat keskenään tietoa parhaista käytännöistä.	1. Yleisölle järjestetään yhteyspisteitä, joihin he voivat tehdä ilmoituksia laittomasta sisällöstä ja haitallisesta käyttäytymisestä verkossa. Toimenpiteillä olisi varmistettava, että nämä yhteyspisteet todella toimivat ja yleisö löytää ne, ne kytketään tiiviisti muuhun kansallisen tason toimintaan ja ne tekevät Euroopan laajuista yhteistyötä valtioiden rajat ylittävissä kysymyksissä ja vaihtavat keskenään tietoa parhaista käytännöistä. <u>Lisäksi tulisi tukea vihjelinjojen tekemistä tunnetuksi loppukäyttäjien parissa ja hyödyntää paikallishallinnon mahdollisuuksia tärkeän tiedon levittämisessä.</u>

Perustelu

Yhteyspisteet ja vihjelinjat täyttävät tehtävänsä vain, mikäli mahdollisimman moni loppukäyttäjä tietää niistä. Tämän vuoksi niitä on tehtävä mahdollisimman hyvin tunnetuksi, mihin tehtävään paikallishallinto soveltuu erittäin hyvin.

Muutosehdotus 2

Liite I — Toimenpidekokonaisuus 1

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Haitallisen verkkokäyttäjien ja erityisesti vikoittelun ja kiusaamisen torjuminen. Toimenpiteillä pyritään torjumaan verkossa tapahtuvaa vikoittelua, jossa aikuinen ystävystyy lapsen kanssa seksuaalinen hyväksikäyttö mielessään, ja kiusaamista. Toimenpiteillä ratkotaan näihin kysymyksiin liittyviä teknisiä, psykologisia ja sosiologisia näkökohtia ja edistetään sidosryhmien välistä yhteistyötä ja koordinoitua.	2. Haitallisen verkkokäyttäjien ja erityisesti vikoittelun ja kiusaamisen torjuminen. Toimenpiteillä pyritään torjumaan verkossa tapahtuvaa vikoittelua, jossa aikuinen ystävystyy lapsen kanssa seksuaalinen hyväksikäyttö mielessään, ja kiusaamista. Toimenpiteillä ratkotaan näihin kysymyksiin liittyviä teknisiä, psykologisia ja sosiologisia näkökohtia ja edistetään sidosryhmien välistä yhteistyötä ja koordinoitua. <u>Erityisen tärkeää on vihjelinjojen, lainvalvontaviranomaisten ja internetpalveluntarjoajien mahdollisimman tiivis yhteistyö sekä muiden toimijoiden, kuten soveltuvien sosiaalisten ja kansalaisjärjestöjen mukaan ottaminen.</u>

Perustelu

Tehokkaat vastatoimet edellyttävät, että vihjelinjoilta ja muilta laitonta sisältöä ja haitallista käytöstä torjuvilta tahoilta saadaan tietoa nopeasti ja keskeytyksettä.

Muutosehdotus 3

Liite I — Toimenpidekokonaisuus 1

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. <i>Teknisten ratkaisujen käytön edistäminen laittoman sisällön ja haitallisen käyttäytymisen torjumiseksi verkossa.</i> Toimenpiteillä pitäisi edistää toimivien teknisten välineiden kehittämistä tai mukauttamista laittoman sisällön ja haitallisen käyttäytymisen torjumiseksi verkossa. Välineet pitäisi saada kaikkien sidosryhmien käyttöön.	3. <i>Teknisten ratkaisujen käytön tukeminen ja edistäminen laittoman sisällön ja haitallisen käyttäytymisen torjumiseksi verkossa.</i> Toimenpiteillä pitäisi edistää toimivien teknisten välineiden kehittämistä tai mukauttamista laittoman sisällön ja haitallisen käyttäytymisen torjumiseksi verkossa. Välineet pitäisi saada kaikkien sidosryhmien käyttöön. <u>Toimilla tulisi lisäksi koordinoida eurooppalaisen mustan listan laatimista laittomasta sisällöstä ja edistää sen käyttöä internetpalveluntarjoajien parissa.</u>

Perustelu

Uusien tekniikan tarjoamien ratkaisujen hyödyntämistä ei tule pelkästään edistää, vaan myös tukea. Eurooppalainen musta lista voisi auttaa torjumaan laitonta sisältöä ja helpottaa siihen reagoimista.

Muutosehdotus 4

Liite I — Toimenpidekokonaisuus 2

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. <i>Lasten ja nuorten kannustaminen osallistumaan turvallisemman verkkoympäristön kehittämiseen.</i> Toimenpiteillä pyritään ottamaan lapset ja nuoret toimintaan mukaan, jotta voitaisiin paremmin ymmärtää heidän näkemyksiään ja kokemuksiaan verkkoteknologioiden käytöstä ja saada tietoa siitä, kuinka verkkoympäristöstä voitaisiin tehdä turvallisempi lapsille.	3. <i>Lasten ja nuorten kannustaminen osallistumaan turvallisemman verkkoympäristön kehittämiseen.</i> Toimenpiteillä pyritään ottamaan lapset ja nuoret toimintaan mukaan, jotta voitaisiin paremmin ymmärtää heidän näkemyksiään ja kokemuksiaan verkkoteknologioiden käytöstä ja saada tietoa siitä, kuinka verkkoympäristöstä voitaisiin tehdä turvallisempi lapsille. <u>Osana toimia tulisi lisäksi laatia tietotekniikkaa ja mediataitoja käsittelevää oppimateriaalia turvallisista verkkoympäristöistä sekä laittoman sisällön ja vahingollisen käyttäytymisen vaaroista. Toiminnan tavoitteena ei sitä paitsi tulisi olla pelkästään suojella lapsia vaan myös tarjota näille mahdollisuus harjaantua aktiivisesti (oppia) turvalliseen internetin käyttämiseen (voimavaraistaminen).</u>

Perustelu

Koulutettu opettaja voi hyödyntää interaktiivisia metodeja lasten valveuttamiseksi internetin vaaroista ja oppia samalla itse lasten reaktioista, näkemyksistä ja verkkoteknologian parissa saaduista kokemuksista.

Muutosehdotus 5

Liite I — Toimenpidekokonaisuus 2

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
4. <i>Haitallisen verkkosisällön torjumisvälineitä koskevan tiedotuksen lisääminen.</i> Toimenpiteillä pyritään lisäämään tietoa mahdollisesti haitallisen verkkosisällön torjumiseen tarkoitettujen välineiden tehokkuudesta ja toimivuudesta ja tarjoamaan käyttäjille tietoa, välineitä ja sovelluksia, joiden avulla he pystyvät torjumaan haitallista sisältöä eri jakelualustoilla.	4. <i>Haitallisen verkkosisällön torjumisvälineitä koskevan tiedotuksen lisääminen ja loppukäyttäjien saatavilla olevista vahingollisen verkkosisällön suodatuskeinoista tiedottaminen.</i> Toimenpiteillä pyritään lisäämään tietoa mahdollisesti haitallisen verkkosisällön torjumiseen tarkoitettujen välineiden tehokkuudesta ja toimivuudesta ja tarjoamaan käyttäjille tietoa, välineitä ja sovelluksia, joiden avulla he pystyvät torjumaan haitallista sisältöä eri jakelualustoilla.

Perustelu

Haitallisen verkkosisällön sopivista ja uusista torjuntakeinoista on kentällä toimivien asiantuntijoiden lisäksi tärkeää tiedottaa myös käytännössä kaikille loppukäyttäjille, jotta nämä voivat vastata uusiin vaaroihin mahdollisimman asianmukaisesti ja tehokkaasti.

Muutosehdotus 6

Liite I — Toimenpidekokonaisuus 3

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Verkkoteknologioiden turvallista käyttöä koskevan yleisön tietoisuuden lisääminen ja tiedon levittäminen. Toimenpiteillä edistetään yleisön tietoisuutta tarjoamalla koordinoitusti tietoa koko Euroopassa mahdollisuuksista, riskeistä ja tavoista torjua niitä. Toimenpiteillä tuetaan kustannustehokkaita keinoja välittää tiedotusmateriaalia suurille käyttäjämäärille.	1. Verkkoteknologioiden turvallista käyttöä koskevan yleisön tietoisuuden lisääminen ja tiedon levittäminen ja median aktivoiminen osallistumaan valistuskampanjoihin. Toimenpiteillä edistetään yleisön tietoisuutta tarjoamalla koordinoitusti tietoa koko Euroopassa mahdollisuuksista, riskeistä ja tavoista torjua niitä. Toimenpiteillä tuetaan kustannustehokkaita keinoja välittää tiedotusmateriaalia suurille käyttäjämäärille.

Perustelu

Sekä paikallisilla että valtakunnallisilla tiedotusvälineillä on tärkeä rooli levitettäessä tietoa verkkoteknologioiden turvallisesta käytöstä. Niiden osallistumista valistuskampanjoihin ja tietoisuuden lisäämisprosessiin tulisi edistää.

Muutosehdotus 7

Liite I — Toimenpidekokonaisuus 3

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Yhteyspisteet, joista vanhemmat ja lapset voivat saada vastauksia verkon turvallista käyttöä koskeviin kysymyksiin. Toimenpiteillä pyritään antamaan käyttäjille valmiudet tehdä tietoon perustuvia ja vastuullisia valintoja tarjoamalle heille opastusta siitä, mitä tietoja ja varotoimia verkon turvallinen käyttö edellyttää.	2. Yhteyspisteet, joista vanhemmat ja lapset voivat saada vastauksia verkon turvallista käyttöä koskeviin kysymyksiin. Toimenpiteillä <u>pyritään on pyrittävä</u> antamaan käyttäjille valmiudet tehdä tietoon perustuvia ja vastuullisia valintoja tarjoamalle heille opastusta siitä, mitä tietoja ja varotoimia verkon turvallinen käyttö edellyttää. Nämä yhteyspisteet tulisi tehdä suurelle yleisölle mahdollisimman tutuiksi.

Perustelu

Yhteyspisteet täyttävät tehtävänsä vain, mikäli suuri yleisö ja loppukäyttäjät tietävät niistä ja siten myös sen, mistä hakea tietoa ja vastauksia kysymyksiin.

Muutosehdotus 8

Liite I — Toimenpidekokonaisuus 3

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. Tuloksellisempien ja kustannustehokkaampien tietoisuuden lisäämismenetelmien ja -välineiden edistäminen. Toimenpiteillä pyritään parantamaan tarpeellisia tietoisuuden lisäämismenetelmiä ja -välineitä, jotta niistä tulisi tuloksellisempia ja kustannustehokkaampia pitkällä aikavälillä.	3. <u>Tuloksellisempien ja kustannustehokkaampien tietoisuuden lisäämismenetelmien ja -välineiden edistäminen. Tietoisuuden lisäämiseksi toimivien valistuspisteiden edellyttäminen noudattamaan määriteltyä strategiaa yhteysissänsä lapsiin, vanhempiin ja opettajiin.</u> Toimenpiteillä <u>pyritään on pyrittävä</u> parantamaan tarpeellisia tietoisuuden lisäämismenetelmiä ja -välineitä, jotta niistä tulisi tuloksellisempia ja kustannustehokkaampia pitkällä aikavälillä. <u>Samalla on taattava toimenpiteiden laatu.</u>

Perustelu

Tietoisuuden lisäämiseksi toimivat valistuspisteet ovat yksi tärkeimmistä tahoista, kun on kyse suuren yleisön tietoisuuden lisäämisestä, sillä niiden välittämä tieto siirtyy edelleen suurelle yleisölle joko välittömästi tai eri kanavien kautta. Niiden tulee siksi olla vaarojen suhteen ajan tasalla ja pystyä tarjoamaan vastauksia. Tässä yhteydessä mediataitojen ja medialukutaidon asiantuntijoiden kanssa tehtävä tiivis yhteistyö ja koordinointi on ratkaisevan tärkeää.

Bryssel 9. lokakuuta 2008

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE

Alueiden komitean lausunto aiheesta komission tiedonanto ”Vahva Euroopan naapuruuspolitiikka”

(2008/C 325/15)

ALUEIDEN KOMITEA

- muistuttaa, että menestyksekäs ja turvallinen naapuruus edellyttää alue- ja paikallistason toimivaa yhteistyötä. Alue- ja paikallisviranomaisilla on parhaat edellytykset arvioida kansalaisten tarpeita, vastata niihin ja tarjota riittävät palvelut.
- korostaa tarvetta perustaa alue- ja paikallisviranomaisten alueellisia foorumeita, jotta voitaisiin noudattaa Euroopan naapuruuspolitiikkaan kuuluvaa alueellista lähestymistapaa (Välimeren alue, pohjoinen ulottuvuus, atlanttinen ulottuvuus ja Mustanmeren alue) sekä edistää alueellista ja hajautettua yhteistyötä
- on tyytyväinen EU:n ulkoministerikokouksessa 26. toukokuuta 2008 tehtyyn ehdotukseen luoda tiiviimmät suhteet EU:n itäisten naapurien eli Armenian, Azerbaidžanin, Valko-Venäjän, Georgian, Moldovan ja Ukrainan kanssa.
- on tyytyväinen Euro—Välimeri-kumppanuuden elvyttämiseen ja korostaa, että on tärkeää antaa kumppanuudelle alueellinen ulottuvuus ja tukea EU:n jäsenvaltioiden ja Välimeren eteläpuolisten kumppanuusmaiden alue- ja paikallisviranomaisten vuoropuhelua.
- on tyytyväinen uuteen Euroopan naapuruus- ja kumppanuusvälineeseen (ENPI), jonka toiminta alkoi vuonna 2007, ja erityisesti sen rajatylittävään ulottuvuuteen, joka mahdollistaa Euroopan aluekehitysrahaston ja ENPI:n tuella tapahtuvan yhteistyön EU:hun rajoittuvien alueiden kanssa.
- kehottaa komissiota perustamaan EU:n talousarvioon Euroopan kotouttamisrahaston lisäksi uuden aihekohtaisen rahoitusvälineen, jotta voidaan auttaa unionin ulkopuolisista maista tulevien huomattavien maahanmuuttajavirtojen kohteena olevien EU:n jäsenvaltioiden paikallisviranomaisia vastaamaan tehokkaasti haasteisiin, joita maahanmuuttajaväestö asettaa paikallisille palveluille.

Esittelijä: Sharon TAYLOR (UK, PSE) Stevenagen kaupunkipiirivaltuutettu

Viiteasiakirja

Komission tiedonanto ”Vahva Euroopan naapuruuspolitiikka”

KOM(2007) 774 lopullinen

POLIITTISET SUOSITUKSET

**Poliittinen vuoropuhelu ja hallinnon hajauttamis-
uudistukset**

ALUEIDEN KOMITEA

1. muistuttaa, että menestyksenkäs ja turvallinen naapuruus edellyttää alue- ja paikallistason toimivaa yhteistyötä. Alue- ja paikallisviranomaisilla on parhaat edellytykset arvioida kansalaisten tarpeita, vastata niihin ja tarjota riittävät palvelut.
2. kehottaa Euroopan naapuruuspolitiikkaan osallistuvia kumppanimaita noudattamaan ja levittämään hyviä vaalitapoja sekä ottamaan vastaan kansainväliset vaalitarkkailijat, jotta voidaan lisätä vaaliprosessin avoimuutta ja siten parantaa kansalaisten luottamusta demokratiaan.
3. kehottaa tiedottamaan kansalaisille Euroopan naapuruuspolitiikasta nykyistä laajemmin sekä EU:ssa että kumppanimaisissa ja maksimoimaan alue- ja paikallisviranomaisten osallistumisen erityisten ohjelmien ja toimien avulla.
4. korostaa tarvetta perustaa alue- ja paikallisviranomaisten alueellisia foorumeita, jotta voitaisiin noudattaa Euroopan naapuruuspolitiikkaan kuuluvaa alueellista lähestymistapaa (Välimeren alue, pohjoinen ja atlanttinen ulottuvuus sekä Mustanmeren alue) sekä edistää alueellista ja hajautettua yhteistyötä tukemalla kumppanuus- ja kehitysohjelmiä kyseisillä alueilla toteutettavien yhdenmukaistettujen toimien avulla. AK:n edustajien tulisi voida osallistua kunkin foorumin työskentelyyn.
5. on tyytyväinen Ruotsin ja Puolan Eurooppa-neuvostolle tekemään yhteisaloitteeseen ”itäisen kumppanuuden” käynnistämisestä.
6. toivoo voivansa osallistua Euroopan komission kanssa Euroopan naapuruus- ja kumppanuusvälineeseen kuuluvien ohjelmien laadinta- ja arviointiprosesseihin, jotta alueellista ulottuvuutta koskevat kysymykset voidaan paremmin sisällyttää välineen toimintapuitteisiin.
7. kehottaa Euroopan komissiota tukemaan ohjelmia, joilla tuetaan vapaiden ja ammattimaisten viestimien kehittämistä EU:n kumppanimaisissa.
8. kehottaa Euroopan komissiota korostamaan nykyistä selkeämmin paikallisen talouskehityksen merkitystä maiden yksittäisissä toimintaohjelmissa ja myöntämään siihen asianmukaista rahoitusta Euroopan naapuruus- ja kumppanuusvälineestä (ENPI).
9. korostaa, että rajatylittävän yhteistyön ohjelmien seuranta-komiteat ovat tärkeä kuulemismekanismi toimintamenettelyihin ja varojen hallinnointiin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi.

10. kehottaa kumppanimaiden hallituksia työskentelemään avoimuuden ja vastuullisuuden lisäämiseksi sekä huolehtimaan siitä, että hallintokapasiteettia on tarpeeksi, ja kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti yleistä korruptiotasoa ja korruption ehkäisyyn tähtäviä toimia niissä kumppanimaisissa, joissa korruptio on edelleen demokratian, avoimuuden ja vastuullisuuden este. Komitea kehottaa komissiota niin ikään ottamaan tukemis- ja edistämistoimissaan huomioon sen, miten tässä asiassa edistytään.

11. kehottaa Israelin, Georgian, Tunisian ja Ukrainan hallituksia ratifioimaan korruption vastaisen YK:n yleissopimuksen ja liittymään siten muihin EU:n kumppanimaihin, jotka ovat jo ratifioineet sopimuksen.

12. pitää tervetulleena Euroopan komission toimiston avaamista Minskissä Valko-Venäjällä ja toivoo, että toimisto voi työskentelyllään vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja alue- ja paikallisdemokratiaa sekä lisätä Euroopan unionia, sen toimielimiä ja yhteisiä arvoja koskevaa yleistä tietoisuutta.

13. kehottaa Euroopan komissiota tehostamaan pikaisesti tukeaan Valko-Venäjän kansalaisyhteiskunnalle, itsenäisille ja ammattimaisille viestimille sekä demokratiaan ja uudistuksiin sitoutuneille poliittisille puolueille.

14. muistuttaa, että eräs Euroopan naapuruuspolitiikan keskeisistä periaatteista on sen erillisuus EU:n laajentumisprosessista ja -politiikasta sekä EU-jäsenyyteen liittyvistä kysymyksistä. Sillä ei kuitenkaan saa rajoittaa kumppanimaiden eikä EU:n suhteiden mahdollista tulevaa kehitystä.

15. kehottaa EU:n jäsenvaltioita ja Euroopan komissiota tarjoamaan Ukrainalle ja Moldovalle mahdollisuutta entistä lähempiin suhteisiin laadittaessa uusia sopimuksia kymmenvuotisten kumppanuus- ja yhteistyösopimusten päättymisen jälkeen.

16. on tyytyväinen EU:n ulkoministerikokouksessa 26. toukokuuta 2008 tehtyyn ehdotukseen luoda tiiviimmät suhteet EU:n itäisten naapurien eli Armenian, Azerbaidžanin, Valko-Venäjän, Georgian, Moldovan ja Ukrainan kanssa.

17. tunnustaa unionin puheenjohtajavaltion Ranskan pyrkimyksen käynnistää uudelleen vuoropuhelu ja monenvälinen yhteistyö Välimeren etelä- ja itäpuolisten EU:n naapurimaiden kanssa, mikä vahvistaa osaltaan Barcelonan prosessia.

18. suhtautuu myönteisesti työskentelyn jatkamiseen sovitujen toimintasuunnitelmien toteuttamiseksi, koska ne ovat erinomaisia välineitä maiden sisäisten uudistusten edistämiseksi, ja kehottaa EU:ta laatimaan toimintasuunnitelmat jäljellä oleville kumppanimaille.

19. on tyytyväinen vuoden 2005 alkupuolella voimaan tulleiden toimintasuunnitelmien tarkistamiseen ja kehottaa laati- maan laajennetut sopimukset Moldovan ja Israelin kanssa.

20. kehottaa Euroopan komissiota kutsumaan kumppani- maiden kansalaisyhteiskunnan jäsenet mukaan Euroopan naapuruuspolitiikkaan kuuluvien toimintasuunnitelmien edisty- misen seurantaan aina kun mahdollista, jotta saataisiin suoria ja puolueettomia arvioita yksittäisten toimintasuunnitelmien toteuttamista koskevista näkökohdista.

21. kehottaa Euroopan komissiota kutsumaan jäsenvaltioiden alue- ja paikallisviranomaisten edustajat yksittäisten valtioiden toimintasuunnitelmien laatimisen ja toimeenpanon seuranta- prosessiin.

22. suosittaa määrittelemään huolellisesti rajatylittävän yhteistyön painopisteet pohjoisessa, idässä ja etelässä, jotta yhteisvaikutukset voidaan maksimoida ja työskennellä tehok- kaasti hyväksytyissä toimintaohjelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

23. vahvistaa, että teknistä ja poliittista tukea on lisättävä, jotta voidaan varmistaa EU:n jäsenvaltioiden ja yhteisen rajan toisella puolella sijaitsevien naapurimaiden rajatylittävän ja kansainvälisen yhteistyön jatkuminen.

24. on tyytyväinen uuteen Euroopan naapuruus- ja kumppa- nuusvälineeseen (ENPI), jonka toiminta alkoi vuonna 2007, ja erityisesti sen rajatylittävään ulottuvuuteen, joka mahdollistaa Euroopan aluekehitysrahaston ja ENPI:n tuella tapahtuvan yhteistyön EU:hun rajoittuvien alueiden kanssa.

25. suhtautuu myönteisesti Euroopan naapuruus- ja kumppa- nuusvälineeseen kuuluvien rajatylittävän yhteistyön ohjelmien toteuttamisen aloittamiseen ja on valmis tekemään yhteistyötä ohjelmien seurannassa. Lisäksi komitea kehottaa komissiota ja osapuolia varmistamaan, että kaikki rajatylittävän yhteistyön ohjelmat viimeistellään ja hyväksytään oikea-aikaisesti. Komitea kehottaa myös huolehtimaan siitä, että kaikki resurssit, jotka Euroopan naapuruuspolitiikan puitteissa on osoitettu rajatylittä- välle yhteistyölle, hyödynnetään jakamalla ne tässä tarkoituk- sessa tarvittaessa uudelleen maantieteellisillä lähialueilla käyn- nissä oleville ohjelmille.

26. suhtautuu myönteisesti EU:n ulkorajoilla tapahtuvaan rajatylittävään yhteistyöhön myönnettävien määrärahojen lisää- miseen vuosiksi 2007–2013. Komitea kehottaa kuitenkin Euroo- pan komissiota EU:n uuden koheesiopolitiikan puitteissa lisää- mään edelleen EU:n jäsenvaltioiden ja kumppanimaiden alue- ja paikallisviranomaisten rajatylittävään yhteistyöhön tarkoitettua Interreg-tukea vuoden 2013 jälkeen, jotta voitaisiin puuttua näiden maiden kyseisille alueille ominaisiin yhteisiin ongelmiin.

27. kehottaa jäsenvaltioita ja naapuruuspolitiikkaan osallis- tavia kumppanimaita hyödyntämään täysimääräisesti teknisen avun tiedonvaihtotoimistoa (*Technical Assistance Information Exchange Office*, TAIEX) ja kumppanuusvälineitä, jotta kumppani- maiden alue- ja paikallisviranomaisille voidaan tarjota kohden- nettua poliittista ja lainopillista neuvontaa maiden lainsäädän- nön lähentämisessä yhteisön säännöstöön.

28. ilmaisee jälleen tukensa Mustanmeren Euroregio-alueen kehittämiseksi, jotta voidaan edistää alueen valtioiden välistä

alue- ja paikallistason yhteistyötä sekä tukea paikallis- demokratiaa, vakautta, hyvää hallintotapaa ja kestävästä kehitystä.

29. suhtautuu myönteisesti EU:n nykyisiin aihekohtaisiin rahoitusvälineisiin, joihin EU:n kumppanimaat voivat jo osal- listua. Tällaisia ohjelmia ovat esimerkiksi tutkimuksen seitsemäs puiteohjelma ja Daphne.

30. kehottaa Euroopan talousalueeseen kuuluvien maiden (Islanti, Norja ja Liechtenstein) alue- ja paikallisviranomaisia hyödyntämään merkittävää kokemustaan demokraattisten insti- tuutioiden perustamiseksi ehdokasmaihin ja auttamaan EU:n kumppanimaita lisäämään demokraattisia valmiuksiaan ja kehit- tämään talouksiaan.

31. kehottaa Euroopan komissiota ja jäsenvaltioita luomaan mekanismin, jonka avulla voidaan vaihtaa tietoja EU:n kump- panimaiden kansalaisyhteiskuntaa tukevista yksittäisistä ja kollektiivisista toimista päällekkäisyyksien välttämiseksi ja tule- vien ohjelmien yhteisvaikutusten lisäämiseksi.

32. on tyytyväinen Tempus- ja Erasmus Mundus -ohjelmien sekä muiden akateemisen yhteistyön ohjelmien jatkamiseen vuosina 2007–2010, koska ne tarjoavat opiskelumahdolli- suuksia EU:n kumppanimaista tuleville opiskelijoille.

33. kehottaa Euroopan komissiota tukemaan EU:n kumppa- nimaiden ja jäsenvaltioiden tutkimuslaitosten ja pohdintaryh- mien yhteistyötä, koska ne tarjoavat keskustelufoorumin kysy- myksissä, jotka voivat olla arkaluonteisia maiden hallituksille.

34. toteaa, että liikkuvuuden ja liikennevälineiden käytön lisääntyessä myös hiilidioksidin ja kasvihuonekaasujen tuotanto lisääntyy, ja kehottaa kumppanimaita harkitsemaan ympäristö- politiikkoja, koska ne ovat kestävästä talouskasvun olennaisen tärkeä edellytys. Kumppanimaiden alue- ja paikallisviranomaiset ovat tärkeässä asemassa, kun pyritään ottamaan huomioon ilmastonmuutokseen liittyvät kysymykset viestinnässä ja suun- nitelussa. EU:n jäsenvaltioiden alue- ja paikallisviranomaisten tulisi suhtautua myönteisesti näitä teemoja koskevaan vuoro- puheluun.

35. on tyytyväinen Euro—Välimeri-kumppanuuden elvyttä- miseen ja korostaa, että on tärkeää antaa kumppanuudelle alueellinen ulottuvuus ja tukea EU:n jäsenvaltioiden ja Välimeren eteläpuolisten kumppanuusmaiden alue- ja paikallisviran- omaisten vuoropuhelua. Komitea katsoo, että kyseistä prosessia tukevaa Euroopan naapuruus- ja kumppanuusvälinettä on mukautettava uudistettuun Barcelonan prosessiin.

36. kehottaa kehittämään EU:n jäsenvaltioiden ja kump- panuusmaiden alue- ja paikallisviranomaisten foorumeita itäisen dimension luomiseksi.

37. muistuttaa tuesta, jota osoitettiin aiheesta ”Rajatylittävä yhteistyö Euroopan pohjoisilla alueilla” annetussa poliittisessa julistuksessa (CdR 313/2006) Euroopan parlamentin aloitteelle pohjoista ulottuvuutta käsittelevän parlamentaarisen foorumin järjestämisestä. Samalla komitea toistaa ehdotuksensa, jonka mu- kaan on perustettava asianmukainen pysyvä elin keskustelemaan pohjoisen ulottuvuuden politiikkaan liittyvistä alue- ja paikallis- tasolle tärkeistä kysymyksistä.

38. on tyytyväinen, että Euroopan komissio pitää tärkeänä merkittävien liikennekäytävien jatkamista EU:n naapurivaltioihin Euroopan naapuruuspolitiikan puitteissa. Yhtenäinen ja kestävä liikenneverkko on olennainen Euroopan naapuruuspolitiikan talousulottuvuuden kehittämisen kannalta.

Liikkuvuus ja muuttoliike

ALUEIDEN KOMITEA

39. toistaa näkemyksensä siitä, että liikkuvuus ja ihmisten väliset yhteydet vahvistavat kumppanimaiden kykyä hyötyä taloudellisesta integraatiosta ja että molempinpuolisen ymmärtämyksen kasvattaminen on erittäin vaikeaa lisäämättä kumppanimaiden kansalaisten mahdollisuuksia matkustaa EU:hun.

40. on tyytyväinen mahdollisuuteen jatkaa EU:n jäsenvaltioiden, ehdokasmaiden ja kumppanimaiden alue- ja paikallishallinnon harjoittelijoiden ja virkamiesten määräraikaista vaihtoa.

41. kehottaa EU:n jäsenvaltioita kehittämään viisumien myöntämisprosessia kansalaisten liikkuvuuden lisäämiseksi. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää opiskelijoihin, kulttuuri- ja akateemiseen vaihtoon sekä kansalaisyhteiskunnan edustajiin. Ihmisten välisten yhteyksien kehittäminen on helpompaa, jos viisumeista perittäviä maksuja alennetaan ja menettelytapoja yksinkertaistetaan.

42. kehottaa EU:n jäsenvaltioita tehostamaan konsulipalveluja kumppanimaisissa ja kannustaa perustamaan niihin Schengenmaiden yhteisiä viisuminhakupisteitä.

43. on tyytyväinen siihen, että Ukrainan ja Moldovan kanssa on solmittu viisumikäytäntöjen helpottamista ja takaisinoton toteuttamista koskevat sopimukset. Samalla komitea kehottaa Euroopan komissiota hyödyntämään äskettäin unioniin liittyneistä maista saatuja kokemuksia ja aloittamaan neuvottelut vastaavista sopimuksista muiden kumppanimaiden kanssa.

44. korostaa, että liikkuvuuden kehittyminen on mahdollista vain turvallisessa ympäristössä. Tämä edellyttää uudessa mobiilitteikkumppanuuksjärjestelmässä kaikkien maiden yhteistä vastuuta puuttua muuttoliikkeen asettamiin haasteisiin. Siksi myös kumppanimailta on edellytettävä enemmän turvallisuuden ja oikeuden hyväksi. Uuteen järjestelmään tulisi sisällyttää keinoja torjua laitonta muuttoliikettä ja tarjota nykyistä enemmän mahdollisuuksia kumppanimaista EU:hun tapahtuvaan lailliseen maahanmuuttoon.

45. toistaa näkemyksensä siitä, että alue- ja paikallisviranomaiset ovat etulinjassa käsiteltäessä muuttoliikkeeseen liittyviä kysymyksiä. Tämä koskee laitonta maahanmuuttoa, koska alue- ja paikallisviranomaisten on huolehdittava saapujien vastaanottamisesta sekä laittoman työnteon aiheuttamista ongelmista. Se pätee myös lailliseen maahanmuuttoon, koska alue- ja paikallisviranomaiset ovat vastuussa paikallisten palvelujen tarjonnasta.

46. pitää tärkeänä EU:n rajaturvallisuusviraston ⁽¹⁾ ja paikallisviranomaisten yhteistyötä laittoman maahanmuuton estämiseksi ja kehottaa tiivistämään rajanaapureina olevien jäsenvaltioiden alue- ja paikallisviranomaisten yhteistyötä.

⁽¹⁾ Frontex on Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtiva virasto.

47. kehottaa komissiota kannustamaan eri osapuolia ja ottamaan itse osaa käytännön ratkaisujen löytämiseen, jotta eteläisten ulkoisten merirajojen hallintaa voidaan vahvistaa ja jotta voidaan parantaa unionin, sen jäsenvaltioiden ja paikallisia alueviranomaisten toimintaedellytyksiä kriittisissä tilanteissa yhteistyössä alkuperämaiden kanssa, esimerkiksi kun maahan pyrkii samaan aikaan suuri määrä siirtolaisia ⁽²⁾.

48. kehottaa komissiota perustamaan EU:n talousarvioon Euroopan kotouttamisrahaston lisäksi uuden aihekohtaisen rahoitusvälineen, jotta voidaan auttaa unionin ulkopuolisista maista tulevien huomattavien maahanmuuttajavirtojen kohteena olevien EU:n jäsenvaltioiden paikallisviranomaisia vastaamaan tehokkaasti haasteisiin, joita maahanmuuttajaväestö asettaa paikallisille palveluille.

49. kehottaa Euroopan komissiota myöntämään tarvittavat varat, jotta erityisesti ammattitaitoisen työvoiman maastamuu- tosta kärsivien maiden paikallisviranomaiset voivat luoda ammattitaitoisia ja koulutettuja ihmisiä kiinnostavia mahdollisuuksia ja varmistaa paikallisen taloudellisen ja kulttuurisen kehityksen.

50. kehottaa komissiota EU:n uuden koheesipolitiikan puitteissa lisäämään unionin jäsenvaltioiden ja kumppanimaiden alue- ja paikallisviranomaisten rajatylittävään yhteistyöhön tarkoitettua Interreg-tukea vuoden 2013 jälkeen, jotta voitaisiin puuttua näiden maiden kyseisille alueille ominaisiin yhteisiin ongelmiin.

51. kehottaa EU:n jäsenvaltioita hyödyntämään paikallista rajaliikennettä koskevaa asetusta, joka antaa niille mahdollisuuden solmia kahdenvälisiä sopimuksia rajanaapureina olevien yhteisön ulkopuolisten maiden kanssa ja kehittää rajatylittäviä yhteyksiä. EU:n jäsenvaltioiden tulisi nopeuttaa ja yksinkertaistaa viisumivaatimukset aiemmin täyttäneiden henkilöiden viisumihakemusten käsittelyä.

Ihmisoikeudet ja ihmiskauppa

ALUEIDEN KOMITEA

52. panee merkille, että ihmisoikeudet ja demokratia ovat kehittyneet merkittävästi Euroopan naapuruuspolitiikan ja Euro—Välimeri-kumppanuuksiohjelman käynnistämisestä lähtien, ja kehottaa kumppanimaiden hallituksia jatkamaan yleismaailmallisten ihmisoikeuksien ja demokratian peruseräiteiden omaksumista, koska ne ovat yksi EU:n keskeisistä arvoista.

53. kehottaa Euroopan komissiota jatkamaan työskentelyä kumppanimaiden alue- ja paikallisviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan kanssa ihmisoikeuksien sekä vähemmistöjen, naisten ja lasten oikeuksien parantamiseksi. Samalla se kehottaa kyseisten maiden hallituksia jatkautumaan entistä avoimemmin kansalaisyhteiskunnan panokseen.

54. suhtautuu myönteisesti kaikkien EU:n kumppanimaiden käynnistämiin toimiin naisten osallistumisen vahvistamiseksi poliittisessa, yhteiskunta- ja talouselämässä sekä naisten ja miesten yhtäläisten oikeuksien edistämiseksi. Komitea toteaa kuitenkin, että naisten syrjintä ja perheväkivalta on edelleen hyvin yleistä, ja kehottaa kumppanimaita lisäämään ponnisteluja naisten oikeuksien edistämiseksi.

⁽²⁾ CdR 64/2007 fin.

55. toteaa, että eräiden EU:n kumppanimaiden ja jäsenvaltioiden välinen ihmiskauppa on edelleen erittäin vakava ongelma.

56. kehottaa Valko-Venäjän hallitusta ratifioimaan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen ja asiaan liittyvät pöytäkirjat, aloittamaan rakentavan vuoropuhelun EU:n kanssa ja osallistumaan täysipainoisesti Euroopan naapuruuspolitiikkaan.

57. muistuttaa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun merkityksestä ja kehottaa Jordaniaa, Libanonia ja Marokkoa ratifioimaan järjestäytymisvapautta ja kollektiivista neuvottelu-oikeutta koskevat ILO:n keskeiset yleissopimukset.

58. kehottaa komissiota asettamaan naapuruuspolitiikassaan etusivulle ihmiskaupan uhrien suojelun ihmisoikeuksien kunnioittamista koskevan EU:n keskeisen periaatteen mukaisesti.

59. huomauttaa, että alue- ja paikallisviranomaisilla on tärkeä rooli ihmiskaupan torjunnassa. Näin ollen komitea suosittaa, että EU:n kumppanimaiden alue- ja paikallisviranomaiset laativat ja toteuttavat — asianmukaisten kansallisten oikeusjärjestelmien mukaisesti — alueellisia ja paikallisia toimintasuunnitelmia ja -strategioita tiiviissä yhteistyössä hallitusten ja muiden jäsenvaltioiden kanssa ihmiskaupan torjumiseksi ja uhrien suojelemiseksi.

60. kehottaa EU:n jäsenvaltioiden alue- ja paikallisviranomaisia avustamaan kumppanimaiden vastaavia toimijoita kehittämään toimintasuunnitelmia, joihin voisi sisältyä erikoistuneen alue- tai paikallistason resurssikeskuksen tai tukiyksikön perustaminen. Yksikön tarkoituksena olisi toimia muun muassa ihmiskaupan torjumiseksi, laatia tiedotuskampanjoja, suunnitella erikoiskoulutusta poliisille ja ihmiskaupan uhrien parissa työskenteleville ammattilaisille sekä lisätä naisten ja lasten koulutusmahdollisuuksia.

61. on tyytyväinen siihen, että kaikki EU:n kumppanimaat ovat allekirjoittaneet kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen. Samalla se kehottaa Israelin, Marokon ja Jordanian hallituksia allekirjoittamaan ja ratifioimaan ihmiskauppaa ja ihmisten salakuljetusta koskevan ensimmäisen ja toisen pöytäkirjan.

62. yhtyy 1. syyskuuta 2008 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmiin Georgian konfliktista ja korostaa samalla paikallis- ja alueviranomaisten tärkeää roolia

konfliktien ratkaisemisessa ja niitä seuraavassa jälleenrakentamisessa. Lisäksi komitea kehottaa Georgian ja Venäjän hallituksia sekä Etelä-Ossetian viranomaisia ryhtymään kiireellisesti tarvittaviin toimiin, jotta kaikki Etelä-Ossetian sodan seurauksena kotiseuduiltaan siirtymään joutuneet henkilöt ja pakolaiset voivat palata turvallisesti ja pysyvästi koteihinsa.

Alueelliset konfliktit

ALUEIDEN KOMITEA

63. muistuttaa, että on EU:n välittömän edun mukaista edistää lukkiutuneiden konfliktien ⁽³⁾ ratkaisemista, koska ne voivat heikentää Euroopan omaa turvallisuutta esimerkiksi laajentamalla alueelliseksi, aiheuttamalla hallitsemattomia muuttorvirtoja ja keskeyttämällä energiatoimituksia.

64. toteaa jälleen, että on vaikea hyödyntää Euroopan naapuruuspolitiikan kaikkia mahdollisuuksia, ellei ensin ratkaista konflikteja, jotka tekevät alueellisesta yhteistyöstä hyvin vaikeaa tai jopa mahdotonta. Ihmiset ja paikallisyhteisöt rajojen molemmin puolin kärsivät eniten hallitusten kyvyttömyydestä sitoutua vuoropuheluun ja rakentavaan konfliktinratkaisuun.

65. kehottaa EU:ta osallistumaan aktiivisesti lukkiutuneiden konfliktien ratkaisemiseen tukemalla erilaisia luottamusta lisääviä toimia, konfliktinhallintaa, ihmisten välisiä yhteyksiä, "kaupunkidiplomatiaa" sekä kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden valmiuksien parantamista itsenäistymään pyrkivillä alueilla. EU:n olisi lisäksi pidettävä huoli siitä, että konfliktit pysyvät alan kansainvälisten järjestöjen ja asianomaisten maiden kanssa järjestettävien kokousten asialistalla.

66. kehottaa Euroopan komissiota tukemaan rajavalvonta-ohjelmia samoin kuin itsenäistymään pyrkivien alueiden rajojen molemmilla puolilla sijaitsevien paikallisyhteisöjen välistä luottamusta lisääviä toimia. Poliittisen, talous- ja oikeusjärjestelmän lähentäminen mahdollistaa sosiaalisen osallisuuden edistämisen ja infrastruktuurien jälleenrakentamisen. Erityisen tärkeitä ovat ansiomahdollisuuksien lisäämiseksi toteutettavat paikalliset hankkeet.

67. kehottaa Euroopan komissiota hyödyntämään EU:n laajentumisprosessista viime aikoina saatuja kokemuksia ja asettamaan hyvät naapuruussuhteet edellytykseksi unionin naapuruuspolitiikan etujen ja potentiaalain täysimääräiselle hyödyntämiselle. Komission tulisi kannustaa lukkiutuneiden konfliktien osapuolia etsimään aidosti uusia keinoja kaikkien osapuolten hyväksyttävissä olevien ja kestävien ratkaisujen löytämiseksi.

Bryssel 9. lokakuuta 2008

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Luc VAN DEN BRANDE

⁽³⁾ Transnistrian, Abhasian, Etelä-Ossetian, Vuoristo-Karabahin, Lähi-idän ja Länsi-Saharan konfliktit.

HUOMAUTUS LUKIJALLE

Toimielimet ovat päättäneet, ettei niiden säädöksissä enää viitata niissä mainittujen säädösten viimeisimpään muutokseen.

Ellei toisin mainita, julkaistuissa teksteissä mainituilla säädöksillä tarkoitetaan säädöksiä niiden tällä hetkellä voimassa olevassa muodossa.